

ပခုက္ကူစာပေဆု ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ပထမဆု

ဘူးထောက်မာန် ခံနိုင်ရိုးလားနှင့်

အခြားဝတ္ထုတိုများ

သန်းမြင့်သန်း
(ကွမ်းခြံကုန်း)

ZAWMINSHILIN
2017

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေတည်ထောင်သော
ပခုက္ကူစာပေဆု၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ပထမဆု

ဘူးထောက်မာန် ခံနိုင်ရိုးလား
နှင့်
အခြားဝတ္ထုတိုများ

သန်းမြင့်သန်း (ကွမ်းခြံကုန်း)

တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်မေသူစိုး
စာတည်း

အပုံးပန်းချီ - ဇော်နိုင်ထွန်း

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု ၂၀၀၀

တန်ဖိုး (၈၀၀) ကျပ်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
 စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်
 ဦးကိုကိုနိုင်က
 မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၉၆၁ ဖြင့် ပုံနှိပ်၍
 မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	မိုးသက်လေရိုင်း ခြွေတိုင်းဖြင့်မကြွေရာ	၁
၂။	ရွှေဖြစ်သွားသော ငါးမျှားချိတ်	၁၃
၃။	ဖုံဆိုသည်မှာ	၂၅
၄။	ရေလိုက်ငါးလိုက် မနှစ်ခြိုက်နိုင်သောအခါ	၃၈
၅။	ဘူးထောက်မာန် ခံနိုင်ရိုးလား	၅၁
၆။	ကုသိုလ်ခရီးနှင့် အနီးအဝေး	၆၃
၇။	ရေပြင်တွင် ထင်လေသည့်အရိပ်	၇၇
၈။	ကိုတံငါ ရှာပုံတော်ထူးပါပေ	၈၉
၉။	နေနှစ်နေအပြိုင် ထွန်းလေရော့သလား	၁၀၁
၁၀။	ပင်လယ်ရေနှင့်ဆေးပါ့မယ်	၁၁၅
၁၁။	ဆက်ထုံးကြိုးတစ်မျှင်	၁၂၉
၁၂။	တောင်ပေါ်ကင်း	၁၄၃
၁၃။	တွင်းပွေးနှင့် ထပ်တူ	၁၅၅
၁၄။	ရိုးမအလှရတနာ	၁၆၇

မိုးသက်လေရှိုင်း ခြေတိုင်းဖြင့်မကြွရာ

တိုးမြစ်ရေသည် အခါလွန်ပြီးသည်နှင့် ကြည်မြသန့်စင်လာ၏။ အခါမတိုင်မီ ပွဲတော်ရေ (တပေါင်းရေ) က အလုံးအရင်းနှင့် ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်ထားခဲ့လေ၍ ယခုမှ ရေကြည်ဖောက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ အနည်ထဲခဲ့သောမြစ်ရေမှာ အနည်ထိုင်ချိန်၌ တဖန်ပြန်လည် ကြည်လင်လာခြင်းဖြစ်၏။ မြစ်ရေကို နောက်ကျိစေမည့်မိုးကလည်း နှောင်းမည်ဖြစ်၍ ရေပြာသက်ပိုရှည်မည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ပြောစရာတစ်ခုသာရှိ၏။ သင်္ကြန်မိုး။ သင်္ကြန်မိုးဆိုသည် မှာလည်း မိုးမမည်။ မိုးမပီသ။ ရေသစ်သောက်လိုသည့် ရာသီပန်း များအတွက်သာ။ သင်္ကြန်မိုး သုံးကြိမ်မကရွာခဲ့သော်လည်း တိုးမြစ် တွင် ရေနောက်ထိုးရုံမျှသာရှိခဲ့၏။ မိုးဦးလေဦးကား တံငါသားတို့ အတွက် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် ရောက်မလာတတ်သေးချေ။ သို့တစေ သင်္ကြန်အပြီး ထွက်လာသည့် ကိုးတန်းစာမေးပွဲ အောင်စာရင်းတွင် ကံရအမည်ပါမလာသည့်နောက် ဘထွေး ကိုတောကျော်တို့နေထိုင်ရာ အလယ်ရွာသောင်ကမ်းပင်လယ် နှုတ်ခမ်း တံငါတန်းရွာစုလေးဆီသို့ အရောက်လှမ်းခဲ့တော့သည်။

တံငါလောကတွင် ‘နွေခါရေပြာ၊ မိုးမှာတောကျွတ်၊ နှင်းစွတ် မော့ရာသီ’ ဟု ကာလသုံးပါး ခွဲခြားသတ်မှတ်ထား၏။ ငါးရစ်တက်လေ့ ရှိသည့် ရေပြာချိန်၌ ငါးများ ဥချသားပေါက်တတ်ရာ ငါးပေါ တတ်ကြောင်း တံငါများသိထားကြသည်။ ရာသီအခါအခွင့်သာခိုက် လက်လွတ်မခံဘဲ အံဝင်ခွင်ကျလို့လစိုက်ကြရသည်။ သို့နှင့်ပင် တိုးမြစ်အတွင်း နေ့ရောညပါ ပိုက်သမားတံငါလေ့တို့ ရေဆင်းကြပြီ။ ပိုက်ချင်းကပ်၊ လှေချင်းထပ်လုနီးပါး မြစ်လုံးပြည့်မျှပိုက်မျှောကြ၏။ ရေပြင်ထက်တွင် မီးခိုးထင်မတတ် ဖမ်းဆီးရှာဖွေကြသော်လည်း ငါးသားပုစွန်တို့မှာ တစ်နေ့တခြားရှားပါးလာနေသည်။ မြစ်ပြင် တစ်လွှား သောင်များထွန်းကာ ချောင်းမြောင်းများမှာ တိမ်ကောလာ နေ၏။ ပင်လယ်သည်ပင် တဖြည်းဖြည်းနောက်ဆုတ်လျက်ရှိနေသည်။ မြေကြောပြန့်ကာ ရေကြောရှုံ့လာနေ၏။ ရေဆုတ်သော် ငါးသယံ ဇာတလည်း ဆုတ်ယုတ်စမြဲဖြစ်၏။ တိုးမြစ်အောက်ပိုင်းမှ အကြီးဆုံး ဒီဆိုင်မြစ်ပင် ပျောက်ခြင်းမလှပျောက်သွားချေပြီ။ မြစ်ဝပိုင်းမျှ လောက်သာ အစအနကျန်တော့၏။ ‘မြစ်မရေနက်၊ သောင်ပြင် ဖျက်၏’ ဆိုသလိုဖြစ်နေပြီ။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ထောက်ကူကျားကန် ပေးထားသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ သဘာဝမြစ်ရိုးချောင်းရိုးများ မြေအောက်သို့ စုံးစုံးမြုပ်ငုပ်လျှိုးသွားချေ၏။ မည်သို့သော ပယောဂ ကြောင့်ဟူမူကား အဖြေရှာရခက်လှပေသည်။

* * * * *

“တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ လုပ်ကိုင်စားရတာလည်း မလွယ်တော့ ပါဘူးဗျာ။ ကျပ်တည်းလိုက်တာမပြောပါနဲ့တော့။ ကုန်းပေါ်မှာလည်း ခြေချင်းလိမ်လို့၊ မြစ်ထဲမှာဆိုလေ့ကိုပြည့်လို့”

“ဒါတော့ ဒါပေါ့ဗျာ။ ထန်းသမားစားဖို့ ထန်းနို့ကတော့ ထွက်ပေးဦးမှာပါ။ လူထွင်းတဲ့ခံတွင်းမှ မဟုတ်တာပဲ”

ငါးပွဲစားတစ်ယောက်နှင့် ကိုတောကျော် စကားလက်ဆုံ ကျနေ၏။ တဲအိမ်ခါးပန်းတွင် ငါးများချိတ်များကို အစီကြိုးတပ်လိုက်၊ ကြိုးကျစ်လိုက်နှင့် လက်မလည်ချေ။ ကံရက ငါးများချွန်များကို ဓားသွေးကျောက်နှင့် ပိုင်းကူသွေးပေးရင်း နားထောင်လျက်ရှိ၏။ သည်အချိန်ရောက်တိုင်း ကိုတောကျော်တို့နေထိုင်ရာ တံငါတဲများ ဆီသို့ ငါးပွဲစားများ ငွေထုပ်ပိုက်၍ ရောက်လာတတ်စမြဲဖြစ်၏။

“ဗျို့ ကိုတောကျော်ကြီး၊ ရေပြာချိန်အမီ ပိုက်တစ်ဖုံလောက် ဝယ်ပစ်ဖို့ စိတ်မကူးသေးဘူးလား။ ငါးတိုးတော့မယ်နော်”

ငါးပွဲစား၏ ရေလာမြောင်းပေးစကားကို ကိုတောကျော် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားနေ၏။ တစ်သက်တာတံငါအလုပ်မျိုးစုံ လုပ်စားခဲ့ဖူးပြီ။ ပိုက်ကန်လန့်ကာ၊ ဆွဲပိုက်၊ မျှောပိုက်၊ ပိုက်ပဝန်း၊ သုံးဘီးပိုက်၊ ကမ်းပတ်ပိုက်များကို ငါးပေး၊ ပုစွန်ပေးနှင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ ‘သျှောင်မီးထွန်းရှာ’သော်လည်း လူလုံးမလှခဲ့ဘူး။ ကျည်ပွေ့အတက် မပေါက်ခဲ့ဘူးပေ။ အချိန်တန်တော့လည်း ပါနီထဲကလာပြီး ပါနီထဲသို့ ပြန်သွားကာ ဒုံရင်းကဒုံရင်းအတိုင်းပင်။ လှေဦးစိုတုန်းခဏစိုပြီး လှေဦးခြောက်လျှင် ခြောက်ခွဲရပေါင်းများလှပြီ။

“ခင်ဗျားပြောတာ သဘောကျပါတယ်၊ ကျေးဇူးလည်း တင်သဗျာ။ ဒါပေသည့် ကျုပ် ဒီနှစ်ပိုက်မပစ်တော့ဘူး။ ပိုက်ဈေးတွေ က ခေါင်ခိုက်နေတော့ ခုလိုငါးပျောက်ပုံမျိုးနဲ့ဆိုရင် ကြွေးကျေဖို့ နေနေသာသာ ထမင်းအိုးတောင် နပ်မှန်အောင်တည်နိုင်ပါ့မလား မဆိုနိုင်ဘူးဗျ။ ဘဝတူတွေကိုကြည့်လိုက်ရင် တစ်ယောက်မှ ချောင်ချောင်လည်လည် စိုစိုပြည်ပြည်မတွေ့ရဘူး။ အေးအေး ဆေးဆေး ရှိတာလေးနဲ့ပဲ လုပ်စားတော့မယ်လို့ စိတ်ကူးသဗျာ။ တင်ကျီးတစ်ဝမ်း ဗျိုင်းတစ်ဝမ်းပဲမဟုတ်လား”

ငါးပွဲစားပြန်သွားချိန်တွင် ကိုတောကျော်သည် ကျားဆေးပေါ့ လိပ်ကြီးကို လက်ကြားညှပ်ဖွာရှိုက်ပြီး ဆေးလိပ်မီးခိုးကိုထွေးခနဲ မှုတ်ထုတ်လိုက်၏။ လေးထောင့်စပ်စပ်မျက်နှာပြင်ရှိ ကျင်စွယ်ပြုတ်စ နှင့် မေးစေ့ကို လက်ဖဝါးနှင့်ပွတ်သပ်ရင်း မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက သောင်ကြောကို လှမ်းကြည့်နေမိ၏။ သောင်ကမ်းစပ်တစ်လျှောက် အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း မှိုင်းမှိုင်းညိုညိုပေါက်နေသော စိမ်းစိမ်းစိုစို လမုပင်များစွာကို တွေ့နေရ၏။ လမုပင်များ လေအဝေတွင် ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားနေသောမြင်ကွင်းကို ကြည့်ပြီး တစ်စုံတစ်ရာကို အဓိပ္ပာယ်ရှိစွာ တွေးခေါ်စဉ်းစားနေပုံရ၏။ တံငါသမ္ဘာဝါရင့်သူဖြစ်၍ ဒေါင်ကျကျ၊ ပြားကျကျကျင်လည်ခဲ့သည့် ဘဝအတွေ့အကြုံက စကားပြောနေပြီ။ ချက်ဆိုနားခွက်ကမီးတောက်ချေပြီ။ အရိပ်မြင်၍ အကောင်ထင်ရတော့မည်။

* * * * *

ကံရသည် သုံးလက်မငါးများချိတ်အဖျားကို ပလာယာဖြင့် တစ်ချောင်းစီအာလိန်ပေးနေ၏။ ရောင်းတန်းငါးများချိတ်များမှာ အဖျားတစ်ဖြောင့်တည်းဖြစ်၍ ငါးဟပ်လျှင် ချက်ကောင်းမငြိတတ်ချေ။ ငါးများချိတ်အဖျားချွန်ကို ခပ်စေ့စေ့လိန်ပေးထားမှ ကိုက်သည့်ငါး လွတ်ထွက်မသွားနိုင်တော့ပေ။

“အင်း ဘထွေးပြောတာလည်း မှန်တာပဲ။ ပိုက်တစ်ဖုံဝယ်ပစ် ဖို့က မလွယ်လှဘူး။ ရိုးရိုးလွှာချင်းပိုက်တောင် သိန်းချီနေပြီ။ သုံးထပ်ပိုက်၊ စိမ်ပိုက်၊ ခွတိုက်ပိုက်မျိုးဆိုရင် တန်ကြေးမနည်းဘူး။ ပွဲစားပိုက်ဆံယူပြီးလုပ်ရရင် ဈေးနှိမ်ခံရတာကရိုသေးတယ်။ ငွေကြိုတင်ပေးထားတော့ ငါးဈေးကလည်း သူပေးသမျှပဲ။ ပွဲစားကို လုပ်ကျွေးနေရတာနဲ့ ဘာမှမထူးခြားဘူး”

သို့နှင့်ပင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ကိုင်စားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ကိုယ်ပိုင်ငွေရင်းမရှိသမျှ လက်လှည့်သင့်သလို ရှာဖွေစားသောက်ရင်း ထမင်းနပ်မှန်ဖို့ ဦးနှင့်သင့်လျှင်ဦးနှင့်လှော်၍ ပဲ့နှင့်တည့်လျှင်ပဲ့နှင့် သာလှော်ရန်ရှိတော့သည်။

“ခရာဆူးချုံထဲက ဘုတ်အီနေပြီကွ။ ရေကျတော့မယ်။ ရေမစစ်ခင်မြက်စိမ်းသောင်ရောက်ဖို့လိုတယ်။ ခပ်သုတ်သုတ်လေး လှော်ထား တူကြီးရေ”

အလယ်ရွာကမ်းခြေမှ မြက်စိမ်းသောင်ကို လှမ်းမြင်နေရ၏။ ကောင်းကင်တွင် မိုးရိပ်လေရိပ်ပြလာလိုက်၊ နေပြုထွက်လာလိုက်နှင့် ရာသီဥတုက ဂနာမငြိမ်။ မိုးနှင့်နွားသိုး အစိုးမရသည်မျိုးဖြစ်နေ၏။ ကိုတောကျော်သည် လှေရွက်ခုံနားတွင်ထိုင်ပြီး ငါးများချိတ်အစီ ကြိုးများကို တစ်မတ်လုံးတန်းကြိုးတွင် ဘူးလည်သီးခတ်ခေါက်တုပ် ချည်ထားလိုက်၏။ ငါးတန်တန်းသမားအလုပ်မှာ သာမန်အားဖြင့် လွယ်ကူသည်ဟုထင်ရသော်လည်း လေ၊ မိုးနှင့်ကြုံသော် ကြောက်မက် ဖွယ်ကောင်း၏။ ငါးတန်တန်းချစားသူ တံငါတစ်ယောက်အဖို့ ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်တစ်ဦးနှင့် စစ်မြေပြင်မှစစ်သည်တစ်ယောက်ကဲ့သို့ အတိမ်းအစောင်း အမှားအယွင်းမခံချေ။

ဝါးလုံးထိုးစီးဝင်လာသဖြင့် ဒီရေအတက်မြန်ဆန်၏။ ရေဝက်ကျိုးချိန်မတိုင်မီ ကြိုတင်ရောက်နေနှင့်၍သာ ထိုးဝါးစိုက်ပြီး ကုန္တေမပျက်နေနိုင်၏။ ကိုတောကျော်သည် လမုသီးအလုံးလှလှ ရင့်ရင့်များကို လက်မခန့်ခားငယ်ဖြင့် မစိပ်မကျ လေးစိတ် ညီညီခွဲနေ၏။ မကြာမီ ရေချိန်ကိုက်အလုပ်စတင်တော့မည်။

“ဘထွေးကလည်း လမုသီးခွဲတာများ ဓားမနဲ့ခွဲပါရောလား။ ဓားသေးသေးလေးနဲ့ခွဲတော့ လက်ဝင်တာပေါ့”

ကိုတောကျော်သည် ကံရကို မျက်ခုံးတွန့်၍ကြည့်လိုက်၏။

“ဘာစားနဲ့ခွဲခွဲရသပေါ့ကွာ။ လမုသီးက အချဉ်ဓာတ်ကဲတာ ကြောင့် သံဓားသုံးရင် ချက်ချင်းသံချေးတက်ပြီး လမုသီးစိတ်တွေ မည်းကြုတ်သွားရော။ ဟော့ဒီလို ကြေးဓားကိုသုံးမှ အသီးတွေက မူလအတိုင်း စိမ်းစိုနေတာ။ ခက်ခက်ခဲခဲမဟုတ်ပါဘူး။ ကြေးဇွန်း တစ်ချောင်းရှိရင် ကြေးဓားဖြစ်တာပဲ။ ရေထဲကငါးများချိတ်မှာ ဖြူဝင်း နေတဲ့လမုသီးအစာကိုမြင်မှ ငါးက အကြိုက်ဟပ်တော့တာ။ တံငါ အထာပေါ့ကွာ”

ကိုတောကျော်သည် ပင်လယ်သို့ မကြာခဏခေါင်းထောင် အကဲခတ်ကြည့်နေ၏။

“ရေဝေသောင်ဆိုတာ ရှေ့နားမှာရှိတယ်။ သောင်က ကောနေပါပြီ။ ဆားသောင်နဲ့တစ်ဆက်တည်းပေါ့။ အခုတော့ သောင်ကတုံး၊ သောင်ပြုန်းဖြစ်ပြီး ရေးရေးပဲမြင်ရတော့တယ်။ ရေဝေ သောင်အနောက်ဘက်မှာ သုံးလံစွတ်ပေါက်ရှိတယ်။ လှေကို အရှေ့ ယွန်းယွန်းလှော်ပေးထားနော်။ သောင်ခုံစွတ်ကြောင်းပေါ်ကို ရေဆွဲ တက်သွားရင် သဲကိုက်သွားတတ်တယ်။ သောင်ပေါ်သဲကိုက်နေလို့ ကတော့ လှေမပြောနဲ့ သမ္ဗန်ကြီးတွေတောင် ဒီရိုက်ပြီး ကွဲပြဲသွားတာ နားဖာကလော်တံလောက်တောင် ပြန်မရဘူးမှတ်။ ဒါ့ကြောင့် ‘တန်ဆောင်မုန်း၊ သောင်ကတုံးချောင်မှာ မအိပ်ရာ’ လို့ ဆိုရိုးစကား တောင်ရှိထားပါရဲ့။”

သည်တော့မှ ကံရတစ်ယောက် မျက်စိပေကလတ် ပေကလတ် နှင့် လန့်ဖျပ်သွားပုံရ၏။ စိတ်ထဲရှိသမျှ သိချင်တာလေးကလည်း ရှိနေ၍ အမေးအမြန်းထူပြန်သေး၏။

“ဒါနဲ့နေပါဦး ဘဲထွေးကြီးရဲ့။ ငါးတန်တွေက လမုသီးနဲ့ များမှရတာလား။ တခြားအစာကော မရှိတတ်ဘူးလား”

ကိုတောကျော်သည် ကံရကိုမကြည့်တော့ဘဲ ကောက်ကာ ငင်ကာ ပြန်ဖြေလိုက်၏။

“အေး မှတ်ထား။ ငါးတန်ဆိုတာ အစာစုံစားတယ်။ အခုလို လမုသီး၊ သမဲသီး၊ သံသတ်သီး၊ ကန့်မလာသီး လှိုင်လှိုင်ပေါချိန်ဆိုရင် အသီးစာလိုက်တယ်။ ကလပ်ပိုး၊ ကွန်မက၊ ဖောင်စီးကဏန်းလိုမျိုး အညှီစာကို ကြိုက်တယ်။ အိုကွာ ငါးတန်ဟာ အစားလည်း ပက်စက်တယ်။ ဆပ်ပြာတုံးတောင်စားတယ်”

ကံရသည် လှေကို မိုးညိုသောင်ဆီသို့ ဦးတည့်ပေးလိုက်၏။ ရေတက်သည်ထက်တက်လာ၍ ရေပြည့်တန်းလောက်ရောက်လှပြီ ဖြစ်၏။ တဒီးဒီးစီးလာခဲ့သော ရေတက်အားမှာ ရေအိချိန်တွင် အရှိန် သေစပြုလာ၏။ ရေစီးငြိမ်မှ တန်းကြိုးရေချဖို့သင့်မည်။

“ခဏနေ လှေကိုအရှိန်သတ်ထားဟေ့၊ ရေစမ်းကြည့်စို့”

ဗမာဖြစ်ငါးမူးလုံးဘန်ချည်ကြိုးနှင့် ချည်နှောင်ထားသည့် သံချောင်းအဖြောင့်တစ်ချောင်းကို ရေပြင်သို့ ပစ်ချလိုက်၏။ လက်ထဲမှ ရေစမ်းကြိုးစကို ပြန်ဆွဲတင်ပြီး လက်ဆန့်တိုင်းကြည့်ရာ ရေအနက်တစ်လံခွဲသာသာရှိ၏။ ကမ်းဦးရေတိမ်ပိုင်း၏အနက်မှာ သည့်ထက်မပိုချေ။ သာမန်အားဖြင့် အပေါ်ယံကြည့်လျှင် ပင်လယ် ရေပြင်သည် နက်ရှိုင်းသည်ဟုထင်မှတ်ရ၏။ တကယ်တမ်း ကမ်းမမြင်၊ လမ်းမမြင် ပင်လယ်ပြင်ဖြစ်လင့်ကစား သောင်ထွန်း၍ ကျွန်းပေါ်တတ်၏။ ရေကြောင်းမဟုတ်ပါက စည်းတိမ်၊ သောင်တိမ် ကြောင့် ရေတိမ်နေတတ်၏။

“ရေတိမ်သေးတယ်။ အောက်ဘက်ကိုနည်းနည်းမျှော”

ရေပြည့်လှပြီဖြစ်၍ မြက်စိမ်းသောင်၏တောင်ဘက်စူးစူးတွင် ရှိသော သောင်ကတုံးမှာ ရေမြုပ်လှမြုပ်ခင်ရှိချေပြီ။

“အဲဒါ မိုးညိုသောင်ပေါ့။ မိုးညိုသောင်ကောင်းစားစဉ်က ဒီနေရာမှာ ငါးတန်ပေါချက်ကတော့ လက်ကုန်ပဲ။ ဖွဲ့နဲ့ဆုပ်ပက်ထား သလားအောက်မေ့ရတယ်။ အခုတော့ သောင်ကတုံးဖြစ်ပြီး အသုံးမတည့်လှတော့ပါဘူး”

ရေအနက်ကို ထပ်မံတိုင်းကြည့်ပြန်၏။ ပိုက်သမားအချို့က ခဲကို ကြိုးတပ်၍ ရေစမ်းကြသည်။ ကိုတောကျော်သည် အလုပ်လုပ်နေရင်း ကံရကိုရှင်းပြနေ၏။ ရေအနက်နှစ်လံရှိ၏။ တန်းချသည့်အခါ ရေအတိမ်အနက်မှာ အရေးပါ၏။ တက်ရေနှင့် ဝင်လာမည့်ငါးသည် သောင်စပ်ရေနက်ကမ်းပါးသို့ အလျင်ဦးတည် တတ်၏။ နောက်မှ ရေတက်အားနှင့် အထက်သို့ဆန်လေ့ရှိသည်။

လှေဦးချွန်တွင်ချိတ်တင်ထားသော ကျောက်ဆူးနှစ်လက်မှ ရိုးရိုးကျောက်ဆူးကို သောင်စပ်တွင် ပေါက်ချလိုက်၏။ ကျောက်ချ အထိုင်ကျလေမှ လမုသီးအစာများကို ငါးများချိတ်တွင်တပ်ရသည်။ ရေစွယ်ကျိုးချိန်တွင် လက်သန်းလုံးခန့် တန်းကြိုးရှည်ကိုဆွဲရသည်။ ရေကြောင်းကို ကန့်လန့်ခံလျက် ကျောက်တန်းကြိုးဆွဲရာတွင် သတိ ထားရသည်။ တန်းကြိုးတွင် သုံးလက်မစတီးငါးများချိတ်များ အစီအရိရှိနေ၍ဖြစ်၏။ ခြေချော်လက်ချော်ဖြစ်လျှင် လက်ဖဝါးတွင် ထုတ်ချင်းခပ်ချိတ်ငြိတတ်၏။

ကိုတောကျော် တန်းကြိုးပစ်နေစဉ် ကံရက လှေကို ခပ်သွက်သွက်လှော်ပေးထားရာ နဖူးမှာ ချွေးသီးများပင် စို့လာ၏။ လက်လံတစ်ရာကျော်တန်းကြိုးကို ရေစီး၌ မော့ပါမသွားစေရန် သံတုံးသံခဲများ အကွာအဝေးညီညီ ဆွဲထားရသေးသည်။ တန်းကြိုး ဆုံးသည်နှင့် တစ်ဖက်စကို လှေဦးတုံးကန့်လန့်တွင် ချည်တုပ်ပြီး ရေစူးမြေစိုက်ကောင်းသည့် အဆူးလေးချောင်းရှိသော ပုလဲ ကျောက်ကို ရေနက်သို့ပေါက်ချရပြန်သည်။ ပုလဲကျောက်ကြိုးကို

အရှည်ထားပေးရ၏။ ကျောက်ကြိုးတိုနေပါက လှေဦးစိုက်ကာ အခန့်မသင့်လျှင် လှေနှစ်မြှုပ်တတ်၏။ ကျောက်တန်းကြိုးအဆုံးတွင် ဝါးပိုးဝါးကို နဖားဖောက်ထားသော လက်ဖျားသီးဘောကြိုးကို လံကြိုးအရှည်ပေးထားရ၏။ လံကြိုးပေးပြီးလျှင် ကိစ္စဝိစ္စပြီးပြီဖြစ်၍ အေးအေးလူလူအငြိမ်နေနိုင်ပြီ။

* * * * *

ကိုတောကျော်သည် ဆေးလိပ်ဖွားရင်း ရေပြင်နှင့်ကောင်းကင် သို့ မျက်ခြည်မပြတ်အကဲခတ်နေ၏။ တံငါဟူသည် ရေနှင့်လေ အကြောင်း ကောင်းစွာသိထားလေမှတန်ကာကျ၏။ ကြည့်နေရင်းပင် အနောက်စူးစူးမှ လေပြင်းတစ်ချက် ရုတ်တရက်တိုက်ခတ်လာ၏။ ရေအကျကိုဖီလာပြုလျက် လှိုင်းကြက်ခွပ်များ ငါးအကြေးလှန်သလို အခြေမပြတ်ကာ တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်ခတ်နေ၏။ ရုတ်ခြည်းပင် မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းဆီတွင် မည်းမှောင်နေချေပြီ။ ကံရသည် ကပျာကသီ မတ်တတ်ရပ်လျက် မိုးမှောင်ကျလာသည်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ မကြာပါ။ တစ်နာရီခွဲခွဲသုံးဆယ်ထက်မနည်းသောလေပြင်းသည် သပြေသီးမှည့်ရောင်သန်းနေသော ကောင်းကင်ထက်မှ တရကြမ်း စိုက်ဆင်းတိုက်ခတ်လာ၏။ လေပြင်းနှင့်အတူ ရေပြင်ထက်သို့ မိုးသီး မိုးပေါက်များ တဖြောက်ဖြောက်ကျလာနေ၏။ အကာအကွယ်မဲ့ ရေပြင်၌ လှိုင်းဂယက်တို့ ပြင်းထန်လာ၏။ လေနှင့်မိုးတို့ အားပြိုင်လျက် တဝေါဝေါမြည်ဟည်းလာချေသည်။

“မိုးသက်လေ တိုက်လာပြီဟေ့။ ပင်လယ်မှာလေပွေကျနေပြီ။ ကံရရေ လှေနံကို မြဲမြဲကိုင်ထားနော်။ သတိထားဟေ့။ ဒေးဒရဲ ဘုရားကြီးဘက် ရာဟုထောင့်ကလာတဲ့လေမိုးဟာ သိပ်ကြမ်းတယ်။ ‘ဘုရားကြီးမိုး၊ တံတားကြီးကျိုး’ လို့တောင် ဆိုရိုးရှိသကွ”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကိုတောကျော်သည် ကံကြားအောင် လှမ်းအော်ပြောရင်း လှေဦးကြိုးကို အကုန်လျှော့ပေးလိုက်၏။ ကြိုးရှည်ရှည်လှန်ထားနိုင်ပါမှ လှိုင်းဒဏ်ကို တင်းခံနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ကံရခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ပြီး လှေပဲ့ကန်လန်ကို အားပြုထားရ၏။ လှေသည် ဘယ်ညာလူးလိမ့်လှုပ်ခါနေ၏။ လှမ်းမြင်နေရသော မြက်စိမ်းသောင်မှသစ်ပင်များ မြေပြင်သို့ ဦးစိုက်မတတ်ကိုင်ကျနေ၏။ ပတ်ချာလည်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး တဖြုန်းဖြုန်း တအုန်းအုန်း နှင့်ရှိနေ၏။ လှိုင်းကြီးသည်ထက်ကြီးပြီး လေကြမ်းသည်ထက်ကြမ်း လာ၏။ ကွမ်းတစ်ယာညက်သာသာခန့် အဆက်မပြတ်တိုက်ခတ် လာသော မိုးသက်လေပြင်းသည် ပိုမိုအားကောင်းဆဲဖြစ်၏။ ဂျုတ်လှိုင်းရိုက်သဖြင့် လှေသည် ယိမ်းထိုးလျက်ရှိ၏။ သောင်စပ်မှ ကလပ်ပင်များ ပြားပြားဝပ်နေကြသည်။

“အား”

အော်သံနှင့်အတူ ကံရ ရေထဲထိုးကျသွား၏။ မျက်စိများပင် ပြာနောက်သွား၏။ ကိုတောကျော်သည် မိုးသည်းသည်းကြားမှ ကံရကို ရှာနေ၏။ လှိုင်းတဖွေးဖွေးနှင့် လှိုင်းခေါင်းပွများကြားတွင် မြှုပ်ချည်ပေါ်ချည်နှင့်ဖြစ်နေ၏။ လှေရွက်ခုံကို ဒူးထောက်ပြီး ကျီးကန်းတောင်းမှောက်ရှာဖွေကြည့်နေ၏။

“ကျွန်တော်ဒီမှာဘထွေးရေ့ . ဒီမှာဗျ”

မျက်ကလူးဆန်ပျာနှင့် အသံကြားရာသို့ကြည့်မိမှ ကံရခမျာ ဝါးပိုးဘော့သီးကို ဖက်တွယ်လျက် သားတွေ့လိုက်ရ၏။ ကိုတောကျော်သည် လံကြိုးရှည်ကို တအားကျိုးပြီး လှိုင်းလေကြားမှ ပင် အသည်းအသန်ကျားကန်ဆွဲယူနေရ၏။ လှိုင်းဒဏ်ကြောင့် လှေထဲတွင် ရေပြည့်လှပြည့်ခင်ဖြစ်နေပြီ။ ကံရ လှေပေါ်အရောက် လေပြင်းလည်း ငြိမ်ချက်သားကောင်းသွား၏။ မိုးသေးမိုးဖွဲများပင် ကင်းစင်နေပြီး မိုးအုံ့ရုံမျှမိုးလေဝသမှာ အုံ့လောက်ဖွယ်ရာပင်။

“တော်သေးသပျို ကံရရယ်။ မသေကောင်းမပျောက်ကောင်း၊ ငါဖြင့် မင်းရေစီးနဲ့ပါသွားပြီထင်တာ။ ဘော့သီးကြီးကယ်ပေလို့သာ ပေါ့ကွာ”

အိမ်အပြန်တွင် ငါးတန်ကြီးသုံးကောင်ရလိုက်သေး၏။ ငါးတန်ဗိုက်သားများကို ဓားမဖြင့်ခွဲပြီး၊ ဝမ်းပျဉ်းသားတစ်ခြမ်းစီ လှီးဖြတ်၍ ကလီစာများကို ထုတ်ယူလိုက်၏။ တစ်ခြမ်းကို ရောင်းတန်းချန်ထားရ၏။

“ပင်လယ်ငါးခူ နှုတ်ခမ်းသားနဲ့ငါးတန်ဝမ်းပျဉ်းသားဟာ အကောင်းဆုံးတံငါကြိုက်ပေါ့ကွာ။ တဲရောက်မှ လမုသီးနဲ့ကောင်းကောင်း ချက်ကျွေးမယ်”

မိုးဆွေငှက်ကလေးများ ကောင်းကင်၌ ပျံသန်းနေကြသည်။ မိုးထဲလေထဲမှာပင် ငါးရခဲသဖြင့် ငါးဒိုင်သို့ပို့ရန် အချိန်မီပြန်လာခဲ့၏။ ကိုတောကျော်သည် ငါးရောင်းရသောငွေသားလေးများကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း တဲဆီသို့အပြေးကလေးတက်လာခဲ့၏။ သူတို့နှစ်ယောက် အပြန်လမ်းတွင် ဘထွေးတောကျော်၏ဇနီး ဒေါ်လေးနှင့် သားငယ် ပြူးကျယ်တို့ အမောတကောပြေးလာဆီးကြိုနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သားအမိနှစ်ယောက်စလုံး ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြစ်နေကြသည်။ ဒေါ်လေးက အသက်ပင်မရှုဘဲ ဘထွေးကို အကြောင်းစုံပြောပြနေ၏။ သည်တော့မှ ဘထွေးသည် တဲဆီသို့ ဝမ်းနည်းစွာကြည့်မိပါတော့၏။

“မင်းအမြင်ပဲ ကံရရယ်။ ဘထွေးတို့ဘဝ လက်လုပ်လက်စား တံငါသားတွေဟာ သဘာဝဘေးဒဏ်ကို အိမ်ဦးနဲ့ကြမ်းပြင်လို နေ့စဉ် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရတာချည်းပဲ။ အခုပဲကြည့်လေ။ ရတဲ့ငွေလေး စုပြီး မင်းညီလေးကို ကျောင်းထားပေးဖို့ရာ။ ဟော အခု တဲပြန်ဆောက်ဖို့လုပ်ရတော့မယ်။ ဒီအလုပ်တွေကို စိတ်မဝင်စားချင်

ပါနဲ့ တူကြီးရယ်။ ဒီနှစ် ခြေချော်လက်ချော် စာမေးပွဲမအောင်လို့ စိတ်ညစ်ပြီး ဘထွေးတို့ဘဝထဲကို ဝင်မလာချင်စမ်းပါနဲ့။ အချိန်အရွယ်ကောင်းတုန်း ဆက်ပြီးကြိုးစားပါ။ ဘထွေးတို့ဘဝကိုကြည့်။ စာမတတ်ခဲ့လို့ အောက်တန်း နောက်တန်းကျခဲ့ရတာမဟုတ်လား။ အရှုံးရှိရင် အနိုင်ဆိုတာလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ဒါမှသာ ငါ့တူကြီးရဲ့ ဘဝဟာ ဘထွေးတို့လို ဆင်းရဲဒုက္ခနဲ့မကြုံရမှာ။ ပညာတတ်ကြီးဖြစ်မှ ကိုယ့်အကျိုး၊ မိသားစုအကျိုး၊ တိုင်းပြည်အကျိုး သယ်ပိုးထမ်းဆောင် နိုင်မှာမဟုတ်လား။ လှေထိုးရွက်တိုက် လူမိုက်အားကိုးအလုပ်မျိုးမို့ ဘယ်တော့မှစိတ်မကူးလေနဲ့ ငါ့တူကြီးရေ”

ဘထွေးဆက်ပြီးပြောသမျှစကားကိုပင် ကံရ မကြားနိုင်တော့ပါ။ ဘဝတံငါ၊ နွမ်းကာမချို၊ ပန်းပါဘိတော့သည်။ မိုးသက်လေပြင်းသည် ဘထွေးတို့မိသားစုနေထိုင်ရာ တဲအိမ်ကလေးကို ဖျက်ဆီးခြေမွသွားခဲ့ပြီတည်း။

ရွှေပြစ်သွားသော ငါးဖျားစွိတ်

“ဖိုးဆိတ်ရေ၊ နင့်ဘထွေး ခေါ်နေတယ်ဟေ့”

ထွေးလေး ဒေါ်တဆုပ်၏ စူးစူးရှရှအော်ခေါ်သံကို ကြားလိုက်ရ၏။ စီခနဲပေါ်လာသောအသံကြောင့် ဖိုးဆိတ် အာရုံနောက်သွား၏။ အရေးကောင်းတုန်း ဒိန်းဒေါင်းဖျက်ချေပြီ။ စိန်မြသည်ပင် ဖိုးဆိတ်အနီးမှ ခပ်ခွာခွာနေလိုက်ရ၏။ နှစ်ကိုယ်ကြား စကားစမြီပြော၍မှ မဝသေး စိန်မြအနားမှ အမြန်ထွက်ခွာခဲ့ရသည်။

“လာပြီ ထွေးလေးရေ၊ လာပြီဗျို့။”

အိမ်သို့ အပြေးအလွှားရောက်သွားပြီး ဘထွေးအနီးသို့ ခပ်ယိုယိုဝင်ထိုင်လိုက်၏။ ဘထွေးဦးကျောက်ခဲက သောက်လက်စရေနွေးကြမ်းပန်းကန်လုံးကို လင်ပန်းထဲသို့ အသာချကာ ဖိုးဆိတ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရင်း ဖျတ်ခနဲ မသိမသာ အကဲခတ်လိုက်ပြီး

“လူလေး၊ လမ်းထိပ်က သံတိုသံစရောင်းတဲ့ကုလားလေးဆိုင်ကို သွားစမ်းကွာ။ အဘမှာထားတဲ့ ဂလူးကျို(စ်)ပုလင်းဖင်ချိတ်တဲ့ စတီးကိုင်းလေးတွေ ရသလောက်ဝယ်ချေ”

ဖိုးဆိတ် ခေါင်းစားသွား၏။ ဘထွေးနှယ် ကြံကြံဖန်ဖန် ဂလူးကျို(စ်)ပုလင်းကိုင်းတွေ ဝယ်ခိုင်းနေပြန်ပြီ။ ဘထွေးသည် ရေနွေး

ကြမ်းတစ်အိုး၊ ဖော့ဖြူဆေးပေါ့လိပ်ကြီးနှင့် အမြဲတမ်းစဉ်းစားခန်း ဝင်တွေးတောရင်း ယခုလည်း မည်သို့သောစိတ်ကူးပေါက်နေပြန် ပါသနည်း။ မည်သို့ဖြစ်စေ၊ ဘထွေးဆန်ချင်ရာသို့ ဖိုးဆိတ်ကျည်ပွေ့ လိုက်ပါနေရပြန်ချေပြီကော။

ပိုက်အလုပ်နားသည်ဆိုရုံမျှသာရှိသေး၏။ တစ်မိုးတွင်းလုံး ရေသာတုံးပါရော စိန်မြဲနှင့် တွေ့ဆုံဖို့ရာ တစ်ခါမျှ အရေးမသာခဲ့ချေ။ နားနားနေနေ အချိန် ကလေးရခိုက် မှာပင် အခွင့် အရေးက အပြည့်အဝမရ ဖြစ်ရပြန်ပြီ။

မိုးရိပ်လေရိပ်ကင်းသည်နှင့် ဆောင်း၏အငွေ့အသက်များ တာစူစပြုလာ၏။ မြောက်ပြန်လေအသွေးနှင့် နှင်းမှုန်အစုအဝေးတို့ ကား မြစ်ပြင်တစ်လွှားသို့ အစားထိုးဝင်ရောက်လာချိမ့်မည်။ နွေခွေ၊ မိုးမိုး၊ ဆောင်းဆောင်း တိုးမြစ်ဝှမ်းတစ်ကြောမှ တံငါလူတန်းစား အများစုမှာ ဥတုရာသီ ပြောင်းသော်လည်း လက်လုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ် နိုင်ကြရသည့်ဖြစ်စဉ်မှာ မည်သည့်အခါမှ ပြောင်းလဲသည်မရှိပါချေ။

* * * * *

“ကိုကျောက်ခဲနော်၊ ရှင့်တူတော်မောင်ကိုလည်းပြောထားဦး။ အားအားရှိ စိန်မြဲတို့အိမ်ကိုချည်း သွားသွားနေတာ ချောင်းပေါက် တော့မယ်”

အိမ်ပုဏ္ဏားကွယ် ကိုကျော့မှီ ရင်း ဦးကျောက်ခဲသည် ဒေါ်တဆုပ်ကို ကွက်ခနဲ ကြည့်လိုက်၏။

“မင်းမလည်းမိန်းမရယ်၊ ဖိုးဆိတ်က ကာလသားပေါက်ပဲ။ စိန်မြဲဆီသွားတာအဆန်းမှတ်လို့။ လူငယ်ဘာသာဘာဝအတိုင်း ရှိတော့မပေါ့”

ဦးကျောက်ခဲစကားကြောင့် ဒေါ်တဆုပ် ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီး မျက်နှာထားနှင့် ပြောင်းဖူးဖက်ဆေးလိပ်ကြီးကို ဆောင့်ကာဆောင့် ကာ ဖွာထုတ်ရင်း . . .

“သူ့ပြောတော့မှပဲ ကြက်တူရွေးက တော်တော်၊ မယ်ဘော်က ခပ်ကဲကဲဖြစ်နေပြီ”

ဦးကျောက်ခဲသည် မိန်းမ၏စကားအပြောကို သဘောမကျ ဖြစ်သွား၏။ သဘောထားကို နားခါးသော်လည်း လေပြေထိုး၍ နားချနေရ၏။ ဖိုးဆိတ်နှင့် ပတ်သက်လျှင် အစစအရာရာမှာ ပြေရာ ပြေကြောင်းပင် ဖြစ်စေချင်သည်။

“မင်းစဉ်းစားကြည့်စမ်း မိန်းမ။ ဒီကလေးက တို့ရဲ့တူ ဖြစ်ပေမယ့် သားဆိုရင်လည်း မမှားဘူးလေ။ သူ့မိဘနှစ်ပါးဆုံးသွား ကတည်းက အသက်ရှင်အောင် ချေးကလူး သေးကလူးပြုစုခဲ့ရတာ။ တို့မှာ သားထောက်သမီးခံ အရင်းအချာမရှိတော့ ဒီကလေးကိုပဲ လက်ပူတိုက်ပြီး ပိုးမွေးသလို မွေးခဲ့ရတာပေါ့။ ပလူမွေး ပလူတောင် ကို လူဖြစ်အောင် ကျွေးမွေးသုတ်သင်လာခဲ့ပြီးမှ ဝမ်းနှင့်မလွယ် သားမမည်တော့မလုပ်ပါနဲ့ကွာ။ ဆိတ်နို့တိုက်မွေးခဲ့ရတဲ့ သံယောဇဉ် ကိုလည်း ထည့်တွက်ပါဦး”

သည်တော့မှ ဒေါ်တဆုပ်လေသံပျော့သွား၏။

“စေတနာဒေါသောနဲ့ပြောတာပါတော်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ စောစောစီးစီး မိန်းမရသွားမှာစိုးလို့ပါ”

ဒေါ်တဆုပ်စကားကို ဦးကျောက်ခဲ အားပါးတရ ရယ်မော ချလိုက်၏။

“ဟား. . ဟား. . ငါ့သားမိန်းမယူတော့ ချွေးမရတာပေါ့ကွ။ မြေးချီရတာပေါ့။ အချိန်တန်အရွယ်ရောက်ရင် သီးချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်မှာ သဘာဝပဲမဟုတ်လား”

ပြောကာမှပိုဆိုးချေပြီ။ ဒေါ်တဆုပ်သည် ဆေးလိပ်ကြီးကိုသာ လက်ကြားညှပ်ကာ ဆူပူဆူပူလုပ်နေဆဲပင် ဖြစ်၏။ သို့နှင့် ဦးကျောက်ခဲမျက်နှာကို မျက်လုံးပြူးလျက်စူးစိုက်ကြည့်ရင်း . . .

“သဘာဝတော့သဘာဝပေါ့။ ဖိုးဆိတ်မိန်းမယူရင် မင်္ဂလာ ဆောင်ပေးဖို့ ဘယ်မှာလဲပိုက်ဆံ။ ငွေကြေးလက္ခဏာရှားပါးလွန်းလို့ ပြောနေရတာ”

ဦးကျောက်ခဲ ခေါင်းခဲသွား၏။ မှန်တော့လည်း မှန်သည်။ တစ်မိုးတွင်းလုံးကုန်းရုန်းပြီး ပိုက်ပစ်ဆင်းခဲ့ရာ ငါးသားရှားပါးလွန်း လှသဖြင့် စားရရှိမှုသာဖြစ်ခဲ့၏။ ငွေကြေးအပိုအလှူဟူ၍ အဖတ်တင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်မရှိချေ။ သို့သော် ကိုယ့်ရှူးကိုယ်ပတ် အဖြစ်မခံနိုင်။ ဟန်ကိုယ့်ဖို့ လုပ်လိုက်ရသည်။

“လောကမှာ လူမသေ ငွေမရှားပါကွ မိန်းမရဲ့။ မင်းမလည်း မုန့်ဆီကြော်က ဘယ်မှာမှန်းမသိ၊ နှုတ်ခမ်းနာထည့်တွက်နေ။ ငါးက ဘယ်ဆီမှန်း မသိ၊ ငါးခြောက်လှမ်းဖို့တွေးသလိုမျိုးဖြစ်နေပြီ။ ငါတို့ ဆင်းရဲပေမယ့် လူချင်းတူတူ၊ သူချင်းမျှတော့ဖြစ်စေရမပေါ့ကွာ။ လူလေးဖိုးဆိတ်အတွက် ငါ့တာဝန်ထား”

ဦးကျောက်ခဲ၏ ပြတ်ပြတ်သားသား တုတ်ထိုးအိုးဖောက် ပြောလိုက်သည်ကြောင့် လင်မယားနှစ်ယောက် စကားအချီအချမှာ တစ်ခန်းရပ်သွားချေပြီ။ ဒေါ်တဆုပ်လည်း တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ မဟ တော့ဘဲ ပတ်တောပိတ်နှုတ်ဆိတ်နေလိုက်တော့သည်။

* * * * *

အိမ်နံ့ဘေးကနားဖျင်းအဖီထဲရှိ အုတ်ခဲဖိုခုံလောက်ဆိုင် မီးဖို တွင်း၌ မဒမသားမီးကျီးခဲများ ရဲရဲနီနေ၏။ မီးဖုတ်ပြီးသော စတီးချောင်းများကို ဦးကျောက်ခဲအနားသို့ ချပေးရာ၊ သံမီးညှပ်ဖြင့် ကိုင်ယူလျက် ပိဿာလေးပေါ်တင်၍ အဖျားပိုင်းပြားချပ်အောင် တူနှင့်နာနာထုနေ၏။ မီးဖိုဘေးတွင် ခွေးတလုံးလုံးနှင့် မီးဖုတ်ရင်းမှ ဘထွေးကိုကြည့်ကာ ဖိုးဆိတ် အားမလိုအားမရဖြစ်နေမိ၏။

“အဘရယ်၊ ဈေးမှာရောင်းတဲ့ ငါးများချိတ်တွေဝယ်ရင် ရရဲ့သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်လက်ဝင်တာကို လုပ်နေရတာလဲ”

ဦးကျောက်ခဲက တူထုချက်ကိုရပ်ပြီး ဖိုးဆိတ်ကို ငဲ့ကြည့်ကာ အကဲခတ်လိုက်၏။

“ရောင်းတန်းငါးများက ရေငန်ထိရင် သံချေးတက်တယ်။ အဘသုံးမှာက အစာလုံးဝမတပ်ဘဲ ငါးမြင်းရင်းကြီးတွေကို သီးသန့် များတဲ့ ‘ပန်းငါးများ’ ကွ။ ‘ဗွက်ငါးများ’၊ ‘ဗန်းငါးများ’ လို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ ဂလူးကို(စ်)စတီးကိုင်းတွေကို ပထမ မီးပေးပြီး ဖြောင့်ရတယ်။ ဒုတိယ ငါးများကွေးရတယ်။ မီးအနေတော်အပူ ပေးပြီး ပျော့သွားမှ ငါးများပုံဖော်တယ်။ ဒါနဲ့နေပါဦး။ အဘ မင်းကို မေးစရာရှိတယ်။ လူလေးနဲ့ စိန်မြတို့ ရည်ငံနေကြသလား။ အဘကိုမှန်မှန်ပြောစမ်း”

ဘထွေး၏ ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်အမေးကြောင့် ဖိုးဆိတ် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်သွား၏။ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့် အံ့အားသင့် မိသည်မှာလည်းအမှန်ပင်။

“ဟာ အဘကလည်းဗျာ”

ဟန်အမူအရာပျက်၍ ရှိုးတိုးရှုန်တန်ဖြစ်သွားသော ဖိုးဆိတ်ကို ကြည့်ရင်း ဦးကျောက်ခဲ ရယ်ကျဲကျဲလုပ်နေ၏။

“လူဆိုတာ အမှန်ပြောရဲရတယ်ကွ။ ဟုတ်တာလည်း လုပ်ရဲရမယ်။ ငါ့သားလူလားမြောက်ပြီပဲ။ အရာရာကိုယ်တိုင်သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်နိုင် ရမယ်။ မင်းတို့ခေတ်က မှန်တာပြောရင် ရွာပြင်ထွက်နေရမှာတို့၊ မှန်တာလုပ်ရင်ပဲ မြောင်းထဲရောက်သွားမှာဆိုတာတွေကို လက်ခံနိုင် စရာမရှိဘူး။ မှန်တာလုပ်၊ ဟုတ်တာပြောလို့ကတော့ မြောင်းမကလို့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲရောက်လည်း မမှုနဲ့။ အဘတို့တံငါမျိုးတွေဟာ

ရေကြောက်တတ်တာမှ မဟုတ်တာ။ အဘ လူကဲခတ်မည့်ပါဘူးကွာ။ စိန်မြနဲ့ ချေခံနေပြီဆိုရင် အပြီးအပိုင်တိုင်ပင်ထားပေတော့။ တူတူတန်တန်ဖြစ်ဖို့ အဘတာဝန်ယူတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်ကို လက်ကြောက်တင်းတင်းနဲ့ အစွမ်းကုန်ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့တော့ လိုသဟေ့”

ဖိုးဆိတ်က ဦးကျောက်ခဲ၏ ရေလာမြောင်းပေး အားပေး စကားကြားလိုက်ရာ ပီတိအပြုံးနှင့် ဝမ်းသာလုံးဆိုကာ ဘထွေးကို တအားကျိုးဖက်လိုက်တော့သည်။

“ဒါမှ ငါ့အဘကွ”

နှင်းမှုန်ကလေးများ တဖွဲဖွဲကျဆင်းနေပြီး စိုစွတ်နေသော အိမ်ရှေ့ သပြေပင်ကြီးထက်မှ ဆောင်းခိုဆက်ရက်ငှက်တစ်အုပ် ရုတ်ခြည်း ထပျံသွားကြချေပြီ။

သည်တော့မှ ဖိုးဆိတ်က ဘထွေး၏ လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို အာရုံ စိုက်တော့၏။ ငါးများအရင်းပိုင်းတွင် အပိုင်းပြားနဖားဖြစ်ပါမှ အစီကြိုးတပ်လျှင် ပြုတ်မထွက်မည်ဖြစ်၏။ ပြီးမှ အဖျားပိုင်းကို ငယ်နိုင်သုံး၍ကွေးရ၏။ ငယ်နိုင်ဟူသည် တစ်မတ်လုံးသံချောင်းကို ဝငယ်ကွင်းစောက်ပုံစံချိုးထားသည့် သစ်သားလက်ကိုင်ရိုးတပ် ကိရိယာဖြစ်၏။ ငါးမြင်း၊ ငါးတန်ကဲ့သို့ ဘေးဆူး၊ ကျောရိုးဆူးများ ချိုးနှိမ်ရာတွင် အလွန်အသုံးဝင်သည်။

“မင်းပြောသလို လက်လုပ်ငါးများနဲ့ ဈေးငါးများဟာ အကျိုး ရှိတာချင်းကွာတယ်။ အကြောင်းမဲ့တော့ ဘယ်ဒုက္ခခံပါမလဲကွာ။ ငါးကြီး၊ ငါးကောင်း ဖမ်းရာမှာ ငါးများကွေးနည်းက အခရာကျတယ်။ ငါးများကွေးနည်းသုံးမျိုးရှိတယ်။ လမုကွေး (အပိုင်း)၊ ကျွဲတံ ကောက်ကွေး (တစ်ဆစ်ချိုးခေါက်)နဲ့ မျောက်ထိုင်ကွေး (ထောင့်ကျဉ်း ချိုး) နည်းတွေပဲ။ ဘယ်ငါးကို ဘယ်ငါးများနဲ့သင့်မယ်ဆိုတာ ခွဲခြား သိထားမှ တံငါပီသတာကွ”

တစ်စုံတစ်ရာကို သူ့အတွေးနှင့်သူ့တွေးရင်း ဖိုးဆိတ် သဘော ခွေနေပေ၏။

“ဒါဆိုရင် အဘအလုပ်က လူပျိုလှည့်သလို ဘယ်လမ်းမှာ ဘယ်ပန်းပေးရမလဲဆိုတာမျိုးပေါ့နော်”

ဦးကျောက်ခဲကလည်း ဖိုးဆိတ်ပြောပုံကို သဘောကျလျက် ရှိ၏။

“အမယ်လေးဗျာ၊ ဥပမာပေးတာတောင် ကိုယ့်ဘက် ကိုယ်ယက်တဲ့လိပ်ကောင်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ဦးကျောက်ခဲက ငါးခူပြုံးပြုံးရင်း စတီးချောင်းအဖျားပိုင်းကို အထစ်ဖော်ပေးပြန်၏။ ငါးများထစ် ဖော်ရန် တံစဉ်းနှင့်တိုက်ပြီး တံစဉ်းနှင့်ပင် အဖျားချွန်ထက်အောင် စိတ်ရှည်လက်ရှည်သွေးရ၏။ ယင်းကို ‘ခေါင်ချသည်’ ဟုခေါ်၏။ ‘ကွန်အစ ဖူးချာက၊ ငါးများအစ ခေါင်က’ ဟူသည့်အဆိုနှင့်အညီ၊ ခေါင်ချက်စွပြီးပါက ငါးများချိတ်အကြမ်းထည်ဖြစ်ပြီ။ ငါးများရုပ်လုံး ပေါ်ပြီ။ ဖိုးဆိတ်သည် မီးဖိုထဲမှ မီးကျိုးခဲများကို ရေဖျန်းသတ်လိုက်၏။ ကောင်းကင်တစ်ခွင်မှ မြောက်လေပြန်ဆီးနှင်းများ တောစပ်နှင့် မြစ်ပြင်တစ်လျှောက် အံ့ဆိုင်ခြံသိုင်းလျက် မြင်ကွင်းမှန်သမျှ မှုန်ဝါးဝါးပင်။

* * * * *

ဘထွေးဦးကျောက်ခဲ၏ တံငါပညာစွမ်းကို မှတ်သားမှုပြုရပြီ။

“အခုလို ပြောင်လက်ချွန်မြနေတဲ့ ငါးများချိတ်ဖြစ်ရင် အစီခံ ကြိုးတပ်ရမယ်။ နိုင်လွန်ကိုးပင်ချည်ကို နှစ်ကြိုးခံတစ်ကြိုးထပ်ပြီး သုံးလွန်းတင်ကျစ်ရတယ်။ အစီကြိုးကို တစ်မိုက်အရှည်ထားပြီး ငါးများချိတ်ဖင်ပိုင်းနဖားပြားမှာ ဘူးလည်သီးခတ်ချည်ရမယ်။ အစီကြိုးပေါ်မှာ အထက်ကွင်း၊ အောက်ကွင်းသံပြောင်ဆုံလည်ကွင်း

နှစ်ကွင်း တပ်ရတယ်။ တစ်ခါ အထက်ကွင်းမှာ ငှက်ကျားလည်ဆံ မွေးနဲ့ ပန်းပွင့်ပုံဖော်တပ်ဆင်ရမယ်။ ပန်းပွင့်ချည်တာအဓိကပဲ။ ငါးစာလုံးဝမပါတာကြောင့် ရွှေအိုရောင်၊ နီညိုရောင်တောက်ပတဲ့ ငှက်မွေးကို ပန်းပွင့်သဏ္ဍာန် အစာဟန်ဖန်တီးပြီး ငါးကြီးတွေကို လှည့်စားများခေါ်တာပဲ။ ရေစီးအရှိန်နဲ့ ဆုံလည်ကွင်းမှာလည်နေတဲ့ ပန်းပွင့်ကို အစာထင်အောင် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်နည်းပေါ့။ ပန်းပွင့်ကို ငါးစာမှတ် ဟပ်လိုက်တာနဲ့ ငါးများချိတ်က ငါးပါးစပ်ကို အလိုလိုချိတ်ပြီးသားပေါ့”

သည်နှယ်ပင်၊ ပန်းဖွားပမာ ငါးစာတုမြူဆွယ်မှုဖြင့် သတ္တဝါကို ဆွဲဆောင်သော တံငါပညာခန်းတစ်ရပ်ကို ဖိုးဆိတ်တစ်ယောက် ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သွားချေပြီ။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်အရုဏ်တက်ချိန်တွင် စားအိုးစားခွက် လက်နက်ရိက္ခာစုံလင်စွာနှင့် တူဝရီးနှစ်ယောက် တိုးမြစ်တွင်းသို့ လှေတစ်စင်းနှင့် ရေဆင်းကြသည်။ မြစ်အောက်ပိုင်းမှသည် ပင်လယ်ဝအထိ ငါးမရအိမ်မပြန်စတမ်း ရည်မှန်းချက်များနှင့်ဖြစ်၏။ ရေကြီးရေငယ်၊ ရေသေရေထ၊ ရေဆုတ်ရေတက်၊ ရက်မရွေးသည့် အလုပ်မှာ ပန်းငါးများသာဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြစ်ရိုး တစ်လျှောက် ဝဲခို ဝဲလိုက် ဒိုက်အမျောနှင့် ရေပြည့်တန်းရေအိချိန် အငြိမ်သက်သက်တွင် စိမ်ပြေနပြေလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

“ဘယ်အလုပ်မဆို အသေးစိတ်လေ့လာ၊ ဂယနဏစူးစမ်း၊ ဒါမှ လုပ်ငန်းခွင်မှာ အဆင်ပြေမှာ။ တွေ့လား။ ဆယ်တောင်ရှည် ထီးရိုးဝါးကို ဝါးဆစ်အမျက်အချောသတ်၊ ကိုင်းတံမှာ ဆယ်လံချိုး၊ နိုင်လွန်ကြိုးနဲ့ ဘူးလည်သီးခေါက်တုပ်ချည်။ တစ်ဖက်လံကြိုးစကို ငါးများအစီကြိုးနဲ့ တံငါဆက်ထုံးချည်။ ငါးကြီးဆွဲတဲ့အခါ

ဘယ်တော့မှ ပြတ်မထွက်တဲ့ပုံသေနည်းပဲ။ ရေကြောင်းမှာ သွားလာတဲ့ လှေသမ္ဗန်တွေမှာ ရေပက်၊ ကြိုးချည်ဆိုတဲ့အလုပ်ကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်တွက်ကြတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ တံငါ လက်သုံးကြိုးချည်နည်းအမျိုးမျိုးရှိတာ။ မိန်းမချည်၊ တစ်ပတ်ရစ်၊ ကွင်းလျှောထိုး၊ စောင်းကြိုးသတ်၊ ဘူးလည်သီးခတ်၊ ဘူးလည်ပြန်၊ ဘူးလည်သီးခေါက်တုပ်၊ တံငါဆက်ထုံး စတဲ့ သူ့နေရာနဲ့သူသုံးပါမှ အံဝင်ခွင်ကျရှိမှာ”

ဦးကျောက်ခဲသည် လှေဦးထိပ်မှရေပြင်သို့ စေ့စေ့စပ်စပ် အကဲခတ်နေ၏။ ဖိုးဆိတ်က ဘထွေး၏အရိပ်အခြည်ကို ကြည့်ပြီး လှေကို အလိုက်သင့်လျော်ပေးရင်း ရေသံမကြားအောင် ဂရုစိုက်နေ ရ၏။ ပန်းငါးများချရာတွင် လှေပဲ့ပိုင်းမှလူမှာ အခရာကျသည်။ ရေဂယက်အရိပ်ထနေသောတစ်နေရာတွင် ဦးကျောက်ခဲက ဖိုးဆိတ်ကို နောက်ပြန်မကြည့်ဘဲ လက်ကာပြလိုက်၏။ ငါးစားကျက် နေရာအရောက်တွင် ကိုင်းတံကို ရေပြင်သို့ အသာမျောချပေး လိုက်၏။ ပဲ့ကိုင်သူဖိုးဆိတ်က နားလည်မှုအပြည့်ဖြင့် လှေကို အရှိန်သတ်ထားပေးလိုက်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကိုယ့်ပန်းငါးများ ကိုယ့်ပြန်ချိတ်တတ်၏။ လံကြိုးအရွေ့အတိုင်း လှေလမ်းကြောင်းကို ဖြောင့်တန်းအောင် အသာအယာလှော်ပေးထားရသည်။ ကိုယ့် ငါးများ ကိုယ်စူးသော် လာဘ်ဦးပိတ်သည်ဟုလည်း အယူအဆရှိ၍ သတိကြီးစွာထားရသည်။ လံကြိုးနှင့် တွဲထားသော ဝါးဆစ် ဘော့သီးမှာ ရေပြင်တွင် ပေါလောပေါ်နေ၏။ တစ်ထိုင်ပူခန့်အချိန် တွင် ဘော့သီးကြီးစုတ်ခနဲမြုပ်သွားပြီး၊ ဝါးတစ်ရိုက်တစ်ပြန်စာ အကွာတွင် ပြန်ပေါ်လာပြီး တန့်နေ၏။

ဦးကျောက်ခဲသည် မျက်ခြည်မပြတ် စူးစိုက်ကြည့်နေရာမှ မှတ်ချက်ချလိုက်၏။

“ချက်ကောင်းမိသွားပြီကွ။ ဘော့သီးငြိမ်နေပုံထောက်ရင် ငါးပါးဟက်ကို ငါးမျှားချိတ်မိနေတာ သေချာတယ်။ ငါးနှုတ်ခမ်းဖျားကို ချိတ်မိရင် ဆောင့်ရုန်းနေမှာ။ အသာလေးမျောပြီး လံကြိုးကို အလျော့အတင်းလုပ်ပေးရမယ်။ ရေအောက်ဝဲခိုနှစ်ချို့ငါးကြီးတွေဟာ အစာတွေ့ရင် အငမ်းမရ ထိုးဟပ်တတ်တယ်။ ငါးမျှားချိတ်ပါးစပ်ထဲ ရောက်သွားရင်တော့ တအားမရုန်းတော့ဘူး။ ရုန်းလေနာလေ ဆိုတော့ ငါးမောချိန်စောင့်ပြီး လှေနားရောက်အောင် ချောဆွဲယူရတယ်။ ဟော စည်ဖောင်းထဲလေဝင်ပြီး ငါးကြီးပေါ်လာပြီ။ လိုရမယ်ရ တစ်လုံးထိုးမှိန်းကိုင်ထားဟေ့”

ဖိုးဆိတ်သည် ဦးကျောက်ခဲပြောသည့်အတိုင်း ငါးထိုးမှိန်းကို ကောက်ကိုင်ကာ လှေဦးသို့သွား၏။ ဦးကျောက်ခဲက ကိုင်းတံကို လှေဦးတုံးကန့်လန့်တွင်ထောင်ထားပြီး လံကြိုးနှင့်ဘော့သီးကို ညင်ညင်သာသာဆွဲယူနေရာ ငါးကြီးတစ်ကောင် လူးလွန်ပါလာ၏။ လှေနံအနီးသို့ရောက်စဉ် ခေါင်းပေါ်လာသောငါးကြီးမှာ ဝုန်းခနဲ လှုပ်တိုးရုန်းကန်လိုက်ရာ ဖိုးဆိတ်လက်မှ မှိန်းတံက တန်းတန်း မတ်မတ်ပင် စူးဝင်သွားချေပြီ။ ဖိုးဆိတ်၏ မှိန်းထိုးချက်မှာ လူတစ်ရပ်နီးပါး ငါးကြီးကို ငြိမ်သက်သွားစေတော့သည်။

“ငါးမြင်းရင်းကြီး လူလေး ဖိုးဆိတ်ရေ။ တစ်ကောင်လုံး ရွှေဝါရောင်တောက်နေတာပဲ။ အခုလိုရှားပါးတဲ့အချိန်မှာ ရလိုက်တဲ့ အတွက် ရွှေပဲဟေ့။ ရွှေရောင်ငါးကြီးကို တို့ရဲ့ရွှေငါးမျှားချိတ်က ဖမ်းပေးလိုက်တော့ ကျောက်ခဲရေပေါ်ပြီပေါ့ကွ”

ဘထွေးဦးကျောက်ခဲ၏ အားပါးတရပြောလိုက်သော စကားကြောင့် ဖိုးဆိတ်၏ ဝမ်းသာအားရစိတ်မှာ အထွတ်အထိပ်သို့

ရောက်ချေပြီ။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် စိန်မြဲမျက်နှာကလေးကို ပြေးမြင်ယောင်နေသေး၏။ ရုတ်တရက်ဆိုသလိုပင် ဖိုးဆိတ်၏ ကျယ်လောင်သော ဟစ်ကြွေးကြုံးဝါးသံကား မြစ်ရေပြင်တစ်လွှားသို့ ပဲ့တင်ထပ်ကာ ပျံ့လွင့်ရိုက်ခတ်သွားချေတော့၏။

“ငါ့အဘ ဦးကျောက်ခဲရဲ့ ရွှေငါးမျှားချိတ်တဲ့ဟေ့”
“ဟေ့ . . . ဟေ့ . . . ဟေ့ . . .”

ပျံ့ဆိုသည်မှာ

သီလဝါကမ်းရိုးတန်းသောင်ပြင်ကိုသီလျက် ဈေးထိုးလှေကို မြစ်အောက်ပိုင်းသို့ ရေကျရေစုန်ခရီးနှင့်လာရာ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် နှင်းမှုန်တို့ပင် မကွဲသေးချေ။ နှင်းကြွင်းမစဲသေး၍ ရှေ့မြင်ကွင်းကို သဲသဲကွဲကွဲမြင်နိုင်ဖို့ ခတ်တက်အရှိန်လျှော့လိုက်ရ၏။ သီလဝါဆိပ်ခံ တံတားနှင့် သင်္ဘောများကို သတိထားကာ ရှောင်ကွင်းရသည်။ တစ်ချိန်က သည်နေရာ သည်သောင်ကမ်းမှာ ပိုက်ပဝန်းသမားတို့၏ စားကျက်နေရာကောင်းဖြစ်ခဲ့၏။ ဒီရေတောများနှင့် အုပ်အုပ် ဆိုင်းဆိုင်း မှိုင်းမှိုင်းညိုညိုရှိခဲ့၏။ ယခုသော် ကျောက်တန်း၊ ပန်းတောဆိပ်ကမ်းမှ သီလဝါ၊ မီးပြ၊ ချောင်းဝ၊ ဇွဲဘာ၊ ကုန်းတန်း၊ ဘော်ဂလွတ်၊ သနပွင့်၊ သံတံပင်လယ်နှုတ်ခမ်းအထိ ကားလမ်း သွယ်တန်းပေါ်ပေါက်နေချေပြီ။

ကျေးလက်သဘာဝပင်လယ်လေအစား မြို့ပြလေများ တိုက်ခတ်နေချေပြီ။ သီလဝါသောင်ကမ်းတွင် ဧရာမဆိပ်ကမ်းကြီး တစ်ခု ထီးထီးမားမားဖြစ်တည်လျက်ရှိ၏။ ကုန်တင်သင်္ဘောကြီးများ၊ အပျော်စီးသင်္ဘောကြီးများ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားသည့်နေရာဖြစ်ကာ တံငါလှေငယ်တက်စင်းတို့ အနားကပ်၍ မရတော့ပြီ။ ခပ်လှမ်းလှမ်း

ရေကြောင်းဆီမှသာ သွားလာလျော်ခတ်ကြရတော့၏။ ရန်ကုန်မြစ်လယ်ရှိ ရေကြောင်းပြ ဗော်ယာများရေအကျတွင် ဧရာမသံကြိုးကွင်းကြီးပေါ်သည်အထိ ရေစီးအရှိန်နှင့်ဝဲလည်နေသည်ကိုလည်း သတိထား ရှောင်ရှားရပြန်သေးသည်။

“ချောင်းရိုး၊ မြောင်းရိုးတွေကောပြီး မြစ်တွေလည်း သောင်ထွန်းနေပြီ။ တိုးမြစ်နဲ့ ရန်ကုန်မြစ်ကို ဆက်သွယ်ထားတဲ့ ဒီဆိုင်မြစ်ကြီးလည်း မြေအောက်ရောက်ပြီး ပျောက်ခြင်းမလှပျောက်သွားတော့ တို့တစ်တွေ ကျောက်တန်းဘက်ကို အားပြုနေရတာပေါ့။ ဒီအချိန်ရောက်တိုင်း တိုးမြစ်ကြီးကိုကျောခိုင်းရတာချည်းပဲ”

ဈေးထိုးလှေသမား ကိုမျှင်သည် ခပ်ညည်းညည်းလေသံဖြင့် ပိုက်လှေသမားများကို ပြောပြနေ၏။ ငါးပေါင်းလှေကို ဈေးထိုးလှေဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်ရာ ဖမ်းဆီးရှာဖွေရသမျှ ငါးပုစွန်များကို ကျောက်တန်းဈေးနှင့် မီးပြငါးဒိုင်သို့ရောင်းချရ၏။ နေ့စဉ်ပိုက်ချက်နေရာမှ မြို့ဈေးငါးစိမ်းတန်းသို့ ရေတက်နှင့်သွား၊ ရေကျနှင့်ပြန်၍ စုန်ချည်ဆန်ချည်အလုပ်မှာ ဈေးထိုးသမား၏တာဝန်သာဖြစ်သည်။ ဆောင်းလရာသီရောက်တိုင်း မြောက်ပြန်လေများတိုက်ခတ်ပြီး ရံဖန်ရံခါ အရှေ့လေကြမ်းလည်းပေါက်လာလေ့ရှိရာ အနောက်ဘက်ရှိ တိုးမြစ်ကမ်းပိုက်ချက်များတွင် ပိုက်ပိတ်၍မကောင်းတော့ချေ။ လေဖီလာနှင့် လှိုင်းလေဒဏ်ပြင်းထန်သဖြင့် လေကွယ်ရာကမ်းခြေသို့ လှေဦးလှည့်ကြရတော့သည်။ ဗေဒါအဖို့ရာ ကျောက်တန်းဘက်သို့ သွားရမည်ဆိုကတည်းက ဖင်တကြွကြွနှင့်တက်တထောင်ထောင်။

* * * * *

မီးပြရွာခြေနှင့် တုတ်မီးတစ်ရိုက်ပြလောက်တွင် မီးပြချောင်းပေါက်ရှိ၏။ သည်နေ့အဖို့ မီးပြချောင်းအောက်ဘက်ပိုက်ချက်ကို ရွေးချယ်ထား၏။ သည်နေရာတွင် ပင်လယ်ဝနှင့်နီးသဖြင့် ဒီရေ

အတက်ကြမ်းပြီး ရေထရက်များတွင် ပိုက်ပဝန်းပိတ်၍မရချေ။ ရေလှည့်ပြောင်း ရေသေရက်များတွင်သာ ပိုက်ပိတ်နိုင်၏။ နေ့ရေချိန်မှ ညရေချိန်သို့ပြောင်းခြင်းကြောင့် နေ့ရေအလှည့်တွင် ရေတက်အားနည်းပြီး လဆန်းလဆုတ်လေးရက်မှ ရေရှိန်စင်းစင်းသေသည့် ဆယ်ရက်နေ့အထိ ရေသေရက်များကို ရေလှည့်ပြောင်းရက်ဟုဆိုလိုသည်။

“အိပ်ရေးဝအောင်အိပ်ထားမှ တန်ကာကျမယ်ဟေ့။ ညရေအလုပ်ဆိုတော့ နေ့ခင်းနေ့လယ်အိပ်ထားတာ မမှားဘူးနော်။ အချိန်ကို အလဟဿမဖြုန်းတီးကြနဲ့ကွ”

ကိုမျှင်က လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို မကြာခဏသတိပေးနေသော်လည်း ခြေဆန့်လက်ဆန့်လုပ်ရင်း လှေပဲ့ချောင်တွင် ခေါင်းဆိုက်ကာ အညောင်းပြေလှဲလိုက်သည်နှင့် ပေါက်စ၊ ဗေဒါနှင့် ဂျပူတို့သုံးယောက် အလျှိုအလျှိုပျောက်သွားကြတော့သည်။ မီးပြချောင်းကမ်းနားတစ်လျှောက်တွင် ကုန်စုံဆိုင်၊ မုန့်ဆိုင်၊ အအေးဆိုင်များနှင့် စည်ကားနေ၏။ ငါးဒိုင်များနှင့် ဗီဒီယို၊ ကာရာအိုကေစားသောက်ဆိုင်များမှာလည်း နေ့နေ့ညညလူပြတ်သည်မရှိ။ သည်တော့လည်း ဗေဒါတို့သုံးယောက် မီးပြကမ်းနားပိုင်းသို့ မဖြစ်မနေ ခြေဦးလှည့်ကြခြင်းမှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။ စုပေါင်းစပ်ပေါင်းလုပ်စားကြသူများဖြစ်၍ တစ်ဦးတည်းပိုင်ရှင်လို မာကျယ်ကျယ်ပြော၍မရ။ ရေပြင်တွင် အနေအစားများသဖြင့် ကုန်းပေါ်သို့တက်ရောက်လည်ပတ်ရသည့်အရသာမှာ တံငါလုပ်ဖူးလေမှပိုသိသည်။ ကာလသားပေါက်များဖြစ်၍ ခြေထောက်ဗွေပါပြီး သွားချင်လာချင်သည့်သဘောသဘာဝမှာ အပြစ်မဆိုသာပေ။ နေပူကျကျတွင် ဖိနပ်မပါ ခြေဗလာဖြင့် ရွာရိုးကိုးပေါက်လျှောက်ရင်း လူရှင်းသောအအေးဆိုင်သို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ တစ်အောင့်အကြာ၌ ဆိုင်ထဲမှ မိန်းမပျိုတစ်ယောက် ထွက်လာပြီး... .

“ဘာသုံးဆောင်ကြမလဲရှင်”

မိန်းမပျိုမှာ ရွက်ကြမ်းရေကျိုအသားညိုချော။ တောရိပ်တော
သွေး ချစ်စဖွယ်လုံးကျစ်ကျစ်ခန္ဓာကိုယ်အလှနှင့်။ မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်း
ပါးပြင်နှစ်ဖက်ပေါ်တွင် သနပ်ခါးပါးကွက်ကြားလေးနှင့်။ ဗေဒါရင်မှာ
ပုစွန်ဆိတ်ခုန်လေပြီ။ မျက်စိကျွတ်ထွက်လှမတတ် မိန်းမပျိုကို
စိုက်ကြည့်နေသည့်အတွက် ဂျပုက ပေါက်စကို မသိမသာ
လက်ကုတ်လိုက်၏။ မိန်းမပျိုမှာ ခေတ္တမျှကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်သွား
ပြီး ယမန်နှစ်ကစခဲ့သည့် ဇာတ်လမ်းကြောင့် ဗေဒါကို မျက်မှန်းတန်း
မိသွား၏။

“ဟယ် ကိုဗေဒါကြီးတို့တော်။ ဘယ်သူတွေများလဲလို့”

တောလေသံနှင့်ပြောလိုက်သော ထွေးမိကိုကြည့်ရင်း ဗေဒါ
တစ်ယောက် ပြုံးဖြူဖြူနေ၏။ ရေစိမိခံ၊ နေလောင်ခံ၊ လေတိုက်ခံ
အသားညိုညစ်ညစ်နှင့်မို့ ဗေဒါကို ပြုန်းခနဲမမှတ်မိခြင်းဖြစ်ဟန်
တူသည်။

“နင်ကလည်း ထွေးမိရယ် ငါတို့ကိုလည်း နှုတ်ဆက်ပါဦးဟ။
ဗေဒါတစ်ယောက်တည်းလာတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီမှာပေါက်စ၊ ဟိုမှာ
ဂျပု”

လူပျိုဟိုင်းကြီးကိုပေါက်စက အကျကောက်ပြောလိုက်သဖြင့်
ထွေးမိရှက်ကိုးရှက်ကန်း ဖြစ်သွားပြီး ဗေဒါသည်လည်း မျက်နှာပူ
သလိုဖြစ်သွားရ၏။ ဗေဒါနှင့် ထွေးမိတို့နှစ်ယောက်စလုံး ခေါင်းငုံ့
နေရင်းမှ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် တိတ်တခိုးကြည့်လိုက်ကြရာ
အကြည့်ချင်းဆုံသွားကြ၏။ မျက်လုံးကလေးထောင့်ကပ်ပြီး ချစ်စနိုး
အကြည့်နှင့် ထွေးမိကို သည်နှစ်တော့ အဖြေတောင်းမည်ဟု ကြံရွယ်
လိုက်တော့သည်။

သည့် နောက် . . ကြက်တစ်ကောင်၊ အရက်တစ်လုံးနှင့်
စီးကရက်တစ်ဘူးဝယ်ကာ လှေဆိပ်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြတော့သည်။

* * * * *

“အဘိုး၊ ရေကြောင်းဗိုလ်၊ ကျွန်းပိုင်ကြီးနဲ့ ဇွဲဘာဘိုးဘိုးကြီး
ဗျား၊ လှေဦးကနားဦးသို့ ကြွရောက်ကြပါဗျား။ ပင့်ဖိတ်ပါတယ်။
ထမင်းဦးပေါင်း၊ ကြက်သားဟင်း၊ အရက်၊ စီးကရက်များနဲ့
တင်မြှောက်ပသပါတယ်။ သုံးဆောင်လှည့်ပါဗျား။ ကြောက်ရွံ့ရုံသေ
ပါတယ်။ လုပ်သားများကို အဆိပ်ရှိရေပိုး ရေမွှားများမှအစ အန္တရာယ်
ကင်း ဘေးရှင်းအောင် စောင့်ရှောက်ပါဗျား။ ငါးသားပုစွန်များများ
စားစားရအောင်လည်း မစတော်မူကြပါဗျား”

ပိုက်ရေမချမီ နေဝင်ရီတရောအချိန်၌ ဆိုင်ရာပိုင်ရာများကို
ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း ဗလိနတ်စာများကျွေးမွေးကြရ၏။ မုတ်သုံ
လေအားကောင်းချိန်ကုန်ဆုံးပြီး အနောက်တောင်လေနှင့် ဆန့်ကျင်
ဘက် ကုန်းတွင်းလေတိုက်ချိန်ဖြစ်၏။ မိုးရာသီ ပင်လယ်မိုးသက်
လေပြင်းနှင့် ပြောင်းပြန်အရှေ့မြောက်ဆန့်ကျင်မုတ်သုံလေတိုက်ချိန်
မှာ ဆောင်းရာသီဖြစ်၏။ သည်အချိန်တွင် ပင်လယ်နှုတ်ခမ်းအနား
သတ်အရပ်ဒေသဖြစ်သော မီးပြ၊ ဇွဲဘာ၊ သံတဲကမ်းခြေများသို့
ပိုက်ဗဝန်းသမားတို့ မဖြစ်မနေရောက်လာကြတော့သည်။ ဟိုစဉ်က
နှစ်စဉ်လုပ်ကိုင်စားနေကျ မှော်ဝန်းချောင်းနှင့် သီလဝါပိုက်ချက်များမှာ
ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီး အလျဉ်းသင့်သလို ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ ရှာဖွေ
စားသောက်ကြရခြင်းဖြစ်၏။ သဘာဝရေမြေစားကျက်များတွင်
လွတ်လွတ်လပ်လပ်လုပ်ကိုင်စားဖို့ အခက်တွေ့ကြရသည်။ သို့နှင့်ပင်
တစ်နယ်တစ်ကျေးသို့သွားလာကာ ခင်ရာမင်ရာ တစ်ရွာတစ်ကျီ
ဆောက်ပြီး ရင်းနှီးခင်မင်ချစ်ကျွမ်းဝင်လျက် နဖူးစာရွာလည်သွားကြ

သူများလည်း ရှိသည်။ ဗေဒါအဖို့ရာ ထွေးမိကို လူပျိုလှည့်ခဲ့ရာမှ ရည်းစားသန်ဖြစ်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီးပြီ။

ကိုးပင်ချည်ပလာတူးငါးမူးကွက် ဗဝန်းပိုက်လက်လံအရှည်မှာ အစားစားရှိ၏။ ပိုက်ဗဝန်းဆိုသည် ချောင်းကမ်းနား၊ မြစ်ကမ်းရိုးနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေများတွင် တိုင်ထောင်၍ ပိုက်ပတ်ကာ ငါးမျိုးစုံ ဖမ်းဆီးနိုင်သော ပိုက်တန်းရှည်ဖြစ်၏။ နိုင်လွန်၊ တက်ထရွန်ပိုက် များမှာ ချည်ပိုက်လောက် ကရိကထမများလှပေ။ ငွေကြေး အရင်းအနှီးပေါ်တွင်လည်းမူတည်နေ၏။ ကိုယ့်လှေ ကိုယ့်တက်နှင့် ကိုမျှင်တို့လေးယောက်အုပ်စု တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စီလုပ်စားနေရာမှ ပူးပေါင်း၍ လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပိုက်ဈေးခေါင်ခိုက်နေ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းလည်း မတတ်နိုင်။ နောက်ဆုံးပေါ် ယိုးဒယားဖြစ် မွန်နာ ခေါ် ဖော့ပိုက်ကွက်စိပ်မျိုးမှာ တစ်ပိဿာလျှင် ငါးသိန်းဈေးပေါက်၍ အနားပင်မကပ်နိုင်။ အလုပ်တူချင်းစပ်ဟပ် ခြင်းဖြင့် ရှာဖွေစားကြရသည်မှာ ပကတိအခြေအနေပင်ဖြစ်၏။ သို့သော် ဗေဒါမှာ ဝမ်းရေးထက် ချစ်ရေးချစ်ရာကိုသာ အာရုံရောက် နေသူဖြစ်၏။

“ဆင်းရဲခြင်းလွတ်ကင်းအောင် လမ်းပြဆောင်ပါမည်× ရတနာစိန်ရွှေ တစ်ကယ်ပင်စုံညီ× တို့အမျိုးသားတိုင်းပြည်× မွဲတဲ့သူ စိတ်ချမ်းသာမည် ×× ကျောင်းဆောက်ကာ ဘုရားတည်× × ×”

“ဆက်ဆိုလေကွာ။ ဘုရားတည်၊ ကျောင်းဆောက်မယ်ဆိုမှ ရပ်သွားတယ်။ အကုသိုလ်ကောင်နော်”

“ဟဲ ဟဲ၊ ဒါလောက်ပဲရတယ်ကွ”

အဘိုးမြောက်ပြီး တပည့်ခံကာ လေးယောက်သားပိုင်းဖွဲ့ စားသောက်ကြရာ ပါစကအရှိန်နှင့် ထွေထွေလေးဖြစ်နေကြ၏။ သီချင်းကလေးတအေးအေးနှင့် ပိုက်ချက်လက်နားဆီသို့ တိုင်လှေကို

တဖြည်းဖြည်းလှော်လာ၏။ မြောက်ပြန်လေသွေး ဆောင်းညချမ်း အအေးဒဏ်ကို သူဌေးဝါဒ ဆေးပေါ့လိပ်ခဲကာ အံတုနေသူပေါက်စ။ ပိုက်ဗဝန်းအလုပ်၏ အဓိကဇာတ်ကောင်။ ဆေးလိပ်မီးတရဲရဲနှင့် သောင်ပြင်လတာနွံထဲသို့ဆင်းလိုက်၏။ ဆေးပေါ့လိပ်နှစ်လိပ်ကိုလည်း နားရွက်နှစ်ဖက်ကြားတွင် ညှပ်ထားသေး၏။ ဆေးလိပ်မီးကို အသေမခံ။ တစ်လိပ်ကုန်လျှင် တစ်လိပ်မီးဆက်ကူးပြီး တွင်တွင် ဖွာရှိုက် ဆေးလိပ်ကြိုက်ပုံမှာကမ်းကုန်ရော။ တံငါစရိုက်ပီသလှ၏။ တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်ဝါးယားကို အဖျားတိကာ အရင်းပိုင်းချွန်ထား သော ထောင်တိုင်များကို ရွံ့နုနုနုမြေထဲသို့ တစ်ချောင်းချင်းထိုးစိုက် သွားရ၏။ တစ်တိုင်နှင့်တစ်တိုင် လက်လံနှစ်လံခြားစီ ညီညီစိုက်ရ၏။ ဒီရေတိုက် ဂျုတ်လှိုင်းရိုက်လျှင် မယိမ်းယိုင်စေရန် သောင်ပြင် အနေအထားကို ကြည့်တတ်ရ၏။ ကမ်းခြေကို လိုက်၍ ပစောက်ပုံ၊ ယပက်လက်ပုံ၊ ရကောက်ပုံစံမျိုးဖြင့် ငါးဝင်လမ်းကြောင်းကို ပုံဖော် ပေးရသည်။ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းမှုသည် မည်သည့်လုပ်ငန်းခွင်မဆို အရေးပါလှ၏။

တိုင်ထိုးသမား ပေါက်စသည် ပိုက်လက်နားတက်ရန် သောင်ခုံချဲ့ပုတ်တွင်းသို့ တိုးဝင်လျက် ချဲ့နွယ်ပိတ်ပေါင်းများကို အလျင်ရှင်းပြီးမှ ခရုပတ်ခွေပုံဖော်ကာ လမ်းကြောင်းအတိုင်း တိုင်ထိုး စိုက်သွားရာနောက်သို့ ပိုက်ချသမားဂျပုက အမီလိုက်၍ပိုက်ချရ၏။

“ကဲ ရေမစစ်ခင်မြန်မြန်လုပ်ကြဟေ့။ ကမ်းတက်မြေမှာ သောင်ထွန်းတာတော့ ကမ်းရိုးကကျယ်သကွ။ ရေကျသွားရင် နွံနွံ နေတာနဲ့အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ သွက်သွက်လေးရုန်းထားကြကွ”

ကိုမျှင်နှင့်ဗေဒါတို့နှစ်ယောက် ပိုက်သားများကို တိုင်ခြေနှင့် ကပ်ပြီးပိုက်ချ၊ ပိုက်နှိပ်ကြ၏။ ပိုက်နှိပ်ခြင်းကလည်း အရေးကြီးလှ၏။ ပိုက်နှိပ်ကောင်းမွန်စေစပ်ပါမှ ပိုက်လုံမည်။ ပိုက်လုံမှ တော်တန်ရုံ

လှိုင်းလေဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိမည်။ ပိုက်မပွင့် ပိုက်မဟမှ ငါးပုစွန် ကောင်းစွာရမည်။ ပိုက်နှိပ်သူမှာ အခရာကျ၏။ ရွှံ့နွံအပျော့အမာကို မှုတည်၍ တစ်မိုက်၊ တစ်ထွာ၊ တစ်တောင်ဆုပ်ခန့် ပိုက်သား အောက်ပိုင်းကြိုးကို အလျဉ်းသင့်သလို နုန်းမြေထဲသို့ နှိပ်သွင်းကြ ရသည်။ တက်ညီလက်ညီလုပ်ရသော အလုပ်မျိုးဖြစ်၏။ မခိုမကပ်ဘဲ ရေချိန်ကိုကြည့်၍ အချိန်ကိုက်လုပ်ကြရသည်။

“နွားပေါ်သားရေမလုပ်ကြနဲ့နော်။ သေသေချာချာလုပ်ကြဟ။ ပိုက်ပွင့်လို့ကတော့ မျက်နှာမရ ခြေထောက်ရမယော့”

ကိုမျှင်က ပါးစပ်ပြကြီးနှင့် လှမ်းအော်ပြောရာတွင် ဂျပက မကြားဟန်ဆောင်နေလိုက်၏။ နားကြားပြင်းကတ်သွားသော ပေါက်စက တိုင်ထိုးသည်ကိုရပ်လိုက်ရင်း...။

“ခင်ဗျားကြီးကလည်းဗျာ။ ရုန်းလိုက်ပြောလိုပြော၊ နွားလည်း ပါလိုက်သေးရဲ့။ ကျုပ်တို့က ကျွဲတွေ၊ နွားတွေမဟုတ်ပါဘူးဗျ”

ပေါက်စ စကားကြောင့် ဗေဒါနှင့်ဂျပတို့ စပ်ဖြဖြ ပြုံးစိစိလုပ် နေကြသည်။

“ဟကောင်ရ။ တို့များဘဝက ရေထဲ၊ မိုးထဲ၊ ရွှံ့နွံထဲမှာ အမြဲ ရုန်းနေကြရတာဆိုတော့ ရေကျွဲ၊ ရေနွားတွေနဲ့ ဘာများထူးသေးလို့ လဲကွ။ ဟား ဟား ဟား”

ရယ်ရယ်မောမောပြောပြောဆိုဆိုနှင့် တိုင်ထိုး၊ ပိုက်နှိပ်ပြီးချိန် တွင် ရေစစ်သွားပြီ။ ဆိပ်ခံလှေ၊ တိုင်လှေ၊ ပိုက်လှေ၊ ဈေးထိုးလှေ လေးစင်းကို သောင်စပ်လတာပြင်တွင် လှေချင်းကပ်ကြီးချည်ကာ တစ်ရေတစ်မော မှေးကြတော့သည်။ အလုပ်ကြမ်းသမားများဖြစ်၍ ခေါင်းချသည်နှင့် အိပ်ပျော်သွားကြသော်လည်း ကောင်းကင်ထက်မှ ကြယ်အစုံကိုကြည့်ရင်း မအိပ်နိုင်သေးသူမှာ ဗေဒါဖြစ်၏။ ခုနစ်စဉ် ကြယ်ပြောင် အမြီးထောင်သည့် သန်းခေါင်ယံအထိ အိပ်မရသေးဘဲ

ထွေးမိမျက်နှာကိုသာ မြင်ယောင်လျက်ရှိတော့သည်။ မနှစ်တုန်း ကလည်း သည်သို့ပင် ရေကုန်သည်အထိ တမ်းတမ်းတတနှင့် ပြီးခဲ့သည်။

* * * * *

“ပဝါပါးကိုကြက်သားထုပ်တော့စွန်းတတ်ပါတယ် x x တစ်ရွာသားကိုရည်းစားလုပ်တော့ လွမ်းရတတ်တယ်ဆိုတဲ့စကား x x ကြားဖူးတယ်မဟုတ်လားကွယ် x x x”

တွံတေးသိန်းတန်သီချင်း တစ်ပိုင်းတစ်စကို ရေပြည့်ချိန်၌ ပိုက်ချည်ရန်ပြင်ဆင်ရင်း ဂျပက စောင်းချိတ်ဆိုနေ၏။ အိပ်မှုနံ့စုံမွှား နှင့် ဗေဒါသည် ကျွဲမြီးတိုလျက် လက်ထဲမှဝါးဖယောင်းနီးစည်းဖြင့် ဂျပကို ခပ်ဆတ်ဆတ်လှမ်းပုတ်လိုက်၏။

“ဟဲ့ကောင် တိုးတိုးလေကွာ။ ငါးကပ်ချိန်မှာ အသံပြကြီး ဟစ်မနေနဲ့။ တော်ကြာ ငါးတွေလန့်ကုန်လို့ ဟုတ်ပေ့ဖြစ်နေဦးမယ်”

ဗေဒါငေါက်လိုက်သဖြင့် ဂျပခေါင်းပုသွား၏။ ဟုတ်သည်။ ပိုက်ချက်အတွင်း ဝင်ရောက်ပိတ်မိနေမည့်ငါးများ မလန့်စေရန်နှင့် အသံဗလံဆူညံမှုမရှိစေရန် သတိထားရ၏။ အရေးကြီးဆုံးအချိန် ဖြစ်၍ တိတ်ဆိတ်နေမှ တန်ကာကျ၏။ ပိုက်သားအပေါ်ပိုကြိုးကို ဝါးတိုင်ဖျားတွင် ရေသံလူသံမကြားအောင် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် နီးခိုင်ခိုင် ချည်တုပ်ရ၏။ တစ်ဖက်လက်နားအစမှသည် အဆုံးလက်နားအထိ သွက်သွက်လုပ်ရ၏။ သို့မှသာ ကမ်းခြေတွင်ရှိနေသော ငါးပုစွန်များ ရေအကျတွင် ပိုက်အိုးအတွင်း စုံပြုတင်ကျန်နေကြမည်ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ရေနှုတ်သည်နှင့် ရေကျပြီဖြစ်၏။ ရေအနှုတ်နှင့် ငါးများ ကမ်းခြေမှ ဆုတ်ခွာချိန်တွင် ပိုက်နှင့်ပိတ်ဆီးထားပြီးဖြစ်ရာ ထွက်ပေါက်မရှိ၊ လွတ်လမ်းမရှိတော့ချေ။ လှေပေါ်မှနေ၍ ဦးတစ်ယောက်၊ ပဲ့တစ်ယောက် ပိုက်ပိုကြိုးကို ထောင်တိုင်တွင် နီးနှင့် အမြန်ချည်ကြရ၏။

အရှေ့ဆီမှ သောကြာကြယ်နီထွက်ပြုစ ရေစစ်ချိန်တွင် ငါးကောက်ဖို့ပြင်ဆင်ကြရ၏။ တွန်းခုံ၊ ပလိုင်၊ ငါးရိုက်တုတ်ကိုယ်စီ နှင့် သောက်ရှူးကြယ်ရောင်ကို အားပြုလျက် ပိုက်အခြေတွင် တင်ကျန်နေသော ငါးဖမ်းအလုပ်စကြရသည်။ ပုစွန်တုပ်၊ ငါးပုတ်သင်၊ ငါးပုဏ္ဏား၊ ကဘီလူးငါးများကို လက်နှင့်ဖမ်းယူပြီး ငါးရုံ၊ ငါးတန်၊ ငါးပတ်၊ ပင်လယ်ငါးခူများကို ငါးရိုက်တုတ်နှင့် ရိုက်ဖမ်းကြရ၏။ ဗေဒါတို့လူစု ငါးဖမ်းသည်နှင့် ကမ်းနဖူးတွင် အသင့်စောင့်နေသော လူအုပ်စုလည်း တစ်ပြိုင်တည်းပြုဆင်းလိုက် လာကြ၏။ ပိုက်ဗဝန်းသမားများ ကောက်ယူပြီး နွံနွန်းထဲတွင် ကျန်ရစ်သော ငါးနပ်ငါးဖွဲများကို ကောက်ယူကြသည်။ ရွံ့နွံ့များကို မွှေနှောက်ရှာဖွေကောက်ယူကြရသဖြင့် သမကောက်သည်ဟုခေါ်၏။ သမကောက်သူများတွင် ထွေးမိတို့အဖော်တစ်သိုက်လည်း ပါလာ သည်။ ဗေဒါနောက်မှလိုက်၍ သမကောက်နေသည့်ထွေးမိကို မြင်စဉ် ဂျပုကမေးငေါ့ပြရင်း...။

“ဟေ့ကောင် ပေါက်စ၊ ဟိုမှာတွေ့လား၊ ဗေဒါနဲ့ထွေးမိတို့ စုံတွဲ”

“ရိုပါစေကွာ၊ သူ့ကုသိုလ်နဲ့သူပဲဥစ္စာ။ ဒီလိုဆိုတော့ တို့ စိန်ဗေဒါကြီးသွားတဖိုးဖိုးနဲ့ပေါ့။ ဟုတ်စ။ ခက်သကွာ။ ရိုးတော့လည်း အ၊ အ တော့လည်း နံ၊ နံလွန်းတော့ န ဖြစ်နေပြီ။ ငါးခုတ်တုံးလေ။ ခုထိဘာမှ မဘာမှသေးဘူးမဟုတ်လား။”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောရင်း ငါးကောက်နေဆဲဖြစ်၏။

“ကိုဗေဒါကြီးရယ်။ ဒီအချိန်ရောက်တိုင်း ရှင်ကြီးကို မျှော်ရတာ အမောပါတော်။ ဆောင်းတွင်းဆိုရင် ရှင်ကြီးကို သတိရ လို့မဆုံးဘူး။”

ထွေးမိသည် ဗေဒါနောက်မှကပ်လိုက်ရင်း လေသံတိုးတိုး ပြောလိုက်၏။ မလှမ်းမကမ်းတွင် အဖော်မိန်းကလေးတစ်သိုက်က ခပ်ခွာခွာလိုက်ပါရင်း ငါးကြွင်းငါးကျန်များကို ကောက်ယူနေ၏။ ဗေဒါကတော့ နွားပြာကြီးအောက်သွားမရှိသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ပီတိတွေ ဝေဖြာလျက်ရှိ၏။

“အေးပေါ့ ထွေးမိရယ်။ ကွယ်ရင်မေ့ တွေ့ရင်သေအောင် လွမ်းဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့”

ဗေဒါနောက်ပြန်လှည့်ကြည့်ရင်း ပြောလိုက်သောစကား ကြောင့် ထွေးမိမျက်နှာ ကွက်ခနဲငယ်သွား၏။ ဗေဒါသည်လောက် သာ ပြောတတ်၏။ ဤသည်ပင်လျှင် ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့် ရှိုးတိုး ရှုန်တန့်ဖြစ်နေသေး၏။

“မဟုတ်ပါဘူးတော်။ ရှင့်ကို အဖြေပေးဖို့စိတ်ကူးပြီးသားပါ။ ဒါပေမဲ့ အိမ်မှာ အမေ့ကျန်းမာရေးကမကောင်းတော့ စဉ်းစား နေရတာပေါ့။ အမေ့မီးယပ်ရောဂါက တစ်နေ့ရွှေ တစ်နေ့ငွေ ဖြစ်နေတာ။ ပြုစုစောင့်ရှောက်မယ့်သူကလည်း ကျွန်မပဲရှိတာ။ မုဆိုးမအမေနဲ့ တစ်ကောင်ကြွက်ကျွန်မသာရှိတော့ အအေးဆိုင်မှာ အလုပ်လုပ်လို့ရတဲ့ငွေက အမေ့ဆေးဖိုးတောင်အနိုင်နိုင်ပါ။ အခုလည်း အမေက ပုစွန်တုပ်ဓာတ်စာ စားချင်တယ်ဆိုလို့ သမကောက်ဖို့ မဖြစ်မနေလာခဲ့ရတာ။ ပြောနေတာတော့ကြာလှ ပါပြီ။ ပုစွန်တုပ်က ဈေးကြီးလွန်းလို့ ဝယ်မကျွေးနိုင်တာ ကိုဗေဒါကြီးတို့ လာတာနဲ့အတော်ပဲဆိုပြီး...”

မျက်နှာငယ်ကလေးနှင့်ပြောပြနေသော ထွေးမိကိုကြည့်ကာ ဗေဒါ အကြီးအကျယ်စိတ်မကောင်းဖြစ်မိ၏။ ထွေးမိ၏စကားကြောင့် ဗေဒါအရည်ပျော်လုနီးပါးဖြစ်သွားရသည်။ မိခင်ကိုလုပ်ကျွေးပြုစု နေသော ထွေးမိ၏ဘဝကို စာနာသနားမိနေ၏။

“ဟိုဘက်လက်နားမြောင်းစပ်မှာ ပုစွန်တုပ်တွေခုန်နေတာ တွေ့တယ်။ ရရင်ပေးလိုက်မယ်။ ငါ့နောက်ကနေ အသာကပ်လိုက်ခဲ့”

ရိုးမြောင်းစပ်တွင် ပုစွန်တုပ်ကြီးများ တဖျပ်ဖျပ်ခုန်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ထွေးမိကိုပေးလိုဇောနှင့် ပုစွန်တုပ်များရှိရာသို့ တွန်းခုံကို အမြန်ရွှေ့လိုက်၏။ ရေစပ်တွင် ဖျံတစ်အုပ်ကို ရုတ်ခြည်း တွေ့လိုက်ရသည်။ ပုစွန်တုပ်လက်မကားကြီးကို ကိုက်ချီထားသော ဖျံကြီးတစ်ကောင်မှာ လူကိုမြင်သော်လည်း အစာရှိန်နှင့် ထွက်မပြေးဘဲနေ၏။

“ပိုက်ဝိုင်းထဲမှာ ဖျံတွေရောက်နေတယ်ဗျို့”

ဗေဒါ၏အော်သံကြားသဖြင့် ပေါက်စနှင့်ဂျပုတို့ရောက်လာ ကြပြီး ဖျံအုပ်ကို ဝိုင်းထားလိုက်ကြ၏။ လူသုံးယောက်ဝိုင်း၍ ညာသံ ပေးလိုက်ကြရာ ဖျံများဆောက်တည်ရာမရဖြစ်သွား၏။ ဖျံသတ္တဝါ သည် လူတွေ့လျှင် အမြန်ရှောင်ပြေးတတ်၏။ မလွတ်သာ၍ ရင်ဆိုင် တွေ့သော် ကျားကုတ်ကျားခဲ ခုခံလေ့ရှိ၏။

“မလွတ်စေနဲ့ဟေ့။ ဖျံခြေရာတွေ တွေ့ပါတယ်လို့အောက်မေ့ တာ။ လတ်စသတ်တော့ သင်းတို့က ဒီရေမြောင်းမှာ ပွဲကောင်း နေကြတာကိုး။ တစ်ကောင်တော့ရအောင်ရိုက်ကွာ။ ဖျံထီးဆိုရင် ပိုကောင်းတယ်။ ဖျံသိုရလို့ကတော့ အကွက်ဆိုက်ရောပဲ မောင်ရေ”

ငါးရိုက်တုတ်ကိုယ်စီနှင့် ဝိုင်းလိုက်ကြရာ ဖျံကြီးမှာ ချက်ချင်း ထွက်မပြေးဘဲ ဝေပတ်ရှောင်တိမ်းနေသည်ကို တွေ့လိုက်ကြရ၏။ ဒူးဆစ်အထိ နုန်းကျုံ့ခြေထောက်များမှာ ဖျံကိုမိအောင် မလိုက်နိုင်ချေ။ ဖျံကြီးမှာ ဖျံကလေးများရှိရာ ရေမြောင်းထဲသို့ ပြေးဆင်းလိုက် လူများကို လှည့်ပတ်ပြေးလိုက်နှင့် ဗျာများနေ၏။ သေချာကြည့်မိ လေမှ ဖျံသားအမိဖြစ်ဟန်တူ၏။ ကိုယ်လွတ်ရုန်းမပြေးဘဲ စိုးရိမ်စိတ် ကြီးစွာဖြင့် ဖျံသားငယ်ကလေးများအနီးမှ လှည့်ပတ်ပြေးလွှားရှောင်ရှား

နေခြင်းဖြစ်၏။ နောက်ဆုံးတွင် ဗေဒါတို့လူစုက ဖျံအုပ်ကို ဝိုင်းမိ ထားကြ၏။ ကနစိုသားငါးရိုက်တုတ်များ တဝင့်ဝင့်နှင့် ဖျံကလေးများ အနီးသို့ ချည်းကပ်မိချိန်တွင် ဖျံကြီးမှာ ပြေးလမ်းပိတ်နေသဖြင့် ရှေ့တည့်တည့်မှ ဗေဒါကို တစ်ဟုန်ထိုးခုန်ကုတ်လိုက်၏။ လျှပ်တစ်ပြက်ဖြစ်၍ ဗေဒါမှာ ရှောင်ချိန်မရလိုက်ဘဲ လက်ဖျံနှင့် ရင်ဘတ်မှ အသားစိုင်းများ စုတ်ပြတ်သပ်ကာ သွေးချင်းချင်းနီသွား၏။ လက်ထဲမှ ငါးရိုက်တုတ်မှာလည်း နွံထဲသို့ ပြုတ်ကျသွား၏။ ဖျံကြီးသည် ဖျံသားပေါက်ငယ်ကလေးများနှင့်အတူ မြောင်းရိုးအတိုင်း ဆင်းပြေးကာ ပိုက်သားကွင်းများကို ကုတ်ဖြဲလျက် ရေပြင်သို့ ထိုးဆင်းငုပ်လျှိုးသွားကြတော့သည်။ ဖျံသတ္တဝါမှာ ထက်ရှုသော ကြောင်လက်သည်းဝှက်ခြေလေးချောင်းပါရှိပြီး ကိုယ်ရှေ့ပိုင်း အောက်ခြေတွင် ရေယက်ပြားနှင့် လျင်မြန်စွာကူးခတ်လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်း ရှိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်တွင် သားမွေးရှိသော နို့တိုက်သတ္တဝါလည်း ဖြစ်၏။ ရင်သွေးငယ်များအတွက် အသက်စွန့်ကာကွယ်ရင်း လွတ်မြောက် သွားကြတော့သည်။

“တော်သေးတာပေါ့ကွာ။ မျက်နှာကို ကုတ်ဖဲ့မသွားလို့။ ဖျံဆိုတဲ့အကောင်က ရေပြင်မှာလျင်တယ်မောင်။ ကုတ်အားကလည်း သန်ပါဘိသနဲ့။ ပလာတူးပိုက်ကိုတောင် ဆုတ်ဖြဲသွားတာကြည့်တော့။ တစ်ကောင်တည်းမို့သာပေါ့။ အုပ်လိုက်သာ ဝိုင်းကုတ်ရင် ကျွဲတောင် မခံနိုင်ဘူး။ အရိုးအသားတခြားစီ ဖြစ်သွားမယ်။ အဲဒါ ဆရာပေါ့ ကွာ။ အရာရာကို ကိုယ်ချည်းအသာစီးရမယ်မထင်နဲ့ကိုယ့်လူ။ ဖျံကြီးက သူ့ကလေးတွေဇောနဲ့ဆိုတော့ အသေအကျေ ဖိုက်မသွား တာ ကံကောင်းတယ်မှတ်”

လှေပေါ်တွင် ဖျံကုတ်ဒဏ်ရာကို နနွင်းမှုန့်သိပ်လျက် ပုဆိုး စုတ်ဖြင့် ပတ်တီးစည်းပေးကြ၏။ ဗေဒါလက်ဖျံရိုးပေါ်သည်အထိ

ကုတ်ခြစ်ခံလိုက်ရ၍ နာကျင်ကိုက်ခဲနေတော့သည်။ သည်တစ်ရေမှာ သည်ဒဏ်ရာနှင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ဖို့များ၏။ အနာတရခံစားနေရ သော်လည်း ထွေးမိအတွက် ပုစွန်တုပ်လက်မကားကြီးနှစ်ကောင် ပေးလိုက်နိုင်သည်ကို တစ်မုံစိမ့်တွေးရင်း ကြည်နူးမဆုံး ဖြစ်နေမိ တော့သည်။

“အသားကို ဖျံ့ကုတ်သွားပေမယ့် ရင်ဘတ်ထဲက အသဲနှလုံးကို ဖျံ့မလေးထံ အပိုင်ပေးခွင့်ရလိုက်လို့ သဘောခွေ့နေရပြီမောင်ရေ၊ ဒါပေသည့် ဖျံ့ဆိုတဲ့သတ္တဝါဟာ တစ်ကယ်တော့ ဖျံ့ပါပဲကွာ”

လူပျိုကြီးကိုပေါက်စ၏ တစ်ကိုယ်တည်းရေရွတ်နေသော ခနဲတဲ့တဲ့လေသံ။ ဆောင်းနှင်းမြူတို့ကား ရန်ကုန်မြစ်ရိုးကို စိုးမိုး အံ့ဆိုင်း မှုန်မှိုင်းနေချေပြီ။

“နှင်းမှုန်ငွေ့ရည်ပုလဲ x x x တဖွဲဖွဲနှင့်သဲကာ မစဲတော့ပြီ x x x တစ်ကိုယ်ရေနှမ်းလျ x x x ရင်ထဲရွှေသည်း ဖိုရပြီ x x x x လှေဦးတုံးပေါ်မှ အသံကွဲကြီးနှင့် အော်ဆိုလိုက်သော ဂျပု၏ သီချင်းသံတစ်ပိုင်းတစ်စ။

ရေလိုက်ငါးလိုက် မနှစ်မြို့နိုင်သောအခါ

“ငါးစင်းပြားပိုက်တွေ ကိုကျားမောင်ဒိုင်မှာ ပေးနေတယ်ဟေ့။ ထက်ဝက်စားတဲ့။ ဝါသနာပါရင်သွားကြနော်။ ငါတော့ ဦးဦးဖျားဖျား ပိုက်တစ်ဖုံယူခဲ့ပြီ”

ကိုရင်မောင်သည် ပိုက်ကလေတန်းရွာရိုးတစ်လျှောက် အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောသွား၏။ တောအရက်ဆိုင်တွင် ပိုင်းဖွဲ့နေ ကြသော ညိုမောင်၊ စိန်မောင်၊ သန်းမောင်တို့ ပိုက်သမားမောင် တွေချည်းအုပ်စု လဟွန္တူအဖွဲ့က သူ့နောက်မှလိုက်ပြီး တစ်ယောက် တစ်ခွန်း မေးမြန်းကြ၏။

“မသေချာမရေရာဘဲ ပြောပါ့မလား။ ဒီမှာကြည့် ပိန်အိတ်ထဲမှာ အသစ်စက်စက်ကြီး”

ကိုကျားမောင်ဟုဆိုလျှင် တိုးမြစ်အရှေ့ခြမ်းသား တံငါအများ ပါးစပ်ဖျားတွင် ရေပန်းစားလှ၏။ မသိသူရှား၏။ ငါးဒိုင်အလုပ်ဖြင့် ကြီးပွားနေသူဖြစ်ရာ ပိုက်သမားမှန်သမျှ ကိုကျားမောင်နှင့်ကင်းသူ လည်းမရှိ။ ကိုကျားမောင်၏ တံငါရွှေခေတ်ဟု ဆိုရမလောက်ပင် ဖြစ်၏။

သင်္ဘောဆေးအနီရင့်ရင့်နှင့် ‘ကျားမောင်ငါးဒိုင်’ ဆိုင်းဘုတ်မှာ ချောင်းသုံးခွဆိုင်ဝဲထောင့်နေရာတွင် ထီးထီးမားမားရှိနေ၏။ ဖြတ်သွားဖြတ်လာလေ့၊ သမ္မန်၊ မော်တော်များ ငါးဒိုင်ရေဆင်းတံတားတွင် ဆိုက်ကပ်ရပ်နားလေတိုင်း မမြင်ချင်အဆုံးဖြစ်သည်။ ရာသီကလည်း ငါးစင်းပြားတို့ ဗုံးပေါလအောပေါများချိန်ဖြစ်၏။ ငါးစင်းပြားပေါချက်မှာ အံ့ဩစရာပင်ကောင်းလှ၏။ ခုနစ်ထည်ရှိသော ပိုက်တစ်ဖုံကုန်အောင်ပစ်စရာမလို။ လေးငါးထည်ပစ်ထားရုံနှင့် အံ့လိုက်ကျင်းလိုက် ငါးတိုးတော့၏။ ပိုက်ကွက်အစေ့ ငါးအစေ့ ပိုက်တိုးလေ့ရှိရာ တစ်ကောင်ချင်းဖြုတ်မနေနိုင်ဘဲ ပိုက်ကို လုံးထွေးကာ လှေပေါ်ဆွဲတင်ပြီး ဇယ်စက်သလို လက်မလည်အောင် ဖြုတ်ယူကြရသည်။ တံငါသည်အူစိုကြသည့်ကာလဖြစ်သည်။

ပြောစမှတ်ပြုစရာတစ်ခုတော့ရှိ၏။ လေးပင်သုံးခန်းတွဲ ငါးဒိုင်တဲကြီး၏ရှေ့အဖီ ထုပ်တန်းတွင် တွဲလောင်းချိတ်ဆွဲထားသော ရာဇကုလားမောင်းချိန်ခွင်ကြီးကိုမူကား မျက်စောင်းခဲသူများလှ၏။ ပိုက်လှေသမားတို့ ငါးရောင်းလာတိုင်း မကြားတကြားပြောသွားတတ်ကြသည်။

“ရာဇု လျှာပြုရင် ဘာဘူတောင်မခံနိုင်ဘူးတဲ့နော်”

တံငါအချို့က ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်ပြောကြသည်များလည်းရှိ၏။ ထက်ဝက်စားပေးထားသည့် ငါးစင်းပြားပိုက်များမှ နေ့စဉ်ရရှိသည့် ငါးများကို ချိန်တွယ်သည့်အခါ ချိန်ခွင်လျှာထွက်ရုံမျှနှင့် အောက်ထစ်တစ်ဆယ်သားလောက် အသာစီးရသွား၏။ ကြာဖန်များတော့ ကုလားဘာဘူသူဌေးတောင် မွဲရသည့်အဖြစ်မျိုး။

“ကိုကျားမောင်တို့များ စီးပွားတက်ချင်တော့ တိုးလိုက်တဲ့ငါးတွေ တောင်ပုံရာပုံပဲ။ ဥစ္စာစောင့် ထိပေါက်တဲ့ကိန်းဆိုက်သလိုမျိုး ထင်ပါ”

ကျားမောင်မယ်ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးခဲရင်း ကိုကျားမောင်တစ်ယောက် တဟဲဟဲနှင့် သွားဖြုကာ သဘောခွေ့လျက်ရှိ၏။ ပိုက်လှေများကလည်း ရေပြည့်တန်းအချိန်၌ တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း ဒိုင်ဆိပ်သို့ရောက်လာကြ၏။ ငါးချိန်သူ၊ ရေခဲရိုက်သူ၊ ငါးစည်ထည့်သူများနှင့် ပျားပန်းခပ်နေကြသည်။ ကံလည်းကောင်း၊ အကြံလည်းကောင်း၍ တစ်ချက်တည်းနှင့် ဒီရေအလားစီးပွားတက်နေတော့သည်။

* * * * *

ပင်လယ်ဒီရေတက်ချိန်တွင် တိုးမြစ်အတွင်း ပိုက်သမားများ ပိုက်ပစ်ဆင်းကြသည်။ တိုးမြစ်ရင်ခွင်၌ ပိုက်သမားများ မှီတွယ်ခိုနားကြရ၏။ သဘာဝက အခမဲ့ပေးသော ရေပြင်တစ်လွှားတွင် အချိန်ပြည့်အသက်မွေးကျောင်းပြုကြရရှာသည်။ ပိုက်ပစ်ထားရင်း အချင်းချင်းစကားဖောင်ဖွဲ့ကြသည်လည်းရှိ၏။

“ကျားမောင်ဆိုတဲ့ကောင်က တို့တစ်တွေနဲ့ တစ်ရွာတည်းသားပဲကွ။ အရင်တုန်းကတော့ တို့လိုပဲပိုက်ပစ်စားခဲ့ရတာ။ ကောင်းစားချင်တော့လည်း နေ့ချင်းညချင်းပဲ။ အရှင်မွေးတော့ နေ့ချင်းကြီးဆိုတာမျိုးနဲ့တူတယ်”

ဘကြီးရင် မောင် နှင့် အတူ ပိုက်လှေဦးစီးလိုက်ရင်း ကိုကျားမောင်အကြောင်း ပြောကြဆိုကြသံကို ကြားရ၏။ ကျွန်တော့်အဖောက်မှ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူဘကြီးမှာ အရွယ်ရောက်ကတည်းက ပိုက်ပစ်စားခဲ့သူဖြစ်ရာ ယနေ့အထိ လောက်လောက်လားလား မဖြစ်သေးပေ။ လှေတစ်စင်း ပိုက်တစ်ဖုံနှင့် မြစ်အတွင်းမှာ စုန်ချည်ဆန်ချည်သာဖြစ်နေရဆဲပင်။ တစ်စုံတစ်ရာမျှ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာသည်ဟူ၍ မရှိ။ ပိုက်ကလေးတန်းရွာကလေးမှ အိမ်ဦးကြမ်းပြင်ဖြစ်သည့် တိုးမြစ်တွင်းသို့ နိစ္စဝူပိုက်ပစ်ဆင်းနေခဲ့ရသည်။

ဘကြီးခမျာ လှေထဲမှတက်ရသည်လည်းမရှိချေ။ တစ်နေ့ကုန် တစ်နေ့ခန်း မြစ်ထဲ၌ပင် အချိန်ကုန်နေရ၏။ ဘကြီးဘဝက ဆင်းရဲ တွင်းနက်လှ၏။ ကျွန်တော်သည် ဘကြီးကိုစာနာမိသည့်အလျောက် ပိုက်လှေဦးစီးလိုက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပိုက်ပစ်သည့်အခါ ပိုက်လှေဦး မှနေ၍ အဖော်အဖြစ် ကူညီလုပ်ရသည်သာဖြစ်၏။ အဖော်မရှိပါက ငွေပေး၍လူငှားရသည်။ အငှားခပိုက်ဆံမကုန်စေရန် ဘကြီးရင်မောင် ကို ကူညီခြင်းဖြစ်၏။

တစ်ခါတစ်ရံ ဘကြီး၏ ရင်တွင်းခံစားချက်ကို ကြားရတတ်သည်။

“ငါတို့များတော့ ကျားမောင်ဆီက ငါးစင်းပြားပိုက်အငှားချ လုပ်စားနေရတဲ့ဘဝကို မတက်တော့ဘူး။ လူချင်းတူပေမယ့် အသက်ရှူပုံချင်းကွာသေးတယ်လေ။ သူဖြစ်ထွန်းသလို ကိုယ်ကမှ မဖြစ်တာ။ သူ့ကုသိုလ်နဲ့သူပဲဥစ္စာ”

သည်တော့လည်း ကျွန်တော်က ဘကြီးကို အားပေးစကား ပြောရပြန်၏။

“ဘကြီးကလည်းဗျာ။ လူ့ဘဝမှာအကောင်းချည်းပဲ မရှိဘူး။ အဆိုးချည်းပဲလည်း မဖြစ်ဘူးတဲ့။ လူတိုင်းဟာ တစ်ခါတော့ ကောင်းစားတတ်ပါတယ်။ နိမ့်ပါးတဲ့အခါ စိတ်မပျက်ရဘူး။ အောင်မြင်တော့လည်း ဘဝင်မမြင့်နဲ့တဲ့။ လောကမံဆိုတာ နိမ့်ချည် တစ်ခါ သာချည်တစ်လှည့်ဖြစ်သတဲ့”

ဘကြီးရင်မောင်သည် ကျွန်တော့မျက်နှာကို ကွက်ခနဲကြည့် လိုက်၏။ မိကျောင်းမင်းရေခင်းပြသလိုမျိုး ထင်ကောင်းထင်နေမည်။ လောကဓမ္မတာကံတရားသည် မျက်နှာကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါလေ သလားမသိ။ ရှိသူများမှာ ရှိသည်ထက်ပိုရှိကြပြီး နွမ်းပါးသူများမှာ မွဲသည်ထက်ပိုမွဲနေကြသည်ကား မည်သို့သောအကြောင်းတရား

ကြောင့်ပါနည်း။ နားလည်နိုင်စွမ်းပင်မရှိတော့ချေ။ စဉ်းစားရ ခက်လှပေ၏။

* * * * *

ကိုကျားမောင်သည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပင်မငါးဒိုင်ကြီးသို့ နေ့စဉ် သွားရ၏။ ငါးစည်ပိုင်းများ၊ ငါးသေတ္တာပုံးများကို ရွှေငွေထွန်း သင်္ဘော နှင့် တင်ပို့ရန်သွားရင်း သင်္ဘောဆလင်နှင့် ရင်းနှီးလာ၏။ သင်္ဘော ဆလင်ကလည်း ငွေရွှင်သောကိုကျားမောင်ကို ဦးစားပေးဆက်ဆံ လာသည်။ သင်္ဘောဆလင်ခန်းတွင် နေရာပေးသည့်အဆင့်သို့ ရောက်၏။ နေ့စဉ်သွားလာရင်းနှင့် ဖန်ခါးရေနွေးကြမ်းကြိုက်တတ်သူ ကိုကျားမောင်သည် ဆလင်နှင့်ရင်းနှီးလာသည်။

“ဆရာကျား၊ စားကောင်းသောက်ကောင်းလေး တစ်ခွက် လောက်” ဟုလည်းကောင်း၊ တစ်နေ့ကုန် သင်္ဘောစီးရတာ ပျင်းပါတယ်။ အပျင်းပြေ ဖဲကက်လေးဆွဲရအောင်လား” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အပျော်သဘောမှ အစရှိ အနှောင်နှောင်ဖြစ်လာ၏။ တစ်ခွက်တစ်ဖလားမှ အရက်သမားလုံးလုံးဖြစ်ပြီး ကက်ဆွဲရာမှ ဖဲသမား အရင့်မာကြီးဖြစ်သွားတော့၏။ အရက်ဖိုးနှင့်ဖဲရုံးသမျှ ငါးကုန်ဖိုးငွေများ ယူသုံးရသည်အထိဖြစ်၏။

“လှေမျောရင် လှေနဲ့လိုက်၊ ငွေမျောရင် ငွေနဲ့လိုက်စမ်းပါဗျာ။ ကြွေတစ်လက် ကြက်တစ်ခုနဲ့ပဲဟာ”

သင်္ဘောသားများက ပိုင်း၍ ဘေးတီးပေးကြ၏။ ရန်ကုန် ဒိုင်မကြီးမှ ကြိုတင်ငွေကို ထုတ်ယူသုံးစွဲနေရ၏။ ငွေကုန်၊ လူပန်း၊ စိတ်ပန်းဖြစ်ကာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုနှေးကွေးလာသည်။ စိတ်ညစ် ရာမှ သောက်သောက်စားစားလွှဲငွားဖြစ်လာသည်။ တစ်စတစ်ခုနှင့်

လူလုံးမလှဖြစ်လာသည်။ ငါးဖိုးငွေကို အလှည့်မီအောင် ရှင်းမပေးနိုင်တော့သဖြင့် ပိုက်သမားများ ငါးလာမရောင်းတော့ဘဲ အခြားဒိုင်များသို့ ဖြန့်ခွဲရောင်းချရာမှ ဝင်ငွေရပေါက်ရလမ်းလည်း မမှန်တော့ချေ။ ရန်ကုန်ဒိုင်မကြီးမှလည်း ငါးအတက်နည်းလာသဖြင့် ကြိုတင်ယူငွေများကို ခုနှိမ်လာရာ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး ရေစုန်မျောသည့် အခြေဆိုက်ရောက်ခဲ့၏။ တစ်စတစ်စနှင့် ဘဝပျက်လာတော့သည်။

“အဲဒီအချိန်ကစပြီး ပိုက်သမားတွေက စောင်းချိတ်ပြောလေ့ရှိကြတယ်။ ကိုကျားမောင် ငါးရိုးစူးသွားပြီတဲ့လေ။ အဲဒါပဲဖိုးသားရယ်။ မင်းပြောသလို အခွင့်အရေးကောင်းခိုက်မှာ မမိုက်မမှားအောင်နေမှ ဘဝလှကြတာကလား။ အခါသင့်အခွင့်သာပေမယ့် အသုံးမချတတ်တော့ မွဲချင်တဲ့ခွေး ပြာပုံတိုးဖြစ်ပါရောလား”

ဘကြီး၏သင်ခန်းစာပေးသော စကားအရာကို အလေးအနက်ထားကာ ကျွန်တော်နားစိုက်နေမိသည်။

“ငါးစင်းပြားဆိုတဲ့ငါးက ကိုယ်လုံးခပ်ပြားပြားနဲ့ အကြေးခွံများတစ်ကောင်လုံး ငွေရောင်လက်နေတာပဲ။ အသားကနူးညံ့ပြီး အလွန်ချိုတယ်။ ငါးစင်းပြားနဲ့မုန့်ဟင်းခါး ဟင်းရည်ချက်စားရင် ဆွေမျိုးမေ့လောက်အောင်ကောင်းတယ်။ ပထမတန်းစားပေါ့။ ငါးဥက အရမ်းဆိမ့်တဲ့အရသာရှိတယ်။ များများစားရင်တော့ ဖင်ဆီတောင်ယိုတတ်တာ လက်တွေ့ပဲဟေ့။ မကောင်းတာကတော့ အရိုးများလွန်းတာပဲ။ အဲ အရိုးများတာချင်းတူတာရော၊ ငါးဥဆိမ့်တာချင်းတူတာရော၊ ငါးအသားချိုတာရောတူတဲ့ ငါးဓားမောက်ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ အလုံးအထည်ပါးပါးနဲ့ အလျားရှည်တဲ့ငါး။ ဦးခေါင်းပိုင်းနှုတ်သီးဖျားက ဓားမောက်ဦးချွန်းလို ကော့ထောင်နေတဲ့ ပုံစံကြောင့် ငါးဓားမောက်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ငါးစင်းပြားပိုက်ဆိုပေမယ့် ငါးဓားမောက်တို့၊ ငါးသလောက်တို့ကိုလည်း မိတတ်

တာပဲ။ မျိုးရင်းတူတဲ့ငါးတွေပေါ့။ အခုတော့ ငါးစင်းပြားပိုက်ထောင်စားတဲ့ကျားမောင် ကြောင်ဖားကြီး ငါးစင်းပြားရိုးစူးသွားပြီလို့ ခန့်ကြာသတဲ့လေ”

ကျွန်တော်သည် ဘကြီးရင်မောင်ပြောပြသည်များကို လှေလှော်ရင်း နားစွင့်နေရာမှ ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်ဖြစ်နေရ၏။ ဩဏ် . . . ကြောင်သတ္တဝါလည်း ရံဖန်ရံခါ အရိုးမျက်တတ်ချေပါတကား။

ဘကြီးရင်မောင်သည် ကိုကျားမောင်အကြောင်းကို ကရားရေလွှတ်ပြောရင်း သက်ပြင်းတစ်ချက်ချလိုက်၏။

“အင်း . . ဒုက္ခ သုက္ခရောက်မှ နောင်တရတာမျိုးပေါ့။ တို့တစ်တွေကို အရင်က ဖုတ်လေတဲ့ငှက် ရှိတယ်တောင် မထင်ခဲ့ဘူး။ နတ်ပြည်လေတိုက်နေတဲ့ သူ့ကိုကြည့်ပြီး သံဝေဂရမိပါရဲ့။ တစ်ရွာတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက်ခဲ့ကြတဲ့ အချင်းချင်းတွေမို့ တွေ့တဲ့အခါ အားပေးစကားပြောရတာပေါ့။ ကျားမောင်ကောင်းစားစဉ်က သာပေါင်းညာစားတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတဲ့ဟာ အခုသူ့မှာ လက်တိုငါးရိုးမျက်ဖြစ်တော့ အနားမကပ်ကြတော့ဘူးလေ။ ဆင်းရဲတဲ့ဘဝလင်းဆွဲနဲ့လင်းတဖြစ်ပြီမဟုတ်လား။ ဘဝဆိုတာ ဗုံလုံတစ်လှည့်ငါးဖုံတစ်လှည့်ဆိုတာ သွေးထွက်အောင်မှန်လှသကွာ”

မြစ်ကမ်းနဖူးသို့ ကျွန်တော် အမှတ်တမဲ့ကြည့်မိ၏။ ဘကြီးရင်မောင်သည် မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် အလှေကျပေါက်နေသော ဗုံလုံပင်ကြီးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြ၏။ လေတိုက်တိုင်း ဗုံလုံသီးများ ကြွေကျရာ ကမ်းစပ်ခန့်ငုတ်ပေါ်မှ ငါးဖုံလေးများက အပြေးအလွှားကူးခတ်သွားကြ၏။ ငါးဖုံတစ်ကောင်သည် ပေါလောမျောနေသော ဗုံလုံသီးတစ်လုံးပေါ်သို့ ဖက်တွယ်တက်၏။ တက်တုန်းခဏ အသီးပေါ်တွင်ကပ်နေပြီး ခဏချင်းပင် ရေပြင်သို့ လိမ့်ကျသွား၏။ ငါးဖုံကလည်း နောက်တစ်ကြိမ်တက်ပြန်၏။ ရေထဲသို့ ကျွမ်းပြန်ကျ၏။

ငုံလုံသီး ရေပေါ်မော့နေပြန်၏။ ငုံလုံသီးနှင့် ငါးဖျံတစ်ပြန်တစ်လှည့်စီ နှင့် အဆုံးမသတ်နိုင်ကြတော့ပြီ။

“ချောင်းနဖူး၊ မြစ်ကမ်းစပ်မှာပေါက်တဲ့ ငုံလုံသီးဆိုတာ အဲဒါပဲ။ အသီးနုနုလေးတွေဟာ ငါးပိရည်နှင့်တို့စားရင် သိပ်ကောင်း တယ်။ ချဉ်ပြုံးပြုံးနဲ့ လူ့ဘဝလည်း ဒီလိုပဲ။ ကြည့်လေ။ ချောင်းစပ် တစ်လျှောက် ရင်ကွင်းထောင်တစ်လက်နဲ့ ကျားမောင် ရင်ကွင်း ထောင်စားနေရပြီ။ ကုန်းကောက်စရာ မရှိလောက်အောင်ဖြစ်သွား တော့ တစ်ကပြန်စနေရပြီပေါ့”

ငုံလုံသီးကတစ်လှည့်၊ ငါးဖျံကတစ်လှည့် လုံးချာလိုက်နေသော ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်နားလည်သဘောပေါက်ကာ နိမ့်ချည် တစ်ခါ၊ သာချည်တစ်လှည့် ဖြစ်ရပ်ကို အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်နေမိပါတော့သည်။

* * * * *

ဦးကျားမောင်သည် ခါးတစ်ဝက်နစ်သော ချောင်းရေပြင် ကမ်းစပ်တွင် ရင်ကွင်းထောင်လျက်ရှိ၏။ နေကျဲကျဲပူနေသော်လည်း အေးအေးလူလူပင်။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် ကြုံသလိုရှာစားနေရ ချေပြီ။

ယကွင်းထောင်ခေါ် ရင်ကွင်းထောင်ဟူသည် ငါးပုစွန်ကလေး များကို အစာချထောင်ဖမ်းသော တန်ဖိုးနည်း တံငါကိရိယာပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီးမရှိတော့သည့် ဦးကျားမောင်အတွက် နောက်ဆုံးလက်နက်နှင့် ဟန်ကျပန်ကျဖြစ်နေ၏။ ငိုစားရယ်စား သားမယားမရှိ။ ဥတစ်လုံးတစ်ကောင်ကြွက် တစ်မျက်နှာဖြစ်၍သာ တော်ရော့သည်။ သို့ကြောင့်လည်း အကွပ်မဲ့ကြမ်း ပရမ်းပတာ ဖြစ်ခဲ့ပုံ ရ၏။ ဘကြီးရင်မောင်ပြောပြချက်အရ ဦးကျားမောင်ဘဝကို သိထား နှင့်၍ သူ့အကြောင်းစနည်းနာရန် ဦးကျားမောင် ရင်ကွင်းထောင်ရာသို့

တကူးတကရွာပြီး အရောက်သွားခဲ့သည်။ လောကဓံတရားက ကြောက်စရာတော့ ကောင်းလှပေသား။

“ဗျို၊ ဦးကြီး၊ ချောင်းစပ်မှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ” ကျွန်တော့် အသံ ကြားသဖြင့် ရှုတည်တည်နှင့် လှည့်ကြည့်၏။ ဇေဝဇေဝနှင့် အကဲခတ်စိုက်ကြည့်နေပြီးမှ ကျွန်တော့်ကို မှတ်မိသွား၏။

“မင်း ရင်မောင်တူ မဟုတ်လား။ ရင်မောင်နဲ့ ပိုက်လှေဦးစီး လိုက်နေတဲ့ကောင်လေးပဲ။ အေး ရင်ကွင်းထောင်နေတာလေကွာ။ ပေါက်တဲ့နဖူး မထူးဘူး တစ်ကပြန်စနေတာဟေ့”

ဘဝကို ကြံကြံခိုင်ရင်ဆိုနေသည့် လူစားမျိုးဟူ၍ ကျွန်တော် မှတ်ချက်ပြုမိသည်။

“ဘာလဲဗျ၊ ရင်ကွင်းထောင်ဆိုတာ”

“ရင်ကွင်းထောင်ဆိုတာ ဒါပဲလေကွာ။ တို့နယ်ဘက်မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့သူတွေရဲ့ အနိမ့်ဆုံး ငါး၊ ပုစွန် အသေးအမွှားဖမ်းတဲ့ ပစ္စည်းပေါ့။ ပိုက်ဆပ်မတတ်နိုင်တဲ့ တံငါသုံး လက်နက်ပဲဟေ့။ ပိတ်စိမ်းပါးတစ်စကိုရှာ။ ထောင့်လေးထောင့်မှာ ကြိုးနဲ့ခိုင်အောင် ချည်။ လက်သန်းဖျားလောက် ကြသောင်းဝါးခြမ်းပြား ဝါးတံ နှစ်ချောင်းကို ကန့်လန့်ဖြတ် ထောင့်ချိုးတွဲတုပ်။ လက်တံနှစ်ချောင်း ကို အလယ်ဗဟိုတည့်တည့်မှာ သင်ကြိုး၊ သမန်းလျော်ကြိုး ရရာနဲ့ မြင်းဇက်ခွတုပ်။ ဝါးကိုင်းလက်တံတွေကို စုနိုင်၊ ကားနိုင်အောင် ဆိုချက်နေရာမှာ သားရေပင်ကြိုးတစ်ချောင်းထပ်ချည်။ ရေထဲမြှုပ် ချထားရင် လက်ကိုင်ကိုင်ကို ချဲ့ကားလိုက်၊ ရေထဲကပြန်ဖော်ရင် ကိုင်းကိုစုလိုက်။ ပုစွန်လေးတွေဝင်လာအောင် ဖွဲ့နုလုံးအစာချပေး။ ငါးနပ်ငါးဖွဲလေးတွေလာစားအောင် ငါးပိကောင်ကို ကြိုးတန်းလန်း ချည်ထားပေး။ ပိုက်ဆပ်ကုန်စရာ မလိုဘူး။ ကြွက်သေတစ်ခု အရင်းပြုပေါ့ကွာ။ လုပ်တတ်ရင် စားရတာပဲ။ ဟဲဟဲ ဒီမှာကြည့်လေ၊ ငုံလုံထဲမှာ ငါးပုစွန်တွေ ပြည့်လှပြည့်ခင်ရနေပြီ”

ဦးကျားမောင်သည် ရယ်ကျဲကျဲလုပ်ရင်း သူ့ခါးစောင်းတွင် ကြိုးနှင့်ချည်ထားသော ခြင်းပလိုင်းကို လက်ညှိုးထိုးပြနေ၏။ ကျွန်တော်သည် ဗုံလုံဆိုသောအသံကို ဒုတိယအကြိမ်ကြားရပြန်၏။

“ဗျာ. . ဗုံလုံ။ ဟုတ်လား ဦးကြီး”

“အေး ဟုတ်တယ်။ မင်းက ဗုံလုံကို မမြင်ဖူးသေးဘူးနဲ့ တူတယ်။ အေးလေ မင်းတို့ခေတ်မှာ ဗုံလုံဆိုတာ ပျောက်ကွယ်နေ ပြီပဲ။ တို့ခေတ်တုန်းကသာ ဗုံလုံတို့၊ ဗုံလုံမြူးတို့သုံးခဲ့ကြတာ။ ဗုံလုံ ဆိုတာ ဗုံတိုပုံသဏ္ဍာန် ဝါးနှိုးကြောကြမ်းနဲ့ ရက်လုပ်ထားတဲ့ အဝကျင်း ငါးထည့်ခြင်းပလိုင်းတစ်မျိုးကို ခေါ်တာကွဲ့။ ဗုံလုံထဲမှာ ငါးပုစွန်တွေကို ကြာရှည် အရှင်လတ်လတ်ထားလို့ရတယ်။ ရေသေ ပုစွန်ငါးထက်စာရင် ဗုံလုံပုစွန်ငါးက ဈေးကောင်းရသကွဲ့။ ဗုံလုံ အဝမှာ လျှာခင်တပ်ထားတော့ ငါးပုစွန်တွေ မထွက်နိုင်တော့ဘူးလေ”

ဦးကျားမောင်သည် ရင်ကွင်းထောင်ကို တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ပြောင်းရွှေ့ထောင်သွားရော ဗုံလုံမှာ သူ့နောက်မှ တန်းလန်းတွဲပါ နေ၏။ အနှီဗုံလုံပေါ်သို့ ငါးဖျံတစ်ကောင်တက်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သည်ဗုံလုံမူကား ရေမြုပ်မသွားတော့ချေ။ တုတ်တုတ်မျှလည်းမလှုပ်။

“တော်လောက်ပြီကွဲ့။ နေလဲမြင့်နေပြီ။ ဥတုကပူလွန်းတယ်။ ဗုံလုံထဲကပုစွန်တွေ ငါးစိမ်းတန်းမှာ ဖောက်သည်ပေးပြီး ရေသေ ပုစွန်ကျန်တာလေးကို ဟင်းစားလုပ်တော့မယ်။ ခါးရေဆွတ် ဟင်းစားမလွတ်ပေါ့ကွဲ့။ မရှက်မကြောက် ရိုးရိုးသားသားလုပ်စား တတ်ရင် ထမင်းမငတ်ပါဘူး”

ဗုံလုံကို ဆွဲလျက် ဈေးတန်းဘက်သို့သွားကာ ရလာသမျှပုစွန် နှင့် ငါးများကို ရောင်းချကာ ပိုက်ဆံများကို ခါးပုံစထဲသို့ ထည့်လိုက်၏။ ကုန်ဈေးတန်းမှ ဖြတ်လျှောက်ပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက်

ဆိုင်ရှေ့တွင် ရပ်ပြန်၏။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့နောက်မှ ထက်ကြပ် မကွာ လိုက်ပါခဲ့၏။

“ဟာ ဗုံလုံသီးကြီးတွေ စိမ်းစိုနေတာပဲ။ ရောင်းကျန် ရေသေ ပုစွန်လေးနဲ့ ဆီပြန်ရေကျန်ကြော်ချက်လေးချက်စားလိုက်လို့ကတော့ အနိပ်ပဲဟေ့”

ကျွန်တော်သည် လက်ဆန့် တစ်တောင်ကျော်ခန့်ရှည်သော အသီးတောင်များကို ကုန်စိမ်းသည်၏ဈေးဗန်းထဲတွင် တွေ့လိုက်ရ၏။ ကျွန်တော်သိထားသည်မှာ ပဲလင်းမြွေသီးဖြစ်၏။ ဦးကျားမောင်က ဗုံလုံသီးဟုပြောနေပြန်ရာ ဗုံလုံဝေါဟာရတစ်ခု ထပ်တိုးလာပြန်၏။ အပြန်လမ်းတွင် ဘုံဆိုင်ရှေ့မှ ဖြတ်လျှောက်သွားရ၏။ ဦးကျားမောင် ကို မြင်လိုက်သော သာပေါင်းညာစား မိတ်ဟောင်း မောင်အုပ်စုက လက်ယပ်ခေါ်ကြ၏။ ကိုစိန်မောင် ဦးဆောင်သည့် မောင်အုပ်စုမှ တစ်ယောက်က လှမ်းခေါ်ရာ. . .

“ဟကောင် ကျားမောင်ကြီး၊ လာပါကွဲ့။ ကာလူးလေးတစ်ခွက် လောက်ချသွားပါဦး”

ကိုကျားမောင်၏ ခြေအစုံ တုံ့ခနဲရပ်သွား၏။ မိမိ ပိုက်ဆံဝါလားပေါများစဉ်က အနားမှာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသည့် သူတွေ။ မိမိနွမ်းပါး ဘဝပျက်သွားတော့ ပေးရနိုး၊ ကျွေးရနိုးနှင့် ဝေးဝေးမှ ရှောင်ကွင်းကြသူတွေ။ အတိတ်ဖြစ်စဉ်များကို အရိပ်လို ပြန်လည်မြင်ယောင်နေမိရင်း ရင်တွင်းစိတ်မှာ နာကြည်းခံပြင်းစွာနှင့် ကိုကျားမောင် မျက်ခုံးတွန့်မိ၏။ နဖူးကြောလည်းတင်းလာ၏။ အံ့ကို တင်းတင်းကြိတ် မဲ့ပြုံးပြုံးလိုက်၏။

“ဒီမှာ ကြည့်ကွဲ့။ ငါ့လက်ထဲမှာ ငါးဖျံတွေတက်လို့မရတဲ့ ဗုံလုံသီးရှိနေပြီနော်။ ရှင်ကြီးဝမ်းလည်းဝင်ခဲ့ပြီ။ ရှင်ငယ်ဝမ်းလည်း ဝင်ခဲ့ပြီပြီ။ ချေးစော်နံ့လို့ ထွက်ခဲ့တာ။ ဒီတစ်ခါတော့ ပြန်မဝင်တော့

ဘူးဟေ့။ အရင်လို ရေလိုက်ငါးလိုက် မလုပ်တော့ဘူး။ ရေသာလိုက် ချင်လိုက်မယ်၊ ငါးမလိုက်တော့ဘူးမှတ်ဟေ့”

ဘုံဆိုင်ကိုကျောပေးလျက် ခြေလှမ်းကျဲကျဲဖြင့် သွက်သွက် ထွက်ခွာသွားသော ဦးကျားမောင်နောက်သို့ ကျွန်တော်မိအောင် မလိုက်နိုင်တော့ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့၏။ သည်တစ်ကြိမ်တွင် ဦးကျားမောင်၏ သံမဏိစိတ်ထားမှာ တည်ကြည်ပြတ်သား ခိုင်မာ သွားချေပြီတည်း။

ဘူးထောက်မာန် ခံနိုင်ရိုးလား

ဘူးထောက်ဘောက်တူလှေတစ်စင်းနှင့် ကိုသက်ပြင်း မြစ်တွင်းသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်လာ၏။ လေသာရေစုန်ကိုကြည့်ရင်း ဖြည်းဖြည်းချင်းသာလှော်လာခဲ့၏။ သုံးခွချောင်းဝအလွန် ဝဲကတော့ ထိုးသည့်နေရာအရောက်တွင် ရေထဲမှ ‘ဖောင်’ ခနဲ အသံတစ်ချက် ထွက်ပေါ်လာ၍ လှေလှော်ရပ်ကာ အသံကြားရာသို့ အကဲခတ် လိုက်၏။ ရေပြင်ထက်၌ ရေပွက်ဂယက်အချို့ထနေသည်ကိုတွေ့၏။ သည်မြင်းကွင်းကိုကြည့်ရင်း ကိုသက်ပြင်း ချက်ချင်းမှတ်ချက် ချလိုက်သည်။

“အင်း.. ငါးကြီးစားတဲ့အသံပါလား”

ဖြစ်တန်ရာသည်။ ဝဲအလိုက်ခိုက်သရောနှင့် ဗေဒါသိုက်များ စုပြုံစီးမျောလာကြ၏။ ခိုက်အုပ်များအောက်မှ ခိုကပ်ပါလာသော ငါးနပ်ငါးဖွဲကလေးများကို လိုက်ဟပ်စားသည့် ငါးကြီး၏အသံမှန်း အတတ်သိလိုက်၏။ သည်လို ဝါဆိုဝါခေါင်အလွန်ငါးဖြူဆင်းချိန် တောကျွတ်ရေဖျားရေဆုံးအထိ ကိုသက်ပြင်းအဖို့ အကွက်အကွင်း နေရာကျတော့မည်ဟု ခန့်မှန်းထားမိ၏။ တွက်ရေးက စက်သူဌေး၊ တွက်ကြည့်တော့စက်မရှိသည့်အဖြစ်မျိုးကလည်း ကြုံခဲ့ဖူးပေါင်း

များပြီ။ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်သည်များလည်းရှိခဲ့သည်။ သို့သော် သည်တစ်ချိတော့ သေချာပြီဟု မှတ်ချက်ပြုသည်မှာ မမှားလောက်တန်ရာပေ။ တံငါအများက တောကျွတ်ရေဟူ၍ အခေါ်အပြောရှိသော်ငြားလည်း အမှန်စင်စစ် တော်သလင်းလနှင့် သီတင်းကျွတ်လကိုပေါင်းသော ‘တော်ကျွတ်ရေ’သာ ဖြစ်၏။

“ဖောင်း”

ကြည့်နေရင်းမှာပင် ဒုတိယမိထပ်မံကြားရပြန်၏။ စောစောက ‘ဖောင်း’ ခနဲ အသံမှာ အစာလိုက်ရုံမျှအသံဖြစ်ပြီး ‘ဖောင်း’ခနဲအသံမှာ အစာကို အငမ်းမရ ထိုးဟပ်လိုက်သံဖြစ်၏။ အသံပြင်းစွာနှင့် အစာဟပ်ပုံကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ငါးမြင်းရင်းလော၊ ငါးပတ်လော၊ ကသပေါင်းလော၊ ကသမြင်လော။ ဧကန္တငါးကြီးတစ်ကောင်ကောင် စားကျက်ကျနေခြင်းမှာ အတိအကျဆိုရမည်သာ။

“ဒါပေသည့် ဆွမ်းခံပြန်ချိန်အထိ စိတ်ရှည်ရှည်စောင့်ကြည့် ရဦးမယ်။ သာမန်ကာလျှံကာနဲ့တော့ မဖြစ်ချေသေးဘူး”

နေသည် ခနောင်ရွာပျက်တန်းခလောက်မှော်ကမ်းခြေ ဓနိတောအထက်တွင် ထွက်ပြုလျက် မြစ်ရေပြင်ကို လင်းလက် တောက်ပနေစေ၏။ လေရိပ်မိုးရိပ်ကင်း၍ မြင်ကွင်းမှာရှင်းသည်။ ကိုသက်ပြင်းသည် အသင့်ပါလာသော ကြွပ်ကြွပ်အိတ်ထဲမှ ကွမ်းတစ်ယာကို ပါးစောင်တွင်ငုံထားလိုက်၏။ ကွမ်းမြုံ့ရင်း စဉ်းစားနေခိုက် တော်ခရမ်းချောင်းရိုးဆီမှ လှေငယ်တစ်စင်း စုန်ဆင်း လာသည်ကို ရိပ်ခနဲတွေ့လိုက်ရ၏။ ကျရေအရှိန်ရေစီးနှင့် ချောင်းဝ ဝဲထဲသို့ မဝင်စေရန်နှင့် အောက်ဘက်သို့ပါမသွားစေရန် ဓနိတော စပ်သို့ လှေဦးထိုးလိုက်သည်။ သည်တော့မှ ဓနိငုတ်ကို ကြိုးချည်လျက် ရောက်နှင့်နေသောကိုသက်ပြင်းကို တွေ့သွား၏။

“ဟ ကိုကြီးသက်ပြင်းပါလား။ ဘယ်အချိန်ကရောက်နေတာ လဲဗျ။ လှေထဲမှာလည်း ဘူးထောက်ငါးမျှားချိတ်တွေနဲ့ပါလား။ ကျုပ်တို့လုပ်စားဖို့လည်းထားပါဦးတော့ဗျာ”

ကိုသက်ပြင်းသည် ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ကာ ပြုံးပြီးပြီးနှင့် သဘောကျနေ၏။

“ဟကောင် ဖိုးကျေးရ၊ သမုဒ္ဒရာရေကို တစ်ယောက်တည်း သောက်ချင်လို့ ရပါ့မလားကွ။ အဲ သမုဒ္ဒရာထဲက ရေချိုတစ်ပေါက် ကိုတော့ ခပ်သောက်ချင်တယ်မောင်။ အဲဒါဟာ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ် ပဲလေ။ ကိုယ့်အထာနဲ့ကိုယ်၊ ကိုယ့်အထွာနဲ့ကိုယ်ပဲဟာ။ မင်းနှယ်ကွာ။ မင်းလှေထဲမှာလည်း ကိုင်းတံငါးမျှားတွေနဲ့မဟုတ်လား။ ဘိန်းစားချင်း တစ်လုံးပို ရှုနေပြန် ပါပြီကော။ အဲဒါအသာထားစမ်းပါဦး။ မင်းဒီနေရာကို နေ့တိုင်းလာပြီးငါးမျှားသလား”

“လာတာပေါ့ဗျ။ ကျုပ်က ငါးမျှားစားတဲ့သူပဲဥစ္စာ”

“အေးပါကွာ။ ဒါဆိုရင် ဒီနေရာမှာ ငါးကြီးစားတဲ့အသံ မကြားမိဘူးလား”

“ကြားတာပေါ့ဗျာ။ တဖောင်ဖောင်၊ တဖောင်းဖောင်းနဲ့။ ကျုပ် ငါးမျှားချိတ်မှာ မိလိုမိငြားဆိုပြီး စောင့်မျှားနေတာ ကြာလှပေါ့”

ကိုသက်ပြင်းသည် ဖိုးကျေးစကားကြောင့် ကွမ်းတံတွေးကို ရေပြင်သို့ ထွေးထုတ်ရင်း-

“ဟုတ်ပြီ။ ဒီလိုလုပ်ကွာ ဖိုးကျေးရာ။ ဒီအချိန်က နေပြင်းတော့ ကတွတ်ပေါက်ရိုးချောင်းမှာ လယ်ငါးပေါ်ငါးလွင်ရေဆင်းပြီ။ ငါးဖြူ တစ်ကောင်ကောင်ရအောင် အောက်ပေးစမ်းကွာ”

ဖိုးကျေး ကြောင်စီစီဖြစ် သွား၏။ ကိုသက်ပြင်းကို နားမလည်နိုင်အောင်လည်း ဖြစ်သွား၏။ သူ့အကြောင်းနှင့်သူ

ရှိလိမ့်မည်။ လူရင်းတွေမို့ စကားများမနေတော့ဘဲ လယ်ကွက်မှ နှိုက်စမ်းခဲ့သော ပုစွန်ဖော့ချိတ်တစ်ကောင်ကို ငါးမူးဆိုက်သေးငါးမျှား ချိတ်တွင် ငါးစာတပ်ပြီး ရေပြင်သို့ လွှဲပစ်ချလိုက်၏။ လက်မှလည်း ငါးမျှားကိုင်းတံကို သုတ်ချည်လျှော့ချည်ဖြင့်အတွင်သာလုပ်နေတော့၏။ ငါးအောက်သည့်အလုပ်တွင် ဖိုးကျေးကလည်း ခေသူတော့မဟုတ်။ ဖိုးကျေး၏ကိုင်းတံသုတ်ချက်ကို သည်နေရာတစ်ဝိုက်တွင် လိုက်မိသူ မရှိ။ ကျွမ်းကျင်ရာလိမ္မာပင်တည်း။ ဖိုးကျေး၏ စုတ်ခနဲ၊ ကြုတ်ခနဲ ငါးမျှားသုတ်ချက်ကို စည်းချက်ကျကျကြားနေရသည်ကပင် ကိုသက်ပြင်းအဖို့ အတွင်းကျိတ်ချိုးမွမ်းနေမိ၏။

* * * * *

ကိုသက်ပြင်းကို မျက်နှာလုပ်လိုသည်မှာ ဖိုးကျေး၏ဆန္ဒအမှန် ဖြစ်၏။ မစွမ်းရင်းကလည်းရှိ၊ ကန်စွန်းခင်းကလည်းငြိဆိုသလိုမျိုး ဖြစ်နေ၏။ အကြောင်းမှာ ကိုသက်ပြင်း၏ခယ်မ မိရွှေလုံးကို အကြောင်းဆက်ပေါင်းဖက်နိုင်ရေး ဦးစားပေးအဆင့်ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ မတော်ရသေးသည့်မယားညီအစ်ကိုအတွက် လက်မနှေး လိုခြင်းကြောင့် ငါးအောက်၍ရသော ပထမဆုံးရေဆင်းငါးဖန်ဝိုင်း တစ်ကောင်ကို ငါးမျှားချိတ်မှဖြုတ်ယူပြီး ကိုသက်ပြင်းလေ့ပေါ်သို့ ပစ်တင်ပေးလိုက်၏။ ကိုသက်ပြင်းကလည်း ချက်ချင်းလက်ငင်းပင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော သုံးလက်မမျောက်ထိုင်ကွေးငါးမျှားချိတ် ကြီးဖြင့် ငါးကျောကုန်းဆူးတောင်၌ ဖောက်ချိတ်လိုက်၏။ ငါးမျှားချိတ်တန်းလန်းနှင့် ငါးစာ ငါးအရှင်လတ်လတ်ကို ရေပြင်သို့ အသာပြန်ချထားပြန်၏။

“ကျေးဇူးပဲ ဖိုးကျေးရေ။ ဘူးထောက်ချလိုက်ဦးမယ်ကွာ၊ ပြီးရင် ငါပြန်လာခဲ့မယ်။ မင်းလည်း ငါးဆက်များနေပေတော့။ အေးအေး ဆေးဆေးပေါ့”

ဖိုးကျေးသည် ကိုသက်ပြင်းအကြောင်း အတွင်းသိအစင်းသိသူ ဖြစ်၏။ လူနေချဲ့ကြား စိတ်နေဘုံဖျားလူစားဖြစ်ပြီး အသေးအမွှား ကိစ္စ စိတ်မဝင်စားသူမှန်းသိသာ၏။ ကိုသက်ပြင်းသည် ဘူးမျှော ဘူးထောက်ငါးမျှားရာတွင် ထူးထူးခြားခြားနာမည်ကြီးလေရာ မြစ်တွင်းအလုပ်ထက်၊ ပင်လယ်ထွက်ရသည့် တန်းငါးမျှား၊ ပန်းငါးမျှား၊ ငါးမျှားစကြာ စသည့် အထည်ကြီးများကိုသာ အာသီသ ထားသူမျိုးလည်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအလုပ်များမှာ တစ်ကိုယ်ရေ တစ်ကာယနှင့်မဖြစ်ချေ။ ပင်လယ်အလုပ်ခွင်ဖြစ်၍ အဖော် အလှော်က မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ သို့နှင့်ပင် တစ်ဦးတစ်ယောက် တည်းဖြင့် ဘူးထောက်ခြင်းကိုသာ လုပ်စားနေရခြင်းဖြစ်၏။ အလှမ်းကျယ်လိုသူမှာ အလယ်လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ နေသေးသပျံ ချဲ့ထဲက၊ ချိုသွေးသပျံတမြဲမြဲဆိုသလိုမျိုး ဖြစ်နေရ၏။

ယခုမူကား ကိုသက်ပြင်းတစ်ယောက် ကိုင်းတံငါးမျှားသမား ဖိုးကျေးကို သဘောတွေ့နေပြီဖြစ်၏။ တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြုတ် စိတ်ကူးထားမှုကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အားသန်နေသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ဖိုးကျေးကို မျက်နှာသာပေးဆက်ဆံနေခြင်းလည်းဖြစ်၏။ ဖိုးကျေးထံမှ ငါးရှင်စာတစ်ကောင်ရယူခြင်းဖြင့် လက်ပွန်းတတီး ဖြစ်စေခဲ့ပြီမဟုတ်ပါလား။ အလုပ်တွဲလုပ်ဖို့ ဖိုးကျေးကို မျက်စိကျနေ သည်မှာတော့ အမှန်ပင်။

ချောင်းဝလျှိုမြောင်းစပ်တွင် ဖိုးကျေးက ဣန္ဒြေမပျက်ပင် ငါးဆက်များနေဆဲဖြစ်သည်။ ကိုသက်ပြင်းသည် ငါးကြီးပုံမှန်စားသည့် သတင်းစကား ဖိုးကျေးထံမှ အခိုင်အမာရရှိထားပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတွေ့ခဲ့ရပြီးပြီ။ ငါးပွက်ရာငါးစာချပေတော့မည်။ အပင် နှစ်ဆယ်ချည် သုံးလွန်းတင်နိုင်လွန်ကြီးအစတွင် ငါးမျှားချိတ်ရှိ၏။ ယင်းငါးမျှားချိတ်နှင့် ဆယ်တောင်အကွာတွင် စေးပိုင်အောင် စရနယ်

ထားသော ရွှံ့လုံးကို ငါးမျှားကြိုးတွင် ဖောက်ဆွဲထားရ၏။ ငါးကြီးစားကျက်ကျရာနှင့် အနီးဆုံးနေရာသို့ လှေကိုလှော်သွားပြီး ဝါးဆစ်ဘူးကို မျှောချပေးလိုက်သည်။ အရှင်စာတပ်ထားသော ငါးမျှားကြိုးမှာ ငါးကြီးစားရာပတ်လည်ဝန်းကျင်ရေပြင်၌ ဝိုင်းပတ်လှည့်ကာ ငါးကြီးကိုမြှူဆွယ်ပေးရော့မည်။ ရွှံ့စေးလုံးက ငါးမျှားကြိုးကို တည်ငြိမ်အောင်ထိန်းထားပေးသဖြင့် ငါးစားကျက်နှင့် ဝေးကွာသွားခြင်းလည်းမရှိနိုင်ချေ။ ရွှံ့စေးလုံးမှာ ချားရဟတ်ခေါင်ချုပ်ဆုံလည်အထိန်းထားသကဲ့သို့ ရေအောက်ရှိငါးစာကြိုးကို ချိန်တိုက်ချုပ်ထားခြင်းမျိုးဖြစ်၏။

နှစ်ဖက်ပိတ်ဝါးဆစ်ဘူးကို လံကြီးအရှည်ပေးထားပြီး ကမ်းပါးစောက်လတာပြင်ဆင်ခြေလျှောသို့ တက်သွား၏။ ချောက်နဖူးတွင် လှေဦးကို ထိုးဝါးခိုင်စွာ စိုက်ချည်ခဲ့၏။ အံ့ကျင်းဖွဲ့ပေါက်ရောက်သော ဓနိတောမှ ဓနိပင်ကိုင်းဖျားတစ်လက်ကိုချိုး၍ ငါးမျှားကြိုးကို သုံးပတ်တင်းတင်းချည်နှောင်၏။ ဓနိကိုင်းကျိုးသည် လေအပင့်နှင့် ယမ်းခါနေ၏။ ဓနိဖက်များကလည်း တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်ခတ်နေ၏။

ခွေးလည်ပတ်ချူလုံးနှင့် ကွင်းလျှောချည်ထားသည့် ဝါးဆစ်ဘူးကို ဓနိဖောင်ကြားတွင် အလိုက်သင့်ညှပ်ထားလိုက်ပြန်၏။ ကိုသက်ပြင်းသည် ချူကလေးကို အသာအယာလှုပ်ကြည့်ရာ တချွင်ချင်မြည်နေ၏။ ကိုသက်ပြင်း၏ ဘူးထောက်ပြင်ဆင်ခြင်း အလုပ်ပြီးလေပြီ။ ရေပြင်ပေါ်တွင် အမှိုက်ဒိုက်ဖောင်များ၊ ရေတောင်ဝှေးများ၊ ဗေဒါသိုက်များ မြစ်အောက်ပိုင်းသို့ ရေစီးနှင့်မျောပါလျက် ရှိပေသည်။

* * * * *

“ဖိုးကျေး၊ ငါမင်းကိုမေးစရာတစ်ခုရှိတယ်။ မင်းမှန်မှန် ပြောမလား”

ကိုသက်ပြင်းသည် သူ့ကိစ္စပြီး၍ မလှမ်းမကမ်းရှိ ဖိုးကျေးလှေရှိရာသို့ လှော်သွားပြီး လှေချင်းယှဉ်ကပ်လိုက်၏။ လှေပဲ့တွင် စိမ်ပြေနပြေထိုင်စောင့်ကာ ကွမ်းဝါးရင်း ဖိုးကျေးကို ကောက်ခါငင်ခါမေးလိုက်၏။ မျက်စိက ငါးမျှားကြိုးကို လှမ်းကြည့်နေလျက် နားကလည်း ချူသံကို နားစွင့်မပျက်ရှိချေ၏။ ဖိုးကျေးက အေးအေးလူလူပင် ငါးအောက်လျက်ရှိ၏။

“ဟာ ကိုကြီးသက်ပြင်းကလည်း အရင်းမရှိအဖျားမရှိနဲ့”

တိုးမြစ်ရေပြင်ကျယ်တွင် အပ်ကျသံမျှပင်ကြားအံ့မထင်။ ခေတ္တခဏတာမျှ နှစ်ယောက်စလုံးငြိမ်ချက်သားကောင်းသွားကြသည်။ နေလုံးသည် ကောင်းကင်ထက်တွင် တစ်စတစ်စနှင့် မြင့်တက်လျက် ရှိရာ တိတ်ဆိတ်ခြောက်ကပ်နေ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကွင်းကုန်းဘက်မှ လေပူများဝေ့ဝိုက်တိုက်ခတ်နေသည်။

ကိုသက်ပြင်းသည် ဖိုးကျေးမျက်နှာကို ရှုတည်တည်စိုက်ကြည့်ရင်း...။

“မင်း ငါ့ခယ်မမိရွှေလုံးကို လိုက်ချိတ်နေတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”

ဖိုးကျေးပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်သွား၏။

‘အောင့်နိုင်လျှင်အကျိုးရှိ စောင့်နိုင်လျှင်သူ့ခိုးမိ’ ဆိုသကဲ့သို့ နှစ်ယောက်သား ကိုယ့်ငါးမျှားကိုသာ အာရုံစိုက်လျက် မျက်စိရှင်ရှင်ကြည့်နေရသည်မှာလည်း အလုပ်တစ်လုပ်ပင်ဖြစ်၏။ သည်ကြားထဲမှာပင် ကိုသက်ပြင်းက မဆီမဆိုင် လက်ပံသားကို ဓားနှင့်ချိုင်နေပြန်

ပါပြီကော။ ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်ပြောလိုက်သော ကိုသက်ပြင်းစကား ကြောင့် အံ့အားသင့်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဖိုးကျေး ဘယ်သို့ပြန်ပြော ရမှန်းမသိ။ အမှန်စင်စစ် ရွှေလုံးကိုကျိတ်ပိုးနေသည်မှာကြာပြီ။ ရွာနေတူချင်း၊ အလုပ်တူချင်းဖြစ်၍ တစ်ယောက်အကြောင်း တစ်ယောက် အတွင်းသိအစင်းသိနေကြသူများဖြစ်သည်။ ကိုသက်ပြင်းနှင့် မိန်းမဖြစ်သူမခင်ပြုံးတို့နှစ်ယောက်စလုံးကလည်း ဖိုးကျေးကို အကဲခတ်ခဲ့သည်။ ဖိုးကျေးသည် ဆင်းရဲသော်လည်း အလုပ်ကို ဓားမဦးချလုပ်တတ်၏။ အထူးသဖြင့် ငါးမျှားကျွမ်းကျင် ခြင်းသည်ပင် မိမိနှင့်ရှေ့လုပ်ရမည့် အလုပ်အတွက် လက်တွဲဖော် ရနိုင်မည်ဖြစ်၏။

“ကိုကြီးသက်ပြင်းကလည်း ပြောတော့မယ်ဗျာ။ မဟုတ်က ဟုတ်က”

ဖိုးကျေးက ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့်ပြောလိုက်ရာ ကိုသက်ပြင်း ကလည်း တုံးတိတ်ပြောချလိုက်သောစကားကြောင့် ဖိုးကျေးခမျာ ဝမ်းသာလုံးဆိုပြီး အူမြူးသွားချေသည်။ မတော်ရသေးသော မယား ညီအစ်ကိုကို သိမ်းကျုံးဖက်လိုက်ရာ လှေကလေးမှာ တစ်ဖက် စောင်းသွားတော့သည်။ မက်လုံးပေးစကားတော့ ပြောရသေးသည်။

“ဘာမဟုတ်ရမှာလဲ ဟကောင်ဖိုးကျေးရာ၊ ငါ့မှာ ရှေ့မျက်နှာ နောက်ထားပြီး မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြောရတာ ငါ့သဘောချည်း သက်သက်မဟုတ်ဘူးကွ။ ငါ့မိန်းမကလည်း သဘောတူသတဲ့မောင်”

နှစ်ယောက်သားစကားပြောကောင်းခိုက်တွင် ဓနိပင်ဆီမှ ချူသံမြည်လာ၏။ တချွင်ချွင်ချူသံကြားသည်နှင့် ဖိုးကျေး ခေါင်းထောင်ကြည့်ရင်း. . . ။

“ဟာ ကိုကြီးသက်ပြင်း ငါးဆွဲပြန်တူတယ်။ ဟိုမှာ ဝါးဘူးကြီး ထောင်ပြီး ရေဆန်ပြန်တက်နေပြီဗျ”

ဝါးဆစ်ဘူးမှာ အမှန်ပင်ရေတစ်ဝက်မြုပ်ပြီး တစ်ပိုင်းက ထောင်မတ်ကာ ငါးဆွဲရာသို့ တန်းတန်းပါနေချေပြီ။ ကိုသက်ပြင်း သည် ဂနာမငြိမ်ဖြစ်နေသည့်ဖိုးကျေးကို လက်ဟန်ပြဟန်တား လိုက်၏။

“အသာကြည့်နေကွ။ မင်းငါးကြီးအစာကိုက်ထားပြီ။ ရေဆန် ပြန်ဆွဲပြီး ပတ်ချာဝဲလှည့်နေမှာ။ ဘူးထောင်နေတာသက်သေပဲ။ ကြာကြာမရုန်းနိုင်တော့ပါဘူး”

ကိုသက်ပြင်းစကားကို ဖိုးကျေးနားမရှင်းလှပေ။ ဇဝေဇဝါ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။

“မင်းကြည့်ရတာသဘောမပေါက်ဘူးနဲ့တူတယ်။ အခု ငါးကြီး ပါးစပ်ထဲမှာ ငါးမျှားချိတ်စူးမိနေပြီ။ အစာဟပ်ပြီး တစ်ရှိန်ထိုးဆွဲလိုက် တော့ အာခေါင်ထဲတိုက်ရိုက်ဝင်သွားတာပေါ့။ ပါးဟက်ကို ချိတ်မိ နေတာ။ ငါးပါးဟက်က အထပ်ထပ်ရှိတာဆိုတော့ လွတ်ဖို့အကြောင်း မရှိဘူးလေ။ ရုန်းလေငြိလေပေါ့။ အစာကိုတွတ်ဆွဲရုံဆိုရင် နှုတ်ခမ်း မှာငါးမျှားချိတ်ထိပြီး အရမ်းကာရောမရုန်းဘူးကွ။ ငါးနှုတ်ခမ်းသားက အရမ်းနုတယ်။ နာမှန်းသိတော့ သာသာလေးပဲရုန်းလို့ ဝါးဘူး မထောင်ဘဲ ပါးစောင်ပေါက်အောင်ထိချက်ကြောင့် ဆောင့်ရုန်းတဲ့ အခါ ဝါးဘူးက မင်းမြင်နေရတဲ့အတိုင်း ထောင်မတ်နေတာပေါ့။ ဟော ကြည့် ရုန်းနေပြန်ပြီ။ မကြာခင် ဓနိပင်ကိုင်းကအလုပ်လုပ် တော့မှာပါ”

ဖိုးကျေးနားဝေးရပြန်ပြီ။ ထပ်မံနားရှုပ်ရပြန်ချေပြီ။

“ဘယ်လို ဓနိပင်ကအလုပ်လုပ်မယ်”

“ဟုတ်သပါ့မောင်။ စောင့်သာကြည့်။ ဓနိပင်က မင့်ငါးကြီးကို ဘယ်လိုဒူးထောက်အညံ့ခံစေမလဲဆိုတာ”

ကိုသက်ပြင်းသည် ပြောရင်းဆိုရင်း စိတ်အေးလက်အေးနှင့် လေကလေးပင်ချွန်နေလိုက်သေး၏။ မှန်ပေ၏။ ဓနိဖောင်ကြား တွင်ညှပ်ထားသော ဘူးထောက်ငါးမျှားလံကြီးမှာ အထပ်ထပ်ရစ်ပတ် ထားရာမှ ငါးကြီးဆွဲတိုင်း ပြေလျော့လျော့ထွက်နေ၏။ လံကြီးဆုံး သည်နှင့် ညွှတ်ကိုင်နေသောဓနိကိုင်က အလိုအလျောက် ဆောင့်ဆွဲသုတ်တင်လိုက်၏။ ဓနိပင်၏သဘာဝအတိုင်း အကြိမ်ကြိမ် ရုန်းလေ အခါခါသုတ်လေဖြစ်ရာ မည်မျှအကောင်ကြီးသည့်ငါး ဖြစ်လင့်ကစား ဓနိကိုင်ဖျားကို အရှုံးပေးသွားရစမြဲပင်။ ဓနိလက် ဓနိကိုင် ဓနိဖောင်တို့ကား ကျိုးပဲ့ပျက်စီးခြင်းမလျဉ်းမရှိဘဲ အောင်ပွဲခံ နေချိမ့်မည်။ ဘူးထောက်ငါးမျှား၏အားသာချက်မှာ လူပါစရာမလို။ ဓနိကိုင်ကြီးက ကိုင်ညွှတ်သွားလိုက်၊ ဆောင့်သုတ်လိုက်နှင့်။

ကြည့်နေရင်းမှာပင် ဧရာမငါးကြီးတစ်ကောင် ရေပြင်ထက်သို့ ဝုန်းခနဲထိုးခုန်လိုက်သည်ကို ဖိုးကျေးတစ်ယောက် အံ့ဩဘာနန်း တွေ့လိုက်ရ၏။ အံ့အားသင့်နေရင်းမှာပင် ဖိုးကျေး အသံကုန် ဟစ်အော်လိုက်၏။

“ဟာ ကသမြင်ကြီးဗျို့။ နည်းနည်းနောနောမဟုတ်ဘူး။ အချိန်သုံးဆယ်တော့ အောက်ထစ်ပဲ ကိုကြီးသက်ပြင်းရေ။ သိန်းဂဏန်းပဲဗျ”

ကွမ်းတစ်ယာညက်ခန့်စောင့်ကြည့်ပြီး ကိုသက်ပြင်းသည် ဖိုးကျေးကို မျက်ရိပ်ပြကာ လှေနှစ်စင်းခပ်သုတ်သုတ်လှော်သွားကြ သည်။ ရေပြင်ထက်မှ ငါးမျှားကြီးကို ဖြည်းဖြည်းချင်းဆွဲယူလိုက်၏။ ငါးမျှားကြီးကိုမလွတ်စေဘဲ လှေနံကိုခြေကန်ကာ ငါးကြီးကို လှေနှစ်စင်းကြားသို့ရောက်အောင် ချော့ဆွဲရာ ငါးခေါင်းပေါ်လာချိန် တွင် ပြိုင်တူမတင်လိုက်ကြ၏။ ငါးက ရုန်းကန်လှုပ်တိုးနေသော်လည်း ခဏချင်းပင် ငြိမ်သက်သွားသည်။ အကြောင်းမှာ ကိုသက်ပြင်း၏

လက်ထဲမှ တစ်လုံးထိုးမှိုန်းချွန်မှာ ငါးကြီးပါးဟက်အတွင်းသို့ ဖောက်ထွင်းထိမှန်ထားပြီဖြစ်သောကြောင့်ပင်။

သည်လိုဆိုတော့ ကိုသက်ပြင်းကတော်လှချေပါလားဟု ဖိုးကျေးတွက်ဆနေမိ၏။ မိမိတစ်မိုးတွင်းလုံး သည်နေရာတွင် ငါးမျှား လာသည်မှာ သည်လိုတန်ဖိုးကြီးသောငါးမျိုးကို တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ မရရှိဖူးခဲ့ချေ။ မဖြစ်မနေ ကိုသက်ပြင်းနှင့်လက်တွဲမှုဖြစ်ချေတော့မည်။ သို့မှသာ မတော်စပ်ရသေးသော မယားညီအစ်ကိုကြီးထံမှ ပညာလည်းရ၊ ကြင်ယာလည်းရမည်မဟုတ်ပါလား။

ကိုသက်ပြင်းသည် ရှားရှားပါးပါးရရှိလိုက်သော ကသမြင် ငါးကြီးကို တစ်မိမ့်မိမ့်ကြည့်ရင်း မျက်လုံးအိမ်တွင် ပီတိတွေဖုံးလို့။ ဖိုးကျေးရင်တွင်းမှာလည်း ပျော်မော်မဆုံးဖြစ်လို့။ နေမွန်းတိမ်းလုချိန် တွင် တိုးမြစ်ညာဘက်ဆီမှ တိုက်ခတ်လာသော အနောက်ရမ်းလေ အနော့ကြောင့် ကမ်းစပ်ခနိကိုင်ဖျားကလေးမှာ တဖျပ်ဖျပ်ဝေ့ယမ်း လှုပ်ခတ်လို့။

ကုသိုလ်ရေးနှင့် အနီးအဝေး

“ကိုခွက်ကြီးတို့အိမ် ဆွမ်းချိုင့်အလှည့်ကျသဗျို။”

ရွာဦးကျောင်းမှ ကပ္ပိယကိုလှလေး ရောက်လာအော်ပြောရင်း လေးဆင့်ချိုင့်ကို အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်ပေါ်သို့ ချထားလိုက်၏။

“ခဏထိုင်ပြီး အမောပြေရေခွေးကြမ်းလေး သောက်စမ်းပါဦး။”

ကိုခွက်ကြီးသည် ဆေးပြင်းလိပ်တိုပါးစောင်ခဲရင်း ကပ္ပိယကို လှမ်းခေါ်လိုက်၏။ ကပ္ပိယက ဒူးထောက်ကွပ်ပျစ်စွန်းတွင် တင်ပါးလွှဲ ဝင်ထိုင်လိုက်၏။ ကပ္ပိယကိုလှလေးသည် ကိုခွက်ကြီးနှင့် သက်တူ ရွယ်တူဖြစ်၏။ လူအို ကျောင်းကြိုကျောင်းကြား ဆိုသော်ငြားလည်း အိုမင်းရင့်ရော်လှသည်တော့ မဟုတ်သေးပါ။ မွေးရာပါခြေထောက် တစ်ဖက်ဆာနေသည်မှအပ လှုပ်နိုင်ရှားနိုင် ရှိပါသေးသည်။ ဘုန်းကြီးနှင့် ဆွေးမျိုးနီးစပ်တော်သဖြင့် ကပ္ပိယဖြစ်နေရ၏။ ခြေမသန်သော်လည်း အသွားအလာမြန်ဆန်၏။ အကျိုးဆော့ အကန်းမော့ ဆိုရမည်ပင်။ ဘုန်းကြီးမျက်နှာနှင့် ရွာဆော်အလုပ်လည်း ရထား၏။ တစ်နှစ်တာလုပ်အားခ စပါးတင်းနှစ်ဆယ်ကို ရွာမှ ဝိုင်းဝန်းထောက်ပံ့ပေးရာ ကျောင်းသို့ပြန်လှူသည့်အတွက်

ရွာကလည်း သဒ္ဒါကြသည်။ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ဘုရားရိပ် ကျောင်းရိပ်တွင် မွေ့ပျော်နေတော့၏။

အနီ ကိုခွက်ကြီးနှင့် ကား တခြားစီဖြစ်၏။ အသက် ခြောက်ဆယ်ကျော်သည့်တိုင် ကြုံရာကျပန်း တံငါလုပ်ငန်းများကို ချောင်းကြိုမြောင်းကြားမှာပင် ရှာဖွေစားသောက်နေရဆဲဖြစ်၏။

“စကားမစပ် ကိုခွက်ကြီးဗျ။ ရေတံခါးနားမှာ ဘာငါးတွေလဲ မသိဘူး။ တပြန်းပြန်းနဲ့ မြူးထူးခုန်ပေါက်နေတာပဲ။ တွန့်ဆုတ် တွန့်ဆုတ်နဲ့ ကြည့်ခဲ့ရတာ သဲသဲကွဲကွဲမရှိခဲ့ဘူး။ အဲဒါ တစ်ချက် လောက်လျှောက်သွားကြည့်စမ်းပါလား”

ကပ္ပိယစကားကြောင့် ကိုခွက်ကြီးက ရယ်ကျဲကျဲလုပ်နေ၏။

“ဟကောင်ရဲ့၊ မင်းနှယ်ကွာ။ လုပ်တော့ကပ္ပိယ။ ဘယ်လို ဖြစ်ပြီး တံငါစိတ်ပေါက်နေရသတုံး။ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း ဖြစ်နေပြီနော်”

“ဟဲဟဲ ဒီလိုလည်း မဟုတ်သေးဘူးလေဗျာ။ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ဟာ ရေထဲချောင်းထဲ၊ ကွင်းထဲလယ်ထဲမှာ ကျင်လည်ခဲ့သူ တွေဆိုတော့ ငါးမြင်ရင် ငမ်းဖမ်းချင်ကြသမို့လားဗျ။ ကျုပ်ကတော့ မဂ္ဂပဒ်ပါဘူး။ နတ်ကတော်ဆိုင်းသံကြားရင် ကလိုက်ချင်သလိုပေါ့။ မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့လို့ ခင်ဗျားအတွက်ပြောရတာပါ။ နှုတ်ကြောင့်ကျေ လက်ကြောင့်သေတော့ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူးဗျို့။ သွားပြီ”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကပ္ပိယကိုလှလေးသည် ထောင့်ထောင့်နဲ့ဖြင့် ထွက်ခွာသွားတော့၏။

* * * * *

ကိုခွက်ကြီးသည် ကပ္ပိယကိုလှလေးကို ငေးကြည့်ရင်း စဉ်းစား ခန်းဝင်ရပြန်၏။ ရေတံခါးအောက် ချောက်နက်မှာ ငါးတွေသည်တဲ့။ မိုးရိပ်လေရိပ်ကြောင့် ငါးရစ်မြူးသည်ဆိုက ဟုတ်တန်ရာသေး၏။

တပေါင်း၊ တန်ခူး မိုးသားကျူးဖို့နေနေသာသာ ယခု ကဆုန်၊ နယုန်တိုင်အောင် စွေ့စွေ့ခုန်လုမတတ် အပူကဲလွန်းသည့်နွေ့ကြောင့် ချောင်းရေ မြောင်းရေတို့ပင် ခန်းခြောက်စပြုနေပြီ။ ကျွက်ကျက် ဆူပူလောင်လှချိန်မှာ ငါးရစ်တက်သည်တော့ လုံးဝမဖြစ်တန်ရာ။

“အင်း ရေတံခါးအောက်ဘက် ရေထုတ်ရေသွင်းပြွန်ဝမှာ ရေကလိုင်ထိုးပြီး ကျင်းချောက်ဖြစ်နေတာကြာပြီ။ လူသွားလူလာ နည်းတော့ ရေတံခါးကို သတိမထားမိကြဘူးထင်ရဲ့။ ချောင်းရိုးကို ဖြတ်ထိုးထားတဲ့ ဝါးတံတားကသာ သွားလာကြတော့ မသိနိုင်ကြတာ ဖြစ်မယ်။ ကပ္ပိယလှလေးပြောပုံထောက်ကြည့်ရင် ငါးခူဝပ်ကျင်းထိုး တာပဲဖြစ်ရမယ်”

ချောင်းရေပြင်သည် တငွေ့ငွေ့စီးဆင်းနေ၏။ ရေတံခါး ရွာသားတို့၏ တဲအိမ်များသည် ချောင်းကမ်းနှစ်ဖက်တွင် အစီအရီ ရှိနေ၏။ အိမ်နှင့်ချောင်းသည် အိမ်ဦးနှင့်ကြမ်းပြင်ဖြစ်၍ လှေဦးတိုက် မနေစကောင်းဟုဆိုသော်ငြား မိသားစုအိမ်ခြေနှစ်ဆယ်ခန့်စုဖွဲ့ နေထိုင်လာသည်မှာ ကြာညောင်းခဲ့ချေပြီ။ လယ်ပိုင်၊ ယာပိုင်၊ မြေပိုင် မရှိသူများဖြစ်၍ ပင်တိုင်သမား၊ သူရင်းငှား၊ လယ်ကူလီအလုပ်များ နှင့် ချောင်းရိုးကိုအမှီသဟဲပြုကာ ရေပေါ်ရေလျှံ တံငါလုပ်စားကြ သူချည်းသာဖြစ်၏။ တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စသာ လက်ငုတ် လယ်လေးငါးဧကလောက်ပိုင်ဆိုင်ထားကြ၏။

ကိုခွက်ကြီးသည် အတွေးစကိုဖြတ်လိုက်ပြီး မီးဖိုချောင်တွင် ထမင်းချက်နေသော မဇိမ်ကွေးကိုလှမ်းပြောလိုက်၏။

“မိန်းမရေ၊ ခဏကွာ”

မီးဖိုချောင်မှ မိန်းမဖြစ်သူထွက်လာ၏။ မဇိမ်ကွေးလက်ထဲတွင် ယောက်မကိုင်လျက်သားနှင့် မီးခိုးမှိုင်းဟပ်ထားသည့် မျက်နှာကို လက်ဖမိုးဖြင့် သုတ်လိုက်၏။

“ဘာပြောမလို့လဲ၊ ထမင်းအိုးတန်းလန်းနဲ့”

“မနက်ဖြန် ဆွမ်းချိုင့်အလှည့်ကျတယ်။ ဆွမ်းဟင်းအတွက် ချောင်းရိုးထိပ်ရေတံခါးဘက်ကိုသွားမလို့။ ငါးလေး၊ ဖားလေးများ ရလိုရငြားပေါ့ကွာ။ ကျပ်ခိုးစင်ဘေးက ဒိုင်းဝန်းယူလာပေးပါလား။”

“ကိုခွက်ကြီးရဲ့။ ရှင့်နွယ်တော်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဆွမ်းချိုင့်ပို့ဖို့က ငါးရှာဖားရှာဖြစ်မှာလားတော်။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ ဖြစ်နေပါဦးမယ်”

မဇိမ်ကွေးစကားကြောင့် ကိုခွက်ကြီးတစ်ယောက် ဖျတ်ခနဲ အတွေးဝင်လာပြီး ရုတ်တရက် မျက်နှာပျက်သွား၏။ ယောက်ျား မျက်နှာရိပ်ကိုကြည့်ကာ ရသေ့စိတ်ဖြေစကားပြောလိုက်ရသေး၏။

“ဟင်းကောင်းကျွေးကောင်းလေးလှူရတော့ လည်း ကောင်းတာပေါ့လေ”

မဇိမ်ကွေး လာပေးသောဒိုင်းဝန်းကလေးကို လှမ်းယူလိုက်၏။ ဒိုင်းဝန်းဟူသည် ကြိမ် သို့မဟုတ် မျှင်ဝါးဖြင့် မျက်နှာဝ အချင်းတစ်တောင်ရှိ အဝိုင်းခွေကာ အဖျားပိုင်းအထိ သုံးတောင် အရှည်ရှိသော ကွက်စိပ်ပိုက်သားအနားကွပ်ထားသည့် အသေးစား ငါးဖမ်းကိရိယာဖြစ်၏။ ဆင်းရဲသားတံငါသုံး တန်ဖိုးနည်းပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ကိုခွက်ကြီးသည် မဇိမ်ကွေးပြောလိုက်သောစကားကို ထောက်ချင့်လျက် ရင်ထဲမှာ အဆုံးအစမဲ့တွေးတောကာ နားတွင် အခါခါကြားယောင်နေမိတော့သည်။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ၊ ငရဲတစ်ပိဿာ တဲ့လေ။

* * * * *

ဟုတ်သည်။ ကပွိယပြောသည့်အတိုင်းဖြစ်နေပြီ။ ရေတံခါး အောက်ဘက်ခါးတစ်ဝက် ရေနက်တွင် ငါးပွက်ရာများ ဗလုံစီလျက်

ရှိ၏။ ငါးများ ဗလုံထိုးနေသည်မှာ သေချာလှ၏။ ဗလုံထရုံမဟုတ်ဘဲ ရေယက်နှင့် အမြီးခတ်အားကြောင့် ရေသားလှုပ်ပုံမှာ ငါးခူမြူးခြင်း သာဖြစ်ကြောင်း ကိုခွက်ကြီးအတတ်သိ၏။ ကံသေကံမ ကျိန်းသေ ပြောနိုင်၏။ သည်အချိန်မျိုးမှာ အခြားငါးမဖြစ်နိုင်ချေ။ ကိုခွက်ကြီး သည် ရေထဲသို့အသာဆင်းလိုက်ရာ ငါးပွက်သံများ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်ကုန်ကြ၏။ သေချာပေါက်ပြောနိုင်သည်မှာ ရေပြင်ပေါ်သို့ တစ်ချက်တစ်ချက်ပေါ်ထွက်လာသော ငါးခူနှုတ်ခမ်းမွှေးကို ရေးရေးမှု မြင်လိုက်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။

“ကြည့်ကြသေးတာပေါ့လေ။ လူအရိပ်အခြည်တွေ့တာနဲ့ ပျောက်ချက်သားကောင်းကြတာ။ သင်းတို့ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ အပ်ကျမပ်ကျသိပြီးသားပါ”

ကိုခွက်ကြီးသည် ဒိုင်းဝန်းအသေးစားလေးကို ကိုင်လျက် ရေနက်ချိုင့်ဝှမ်းသို့ဆင်းလိုက်၏။ ရေနက်ကလိုင်ချောက်အစပ်တွင် နွံထူနေ၍ ဒူးခေါင်းအထိနစ်ဝင်ကျွဲသွား၏။ ရေတံခါးဝသို့ ရေသံ မကြားအောင် တဖြည်းဖြည်းချင်းကပ်သွားရာ ရေထွက်ပေါက်မြောင်း ရေစီးကြောင်း၌ ကတော့ထိုးနေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပါးနပ်လွန်း လှသည့် ငါးခူများကို ခြေရာကောက်၍ရချေပြီ။

သို့နှင့် ကိုခွက်ကြီးသည် ရေစီးကြောင်းအတိုင်း အောက်ဘက် သို့ဆင်းခဲ့ရာ နွံကြောမပြတ်သေး၍ ဒူးဆစ်နစ်သည့်အတိုင်းပင်ရှိ၏။ ချောင်းကူးတံတားတိုင်ခြေတွင် ရေစီးနှင့်မျောပါလာသော အမှိုက် သရိုက်များ ဝဲလှည့်နေကြသည်။ ဝဲခိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် ငါးပွက်သံ ထပ်မံကြားရ၏။ ရေပြင်ပေါ်၌ ပူစီဖောင်းများ တဖွားဖွားနှင့် ဖွားရများကျဲနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရပြန်၏။

“ဒီအတိုင်းဆိုရင် ချောင်းကူးတံတား တိုင်ခြေမှာ ငါးလမ်းကြောင်း ဆိုက်နေတာသေချာပြီ”

ရေတံခါးချောင်းရိုးသည် ကွေ့ကောက်ဝေ့ဝိုက်ပြီး တော်ကူးချောင်းမထဲသို့စီးဝင်၏။ ချောင်းမကြီးမှတစ်ဆင့် သခွတ်ပင်ချောင်းခေါ် ဒီဆိုင်မြစ်၊ ဒီဆိုင်မြစ်မှတစ်ဖန် တိုးမြစ်သို့ ပူးပေါင်းစီးဆင်းကာ ပင်လယ်တွင်အဆုံးသတ်ချေတော့သည်။

နေမွန်းတည့်ချိန်တွင် ကန်ကြီးကွင်းဘက်မှ တိုက်ခတ်လာသောကွင်းလေကြောင့် အပူသက်သာသည်ဆိုရုံမျှရှိသော်လည်း ကိုခွက်ကြီးနဖူးတွင်ချွေးစို့နေ၏။ ရေတံခါးတာရိုးပေါ်မှ အလေ့ကျသံသတ်ပင်များ အုပ်ဆိုင်နေ၍သာ တော်ရော့သည်။ အရိပ်ကောင်းရသော်ငြား အပူရှိန်ကြောင့် ကျောပြင်မှာ စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းဖြစ်နေ၏။ ရိုးမြောင်းစပ်တွင် ပိန်းရိုင်းပင်များ နေပူဟပ်၍ နွမ်းဖတ်ဖတ်ဖြစ်နေကြ၏။ လှမ်းမြင်နေရသော ပပ်ကြားအက်လယ်ကွင်းများမှာ တံလျှပ်တို့ တရိပ်ရိပ်ထနေ၏။

“တစ်ဝမ်းတစ်ခါးရှာဖွေစားရတာလည်း မလွယ်ပါလားနော်။ ပူလိုက်တဲ့နေ့၊ ကျောကွဲမတတ်ပဲ”

ပြောနေလျှင် လျှာကြောရှည်၍ အပိုပဲဖြစ်ချေမည်။ ကိုခွက်ကြီး ညည်းညူလိုက်၏။ နေပူရှိန်ကြောင့် ငြီးစိစိဖြစ်နေရ၏။ ထိုစဉ် မလှမ်းမကမ်းရှိတံတားပေါ်မှ ဖြတ်လျှောက်သွားသော အနောက်ကုန်းသားပေါက်ချွန်းက မြင်တွေ့သွားရာမှ အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် လှမ်းအော်ပြောနေပြန်၏။

“ဗျို့ ကိုခွက်ကြီး၊ နေပူထဲမှာတစ်ယောက်တည်း ဘာလုပ်နေတာလဲဗျ”

“ငါးဖမ်းမလို့ ပေါက်ချွန်းရေ”
“ဟာဗျာ နွေခေါင်ခေါင်ကြီးမှာ ငါးဖမ်းမယ်တဲ့၊ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ”
“မင်းမသိပါဘူးပေါက်ချွန်းရာ။ သွားမှာသာသွားစမ်းပါ”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ပေါက်ချွန်းသည် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ မသွားသေးဘဲ ရပ်စောင့်ကြည့်နေပြန်၏။

“အင်း လူပြောစရာတော့ဖြစ်နေတာအမှန်ပဲ။ ငါ့ကိုယ်တိုင်က အချိန်အခါမဟုတ် ငါးဖမ်းဖို့လုပ်နေမိတာကိုး။ ဒါပေမယ့် ပင်လယ်ငါးခူဟာ ဆယ်နှစ်ရာသီပတ်လုံးရှာစားလို့ရတယ်ဆိုတာကို သင်းတို့ မသိတာ သဘောမပေါက်ကြတာမဆန်းပါဘူးလေ”

ကိုခွက်ကြီးတစ်ကိုယ်တည်း တွေးနေဆဲမှာပင် ပေါက်ချွန်းက ထပ်မံလှမ်းအော်ပြောနေပြန်၏။

“တော်တော်ဒုက္ခရှာတဲ့သူပဲ။ ကိုခွက်ကြီး လျှို့ဝှက်ချက်တော့ ရှိမယ်ထင်တယ်နော်။ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ”

ကိုခွက်ကြီးသည် ငါးခူပြုံးပြုံးရင်း ခါးတောင်းကို မြှောင်အောင် ကျိုက်၏။ လက်တစ်ဖက်မှ ဒိုင်းဝန်းကိုင်ရင်း တစောင်းအနေအထားဖြင့် တံတားတိုင်သို့ ရေကူးသွား၏။ ရေပြည့်ချိန်ရေစီးသာ၍ အလွယ်တကူ ရောက်သွား၏။ သက်တောင့်သက်သာပင် တံတားတိုင်ကို ဖက်တွယ်နိုင်၏။ ခဏချင်းပင် လေကို ဝအောင်ရှူပြီး ရေအောက်သို့ ငုပ်လျှိုးလိုက်တော့သည်။ ပေါက်ချွန်းသည် ရေငုပ်သွားသည့် ကိုခွက်ကြီးကို စဉ်းစားမရဖြစ်နေဆဲပင်။ နာရီတစ်မတ်ခန့်အထိ ရေငုပ်သန်လှသည့် ကိုခွက်ကြီးကိုလည်း အံ့ဩဘနန်းဖြစ်နေမိသည်။

“ဟော ပေါ်လာပြီ။ ဟာ ဒိုင်းဝန်းထဲမှာ ပင်လယ်ငါးခူတွေ မနည်းမနော့ပါလား”

တံတားတိုင်ကိုကိုင်ရင်း ဖြည်းဖြည်းချင်းပေါ်လာသော ကိုခွက်ကြီးသည် ဟူးခနဲမှုတ်ထုတ်လိုက်ပြီး အသက်ပြင်းပြင်းရှူသွင်းလိုက်၏။ အသက်အောင့်၍ ရေငုပ်ရသည်မှာ လွယ်ကူသောကိစ္စမဟုတ်။ ဒိုင်းဝန်းကွင်းအဝိုက်သားကို လက်ဖြင့် တင်းတင်းဆုပ်ကိုင်

ထားရာ ငါးများလှုပ်တိုးရုန်းကန်သော်လည်း အချည်းနှီးပင်။ အေးအေးလူလူပင် ချောင်းကမ်းစပ်သို့ ရေကူးလာပြီး တံတားခြေရင်း တာရိုးပေါ်လှမ်းတက်လိုက်၏။

“တယ်လည်းထူးပါလားဗျို့။ ရေအောက်ကငါးတွေကို ခိုင်းဝန်းလေးတစ်လက်နဲ့ ဖမ်းလာလိုက်တာများ အံ့ပါရောဗျာ”

တာရိုးပေါ်ရောက်သော် မြက်ခြောက်များကိုဆွဲနုတ်ပြီး ခိုင်းဝန်းထဲသို့ထိုးသိပ်လိုက်၏။ ထိုသို့ပိတ်ဆို့ထားသဖြင့် ငါးများ ခုန်ထွက်၍မရတော့ချေ။ ဆူးငါးမျိုးဖြစ်၍ မလှုပ်သာအောင် လုပ်ထားနိုင်မှ ဆူးတောင်နှင့် မထွက်မိမည်ဖြစ်၏။ ပင်လယ်ငါးခု သည် ခေါင်းကြီးကိုယ်သေး၏။ ပင်လယ်ငါးခုမှာ ဆူးတောင်သုံးခု ရှိ၏။ လွှဲသွားပမာကားထွက်နေသော ဘေးဆူးတောင်နှစ်ချောင်းနှင့် ချွန်ထက်ချောပြောင်နေသော ကျောဆူးတောင် တစ်ချောင်းရှိ၏။ ငါးခုဆူး စူးမိလျှင် အဆိပ်တက်ပြီးအခဲရခက်လှသည်။ ကိုခွက်ကြီးက ခရေစေ့တွင်းကျ ရှင်းပြလိုက်သည်။

“အေး တံငါပညာပေါ့ကွာ။ ဘယ်အရာမဆို ပညာပါမှ ရတတ်သကွ”

ဆူဖြူးလတ်ဆတ်သော ငါးခုများကို လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်ပြီး- “ရေအောက်မှာကူးနေတဲ့ငါးကို ခိုင်းဝန်းနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ခပ်ယူလို့ရမှာလဲ”

ပေါက်ချွန်း စဉ်းစားရကျပ်နေ၏။ ရေမှာကျက်စားသောငါးကို အဘယ်ကဲ့သို့ဖမ်းဖမ်းသနည်း။ နားကိုမလည်နိုင်။ တွေးရခက်ကြီး ဖြစ်နေ၏။

“ငါးခုဆိုတဲ့ငါးက တစ်မျိုးကွ။ ရေအောက်မှာ ဝပ်ကျင်းထိုးလေ့ ရှိကြတယ်။ ကပွိယပြောလို့လာကြည့်တာ။ ငါးတွေရေမြူးတာကို သတိပြုမိတယ်။ ရေတံခါးအောက်ချိုင့်ကိုလည်း မကြိုက်ကြဘူး။

ချိုင့်ခွက်ကရေတိမ်တော့ ကျင်းထိုးဝပ်ရင်လူမြင်မယ်။ အန္တရာယ် များမယ်။ ငါးထဲမှာတော့ အလွန်ပါးနပ်တဲ့ငါးမျိုးပေါ့။ ငါးခုဟာ အရေခွံပြောင်ချောပြီး အကြေးမရှိတာကြောင့်မို့ လက်နဲ့ဖမ်းလို့ မလွယ်ဘူးကွ။ ငါးခုနှစ်မျိုးနှစ်စားရှိတယ်။ လယ်ငါးခု၊ ကွင်းငါးခု၊ ချောင်းငါးခု အတူတူပဲ။ အကောင်သေးတော့ လက်နဲ့ဖမ်းလို့ လွယ်တယ်။ ပင်လယ်ငါးခုက အကောင်ကြီးတော့ ခိုင်းဝန်းနဲ့ဖမ်းမှ ရတယ်”

ကိုခွက်ကြီးသည် ခိုင်းဝန်းကို တာရိုးပေါ်တင်ရင်း ဖင်ထိုင်ချ လိုက်၏။

“နောက်ပြီး နေပူပြင်းတော့ ရေတိမ်မှာကျင်းမအောင်းချင်တဲ့ သဘောလည်းပါတယ်။ ငါးခုရေမြူးပြီး တံတားတိုင်းမှာပျောက်သွား တော့ တိုင်ခြေမှဝပ်ကျင်းရှိပြီဆိုတာ ကျိန်းသေထွက်လို့ရတယ်။ အဲဒါ အချက်ပေါ့ကွာ။ အချက်သိလို့မခက်တာပေါ့။ တံငါသမ္ဘာ၊ တံငါ အထာလို့ဆိုနိုင်တယ်။ ဟင်းစားသာပေးမယ်။ တံငါကွန်ချက် မပြဘူး ဆိုသမို့လား။ ငါကတော့ မင်းကို ဆရာစားမချန်ဘဲ အကုန်ရှင်းပြ ပြီးပြီ။ ဟင်းစားအတွက် ငါးတစ်ကောင်ပေးဦးမယ်။ နောက်နောင် မင်းတို့လူငယ်လူရွယ်တွေ လုပ်စားတတ်အောင်ပေါ့ကွာ။ ငါးခု ဖမ်းနည်းနိဿရည်းပေါ့”

ကိုယ်ပေါ်မှရေကို စွပ်ကျယ်ဖြင့်သုတ်ရင်း. . . .။

“ဟင်းစားဆိုလို့ ဟင်းချက်စားရင် ငါးခုသားဟာ လေးလေး ပင်ပင်ရှိတယ်။ ပင်လယ်ငါးခုနှုတ်ခမ်းသားဟာ အရသာထူးလို့ လူကြိုက်များတယ်။ အဲ ငါးခုတ်ရင်တော့ အောက်မေးရိုးပါးဟက် ဘေးမှာ ‘တံငါငို’ လို့ခေါ်တဲ့ ပါးစောင်ကြောကို ထုတ်ပစ်ဖို့မမေ့နဲ့။ အညှီအဟောက်ကြိုက်တဲ့တံငါတောင်မှ ညှီလွန်းလို့ ငိုရတယ်ဆိုတာ လည်း မှတ်ထားဦးဟေ့”

ပျံလွှားငှက်တစ်သိုက် ကောင်းကင်တွင် ဥဒဟိုပျံသန်းရင်း ပလူကောင်များကို လေထဲတွင် လိုက်လံဖမ်းဆီးနေကြသည်။ နွေလေ ပူပြင်း တစ်ချက်ဝေဝိုက်တိုက်ခတ်လိုက်ရာ ပျံလွှားငှက်နှင့်ပလူကောင် များ အဝေးသို့လွင့်ပါးသွားကြသည်။ သတ္တဝါတိုင်း ဝမ်းစာအတွက် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရှာဖွေစားသောက်နေကြရသည် မဟုတ်ပါလား။

“ငါရေငုပ်သွားတော့ ရေသံကြောင့် ငါးတွေဟာ တိုင်ခြေ ဝပ်ကျင်းကို ဝင်အောင်းတယ်။ တိုင်အောက်ခြေမြေကြီးက ရေတိုက်စားထားတော့ ပြောင်ချောနေတာပဲ။ ဒူးခေါင်းလောက် အဝကျယ်တဲ့ကလိုင်ပေါက်ထဲဝင်သွားကြတာ၊ ကလိုင်ကျင်းဝကို ဒိုင်းဝန်းအဝနဲ့စွပ်ပြီး ပိတ်ထားရတယ်။ တစ်ဖက်မှာ တိုးလျှိုပေါက် ထွက်နိုင်တဲ့ ကယ်ပေါက် (ဂယ်ပေါက်) ရှိတယ်။ အဲဒီကယ်ပေါက်ဝ ကို ဖနောင့်နဲ့ဆောင့်ဆောင့်ပေးလိုက်တော့ ကျင်းထဲကငါးတွေ လန့်ဖျပ်ပြီး ဒိုင်းဝန်းထဲစုပြုံတိုးဝင်တော့ တစ်ပြုံလုံးမိတာပေါ့ကွာ။ ပင်လယ်ငါးခုကို ဝပ်ကျင်းအဝနှစ်ဖက်မှာ ရွံ့ခဲလုံးနဲ့တွန်းပိတ်ပြီး မလှုပ်နိုင်တော့မှ ပါးဟက်ထဲလက်ထိုးသွင်းပြီး ဖမ်းတတ်ရင်လည်း ရတယ်။ အဲဒီနည်းက ကျွမ်းကျင်ဖျတ်လတ်ဖို့တော့လိုတယ်”

* * * * *

ဆွမ်းခံပြန်ချိန်တွင် ကိုခွက်ကြီးသည် ဆွမ်းချိုင့်ဆွဲလျက် ရွာဦး ကျောင်းသို့ ဦးတည်လာခဲ့၏။ နေကျဲကျဲပူသဖြင့် တဘက်နှင်းတစ်ထည် ကို ခေါင်းပေါင်းထား၏။ ခြေသွက်သွက်လှမ်းပြီး ကျောင်းရောက်သော် ဆရာတော်ကို ရိုကျိုးဝပ်စင်းကန်တော့ရင်း ဆွမ်းချိုင့်ကိုဆက်ကပ် လိုက်၏။

“ဒကာခွက်ကြီးလည်း ကျောင်းမရောက်တာကြာပြီနော်။ ဆွမ်းချိုင့်ပို့မှပဲ တွေ့ရတယ်။ နေထိုင်ကောင်းရဲ့မဟုတ်လား”

“ယရာဝါသအိမ်ထောင်မှုကိစ္စတွေကြောင့် အရောက်အပေါက် နည်းတာပါဘုရား”

“အင်း လူ့လောကဓမ္မတာ အိမ်ရာထူထောင်စားဝတ်နေမှု အစုစုကို လုံ့လစိုက်ကြရတာဆိုတော့ ကျောင်းတစ်ခေါက်ရောက်ဖို့ ဆိုတာလည်း ခက်ခဲပေမပေါ့လေ”

“တင်ပျံဘုရား။ လူတွေဟာ တစ်ထွာဝမ်းရေးအတွက် ဦးစား ပေးနေရတာမို့ပါဘုရား။ တပည့်တော် မသိတာလေးတစ်ခု မေးလျှောက်ပါရစေ”

“ဘာများတုန်း ဒကာရဲ့”

ကိုခွက်ကြီးသည် ဆရာတော်နောက်ကျောမှ ဘုရားခန်းရှိ ဆင်းတုတော်ကို ကြည်ညိုဖွယ်ရာဖူးတွေ့နေရာ တဒင်္ဂပဟာန်မှာ အေးချမ်းနေပေစွ။

“တပည့်တော်တို့ရွာကလေးမှာ နွေရာသီဆို ဟင်းရွက်ဟင်းသီး၊ သားငါး၊ ပုစွန်ကအစ ရှားပါးလှပါတယ်။ လပတ်ဆွမ်းချိုင့်အတွက် ငါးရှာထွက်တာမျိုးဟာ ကုသိုလ်တစ်ပဲ၊ ငရဲတစ်ပိဿာလို့ဆိုနိုင်ပါ သလားဘုရား”

ကိုခွက်ကြီးသည် မိန်းမဖြစ်သူ မဇိမ်ကွေးပြောစကားကို ပြန်လည်ကြားယောင်နေမိ၏။ ဆရာတော်သည် ကိုခွက်ကြီးကို စူးစိုက်စွာကြည့်ကာ ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်လျက်ရှိ၏။

“ကုသိုလ်နဲ့အကုသိုလ်ဆိုတာ တစ်ကန့်စီပဲ ဒကာ။ စေတနာ သဒ္ဓါက ရှေ့သွားပြုတဲ့ဒါနကြောင့် ကုသိုလ်ရတယ်။ သူ့အသက်ပျက် ရတဲ့အတွက် အကုသိုလ်တက်တာလည်းအမှန်ပဲ။ အကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ်ငရဲဆိုတာလည်းရှိတာပဲ”

“ဒါဆိုရင် အခုလိုရှားပါးချိန်မှာ ငါးဟင်းချက်ပြီး ဆွမ်းချိုင့် ပို့နိုင်ဖို့ ငါးဖမ်းရတဲ့ အကုသိုလ်ကြောင့် ငရဲကြီးတော့မှာလားဘုရား”

ဆရာတော်၏ တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်သော ဣန္ဒြေ သမာပတ်မှာ ကြည်ညိုဖွယ်အတိဖြစ်၍ ဆက်လက်မိန့်မြှောက်နေသည်။

“ဒီလို ရှိသေးတယ်ဒကာ။ ဥဒါဟရုဏ်တစ်ခုပြောမယ်။ ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ ဒုက္ကဆိုတဲ့ သူဆင်းရဲသား တစ်ယောက်ရှိတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဘုရားရှင်နဲ့ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းသပိတ်လောင်းလှူဖို့ အကြောင်းဖန်လာတယ်။ လှူချင်တဲ့ အာသီသပြင်းပြနေတဲ့ ဆင်းရဲသားဟာ သပိတ်စာရင်းပေးလိုက် ပေမယ့် လှူစရာက ဘာမှမရှိဘူး။ ဒါနဲ့ တံငါသည်ငါးများနေတဲ့ဆီ သွားပြီး ဝိုင်းကူငါးများပေး၊ ငါးတွေရောင်းချပေးတော့ ငါးကြင်း လေးကောင် ရခဲ့တယ်။ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ကမန်းကတန်းအိမ်ပြန် လာပြီး ငါးကြင်းဟင်းချက်ဖို့ ပြင်ဆင်ရာ၊ သူ့ရဲ့သဒ္ဓါတရားကြောင့် သိကြားမင်းက လူယောက်ျားယောင်ဖန်ဆင်းပြီး ဟင်းချက်ပေးဖို့ တောင်းခံလာရတယ်။ သိကြားမင်းချက်တဲ့ ဆွမ်းဟင်းတွေဟာ နတ်သုဓာထည့်ထားတော့ မွန်မြတ်လှသပေါ့”

“ကြားဖူးသလိုတော့ ရှိပါတယ်ဘုရား။ အသေးစိတ်မိန့်ပါဦး ဘုရား”

ဘုန်းတော်ကြီးလည်း လည်ချောင်းမှ အာလုတ်တစ်ချက် ခတ်လိုက်ပြီး . . . ။

“အဲဒီ ဒုက္ကဟာ နောက်ဆုံးမှာ မဟာဒုက်ဘွဲ့ရသွားခဲ့တယ်။ ဒါနဲ့ သပိတ်သွားတောင်းတဲ့အခါ သူတကာတွေယူသွားလို့ သပိတ် မရလိုက်တော့ဘူး။ သူဆင်းရဲရဲ့ လှူချင်လွန်းတဲ့ဆန္ဒကိုသိတဲ့ ဘုရားရှင်က မြသပိတ်တော်ကို ပေးလိုက်တယ်။ ဒုက္က မြသပိတ် ရလာတော့ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေးသူကြွယ်တွေက အသာပြာ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်းအထိ ပေးဝယ်ပေမယ့် မရောင်းဘူး။ ကိုယ်တိုင်ဖမ်းခဲ့တဲ့ ငါးကြင်းသားဟင်းနဲ့ ဆွမ်းသပိတ် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းမှု ဒါနကုသိုလ် ကြောင့် နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေမှာ စံစားရပြီး ဂေါတမဘုရားရှင်

လက်ထက်မှာ ရှင်ပဏ္ဍိတဆိုတဲ့ သာမဏေငယ်ဖြစ်လာတယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်ကြီးကတောင် ရှင်ပဏ္ဍိတကို ဆွမ်းခံကျွေးရတဲ့အထိ ကုသိုလ်ကံအားကောင်းခဲ့တယ်။ လူ့ရွာ လောကမှာ ဆင်းရဲမကင်းသမျှ ငရဲဆိုတာလည်း ဘယ်ကင်းနိုင်ပါ့ မလဲ။ ဝဋ်မှာအမြဲ ငရဲမှာအပူဆိုတာရှိတယ်။ အကုသိုလ်ပြုမိလို့ ငရဲရသော်မှ ကုသိုလ်အားကြီးရင် ငရဲဆိုတာပျက်ပြယ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်တစ်ပဲဟာ ငရဲတစ်ပိဿာကို ချေဖျက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဒကာ။ အာရုံနဲ့အာလယ ပြတ်ဖို့တော့လိုတယ်။ ကုသိုလ်နဲ့နီးရင် အကုသိုလ် နဲ့ဝေးမယ်။ အကုသိုလ်များရင် ကုသိုလ်နဲ့အလှမ်းကွာမယ်။ ဘဝများစွာရဲ့ကောင်းခြင်း၊ ဆိုခြင်းဟာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်နဲ့ အမြဲလိုလို ယှဉ်စပ်ပတ်သက်နေတယ်။ နှလုံးသွင်းမှန်ဖို့တော့လိုတာ ပေါ့ဒကာကြီး။ ဝိပါကဝဋ်ကိုတော့ ကင်းအောင်ရှောင်၊ ဘုရားတောင်မှ ဝဋ်ကြွေးက မလွတ်ဘူး”

ဆရာတော်မိန့်ကြားချက်ကြောင့် ကိုခွက်ကြီး၏ ပီတိအဟုန်မှာ ဆိုဖွယ်ရာပင် မရှိတော့ချေ။ ဘုန်းကြီး၏ နောက်ဆုံးဟောချက်မှာ နားထဲမှ မထွက်တော့ပေ။

“ဘုန်းကြီးစာတစ်ပုဒ် ဖတ်ဖူးတယ်။ မဟာတ္ထမဂန္ထီကြီးက ‘ကျွန်ုပ်သည် အကုသိုလ်ပြုသူကိုမမုန်းပါ။ အကုသိုလ်ကိုသာ မုန်းပါသည်။ အကုသိုလ်ဟူသည်ကား မုန်းအပ်ပယ်အပ်သောတရား ဖြစ်သည်။ အကုသိုလ်ပြုသူမှာ လူသတ္တဝါပုထုဇဉ်မျှသာဖြစ်၍ ယင်းကို မုန်းတီးရန်မသင့်။ အကုသိုလ်ပြုချေသည်တကားဟု တွေးကာ သနားရန်သာရှိပေသည်’ တဲ့ဒကာ”

ကိုခွက်ကြီး၏စိတ်အစဉ်မှာ တိမ်စင်လပမာ ပကတိကြည်လင် ဝင်းပရွန်းမြဲသွားပြီး ဆရာတော်အား အခါခါဦးနှိမ်ချလိုက်ပါ တော့သည်။

ရေပြင်တွင် ထင်လေသည့်အရိပ်

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်ရောဂါ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါနွမ်းနယ်သည့် ဝေဒနာဖြင့် ကိုသံခဲဘဝ စောစီးစွာဇာတ်သိမ်းသွားခဲ့ရသည်။ အတိတ်ကံအကြောင်းမလှသောကြောင့်လည်းဖြစ်မည်။ လင်ဖြစ်သူ သေတော့ မယားဖြစ်သူက “အမယ်လေး... ကိုသံခဲရဲ့ ကျုပ်တို့ သားအမိကို ထားသွားခဲ့ပြီလားတော့” ဟု ခြောက်ကပ်ချို့တဲ့စွာ အော်ငို၏။ သို့နှင့်ပင် ကိုသံခဲအလောင်းမှာ ကရော်ချော်မည်နှင့် မြေကျသွား၏။ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း သရောသားကပ်ပါးကြမ်းပြင်ပုပ် နှင့်စပ်သော ကျိုးတိုးကျဲတဲ၊ မသပ်မရပ် ခေါင်းတလားကို တိုးမြစ် လက်တက်နံဘေး ဒီဆိုင်မြစ်ကမ်းပါး တောကွက်တစ်နေရာ၌ မြှုပ်နှံ လိုက်ရသည်။ သင်္ချိုင်းမပီ၊ သုသာန်မမည်သော ထိုနေရာမြေကွက် ပေါ်တွင် မဂ္ဂက်မတို့သားအမိကို အပြီးအပိုင်စွန့်ခွာလျက် ခေါင်းချ သွားခဲ့တော့သည်။

တဲနီးချုပ်စပ်မှ အသုဘရှုလာကြသူ မိန်းမဖော်များက တရားနှင့်သာဖြေပါရန် ဖျောင်းဖျနှစ်သိမ့်ပေးကြသော်လည်း ကြေကွဲ ဆို့နှင့်စွာငိုပြန်၏။ ငိုနေသူကိုတားသော် အတားခံရသူက ပိုငိုစမြဲပင်။ ဆောက်တည်ရာမရသူ မဂ္ဂက်မအဖို့ပိုဆိုးသည်။ မှီတွယ်ခိုနား

အားကိုးအားထားရာ တောင်ကြီးမှာ ပြိုလဲခဲ့လေပြီမဟုတ်ပါလား။ ယောက်ျားမျက်နှာလွှဲသွားပြီးနောက် မဂ္ဂက်မတို့သားအမိ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေကြတော့မည်။ ခြောက်နှစ်အရွယ် သားငယ်သံပြာနှင့် လေးနှစ်သမီးလေး မိသေးတို့ကို မျိုးဆက်သစ်အဖြစ်ချန်ထားရစ်ခဲ့လေသည်မှအပ၊ ဘာဆိုဘာမျှ မည်မည်ရရမကျန်ရှိခဲ့ချေ။ ကလေးနှစ်ယောက်အမေ မဂ္ဂက်မအဖို့ လက်ရှိဘဝပင်လယ်ပြင်ကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် လက်ပစ်ကူးခတ်ရပေတော့မည်။ မြစ်ကို အလျားလိုက်ကူးခတ်ရတော့မည့် အခြေဆိုက်သည့်အနေအထားမျိုး ဖြစ်ရချေပြီ။ မကူးခတ်နိုင်ဘဲ ခြေကုန်လက်ပန်းကျသည်လည်းရှိလိမ့်မည်။ ရေဂယက်ဝဲဩယထဲတွင် စုံးစုံးနစ်မြုပ်ရသည်လည်းရှိတော့မည်။ မုဆိုးမဘဝအခြေအနေက ဗေဒါလို ရေစုန်ရေဆန်မျောပါလွင့်ပါးရလောက်ပေ၏။ သောကအပူတစ်ပွေ့တစ်ပိုက်နှင့်မို့ ဗေဒါဒိုက်သရောကဲ့သို့ စုန်ဆင်းနေမှန်း၊ ဆန်တက်နေမှန်းပင် သိနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပါ။ အတိုင်းအဆမရှိ ခရီးရှည်ဖြတ်သန်းလျှောက်လှမ်းနေခြင်းကို မသိမှု၌ ဗေဒါဒိုက်သရောနှင့် မဂ္ဂက်မတို့မိသားစုမှာ ထပ်တူညီနေကြလေပြီ။

ခြစ်ခြစ်တောက်နေပူရောင်အောက် မဂ္ဂက်မရပ်နေသောနေရာနှင့် ခွေးတစ်ဟောင်သာသာအကွာတွင် သူတို့နေထိုင်ရာ တဲငယ်တစ်လုံးသည် သူတို့လိုပင် အထီးကျန်စွာတည်ရှိနေ၏။ လမ်းဘေးမီးကင်းတဲသာသာ အဆောက်အအုံမှာ သူတို့အတွက် သီးသန့်ကမ္ဘာလေးတစ်ခုပမာပင်ဖြစ်သည်။ လေးဖက်လေးတန် အကာအရံမဲ့၊ မဒမတိုင်လေးလုံးကို လေးတိုင်စင်ဖြစ်အောင် အမှန်းအတားနှင့် မြေတွင်တူးစိုက်ထား၏။ အကွာအဝေးညီစေရန် မဒမတိုင်အရှည်ကို တစ်ပြန်စီလက်တန်းတိုင်စိုက်၏။ ညီညာပြီအထင်ရှိမှ လက်ဖျံရိုးသာသာ သမဲ့သားကြွက်မြီးတန်းများ ဆင့်ခံပြီး

သမန်းလျှော်နှင့် ကြပ်ကြပ်တင်းတင်းတုပ်နှောင်သည်။ ခေါင်တိုင်နှစ်လုံးကို ဝါးတန်းထိုး၍ ခေါင်တန်းဆက်ကာ လမုကိုင်းဖျားဆယ်လုံးခန့်ဖြင့် တစ်ဖက်ယပ်တဲ အခြင်ဆွဲသည်။ အလွယ်တကူခုတ်ယူနိုင်သော သင်ပေါင်းသားအနုများကို အလုံးလိုက်စီပြီး အခင်းလုပ်သည်။ တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ် သင်ပေါင်းပင်အနုမှ သင်ပေါင်းဖူးမှာ ဟင်းချက်စရာ၊ တို့စရာလည်းရ၏။ ရှားရှားပါးပါး တစ်ကောင်စနစ်ကောင်စ တွေ့ရတတ်သောသင်ပေါင်းပိုးကို သားနှင့်သမီးတို့ စားဖို့ ထမီခါးပုံစလုပ်၍ ထုပ်သိမ်းရသေး၏။ ယောက်ျားသားများပင် ခက်ခက်ခဲခဲတောတိုး၍ လက်နှစ်ဖက်စလုံး ကျွဲပခုံးထသည့်တိုင် ခုတ်ယူရသော သင်ပေါင်းသားအရင့်များကိုကား မဂ္ဂက်မ မတတ်နိုင်ချေ။ ယခုမူ မဂ္ဂက်မအဖို့ ခုနစ်ရက်ခုနစ်လီ ဖျစ်ဖျစ်မြည်အောင် တောတိုး၍ နေစရာတဲငယ်တစ်လုံးဖြစ်အောင် ရှာဖွေရ၏။ ဟိုယခင် ကိုသံခဲရှိစဉ်တုန်းကမူ ယောက်ျား ဓားသွေးနိုင်ခဲ့၍ မိမိအဖို့ရာ အေးအေးဆေးဆေးပင်။ ဓားသွေးယောက်ျား မျက်ကွယ်ပြုသွားလေ၍ တောခုတ်ဓားပင် သိပ်ပြီးမပြတ်ချင်တော့ပေ။ တစ်ကြောင်းကလည်း ယခင်က ဟည်းထနေသည့် သမားရိုးကျ ကနစိုတောကြီး ပေါက်ရောက်ရာ ဒီရေတောကွက်မှာ အနိုင်နိုင်တိုးပါမှ မည်ကာမထွေမျှသာ ရတတ်တော့သည်။ ဗျိုက်၊ သပေါ့၊ တောရှောက်၊ ခရာ၊ သင်ပေါင်းဆူးများကြောင့် တောတိုးလေတိုင်း ချွေးရွဲသွေးရဲရသည်ချည်းပင်ဖြစ်၏။ အားကိုးရာမဲ့ မုဆိုးမဘဝမှာ လင်သားကို သတိရမိတိုင်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲမျက်ရည်ဝဲခဲ့ရသည်မှာလည်း အကြိမ်ကြိမ်အခါခါပင်။

မဂ္ဂက်မတို့တဲငယ်သည် ယင်းတောကွက်၌ရှိ၏။ တောစပ်သည် သခွတ်ပင်ချောင်းတောင်ဘက်ကမ်းပါးတွင်ရှိ၏။ သခွတ်ပင်ချောင်းခေါ် ဒီဆိုင်မြစ်မှာ တိုးမြစ်နှင့်ရန်ကုန်မြစ်ကို ဂဟေဆက်ထားသော

မြစ်လက်တက်ကြီးဖြစ်၏။ သခွတ်ပင်ချောင်း၏ တစ်နေရာတွင် လျှိုချောင်းပေါက်သေးသေးတစ်ခုရှိ၏။ တွန့်လိမ်ရှည်လျား ကွေ့ကောက်သောချောင်းရိုးသည် ကြခတ်ကုန်းလေး၊ သိုက်ကုန်းရွာ များကို ဝေဝိုက်ဖြတ်သန်းစီးဆင်းလျက် ကညင်ကုန်းရွာအတွင်း ချောင်းဖျားခံ၏။ လျှိုချောင်းလက်တက်နှင့် တောစပ်သည် နီးကပ်စွာ တည်ရှိ၏။ နွေ့နွေ့မိုးမိုး ပင်လယ်ဒီရေအတက်အကျရှိသော နွံတော သည် ကိုသံခဲနှင့် မဂွက်မတို့မိသားစုအတွက် အဖိုးအခမဲ့နေခွင့်ရသော ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်ဆိုသော် မမှားနိုင်ချေ။

* * * * *

ယောက်ျားဖြစ်သူ ကိုသံခဲ အနိစ္စရောက်သွားသည့်နောက်ပိုင်း ဘဝနွံတော၌ မနစ်မောရန် ရုန်းကန်ရတော့သည်။ မဂွက်မအဖို့ရာ ဖတဆိုးသံပြာနှင့် သမီးလေးမိသေးတို့နှစ်ယောက်လူလားမြောက်ဖို့ အရေး ဦးစားပေးအဆင့်သို့ရောက်ချေပြီ။ မိန်းမသားမို့ အားကိုး အားထားရှာသည့်သဘောဖြင့် တစ်ပင်ထူရန် ရေပေါ်ရေလျှံစိတ်ကူး ကြံရွယ်မိသော်လည်း အထမမြောက်ခဲ့ချေ။ လင်သေသည်မှ မကြာသေး နောက်အိမ်ထောင်ပြုရမည့်ကိစ္စ။ ပတ်ဝန်းကျင်မှ လက်ညှိုးထိုးမေးငေါ့စရာဖြစ်တော့မည်။ သားနှင့်သမီးလေး မျက်နှာငယ်ရမည့်အရေးကိုလည်း ထည့်တွက်ရသည်။ ပထွေးနှင့်မှ ဖြစ်ပုံမလားဟုလည်းတွေးရသည်။ ပြီး သည်အခြေ၊ သည်အနေ အထားနှင့် မိမိကို စိတ်ဝင်တစားချဉ်းကပ်လက်ခံကြမည့်သူလည်း ရှိမည်မထင်ပေ။ တစ်ပင်လဲ၍တစ်ပင်ထူသည့်ကိစ္စမှာ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာဖြစ်၍ ပြဿနာမဟုတ်သော်လည်း မဂွက်မ လိပ်ပြာမသန့် ဖြစ်ကာ အတွေးစိတ်ကူးကိုပယ်ဖျက်လိုက်တော့သည်။ စဉ်းစားမိတိုင်း ကလေးနှစ်ယောက်မျက်နှာကို မြင်မိနေ၏။

“ငါ့ကလေးနှစ်ယောက်ကို ဘယ်ဘဝရောက်ရောက် အသက်နဲ့ရင်းပြီး ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်မယ်။ ငါမသေသေးသရွေ့ သားသမီးလေးတွေမျက်နှာမငယ်စေရဘူး” ဟူသည့်အသိစိတ်မှာ ပိုမိုဆက်အလေးသာမြဲဖြစ်လေပြီ။

မဂွက်မ၏ မာန်တင်းစိတ်ဖြင့် မိခင်မေတ္တာဓာတ် ရင်မှာ ပေါက်ဖွားလာခဲ့ရသည်။ သည်ကလေးနှစ်ယောက်ကို မိမိရင်မှ ချိုမြိန်လေးနက် ဩဇာထက်သော မနော်နွယ်နို့ချိုရည်ကို မတိုက်ကျွေးနိုင်သော်လည်း အေးမြကြည်လင်သောမေတ္တာရေ ကိုကား ရင်သွေးတို့တဝကြီးသောက်စို့ခွင့် ရရှိစေလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံးတွင် စိတ်နှလုံးတုံးတုံးချလျက် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်လိုက်၏။

* * * * *

တဲထောင့်တစ်နေရာမှ ကုလားပုံ ပုံထားသည့် ငေါင်းစင်းစင်း ပိုက်ကလေးတစ်ဖုံ။ တဲနှင့်ခဲတစ်ပစ်သာအကွာတွင် ရှိသော ရေမြောင်းကလေးထဲမှ နွံနှစ်တက်အထီးကျန်လှေကလေးတစ်စင်း။ လှေတစ်စင်းနှင့် ပိုက်တစ်ဖုံမှာ ကိုသံခဲ၏ လက်ကျန်အမွေဟု ဆိုရမည်ပင်ဖြစ်သည်။ မိသားစုအတွက် တမင်ချန်ရစ်ထားခဲ့လေ သည်လားပင်မသိ။ သည်ရေမြောင်းကလေးမှတစ်ဆင့် လျှိုချောင်းသို့ တိုးလျှိုပေါက်သည်။ လျှိုချောင်းမှလူရိပ်တစ်ပြဿာသာလောက်တွင် ဒီဆိုင်မြစ်ရှိနေ၏။ သည်အနီးအနားတစ်ဝိုက်မှ တောကွက်နေသူများ အားလုံး လက်လှုပ်မှပါးစပ်လှုပ်ရသော တစ်နေ့လှုပ်တစ်နေ့စား ကိုယ်လိုသူလိုချည်းများပင်ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ကလေးနှစ်ယောက် ကို တဲနားနီးချင်းတို့ထံအပ်ထားခဲ့ရန် စိတ်မချနိုင်၍ လှေပေါ်တင် ခေါ်ခဲ့ရသည်။ ကလေးများကလည်း အမေနှင့်အတူလိုက်ရသဖြင့်

ပျော်ပိုက်နေကြသည်။ သည်အဖြစ်ကို ရင်ထဲမှာနာကျင်ဆိုးနှင့်ရသူက မဂ္ဂက်မသာဖြစ်သည်။ သို့တစေ ကလေးများကို မျက်စိအောက်မှာ တွေ့မြင်နေရသဖြင့် စိတ်ချမ်းသာမှုကို အပြည့်အဝခံစားရရှိနေမိ သည်မှာလည်း အမှန်ပင်။

မိုးအကုန် ဆောင်းဦးပေါက်ချိန်ဖြစ်၍ မြောက်ပြန်လေကလေး ကလည်း တသွေးသွေးတနေ့နေ့ တိုက်ခတ်လျက်ရှိ၏။ စိမ့်စိမ့် ကလေးအေးမြသောအတွေ့အထိကို နဖူးတွေ့ ဖူးတွေ့ခံစားနေရ၏။ သားကလေးသံပြာက လှေဦးမှလှော်တက်ပွဲကလေးနှင့် လှော်ရင်း ချမ်းရအေးရမှန်းပင်မသိ။ မောင်နှမနှစ်ယောက် ရွှင်မြူးနေကြသည်ကို တွေ့မြင်နေရသဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုများပင်ပျောက်လွင့်ရသည်။

“သားရေ ညီမလေးကို ကြည့်နော်။ သမီးလေးက အစ်ကို အနားမှာပဲနေ။ ရေမဆော့နဲ့ကြားလား။”

တဖွဖွလှမ်းပြောရင်း ပိုက်ကလေးကို ရေသို့မျှောချရ၏။ မျှောပိုက်ကလေးမှာ ရေပြည့်ရေအောင့်ခံတန်းရေစီးငွေ့ငွေ့ ရှိသည့် အချိန် မျှောရလေ့ ရှိသည်။ တက်ရေကျရေအငြိမ် ရေဝက်တန်းသာသာအချိန်အထိသာ ပိုက်ကလေးပစ်၍ရသည်။ ရေတက်ရေကျရေစီးသန်ချိန်တွင် ပစ်၍မရ။ ပိုက်နုအမျိုးအစား ပိုက်ကလေးမှာ ငါးဖန်ဝိုင်းပိုက်ကလေးဖြစ်၏။ ငါးပုတ်သင်ပိုက်၊ ငါးသလောက်ပိုက်၊ ငါးတန်ပိုက်များကဲ့သို့ ပိုက်ကြမ်းမျိုးမဟုတ်လေ၍ လေမိုးမရှောင်ပစ်၍မရ။ ဆောင်းဦးပေါက် လေမိုးငြိမ်သက်ချိန် တွင်သာ ခြေနိုင်လက်နိုင်ပိုက်ကလေးပစ်စားနိုင်သည်။ ငါးဖန်ဝိုင်း ငါးများကလည်း နှင်းကြွင်းများတဖွဲတဖွဲကျချိန်တွင် ပေါပေါများများ တွေ့ရတတ်သည်။ တစ်လက်မခွဲကွင်းကျယ်တစ်ပင် ချည်နိုင်လွန် ပိုက်စိပ်မျိုးဖြစ်၍ ငါးဖန်ဝိုင်းတိုးပြီဆိုလျှင် အုပ်စုလိုက် ပြုတိုးတတ်ရာ ပိုက်သားကွင်းမှ ငါးများကိုဖြုတ်ယူပြီး ရေပတ်ကန်ထဲသို့ တဖြုန်းဖြုန်းပစ်ထည့်နေရသည်။ ငါးများ တဖျပ်ဖျပ်ခုန်ပေါက်

နေသည်ကို ရေပက်ခွက်နှင့်ဆော့ကစားရင်း ကလေးနှစ်ယောက် အူမြူးနေကြသည်ကို ကြည့်ကာ စိတ်ချမ်းသာမှုမှာ အတိုင်းမသိ ဖြစ်ရသည်။

တိုးမြစ်အောက်ပိုင်းအကြေရပ်ဝန်းသားများက ငါးဖန်ဝိုင်းဟု ခေါ်သော ကျောခုံး၍ ငွေရောင်အကြေးခွံနှင့် ငါးကို နေရာဒေသ အလိုက် ငါးဖန်းမ၊ ငါးဖယ်အောင်းဟုလည်းခေါ်ကြသည်။ ရှမ်းပြည် အင်းလေးဒေသတွင် ရွှေရောင်အကြေးခွံနှင့် ငါးဖိန်းဟုခေါ်ကြ၏။ ငါးသိုင်းမျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်ဖြစ်၏။ အင်းရေသေနှင့် မြစ်ရေရှင်ကွဲပြား၍ အကြေးခွံအရောင်ခြားနားခြင်းလည်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဟင်္သာတ၊ ဇလွန်သားတို့ကမူ ထူးထူးခြားခြား ငါးလင်ပန်းဟုခေါ်ကြ၏။ အခေါ်အဝေါ်ဆိုသည်ကလည်း တစ်ကျောင်းတစ်ဂါထာ၊ တစ်ရွာ တစ်ပုဒ်ဆန်း သူ့အရပ်နှင့် သူ့ဇာတ်သာဖြစ်သည်။ အောက်ပြည် အောက်ရွာတွင် ငါးဖန်းဝိုင်းကို အစိမ်းသက်သက်ထက် အကြေးခွံ မသင်ဘဲ ဆားနယ်ဆားပျားသင့်စေကာ သုံးရက်ခန့် အိုးသိပ်၍ ကြော်စား၊ ကင်စားသော် အလွန်အရသာထူးလှ၏။ အသားပေါ်ပြီး အဆီများသဖြင့် ငါးဖန်ဝိုင်းငါးပိကောင်ပြုလုပ်စားသုံးသော် လူကြိုက် များလှသည်။ ကိုသံခဲရိုစဉ်တုန်းက နွေစာ၊ မိုးစာအဖြစ် ငါးဖန်ဝိုင်းငါးပိကောင် အစိတ်ဝင်အိုး တစ်လုံးနှစ်လုံးတော့ အသာလေး သိပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ ယခုမူကား ကြက်သွေးတက်သည့် အထိ မထားနိုင်ဘဲ ရရစားစား၊ ဝါးဝါးမျိုးမျှပင်။ ဘဲကျောင်းလှေ သာသာ လှေကလေးနှင့် ပိုက်ခေါင်းကြိုးကိုကိုင်လျက် ပိုက်မျောရာသို့ လိုက်ပါပြီး လူးလာတုံ့ခေါက် မဂ္ဂက်မတစ်ယောက် မမောနိုင် မပန်းနိုင် ဖြစ်နေရသည်။ ငါးဖန်ဝိုင်းပိုက်သည် လေဒဏ်လှိုင်းဒဏ်မခံနိုင်၍ လေငြိမ် ရေငြိမ် မိုးငြိမ်ပြီး ရာသီဥတုကောင်းပါမှ စိတ်တိုင်းကျ ပစ်နိုင်သည်။ လေမိုးနှင့်တိုးသော် ပိုက်ကလေးမှာ ပိုးလိုးပက်လက် လန်ကာ အမောသာအဖတ်တင်လေ၏။

ပိုက်မျောထားစဉ် ရောက်တတ်ရာရာတွေးရင်း ကိုသံခဲ မျက်နှာကိုသာ မြင်ယောင်နေမိသည်။ လင်သားမဲ့မိန်းမတစ်ယောက် ဘဝကို ရှာရှာပေါက်ပေါက် အတွေးရောက်သွားရသည်လည်းရှိ၏။

“အင်း ဒီမြစ်ရိုးတစ်ကြောမှာ ပိုက်သမားတံငါမိန်းမဆိုလို့ ငါတစ်ယောက်တည်းရှိပါလား။ ယောက်ျားသားတွေလုပ်တဲ့အလုပ် မျိုးကိုမှ ငါကလုပ်နေရတာပါလား။ အင်းလေ ဘာတတ်နိုင်မှာတုံး။ ငါတို့မိသားစုဘဝက ဒီအတိုင်းဖြစ်လာခဲ့တာကိုး။ ငါ့မှာ အားကိုးစရာ ဆိုလို့ ဒီလှေနဲ့ပိုက်ကလေးသာရှိတာဆိုတော့ ဒါနဲ့ပဲလုပ်စား ရမှာပဲလေ။ ဒီလိုမှလုပ်မစားရင် တို့သားအမိတွေတော့ ဒုက္ခပေါ့။ ဒါတောင် ကိုသံခဲရိုတုန်းက သူနဲ့ပိုက်လှေအဖော်လိုက်ရင်း ပိုက်ပစ် တတ်ခဲ့လို့ တော်သေးတာပေါ့။ ငါ့ကလေးတွေ ထမင်းမငတ်ဖို့က အဓိကပဲလေ။ နိမ့်ကျတဲ့ဘဝပေမယ့် ရိုးရိုးသားသား ရှာဖွေ စားသောက်ရတာ ဘာအားငယ်စရာရှိလဲ။ ဟယ် ငါ့အသက်နဲ့ခန္ဓာ မြဲနေသရွေ့တော့ ငါ့သားသမီးတွေအတွက် ရုန်းကန်ရမှာပဲ”

ရေပြင်တွင်တန်းစီပေါ်မျောနေသော ပလတ်စတစ်ဖော့သီး ကလေးများကို မျှော်ငေးကြည့်ရင်း မဂ္ဂက်မတစ်ယောက် အတွေးပေါက်နေပုံရသည်။ တံငါမုဆိုးအလုပ်မျိုးမှာ မိန်းမသားတို့ လုပ်ရရိုးထုံးစံမရှိချေ။ သည်မြစ်ရိုးမှာ ရှားရှားပါးပါးမိန်းမပိုက်သမား ဆိုသည် ရှိဖို့ရာအသာထား၊ ကြားပင်မကြားဖူးခဲ့ပါ။ လက်တွေ့ ပကတိဘဝနယ်ပယ်တွင် အမှန်တကယ်ပင်ရှိနေချေပြီ။ သို့နှင့်ပင် ကိုသံခဲလက်ကျန်မာလကျင် ပိတ်ကြမ်းထည်အင်္ကျီလက်ရှည်ကိုဝတ်၊ ဆီနှင့်မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်သော ညှဉ်းသိုးသိုး ပွရောင်းရောင်းဆံပင် ကို အုပ်ပြီး ပုဆိုးဟောင်းပိုင်းနှင့်မေးသိုင်းချည်၊ ပိုးဖောက်ဝါးဖက် ခမောက်လုံးဦးထုပ်ကို ခပ်ငိုက်ငိုက်ဆောင်း၊ ဗြန်းစားကြီးကြည့်လျှင် ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့် ပုံစံတူအောင်ဖန်တီးထားရ၏။

ယောက်ျားစင်စစ်ကဲ့သို့ ကျားကျားလျားလျားလည်းလုပ်၍မရ။ ဘဝပေးအားနည်းချက်ကရှိနေလေတော့ ထိုင်ရာမှမထဘဲ ပိုက်ပစ် နိုင်စွမ်းရှိနေသေး၍သာ တော်ရောသည်။ လုပ်စားကိုင်စား၊ ဖြတ်သွား ဖြတ်လာ အရပ်လေးမျက်နှာမှ လူသူလေးပါးဆိုသည်ကလည်း စိတ်ချ၍ရစကောင်းသည့်ကာလဒေသမျိုးမဟုတ်ချေ။

* * * * *

နေထန်းတစ်ဖျားရောက်ချိန်တွင် မြစ်ရေနှုတ်ရန် ရေလည်စ ပြုပြီ။ ရေကျလှပြီဖြစ်၍ ကမ်းစပ်လတာပြင်ထက်မှ ငါးဖျံတစ်အုပ် လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်နေကြပြီ။ ဗျိုက်ချိုပုတ်ထဲမှ ဘုတ်မအီသံကို အတိုင်းသားကြားနေရသည်။ မဂ္ဂက်မ အတွေးစကိုရုတ်ခြည်းပင် ဖြတ်လိုက်၏။ ရေတက်ရေကျတိုင်း ဘုတ်မအီသံကြားလျှင် ပိုက်ရုပ်သိမ်းဖို့ပြင်ရ၏။ ယခုမူ ပိုက်ကိုမရုပ်နိုင်သေးပေ။ ပိုက်သား ကွင်းများတွင် ငါးဖန်ပိုင်းတို့ဆက်ကာဆက်ကာ ပြုတိုးနေကြသည်။ ပိုက်ခေါင်းကြီးကို အသာဆွဲဖော်ရင်း လှေနံကိုရင်ဘတ်နှင့်ထောက်ကာ ငါးတစ်ကောင် ပြီးတစ်ကောင် ခါးကုန်းဖြုတ်နေရသည်မှာ လက်မလည်နိုင်ပေ။ ပိုက်တိုးပြီဆိုလျှင် အံ့လိုက်ကျင်းလိုက်ဖြစ်သော ငါးဖန်ပိုင်းတို့ကို ဖြုတ်ယူနေရသည့် ပီတိအဟုန်မှာလည်း ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ချေ။ ဆောင်းလေငွေ့ သွေးနေသော်လည်း မွန်းတည့် နေရိုန်မှာ ကျောကွဲမတတ်ပူနေပေမယ့် ပူလောင်ရမှန်းပင်မထင်။ ငါးရလိုဇောနှင့် မမောစတမ်းပင်။ နဖူးပြင်ထက်ခြွေးစက်တို့ပင် စို့ထွက်နေကြပြီ။ ထိုစဉ် မြစ်ညာဘက်မှအရှိန်ပြင်းစွာ မောင်းနှင် စုန်ဆင်းလာသော စက်လှေကြီးတစ်စင်း၏အရှိန်ကြောင့်ဖြစ်သော လှိုင်းရိုက်မိပြီး လှေကလေးမှာ လှိုင်းလူး၍ တစ်ဖက်စောင်းသွားကာ သမီးငယ်လေးခမျာ မထိန်းနိုင်ဘဲ ရေထဲသို့ထိုးကျသွားသည်ကို ချက်ချင်းမသိလိုက်ချေ။ ရှေ့ကိုမဲပြီး အာရုံစိုက်နေရသဖြင့် နောက်မှာ ဘာဖြစ်နေသည်ကို မသိလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“အမေရေ ညီမလေး ရေထဲကျသွားပြီ”

အသံကုန်ဟစ်အော်လိုက်သောအသံကြားလိုက်ရမှ လှည့်ကြည့်မိရာ သမီးငယ်မှာလှေပေါ်တွင် မရှိတော့ပေ။ မဂ္ဂက်မသည် ခေါင်းမီးတောက်သွားပြီး မဆိုင်းမတွပင် ရေထဲသို့ခုန်ချလိုက်၏။ ကလေးငယ်မှာ ယက်ကန်ယက်ကန်နှင့် ရေနစ်နေပြီး အလျင်စလိုဆယ်ယူနိုင်ရန် အားခဲကူးခတ်သည်။ သမီးငယ်ရှိရာသို့ အမြန်ရောက်အောင်ရေကူးနိုင်မှ ဖြစ်မည်။ ကျရေအရှိန်ရေစီးတွင် လက်ကလေးနှစ်ဖက်ပေါ်လာလိုက်၊ မြုပ်သွားလိုက်နှင့်ဖြစ်နေသော ကလေးမျောပါရာသို့ အချိန်မီလိုက်၍ကူးနေရသည်။ သုံးကြိမ်သုံးခါ မြောက် ပေါ်လာသောကလေးကို အနီးကပ်တွေ့လိုက်ရာ ဆံပင်ကို လှမ်းဆွဲမိလိုက်သည်။ သို့နှင့် ကလေးကိုအမိအဖဖက်တွယ်ပြီး ကမ်းစပ်လတာပြင်သို့ ကူးခတ်ခဲ့ရာ မဂ္ဂက်မမှာ လွန်စွာမောဟိုက်နေတော့သည်။ ကမ်းစပ်ရောက်ချိန်တွင် သမီးလေးကို ရင်ခွင်မှာ ပွေ့ပိုက်လျက်နှင့် သတိလစ်သွားတော့သည်။ ကလေးက ရေမွန်းပြီး မဂ္ဂက်မမှာ အမောဆိုကာ နှစ်ယောက်စလုံးမေ့မြောသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေနစ်နေသည့်မြင်ကွင်းကိုတွေ့လိုက်သော စက်လှေပေါ်မှ လူများ ကူညီကယ်ဆယ်ရန်ရောက်လာကြသည်။ မိခင်နှင့်ကလေးကို စက်လှေပေါ်သို့တင်လိုက်ကြသည်။ ကံအားလျော်စွာ စက်လှေပေါ်တွင် မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအဖွဲ့မှပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပါလာပြီး ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းဖြင့် ကုသကြသော်လည်း နောက်ကျခဲ့လေပြီ။ မိခင်ရောကလေးပါ အချိန်မီကူကယ်သူမဲ့စွာဖြင့် အသက်ပျောက်သွားခဲ့ကြသည်။ ကြက်ခြေနီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အချိန်မီမကယ်တင်နိုင်ခဲ့သော လူ့အသက်နှစ်ချောင်းအတွက် တဖျစ်တောက်တောက်နှင့် ရှိချေသည်။ မြို့ရောက်မှ နာရေးကူညီမှု၊ လူမှုကူညီရေးအဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ပေးရတော့မည်ဟု တတွတ်တွတ်ပြောရုံတစ်ပါး ဘာဆိုဘာမျှ မတတ်နိုင်ကြတော့ပြီ။

တစ်ဖန် မြစ်လယ်တွင်မျောပါနေသောလှေကလေးပေါ်မှ ကလေးငယ်ကို လိုက်လံဆယ်ယူကြပြီး စက်လှေပေါ်သို့ တင်ခေါ်ကြသည်။ ကလေးငယ်သည် စက်လှေပေါ်မှ သူ့အမေနှင့်ညီမအလောင်းကိုတွေ့လိုက်ရာ ချုံးပွဲချင်လေတော့သည်။

“အမေက ရေကောင်းကောင်းကူးနိုင်တာမဟုတ်ဘူးဗျ။ ရေကူးတတ်ပေမယ့် အမေ့ခြေထောက်တစ်ချောင်းက မွေးရာပါ မသန်ဘူး။ ညီမလေးအသက်ကို ကယ်ချင်ဇောနဲ့ ရေထဲမှာ ခြေတစ်ဖက်တည်းကူးခတ်ရတော့ အမောဆို သေရတာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော် တစ်ကောင်ကြွက်ဖြစ်ပါပြီဗျ။ အမေရ”

ကျန်ရစ်သူ ကလေးငယ်၏ ဆိုနှင့်ကြေကွဲစွာ ရှိုက်ကြီးတင်ငိုရင်းပြောပြလိုက်သောမိခင်အဖြစ်ကို ယူကျုံးမရဖြစ်ကြတော့သည်။ အလွှာမဲ့၊ အတန်းအစားမဲ့၊ ဂုဏ်ခြံပဲ့စွာသော မဂ္ဂက်မ၏ မိခင်မေတ္တာပုံရိပ်မှာ တိုးမြစ်ရေပြင်တွင် အရိပ်ထင်ရုံမျှမက အထက်မိုးကောင်းကင်သို့တိုင် ထပ်ဆင့်ထင်ဟပ်လျက်ရှိနေတော့ပြီဖြစ်သည်။

ဒီဆိုင်မြစ်ဝှမ်း မြောက်ဘက်ခြမ်းမှ ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာသော ဆောင်းလေနှင့်အတူပါလာသည့် နှင်းကြွင်းတို့ကား မြစ်ရေပြင်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို ပိတ်ဆို့အုပ်ဆိုင်းမှုန်မှိုင်းစေလျက်. . . ။

ကိုတံငါ ရှာပုံတော်ထူးပါဓပု

ပြောလို့ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျုပ်ရဲ့ပိုင်ရှင်အတွက် တကယ့်အရင်းခံစေတနာနဲ့ပြောရခြင်းပါ။ ကျုပ်သခင်ကောင်းစားဖို့ အတွက်ဆိုရင် တိုးမြှင့်ထဲက ရနိုင်သမျှငါးတွေကို ဖမ်းဆီးပေးလိုက် ချင်ပါတယ်ဗျာ။

ကြည့်။

သူ့ခမ္ဘာ တစ်သက်တာလုံး ရေပြင်ထဲက တက်ရသည်မရှိ။ တံငါဘဝမျိုးစုံနဲ့ ကျင်လည်ကျက်စားခဲ့ရပေမင့် လူမွေးလူတောင် မပြောင်ရောင်ခဲ့ဘူး။ ကံတရားကပဲ မျက်နှာသာမပေးခြင်းလား။ ဆင်းရဲတွင်းကပဲ နက်လေခြင်းလားမသိ။ ကျောပြင်မှာ ရေညှိစွဲရ လောက်အောင် ချောင်းထဲ၊ မြစ်ထဲ၊ ပင်လယ်ထဲမှာ နေရာမရွေး ဝမ်းရေးအတွက် အသက်မွေးခဲ့ရပုံကို စာနာမိတော့တယ်။

ကျုပ်က သူ့အတွက်ငါးမျှားချိတ်တစ်ချောင်းဖြစ်ခွင့်ရတာကိုပဲ ဝမ်းသာအယ်လဲဖြစ်မိပါရဲ့။ ကျုပ်ဆိုတဲ့ငှက်က အနိမ့်စားတံငါသည် တစ်ယောက်ရဲ့ အပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကျုပ်ဘဝဖြစ်စဉ်ကလည်း အဆန်းသားဗျ။ ရိုးရိုးသံတိုမယ်နတစ်ချောင်းလို့သာဆိုပါစို့။ ကျုပ်ပိုင် ရှင်က တဖြည်းဖြည်းပုံဖော်ခဲ့တာကိုး။ နောက်ဆုံး ကျုပ်ဟာ ငါးမျှား

ချိတ်လုံးလုံးဖြစ်ပြီလေ။ ရုပ်လုံးပေါ်အောင်ထုဆစ်ပေးလို့ ကျုပ်ဆိုတဲ့ ငါးများချိတ်က သူ့ကျေးဇူးတရားကို ပြန်ဆပ်လေမှ တာဝန်ကျေမည် မဟုတ်ပါလား။

အကယ်တော့ သူ့ကို အလုပ်အကျွေးပြုဖို့လုပ်နိုင်စွမ်းအားရှိ တန်ကောင်းပါရဲ့လို့တော့ထင်သား။

* * * * *

တိုးမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းပါးအငူစွန်းနေရာတွင် မြစ်ပြင်ကို မျက်နှာမူလျက် တံငါတဲအိမ်များ အစီအရီရှိကြသည်။ တိုးမြစ်ဝ ပင်လယ်ကမ်းခြေနှင့် ရေမိုင်သုံးမိုင်မျှဝေးသည့် ပျံကျတံငါများ ယာယီတဲထိုး၍ ရာသီအလိုက် လာရောက်လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြ သော ရွာမဟုတ်သည့် ဇနပုဒ်အုပ်စုဖြစ်၏။ ‘တက်တန်း’ ဟုလည်း အများကခေါ်ကြ၏။ အမှန်စင်စစ် တံငါတန်းသဘောအမည်ပင် ဖြစ်၏။ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း အောက်ဘက်သို့စုန်သွားလျှင် ကမ်းမမြင်ပင်လယ်ပြင်ကြီး ဆီးကြိုလျက်ရှိသည်။

ယင်းအငူစွန်းတံငါအုပ်စုတွင် ဦးဇွန်းလုံးသည်လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်၏။ အများသူငါတို့က ဦးလုံးဟု အဖျားဆွတ်ခေါ်ကြသည်။ ဦးလုံးခေါ် ဦးဇွန်းလုံး၏ အထင်ရှားဆုံး ပုံရိပ်မှာ သျှောင်တစောင်းငယ်ဖြစ်၏။ နေပူမရှောင် မိုးရွာမရွေး ဝမ်းရေးအတွက် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှ အသက်ငါးဆယ်နီးပါး တံငါလုပ်စားခဲ့ရသဖြင့် လူပျိုသားသျှောင်ကြီးဗွေအလှမှာ ပျောက်ဆုံး ခဲ့ရပြီ။ အိမ်ထောင်ကျပြီးကတည်းက သည်သျှောင်ကို မသနိုင်တော့ဘဲ သျှောင်လုံးမလှဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဦးလုံး၏ပင်တိုင်အလုပ်မှာ ပိုက်ချရင်း ဘူးမျောခြင်းဖြစ်၏။ ဘဝတူများက လှေနံနှစ်ဖက်နင်းသူဟု ကဲ့ရဲ့တင်းဆိုကြ၏။ လူတစ်ကိုယ်တည်းနှင့် အလုပ်နှစ်ခုတစ်ပြိုင်နက်တည်းလုပ်မည့်

ဦးလုံး၏ အစီအစဉ်ကလည်း လူပြောစရာဖြစ်နေသည်မှာအမှန်ပင်။ လှေကြီးပေါ်လှေငယ်ဆင့်သည့်လူစားမျိုးဟူ၍လည်း စကားတင်းဆို ခံရတတ်၏။ သို့တစေ ကိုယ့်ဝမ်းနာကိုယ်သာသိသည်။ လူ့လောဘ ဆိုသည်မှာလည်း အတောသတ်နိုင်ခဲ့လှ၏။ ဦးလုံး၏ခံယူချက်မှာ သည်သို့သာဖြစ်၏။

“လူဆိုတာ အမနာပကဲ့ရဲ့သဂြိုဟ်ချင်ကြတာမေ့တာပဲ။ အဲ ကောင်းတာပြောပြော၊ ဆိုးတာပြောပြော၊ ခုနစ်ရက်ထက်ပိုပြီး မပြောနိုင်ဘူး။ ပြောလို့မောရင် ရပ်သွားလိမ့်မယ်။ တရားသဘောနဲ့ ကြည့်ရင် အားလုံးဟာ တဒင်္ဂချည်းပဲ”

လောလောဆယ် ငါးသလောက်လွှာချင်းပိုက်တစ်ဖုံက လှေပေါ်တွင်အဆင်သင့်ရှိနေ၏။ ဘူးမျောငါးများချိတ်နှင့် ကြိုးခွေ ကလည်း လှေဦးတွင် အပုံလိုက်နေရာချထားပြီးဖြစ်သည်။ ပေါက်သည့်နဖူးမထူးတော့ပြီ။ ပြောချင်ရာပြောကြစေတော့ဟုသာ သဘောထားလိုက်၏။

နေမွန်းတိမ်းချိန်လောက်တွင် ပိုက်လှေများ အလျှိုအလျှို ထွက်လာကြသည်ကိုကြည့်ရင်း စဉ်းစားနေမိ၏။

“အင်း ငါးသလောက်ပိုက်၊ ငါးတန်ပိုက်၊ ငါးပုတ်သင်ပိုက်တွေ တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း မြစ်တွင်းဆင်းကြပြီ။ ရေစစ်ကျရေအရှိန်နဲ့ မြစ်အောက်ပိုင်းပင်လယ်ဝကို စုန်မျောနေကြပြီ။ ပင်လယ်ဒီရေ တက်ဦးနဲ့ဝင်လာမယ့် ငါးတွေကို အလျင်ဦးအောင် ဖားစီးငါးစီး ကြိုပစ်ကြမယ်။ ပြီးတော့ ရေဝက်တန်းလောက်မှာ မြစ်တွင်း ကဆင်းငါးကိုလည်း မလွတ်တမ်းဖမ်းဖို့ နှစ်လမ်းသွားပုံစံလုပ်နေကြ တာမဟုတ်လား။ တကယ်တမ်းကျတော့ သူတို့တစ်တွေလည်း ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ လှေနံနှစ်ဖက်နင်းနေကြတာပဲလေ”

ဦးလုံးသည် စိတ်နှလုံးတိုးတိုးချလျက် အထက်ဘက်မှ စုန်ဆင်းလာသော ပိုက်လှေများရှင်းသည်နှင့် မိမိပိုက်ကို ရေချ လိုက်၏။ အခြားပိုက်သမားများမှာ ကျရေအဆင်းငါးကို ရေအောက် လံကြိုးရှည်ပေး၍ပစ်ကြရာ ဦးလုံးနှင့်ကား မှမတူချေ။ မိမိ၏ ရေစူးမဲ့ ရေတိမ် ပိုက် ခေါင်းကြိုးတိုက် ပစ် နည်းကို သုံး၍ ဒီဆိုင်သောင်စပ်အပိုက်နေရာသို့ ပိုက်ချလိုက်၏။ ပိုက်သည် ဝေးဝေးလံလံသို့ထွက်ဘဲ သောင်ခြေစွန်းတွင် ချိန်သားကိုက်ရှိနေ၏။ တံငါဟူသည် ကျောက်ခဲကိုပင်ရေပေါ်အောင်လုပ်ချင်သည့် အပြိုင်အဆိုင်ဆန္ဒမျိုးရှိတတ်ကြခြင်းကို ကောင်းစွာနားလည်ထားသူ ဦးလုံးအဖို့ရာ သာသာညင်းညင်းပင်။ တကယ်တော့ ကိုယ့်လှေ ကိုယ်ထိုးကြသည့် တံငါဘဝမျိုးပင်မဟုတ်ပါလား။

ဦးလုံးသည် လှေပဲ့ကြိုးကို သောင်ခုံ၌ထိုးဝါးစိုက်ကာ တစ်ပတ်ရစ်ချည်နှောင်ထားလိုက်၏။ ပိုက်လက်နားကြိုးကိုမူ လှေဦး ကန့်လန့်တွင် ကွင်းထိုးချည်ထားရင်း နားနားနေနေပင်နေလိုက်သည်။

* * * * *

လူ့လောကသည် တစ်ခါတစ်ရံ ရယ်စရာလည်းကောင်းလှ၏။ တရားကျစရာလည်းကောင်း၏။ နေ့စဉ်ရေစစ်ပိုင်းရောက်သည်နှင့် ရေချိန်စောင့်နေသော ပိုက်သမားလှေများ အငူကမ်းပါးစောက်တွင် တန်းစီနေရာယူထားကြ၏။ သည်တံငါလှေပေါင်းများစွာနှင့် ဦးလုံး၏ ဘူးမျှောခြင်းအလုပ်မှာ မဟာရန်သူဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ဘူးမျှောခြင်းနှင့် ပိုက်မျှောခြင်းအလုပ်မှာ ရေပြည့် ရေအောင့်ခံချိန် သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ တံငါအများစုမှာ ရေချိန် မိုးချိန်ကို အဓိကထား၍လုပ်ကြရသည်။ သို့နှင့် ဦးလုံး၏ပိုက်လှေကို မျက်ခြည် မပြတ် စောင့်ကြည့်နေကြရသည်။ ဦးလုံး၏လှေ ကမ်းမှခွာသည်နှင့် ပိုက်သမားများလည်း ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် လိုက်ပါထွက်ခွာ တတ်ကြသည်။

“အဲဒီအဘိုးကြီးလှေကို အသေကပ်လိုက်ကြဟေ့။ သူ့ဘူးကြီး ရေထဲမချခင် တို့ပိုက်တွေကိုပစ်ချနိုင်မှဖြစ်မယ်။ နို့မဟုတ်ရင်တော့ တို့ပိုက်တွေ သူ့ဘူးကြီးနဲ့ငြိပြီး တစ်စစီဆုတ်ဖြဲခံရမှာသေချာတယ်”

ဦးလုံး၏ဝါးဆစ်ဘူးမျှောကြိုးနှင့်လွတ်ပါမှ မလွတ်ကင်း၍ ငြိသော် ပိုက်တစ်ထည်လောက်တော့ အသာလေးထိုးခွဲသွားပေလိမ့် မည်။ ဝါးဆစ်ဘူးကြီးရေပြင်သို့မချမီ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ကြိုတင် ထွက်၍ ပိုက်ချနိုင်မှတန်ကာကျ၏။ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်လူရွယ် တံငါများက သည်သဘောကို မသိကြချေ။ ရေထဲပိုက်ပစ်ချလျှင် ငါးရမည်ဟုသာ ပုံသေနားလည်ထားကြ၏။ သို့သော် တစ်ဆင့် စကား တစ်ဆင့်နားဖြင့် ဦးလုံး၏မျှောဘူးကြီးကို ရှောင်တတ်နေကြပြီ။

ဦးလုံးသည် လှေကို ထိုးဝါးစိုက်ထားပြီး လှေပဲ့ကျောမို၍ ပိုက်သမားတံငါလှေများကို ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်ကာ သဘောကျလျက် ရှိသည်။ မထိပြုံးဟုလည်း ဆိုနိုင်လောက်၏။

“လာ လာချည်းသေးတဲ့ကောင်တွေ။ ငါ့လှေအထွက်စောင့်ပြီး ငါ့နောက်ကလိုက် ကြမယ်ပေါ့လေ။ မြစ်ရိုးချောင်းဖျားမှာ တံငါလုပ်စားလာတာ အံတိုနေပြီဆိုတာ မကြာခင်သိရပေမယ့်”

နေ့စဉ်ရေတက်ရေကျချိန်ကို အလွတ်ရနေသော ဦးလုံးသည် လှေဦးကြိုးကို ပြန်းခနဲဖြုတ်လိုက်၏။ လှေထွက်ရန်ဟန်ပြင်လိုက်၏။ လှော်တက်ကိုကိုင်ကာ လှော်ထွက်လိုက်၏။ ထိုးဝါးစိုက်ပြီး စိမ်ပြေ နပြေစောင့်ကြည့်နေသော တံငါလှေများ ရုတ်ရုတ်သံသံနှင့် ဦးလုံး၏ လှုပ်ရှားဟန်ကိုနောက်ယောင်ခံ ထွက်လိုက်ကြတော့၏။

“ဟော ဟေ့၊ အဘိုးကြီးလှေထွက်ပြီဟ။ လုပ်ကြပါဟမြန်မြန်။ သူ့ဘူးကြီးရေမချခင် ရှေ့ကရောက်နှင့်အောင်လို့”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း မြစ်တွင်းသို့ လှော်ထွက်လိုက်ကြသည်။ တိုးမြစ်၏ ကျရေစီးသံကို အတိုင်းသား ကြားနေရ၏။ ကျရေအရှိန်နှင့် ရေဆွဲကြမ်း၊ မြန်လည်းမြန်၍

ဆားကျင်း၊ ငုတ်တောမှတစ်ဆင့် အလယ်ရွာရောက်သည်နှင့် ရေမတက်သေးချေ။ ဦးလုံးသည် မျက်စိအောက်မှ လှေများတစ်ရပ်ရပ် ဝေးကွာသွားသည်ကိုကြည့်ရင်း ငါးသလောက်ပြုံး ပြုံးနေလိုက်၏။ ဟန်ရေးပြလိုက်သည့် မိမိ၏လှေကိုလည်း ဒီဆိုင်သောင်စပ် ရေသာရာသို့ တဖြည်းဖြည်းပြန်လှည့်လှော်လာရင်း နားနေလိုက်၏။ ပိုက်သမားလှေများမှာ ရေစီးပြင်းပြင်းနှင့် တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း အောက်ဘက်သို့ အသီးသီးစုန်ဆင်းသွားကြချေပြီ။

“အင်း ဆရာတွေခုလောက်ဆိုရင် ပင်လယ်ဝမှာ ကျောက်ချ နေကြရောပေါ့။ တစ်နာရီလောက်တော့ စောင့်ကြပေဦးပေါ့။ ငါ့နောက်လိုက်ချင်ကြတဲ့ကောင်တွေ မှတ်ပရော့”

တစ်ကိုယ်တည်းကျိတ်၍ စဉ်းစားနေသော ဦးလုံးထံမှ ရေချိန် မသိဘဲ ရမ်းလုပ်ကြသော ပိုက်သမားများမှာ သင်ခန်းစာကောင်းစွာ ရသွားကြပြီး ဒေါပွကျိန်ဆဲနေကြမည်မှာ အမှန်ပင်။ နေ့စဉ် ရေတက်ချိန်မှာ တစ်နေ့လျှင်တစ်နာရီခန့်ကွာခြားခြင်း၊ ရေတက်ချိန် နှင့် ရေကျချိန်ခြောက်နာရီခြားနားမှုရှိသည်ကို ထည့်မတွက်ဘဲ ဦးလုံး အရိပ်အကဲကိုကြည့်ကာ လှေထွက်ကြရာမှ ဦးလုံး၏လှည့်ကွက် အတွင်း သက်ဆင်းရသည့်အဖြစ်သနစ်မျိုးကလည်း ဟာသဇာတ်လမ်း တစ်ခုပမာ။ ရေအကြောင်း၊ နေအကြောင်း၊ လေအကြောင်း အကြမ်းအားဖြင့် ကောင်းစွာ သိထားလေမှ တံငါပီသမည် ဖြစ်ချေ၏။

ခုတော့ဖြင့် လှေပေါ်တွင် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးကို တဖွားဖွား ဖွာနေရင်း ပိုက်လှေသမားနှင့် လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ဘူးမျှောခြင်း အလုပ်ကို အေးအေးဆေးဆေးပင်လုပ်နိုင်ပေတော့မည်။ တံငါသမ္ဘာက စကားပြောချေပြီ။ ဝါးရင့်ကို ဝါးနုများက ပတ်၍မရနိုင်ချေ။ ဦးလုံး၏ လှေထွက်လျှင် ရေတက်မည်ဟု ပုံသေတွက်ထားသူများမှာ ဦးလုံး၏

ပရိယာယ်ဖြင့် တစ်ပတ်ရိုက်ခံလိုက်ကြရပြီ။ ဦးလုံးက နေကိုကြည့်ပြီး လှေထွက်ရန်ဟန်ပြင်လုပ်ပြသည်ကို အဟုတ်ထင်ပြီး အလျင်ဦးအောင် ထွက်ကြသူများမှာ သင်ခန်းစာကောင်းစွာရသွားကြတော့သည်။ ဦးလုံးသည် ခဲတစ်ပစ်သာသာလောက်ရောက်မှ လှေကို နောက်ပြန် လှည့်ပြီး ဒီဆိုင်သောင်ပြင်သို့ လှေဦးထိုးစိုက်ချိန်တွင် မြစ်ထဲ၌ ပိုက်လှေများ ရှင်းသွားပြီဖြစ်သည်။ ပိုက်လှေရှင်းသည်နှင့် ဝါးဆစ် ဘူးကြီးကို မြစ်အတွင်းသို့ ချက်ချင်းပစ်ချလိုက်တော့၏။

သည်သို့ပင် တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် ဉာဏ်နီ ဉာဏ်နက် ဆင်ရသည်များလည်း သည်မြစ်ရိုးမှာ ရှိကြလေ၏။ မိသားစု ဝမ်းစာရေးအတွက် နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံးကာ ရှာဖွေစားသောက်ရခြင်း မှာ အပြစ်ဆိုစရာတော့ မဟုတ်ချေ။

ကျောခင်းတစ်ပူသာသာခန့်တွင် ပိုက်ထဲမှာ ငါးတစ်ကောင် ငြိတွယ်လာ၏။ ကြည့်ရင်းမှာပင် နောက်ထပ်ငါးတစ်ကောင်က ပိုက်ကွက်ထဲမှာ လူးလွန့်ပါလာပြန်၏။ နှစ်ကောင်စလုံးကို ပိုက်ကွင်းမှ ဖြုတ်ယူလိုက်၏။ လှေရေပတ်ကန်ထဲသို့ ငါးနှစ်ကောင်ကိုပစ်ထည့် လိုက်၏။ အရှင်လတ်လတ်ငါးများမှာ တဖျပ်ဖျပ်ခုန်ပေါက်နေ၏။

သည်တွင် ကျုပ်လုပ်ငန်းစရပြီ။ ငါးနှစ်ကောင်အနက်မှ ဆူဖြိုးသောငါးဖိုလုံးတစ်ကောင်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်၏။ ကျုပ်သခင် လက်ထဲမှာ ငါးသလောက်ဟာ ငွေရောင်ဝင်းလဲ့နေသလို လှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေဆဲပင်ဖြစ်၏။ ကျုပ်ရဲ့ဆရာကတော့ ဇမ္ဗူတစ်လူပဲဗျို့။ ဘုန်းကြီးကျောင်းစာသာတတ်ပေလို့ဗျာ။ အတန်းပညာတတ်လို့ ကတော့ သမုဒ္ဒရာကိုတောင် လက်ပစ်ကူးမယ့်လူစားမျိုး။ ဒါမှမဟုတ် ကမ္ဘာပတ်မယ့်လူမျိုး။

“ဒီမှာကြည့်။ ဦးခေါင်းဘက်က ဒုတိယကျောဆူးတောင် နေရာကို ငါးမျှားချိတ်ရတယ်။ ငါးသလောက်မှန်သမျှ ကြီးကြီး

သေးသေး ကျောရိုးဆူးတောင်ဆယ့်သုံးချောင်းရှိတယ်။ ဒုတိယမြောက် ဆူးတောင်နေရာကို ဓားနဲ့ပိုင်းဖြတ်ရင် ခေါင်းပိုင်း၊ အမြီးပိုင်းဟာ အလေးချိန်အတူတူပဲ။ အဲဒီအတိုင်း ငါးမျှားချိတ်မှာ ငါးရှင်စာတပ် ထားရင် ငါးဟာ ရေထဲမှာ သဘာဝအတိုင်းကူးခတ်နေသလိုပဲ။ ငါးမျှားချိတ်ပြီးရင်လည်း ရေထဲကို အမြန်ချရတယ်။ နို့မဟုတ်ရင် ခဏချင်း သေသွားတတ်တယ်။ ဟန်ချက်ညီနေသမို့ ရေထဲရောက် တဲ့အခါ ငါးမျှားချိတ်တန်းလန်းနဲ့ သဘာဝအတိုင်းကူးခတ်နေသလို ပါပဲ”

ငါးသလောက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျမ်းကျေပုံကလည်း အံ့မခန်း လောက်၏။ ကျုပ်ဆိုတဲ့ငှက်ကလည်း နားစွန်နားဖျားကြားဖူးနားဝ မှတ်ထားမိတာရှိ၏။ ငါးသလောက်၏ ပါဏဗေဒကိုလည်း ကောင်းစွာ နှံ့စပ်ပါဘိခြင်း။ စာမတတ်ပေမယ့် အလုပ်ကသင်တဲ့ ပညာပေပဲ။ ငါးသလောက်ဟာ ရေထဲကအောက်ဆီဂျင်ကိုသာ ရှူနိုင်ဆိုပဲ။ သူ့ခန္ဓာဗေဒအရ ကုန်းပေါ်မှာလေမရှူနိုင်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ ရှိဆိုတာပဲ။ သည်တော့လည်း ငါးသလောက်ဟာ အသက်အနေ အင်မတန်နည်းတာပေါ့။

“ငါးသလောက်ဟာ အလွန်အရသာရှိတယ်။ ရေချိုရေငန် နှစ်ရပ်လုံးမှာ နေနိုင်တယ်။ မိုးတွင်းမှာ ဥဥဖို့ ပင်လယ်ကနေ မြစ်တွင်းကို ဝင်လာလေ့ရှိတယ်။ ငါးသလောက်လေးမျိုးလေးစား ရှိတယ်။ ကိုယ်ထည်ကပြားပြီး ဗြက်ကျယ်တယ်။ ကျောဆူးတောင် အထက်က နည်းနည်းခွက်တယ်။ အမြီးခွက ဇောက်နက်ပြီး အမြီး ဖျားနှစ်ခုက ဘေးကိုကားထွက်နေတယ်။ အကြေးခွံက ညီညာ လှပတယ်။ ငါးသလောက်တစ်ကောင်မှာ အကောင်ကြီးကြီးသေးသေး အကြေးခွံငါးထောင်နီးပါးရှိတယ်။ အတိအကျ ရေတွက်ဖို့ခက်တယ်။ ငါးသလောက်ကို ရွံ့အုံ့ပြီး မီးဖုတ်စားရင် အရမ်းကောင်းတယ်။

အကောင် သေးသေးကို ကျောခွဲပြီး အိုးကပ်လုပ်စားရင် အကြေးခွံပါစားလို့ရတယ်။ ငါးသလောက် အသားချည်းသက်သက် စိမ်းကောလုပ်စားရင်လည်း အရသာကထိပ်တန်းပဲ”

ပင်လယ်ပြင်ကိုဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာသော ဒီရေအပင့် လေကြောင့် အေးမြသွား၏။ လတ်ဆတ်သောပင်လယ်လေကို ရှူရှိုက်ရင်း လန်းဆန်းပေါ့ပါးမှုက ရင်ထဲမှာအပြည့်။ ပင်လယ်ရေပြင် ကမ်းခြေကို မပြတ်တမ်းရိုက်ခတ်နေသော ရေလှိုင်းများနှင့်ဝေးရာ ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်နေသည့် လတာသောင်ပြင်ဝန်းကျင်နှင့် ရေပြင်အဝေးမှ တံလျှပ်ရိပ်ထနေသည်တို့ကို နှစ်သက်ခံစားကြည့်နူး ချိန်မရတော့ပါ။ မကြာခင် ကျုပ်က ရေပြင်အနက်သို့ ဆင်းသက် ငုပ်လျှိုးရတော့မည်။ ရေချိန်ကျနေပြီဖြစ်၍ ဦးလုံးက ကျုပ်ကို အသာအယာကောက်ယူပြီး ရေထဲသို့ပစ်ချလိုက်တော့သည်။

ရေပြည့်တန်းရေအိချိန်အထိ စောင့်ဆိုင်းနေ၏။ အငူစွန်း ချောက်ကမ်းပါးဝဲစောင်းရေစီးပျော့ချိန်တွင် ဘူးမျောလိုက်ပြီ။ ဦးလုံးက လမုကွေးပုံငါးမျှားချိတ်ကို လက်လံနှစ်ဆယ်အရှည်ရှိသော သုံးလွန်းတင်နှစ်ဆယ်ပင်ကြိုးကို ငါးမျှားအစီခံကြိုးနှင့် တံငါဆက်ထုံး တွဲချည်ထား၏။ ရေပြင်ပေါ်သို့ ငါးမျှားချိတ်နှင့် ဆက်သွယ် ထားသောကြိုးမှာ နှစ်ဖက်ပိတ်ဝါးနက်ဝါးဆစ်ဘူးတွင် အထပ်ထပ် ရစ်ပတ်ထား၏။ ငါးစာပေါ်မူတည်၍ ဖမ်းဆီးမည့် ငါးအမျိုးအစား ကွဲပြား၏။ ငါးဖန်ဝိုင်း၊ ကသပိုး၊ ငါးသလောက်၊ ကကတစ် အရှင်စားသုံးပြီး ထမင်းစေး၊ လမုသီးအစာသေကိုလည်း သုံးနိုင်သည်။ အစာတပ်ငါးမျှားနှင့် ဝါးဆစ်ဘူးမျောခြင်းနည်းလမ်း ကို ဘူးမျောကျင်၊ မျောဘူး၊ မြစ်ခြင်းလုံးနှင့် ဘောဟူ၍လည်း အမျိုးမျိုးခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

ကျုပ်ပိုင်ရှင် တစ်ခါတစ်ရံပြောသံကြားဖူးတယ်။ အလုပ် ဆိုတာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ကိုယ့်တွက်ခြေကိုက်တာကို လုပ်တတ်

ရတယ်။ ဒါမှ အကျိုးဖြစ်မှာပေါ့။ နို့မဟုတ်လို့ရှိရင် သဲထဲရေသွန်သလို အဖတ်တင်ကျန်တာဘာရှိမှာလဲ။ တံငါဆိုတဲ့နာမည်က အကျည်းတန် ပြီး နှာခေါင်းရှုံ့ချင်ကြတဲ့ဘဝဆိုတော့ အတော်တော့ခက်တယ်။ ထိုင်နေအကောင်းသား၊ ထသွားမှကျိုးမှန်းသိတာမျိုးလည်းစိုးရတယ်”

လှေဦးတုံးတွင် မိန်းမချည် ချည်နှောင်ထားသောငါးမျှားကြိုး တင်းသွား၏။ မက်လုံးပေးထားသည့်ငါးစာကို ငါးဟပ်ချေပြီ။ ငါးဆွဲ သဖြင့် ကြိုးတင်းခြင်းဖြစ်သည်။ အချိန်တိုအတွင်းမှာပင် ရေပြင်ပေါ်မှ ဝါးဆစ်ဘူးမှာ ငါးဆောင့်ဆွဲရာသို့ ဒရောသောငါးလိုက်ပါတော့၏။ ချက်ချင်းပင် ဦးလုံးသည် လှေဦးသို့သွားပြီး ငါးမျှားကြိုးကို လှေဦး တုံးကန့်လန့်တွင် တစ်ပတ်ရစ်ထပ်ချည်လိုက်၏။ ငါးဆွဲအားကြောင့် ကြိုးပြတ်ထွက်မသွားစေရန်ဖြစ်၏။ သည်မြစ်တစ်ရိုးမှာ တန်ဖိုး အကြီးဆုံးငါးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြရချေသော် ကသပေါင်းငါးမျိုးပင် ဖြစ်၏။ ထိုငါးကြီးမျိုးကို ဘူးမျှောခြင်းဖြင့်သာ ဖမ်းယူရရှိနိုင်ပေသည်။

အလွယ်တကူတော့မဟုတ်ချေ။ ငါးကြီးဆွဲရာနောက်သို့ ဝါးဆစ်ဘူးမှာ မြှုပ်ချည်ပေါ် ချည်ဖြင့် သစ်ရွက်ပမာပါသွား၏။ စပါး ငါးဆယ်ပါ ဖောင်းရစ်လှေကြီးသည်ပင် ရေစီးကိုဆန်လျက်လိုက်နေ ချေ၏။ လှေ၏အလေးချိန်ကိုမူကား ငါးကြီးမှာအားစိုက်ရုန်းကန်လေ အမောဖောက်လေမှန်း သိမည်မဟုတ်ချေ။ ဝါးဆစ်ဘူးတွင် အထပ်ထပ်ရစ်ပတ်ထားသော လံကြိုးပြေလျှော့ပြီး ငါးမောသည့် အခါ ဘူးပေါ်လာပြန်၏။ ဦးလုံးသည် ဝါးဆစ်ဘူးရှိရာသို့ လှေဦးမှပင် မုဆိုးဒူးထောက်ထိုင်ရင်း အတင်းကျိုးလှော်ကာ ငါးမျှားကြိုးကို ဆွဲယူလိုက်၏။ လက်ထဲသို့ကြိုးကိုင်မိသည်နှင့် အလျှော့အတင်း လုပ်ပေးနေရင်း ငါးကို မောသည်ထက်မောစေရန် ဖန်တီးရ တော့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ငါးမောပြီး မလှုပ်ယှက်သည့်အခါ လှေနှင့်အနီးဆုံးသို့ အသာချော့ဆွဲပြီး ငယ်နိုင်နှင့်အမြီးရင်းကို ပေါက်ချိတ်၍လှေပေါ်သို့ဆွဲတင်လိုက်ရသည်။

“ကျုပ်ငါးမျှားချိတ်က ငါးကြီးပါးစပ်ကို မလွတ်တမ်းချိတ်မိ ထားလေတော့ ဒီကသပေါင်းငါးမပြောနဲ့ ဝေလငါးတောင် လွတ်ထွက်နိုင်ရိုးလား”

တိုးမြစ်တွင်းတစ်ကြော၌ တံငါစွမ်းအားရှင်များရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့၏အမည်နာမအစွဲပြုထားကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ တချို့ကလည်း တစ်ပွဲစားများလိုလို ထင်မှတ်မှားကြသည်။ အမှန် စင်စစ် ထိုထိုသောတံငါသမ္ဘာဝါရင့်သူများ၏ ကျွမ်းကျင်ထူးချွန်မှု များသာဖြစ်သည်။

တိုးမြစ်အကြောပိုင်းအရပ်တွင် ပိုက်မျှောလျက် လေးခွ တစ်လက်ဖြင့် ဗျိုင်းပစ်၍ငါးရာပါ သမ္ဗန်ဝယ်နိုင်သူ မုဆိုးတစ်ပိုင်း တံငါတစ်ပိုင်းဦးသိန်း။ ဒီဆိုင်ကျွန်းတွင် ပိုက်ပစ်ရင်းချေ(ဂျီ)နှင့် တောဝက်လိုက်ပြီး တိုက်ခံအိမ်ဆောက်နိုင်သူ တံငါမုဆိုးဦးလှဆိုသူတို့ အမှန်တကယ်ရှိခဲ့ကြဖူးပေသည်။ အလားတူပင် ဘူးမျှောကျွမ်းကျင် တံငါပညာရှင် ဦးလုံး၏ပိုက်ချရင်း တန်ကြေးကြီးမားသော ကသပေါင်းငါးကြီးတစ်ကောင်ကို ဘူးမျှောခြင်းနည်းလမ်းနှင့် နေ့စဉ် ဖမ်းဆီးနိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်ဧကများစွာဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့သည့် တံငါလယ်သူကြီးတစ်ယောက် တိုးမြစ်ကမ်းပါးအငူစွန်းအရပ်တွင် ပြောစမှတ်ပြုစရာအဖြစ် ယနေ့တိုင်အောင် စွဲမြဲထင်ဟပ်ကျန်ရစ် သည်မှာ ပါးစပ်ရာဇဝင်မဟုတ်သော တံငါသည်ပုံရိပ်တစ်ခုပါတည်း။

မည်သို့ဖြစ်စေ အငူသောင်စွန်း ဇနပုဒ်ရွာကလေးမှာ ဘုရား ဒကာ၊ ကျောင်းဒကာကြီး ဦးလုံးဟူသည့် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ရပ်ရွာအကျိုးသယ်ပိုးထမ်းဆောင်ရေးတွင် လက်မနှေးဘဲ ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်သူ ပရဟိတ ဦးဆောင်လူကြီးတစ်ဦးအဖြစ် အထင်အရှား ရှိနေပါတော့သည်။

စနုနှစ်စနုအပြိုင်ထွန်းလေစရာသလား

တစ်ကယ်ပင် ငါးမရ ရေချိုးပြန်ရမည့်ကိန်းဆိုက်နေပြီ။

တိုးမြစ်ကမ်းပါးတစ်လျှောက် ဘယ်နေရာစမ်းစမ်း၊ ဘယ်မှာ
ဖမ်းဖမ်း၊ ငါးပုစွန်ကန်းသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့၊ မကြားခဲ့ဖူးပေ။ သောင်ပြင်
ထက်မှနှွယ်တက်နေသော ပင်လယ်ကန်စွန်းညွှန်များဖယ်ရှားပြီး
ကမ်းခြေရေစပ်တွင် လက်နှစ်ဖက်နှင့်လိုက်မွေ့ရုံမျှဖြင့် တစ်ဟင်းစား၊
တစ်အိုးချက်တော့မခက်။ မည်သည့်လက်နက်ကိရိယာတန်ဆာပလာ
မျှမလို။ လမု၊ ကနစိုငုတ်တို့များကြား ရွံ့နွံ့ ဗွက်အိုင်များတွင်
လိုက်လျှောက်နှိုက်လျှင်သော်မှ ဟင်းတစ်ခွက်စာကပြေးမလွတ်။
ပုစွန်ခေါင်းပု၊ ပုစွန်ဆိတ်၊ ပုစွန်ကျော့၊ ပုစွန်ဖော့ချိတ်၊ ပုစွန်ပဲနုပြား
များမှာ အလျှံပယ်။ ရှာတတ်ဖွေတတ်လျှင် လက်မကားပုစွန်တုပ်ကြီး
များပင် စားရတတ်သေး၏။

ခုတော့ ချဉ်သီးပင်အောက် ချဉ်သီးရှားပြီးလားဟု ပြောစမှတ်
ပြုရမလောက်ပင်ဖြစ်နေ၏။

တိုးမြစ်ရေပြင်၌ တံလျှပ်ရိပ်များ တလိပ်လိပ်တက်နေ၏။
မျက်စိတစ်ဆုံးကြည့်မိလေမှ မျက်လုံးများပင်ဝေဝါးလာ၏။
ကောင်းကင်နေရောင်နှင့် ရေပြင်တံလျှပ်အပူရှိန်ဟပ်ကာ

တပြောင်ပြောင် တညီးညီးဖြစ်နေ၏။ တော်သလင်းနေ ပုစွန်သေအောင် ပူလောင်နိုင်လွန်း၏။ တော်သလင်းမိုး ကန်သင်းကျိုးအောင် ရွာတတ်၏။ တော်သလင်းမြစ်တွင်း သင်ဖြူးခင်းမျှ လှိုင်းတံပိုး ကင်းတတ်ပြန်သေး၏။ တော်သလင်း၏သွင်ပြင်လက္ခဏာကား ခု ဆီထမင်း၊ ခု စာကလေးကြော်ပုံစံဖြစ်၏။

“ရာသီဥတုက တို့တံငါတွေကိုလှည့်စားနေသလားတောင် မပြောတတ်ဘူး။ ဒီလိုပုံနှင့်မိုးကြီးချုပ်လျှင် ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ မပြန်နိုင် ဆိုသလိုမျိုးဖြစ်နေပြီနော်”

“ဟုတ်ပါ့ကွာ။ ရေထဲမှာရေငတ်နေတဲ့အဖြစ်”

“မင်းတို့ကလည်းကွာ။ တံငါလုပ်စားပြီး တံငါပါးမဝလိုက် ကြတာ။ ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလိုတော့ ဒီမြစ်ကြီးက ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ။ ရေထဲကငါးရှာဖွေစားရတာ ပုံသေကားကျ တထစ်ချတွက်လို့ ရမလားလေ”

ကိုဖိုးလုံးတို့ပိုက်သမားသုံးယောက် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ရောက်တတ်ရာရာပြောရင်း ပိုက်ပစ်ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ ပြောစမှတ် ပြုစရာပင်ဖြစ်၏။ ငါးကို အရုပ်ရေးကြည့်ရမည်လားပင်မသိ။ မိုးဦးလေဦးတွင် ငါးဖြူးလေ့ရှိသော်လည်း မိုးနှောင်းလှချိန်အထိ ပျောက်ချက်သားကောင်းနေ၏။ ကိုဖိုးလုံး၊ စိန်ကတုံးနှင့် မျက်ဖြူးတို့ လူစုမှာ ဆူဆူညံညံ အသံထွက်နေကြသည်။ မြစ်ရေကြော၌ ဗေဒါဒိုက်သရောတို့ အိုကျင်းဖွဲ့ကာ ကသောကမျောစီးမျောလျက် ရှိ၏။ ပင်လယ်ဘက်မှ လေရူးတစ်ချက် ဟူးခနဲတိုက်ခတ်သွားရာ ကိုဖိုးလုံး ပြုံးစစဖြင့် သဘောကျနေ၏။

“အောင်မယ်လေး၊ အရသာရှိလိုက်တာများ ရင်ထဲကို အေးသွားတာပဲ”

“အဲဒါ မေ့တာပေါ့။ နေရင်လည်းပူမယ်။ မိုးရွာချင်ရွာမယ်။ လေတိုက်တာလည်းကြုံမယ်။ သဘာဝတရားကို လိုသလိုကြိုးတုပ် ထားလို့မှမရတာ။ သူ့သဘောသူဆောင်နေတာပဲမဟုတ်လား”

စိန်ကတုံးက တရားဟောဆရာလေသံနှင့်ပြောနေပြန်၏။ ပုစွန်မျက်လုံးပိုင်ရှင်မျက်ဖြူးတစ်ယောက်သာ ကြောင်စီစီနှင့် ရေပက် ကန့်ထဲမှရေကို ဝါးပိုးခြမ်းပက်ခွက်ဖြင့်အတွင်ပက်ထုတ်နေတော့ သည်။

မကြာမီ ရေပြန်လည်ကျတော့မည်။ တိုးမြစ်ရေဆွဲမှာ အတက် အကျကြမ်း၏။ ပင်လယ်နှင့်နီးသဖြင့် ပင်လယ်ရေနှုတ်သည်နှင့် မြစ်တွင်းရေလည်း ဒရောသောပါးကျဆင်းသွားလေ့ရှိ၏။ မကြာပါ။ လေပျောက်ပြီး အိုက်စပ်ပူလောင်လာပြန်၏။ လှေဦးကြီးများကို ပူးချည်လျက် ပိုက်မျောထားရာမှ ကြိုးဖြုတ်ပြီး ကိုယ့်ပိုက်ရှိရာသို့ အသီးသီးထွက်ခွာသွားကြသည်။ ကိုယ့်ပိုက်ကိုယ်စမ်း၊ ကိုယ့်ငါးကိုယ် ဖမ်းကြတော့မည်။

* * * * *

အလျင်ဦးဆုံးပိုက်ဖော်ပြီးသူမှာ စိန်ကတုံးဖြစ်၏။ ပိုက်တစ်ပုံ လုံးကုန်သော်မှ ငါးတစ်ကောင်မှပါမလာ။ စိန်ကတုံးသည် ဘုန်းကြီး လူထွက်ဖြစ်၏။ ဝါတွင်းက ဒုလ္လဘမဲပေါက်၍ ရက်သုံးဆယ် သက်စေ့ပဉ္စင်းဝတ်ရာ မယားနှင့်သားစားဖို့ ငါးပုတ်သင်ပိုက်လှေကို သုံးပုံတစ်ပုံစားပေးထားခဲ့၏။

“ကဝက်ချောင်းဝကျားပိုက် ‘ကနက်ငုတ်’ ငြိပြီး ပိုက်တစ်ထည် ပြတ်ကျန်ခဲ့တယ်တဲ့ဦးပဉ္စင်း”

အိမ်သူဒကာမဆွမ်းပို့ရင်း သတင်းလာပေးသွားတော့ နောက်ဆံတင်းကာ သက်စေ့ရက်မပြည့်ခင် လူထွက်ခဲ့ရ၏။ သို့နှင့်

ပိုက်သစ်တစ်ထည် အစားထိုးရန် အတိုးပေး ငွေချေးခဲ့ရ၏။ ပိုက်ဖိုးကြွေးဆပ်ရန် တော်သလင်းလေမိုးကို ပမာမပြုဘဲ ရေဆင်းခဲ့ရ၏။

“ရေထဲမှာ ငါးမှရှိသေးရဲ့လားမသိဘူး။ ဟင်းစားလေးတောင် တစ်ကောင်တစ်မြီးမှမရဘူး”

စိန်ကတုံးတစ်ယောက် ခိုညည်းညည်းလိုက်ရာ ပိုက်ရုပ်သိမ်းပြီးသောမျက်ပြူးက လှေချင်းကပ်လှော်ကာ ခန့်တဲ့တဲ့ပြောလိုက်၏။

“သိချင်ရင်ရေအောက်ကို ဒိုင်ပင်ထိုးပြီးဆင်းငုပ်ကြည့်ပါလား။ မင်းမှဟုတ်ရိုးလား။ ငါလည်းဗလာပဲ။ ဟေ့ကောင်ရေ”

သည်တော့မှ စိန်ကတုံးက မဲ့တဲ့တဲ့မျက်နှာပေးနှင့် မျက်စောင်းခဲကြည့်၏။

“မင်းကတော့အကြောင်းလား။ မင်းမှာ ငိုစားမယ့်သူလည်းမရှိ။ ရယ်စားမယ့်သူလည်းမရှိ။ နေသာသပေါ့ လေညာကပဲဆိုတော့ ပြောအားရှိတာပေါ့”

မျက်ပြူး၏မျက်လုံးများ အဆမတန်ပြူးထွက်လာဟန်တူ၏။ “အံ့မယ်ဗျာ။ ကျားသားမိုးကြိုး။ မောင်ရင်မှအပြောကောင်း။

ငါ့အသည်းလေးကိုဘေးချိတ်ထားသပေါ့။ ဟုတ်စ”

ဟုတ်၏။ သီတင်းကျွတ်သည်နှင့် မျက်ပြူးအိမ်ထောင်ပြုတော့မည်။ ရွာလယ်ပိုင်းမှသိုင်းခြံနှင့် မိဘများက နားဖောက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သီတင်းဝါလကျွတ်သည်နှင့် မင်္ဂလာဆောင်ကိစ္စငွေလိုနေပြီမဟုတ်ပါလား။ ကိုဖိုးလုံးသည် ပိုက်သိမ်းပြီး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ရောက်လာ၏။

“အခြေအနေ”
“လုံးဝ၊ ဝလုံးပဲ”

စိန်ကတုံးအမေးနှင့် ကိုဖိုးလုံးအဖြေမှာ အားတက်စရာမရှိလှပေ။ ကျနေအရှိန်ကြောင့် နေစောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း အပူကနေဆဲဖြစ်၏။ သုံးယောက်သား စားအိုးစားခွက်၊ စားရေရိက္ခာနှင့် ဆယ့်ငါးရက်တစ်ရေ၊ ရေပေါင်းဆင်းခဲ့ကြရာ လာဘ်ဦးမစွာ၊ ဈေးဦးမပေါက်ဖြစ်နေကြ၏။

“ဒီလိုမှန်းသိရင် ခေါက်ချင်းဆင်းပါသကွာ။ နေ့တိုင်း မိန်းမမျက်နှာအမောပြေတွေ့ရသေးတယ်။ ခုတော့ ငါးလုပ်ပုံက အမောသာ အဖတ်တင်တယ်။ ဟင်းစားတောင်ငတ်ပြီ”

သည်တော့မှ ကိုဖိုးလုံးက စကားဖြတ်ပြောလိုက်၏။ “ဟကောင်တွေရဲ့။ မင်းတို့ကလည်း စိတ်ပျက်မြန်ကြပါလား။

ဒီမှာကြည့်။ တို့သုံးယောက် ညနေစာမခက်ပါဘူး။ ရေပက်ကန့်ထဲမှာ ငါးသလောက်ပါးမဲတစ်ကောင် ရထားပါသေးတယ်”

နေစောင်းစမြစ်ရေထက်တွင် နေရောင်ခြည်ထိုး၍ ဖျိုးဖျိုးဖျတ်ဖျတ် လင်းလက်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။

* * * * *

“ဩော် မျက်ပြူး၊ မျက်ပြူး။ မျက်လုံးပြူးသလောက် ငါးခုတ်တုံး၊ ရေခဲတုံး။ မထုံတက်သေးနဲ့။ စိန်ကတုံးပဉ္စင်းလူထွက်က လက်ကြောလည်းမတင်း။ မိန်းမကလည်းထိုင်စို၊ ကြည့် ပိုက်တစ်ထည် ထပ်ဝယ်ဖို့ ငွေလိုတော့ ယောက်ဖဆီကအတိုးနဲ့ချေး။ နှမပေးယောက်ဖဆိုတော့ ပိုက်ဖိုးငွေချေးထားတာ အရင်းလည်းမဆပ်၊ အတိုးလည်းမပေး။ မပြေလည်သေးလို့ဆိုတာနဲ့ပြီးကရော။ အတင်းအဓမ္မတောင်းဖို့ကလည်းအခက်။ ဒါနဲ့ပဲ မင်္ဂလာခန်းဝင်ပစ္စည်းဝယ်ဖို့ စုထားတာတွေ ရေဖိတ်စပါးဖြစ်သွားပြီလား မပြောတတ်”

ကိုဖိုးလုံးသည် စိန်ကတုံးနှင့် မျက်ပြူးအကြောင်း ငါးဟင်းချက် ရင်း စဉ်းစားခန်းဝင်နေ၏။ တစ်ရွာတည်းသားချင်းမို့ ကိုယ့်ဝမ်းနာ ကိုယ်သာသိကြသော်လည်း ရိုင်းပင်းစိတ်ထားရှိကြသည်။ တစ်နေ့ တစ်မိုးလုံး တကုန်းကုန်းရုန်းကန်နေကြရသော်လည်း တစ်ချက် ကလေးမှ အပြုံးမပျက်ကြချေ။ အချိန်တန်တော့လည်း မြစ်ထဲမှာပဲ တဝဲလည်လည်နှင့် ဘုန်းမီးနေလတောက်ပကြသည်မရှိဖူးခဲ့ချေ။

ကျောကော့တမျှ ဝက်ဝက်ကွဲပူသည့်နေကြောင့် ကညင်ကုန်း ချောင်းဝ ကန့်မလာပင်ကြီးအရိပ်အောက်သို့ ခိုဝင်ကြ၏။ လှေကြီး များကို ကန့်မလာပင်ကိုင်းတွင် အပြေးအလွှားစုချည်ထားလိုက်၏။ ခဏတစ်ဖြုတ်နားပြီး ညနေစာထမင်းစားကြသည်။

“နေမဝင်ခင် ပိုက်တစ်လားလောက်ပစ်ကြဦးစို့။ မိုးချုပ်မှ အလယ်ချောင်းမှာ ညအိပ်ကြတာပေါ့”

“နေကျသွားလို့ အပူလျော့တုန်းပစ်ချင်သလိုဆိုလည်းပစ်ပေါ့”

“ပေါက်တဲ့နဖူးမထူးဘူး။ လုပ်သာလုပ်”

အတိုင်အဖောက်ညီစွာနှင့် မြစ်လယ်ဆီသို့ ပြိုင်တူလှော်ထွက် လိုက်ကြ၏။ ပိုက်များကို ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် မျောလိုက်ကြသည်။ ရာသီဥတုကား ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေ၍ ပိုက်လက်နားကြီးကို လှေပဲ့တွင်ချည်ထားပြီး ဆေးလိပ်တဖွားဖွားနှင့် နားနေကြသည်။ သည်လိုမျိုး လေမိုးအဆင်ပြေသော် ပိုက်သမားတို့မှာ သက်တောင့် သက်သာနှင့် နတ်ပြည်ရောက်နေသလား အောက်မေ့ရတော့သည်။

“မိုးနတ်မင်း၊ လေနတ်မင်းကြီးတွေ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ”

“ကိုရီးယားကားကြည့်ပြီး မိုးနတ်မင်းကို မေတ္တာထားနေပြီပေါ့”

ဇိမ်ကျနေသော စိန်ကတုံးနှင့် မျက်ပြူးတို့သဘောခွေနေပုံ ရ၏။ ကွမ်းတစ်ယာညက်ခန့်ပင် မကြာလိုက်ပါ။ ရေကျရေစီးသန် သဖြင့် အလယ်ရွာချောင်းဝမရောက်မီ ပိုက်များကို အမြန်ရုပ်သိမ်း

ကြရ၏။ မြန်မြန်ထက်ထက်ပိုက်ရုပ်နိုင်မှ တန်ကာကျမည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ပင်လယ်ဝသို့ရောက်ချိမ့်မည်။ ချောင်းမှသည်မြစ်၊ မြစ်မှသည်ပင်လယ်သို့တိုင်အောင် ပိုက်ပစ်ရသော်မှ သည်တစ်ခါလည်း ရေသာများ၍ ငါးမတွေ့သေးချေ။ ပိုက်သုံးဖုံမှာ ငါးတစ်ကောင်မျှ မရပြန်ချေ။ နေဝင်စပြုပြီမို့ အလယ်ရွာကမ်းခြေသို့ လှေဦးတည့်လိုက် ကြတော့သည်။ နေလုံးကြီးက အနောက်ဘက်တောစွယ်တန်းတွင် မေးတင်လျက် မှောင်ရိပ်ပျိုးစပြုပြီ။

ရေဆန်ကို ဓားလွယ်ခုတ်လှော်တက်နေချိန်တွင် တစ်မုဟုတ်ချင်း ပင် အနောက်မြောက်ဘက်ရာဟုထောင့်မှ လေပြင်းများတရမ်းကြမ်း တိုက်ခတ်လာ၏။ မြစ်ပြင်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး လှိုင်းတံပိုးများ ထလာ၏။ လေနှင့်အတူ မိုးသီးများတွေ့ကျလာ၏။ တဖြောင်းဖြောင်း မြည်သံပေးလျက် တအုန်းအုန်းရွာချတာ ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်း ထလောက်ပေ၏။ လေပြင်းမိုးသက်ဒဏ်ကြောင့် ဆောက်တည်ရာ မရဘဲ လှိုင်းလုံးများကြားတွင် နိမ့်ချည်မြင့်ချည်နှင့် လူးလိမ့်လှုပ်ခါ လျက်ရှိ၏။ လှေဘေးတိုက် လှိုင်းဘေးတိုက်ရိုက်ခတ်နေ၍ လှေချင်း မတိုက်မိအောင် သတိထားနေရ၏။ ကောင်းကင်တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး လျှပ်စီးများကဝင်းခနဲ၊ လက်ခနဲ။ မျက်စိများကျိန်းစပ်လာ၏။ မိုးခြိမ်းသံများကလည်း ဂျိုးဂျိမ့်ညံလျက် နားကွဲလုမခန်း။ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေပြီထင်။

“ကမ်းစပ်ရောက်အောင်ကျုံးလှော်ကြဟေ့။ ပင်လယ်ဘက် ပါမသွားစေနဲ့။ ပင်လယ်ထွက်သွားလို့ကတော့ အသက်ကိုဖက်နဲ့ ထုပ်ဖို့သာပြင်ပေရော့။ အရိုးနှင့်အသား တခြားစီဖြစ်သွားမယ်။ လှိုင်းလုံးကြီးတွေအုန်းဆန်နေတာ မျက်စိတစ်ဆုံးပဲ”

သုံးယောက်စလုံး လှေကို အားကုန်လှော်နေကြသည်။ အားကောင်းမောင်းသန်များဖြစ်၍ အသက်ဘေးနှင့်ဝေးရန်

လက်မောင်းပြုတ်ထွက်မတတ်လျော်ကြတော့၏။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် တပေးပေးနှင့် အုတ်အော်သောင်းတင်း ညာသံ ပေးရင်းမှာပင် ကောင်းကင်အနံ့ မိုးမှောင်ကျလာ၏။ လှေရိပ် လှေယောင်ကိုပင် သဲသဲကွဲကွဲမြင်နိုင်တော့ပြီ။ လေက ပိုမိုပြင်းထန် လာပြီး မိုးကလည်း သဲသဲမဲမဲရွာနေပြန်၏။ သို့နှင့် တကွတပြားစီ ဖြစ်သွားပြီး ကိုယ့်လှေကိုယ်ထိုး ပဲခူးရောက်ရောက်ထုံး နှလုံးမူလျက် ကမ်းစပ်သို့ မှန်းကာ တွင် တွင်သာ လှော်ကြရတော့သည်။ လက်အံသေလုနီးပါး ကျုံးလှော်ရာမှ ကမ်းခြေသို့ရောက်ကြ၏။ သည်တော့မှ ဟင်းလုံးချနိုင်ကြတော့သည်။

* * * * *

နာရီတစ်ပတ်လည်ခန့်အတွင်း လေနှင့်မိုးမှာ တစ်ဖန်ပြန်လည် ငြိမ်သက်စပြုလာ၏။ လေမိုးကင်းကာ မြင်ကွင်းကြည်လင်လာ၍ ပတ်ဝန်းကျင်သို့ မျက်စိကစားကြည့်ရာ တစ်ယောက်မျှမတွေ့ရတော့ ပေ။ အစအနပင်မမြင်ရသည့်အတွက် စိတ်ပူချက်မှာ ကြီးမားလာ၏။ ကိုဖိုးလုံးသည် လက်ခုပ်ကုန်းအုန်းတော၌ လှေဦးဆိုက်လျက်ရှိ၏။ စိန်ကတုံးလှေက ဆယ်အိမ်တန်းကမ်းခြေတစ်ရိုးသို့ ဦးထိုးနေ၏။ မြက်စိမ်းသောင်စပ်ကလပ်ပင်များကြားတွင် မျက်ပြူးလှေတင်နေ၏။ ကလပ်ပင်သည် စပါးလင်ပင်နှင့်ခပ်ဆင်ဆင်တူသော ဒီရေဖြင့် ရှင်သန်သည့် ပင်လယ်မြက်ရိုင်းမျိုးဖြစ်၏။

“တူ... တူ... တူ...”

ကိုဖိုးလုံးသည် ကတိုးကို အဆက်မပြတ်မူတ်နေ၏။ ပါးဖောင်းအောင် အသက်အောင့်ပြီးမှတ်လေမှ ကျယ်လောင်စူးရှ သောအသံထွက်လာ၏။ မြစ်၊ ပင်လယ်ထဲမှာ လူချင်းကွဲ၊ လှေချင်း ကွဲသည့်အခါ အချက်ပေးသော တံငါသုံးဆက်သွယ်ရေးကိရိယာ ဖြစ်၏။ ကတိုးဟူသည် တောင်ဆုပ်ခန့်ကျဲချိုအချွန်ဖျားကို ဖြတ်ပြီး

ပါးစပ်နှင့်တွေ့ကာ မှုတ်ရသောပစ္စည်းဖြစ်၏။ လေမှုတ်သန်မှလည်း အသံထွက်၏။ ကတိုးသံကိုကြားသော် စိန်ကတုံးနှင့် မျက်ပြူးတို့လည်း မျက်လုံးပြူးအောင် ပြန်မှုတ်လိုက်ကြ၏။ အဆက်မပြတ်ကြားရသော ကတိုးသံရှိရာသို့လှော်ရင်း သုံးယောက်သား ပြန်လည်ဆုံတွေ့ ကြရသည်။

“ကဲ... တစ်ညလုံးလည်း တစ်ရေးမှမမှေးရသေးဘူး။ ရွာလိုက် တဲ့မိုး။ တိုက်လိုက်တဲ့လေ။ မသေရုံတစ်မည်ပဲရှိတော့တယ်”

“ညည်းညူမနေနဲ့ကိုယ့်လူ။ မသေတာပဲကံကောင်းတယ်မှတ်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ချက်က ကမ်းကုန်နေတဲ့ဥစ္စာ”

“ထားပါတော့ကွာ။ ထမင်းစားဖို့ကအရေးကြီးတယ်။ အလယ်ရွာလျှိုဘက်မှာ လှိုင်းကမငြိမ်သေးတော့ ရေလိမ်ကြောင်းကို ဖြတ်ဖို့ခက်တယ်။ လေကာမိုးကာဖြစ်တဲ့ မြက်စိမ်းသောင်မှာပဲ အခြေအနေစောင့်ကြည့်ကြစို့။ ဒီရေတက်ပြီး မရမ်းရေပြန်ကန်လာမှ မြစ်တွင်းဝင်ကြမယ်။ လောလောဆယ်သောင်ပေါ်တက်ပြီး ထင်းခြောက်ချိုးမယ်။ ဟင်းလျာလည်း ရလိုရငြားပေါ့”

လှေများကို ကလပ်တောတွင် ထိုးဝါးခိုင်ခိုင်စိုက်၍ စုချည်ထား ခဲ့ကြ၏။ လူသွားလူလာမရှိသည့်နေရာမို့ ဓားမကိုယ်စီကိုင်ကာ သောင်ပြင်သို့ စိတ်ချလက်ချတက်သွားကြတော့သည်။

အရှေ့မိုးကောင်းကင်ထက်မှ ထွက်ပြုလာသောနေမင်းကား ရောင်ခြည်တစ်ထောင်လွတ်နေသည်လားဟုထင်ရပြန်၏။ ပူလောင် ပြင်းပြလွန်းပါတီတော့သည်။

* * * * *

“ဟား လာထားစမ်း၊ ပင်လယ်ကဏန်းကြီးနှစ်ကောင်။ ဦးဦးဖျားဖျားဟင်းစားရပြီကွ”

စိန်ကတုံးသည် သောင်ပြင်ထက်မှ လက်မထောင် ကားနေသော ကဏန်းနှစ်လုံးကို ဓားမတိုဖြင့် ဖိဖမ်းလျက် ကဏန်း လက်မများကို ချိုးပစ်လိုက်၏။ ကိုဖိုးလုံးသည် စိန်ကတုံးကိုကြည့်ကာ ကောက်ခါငင်ခါပြောလိုက်၏။

“ပဉ္စင်းလူထွက်က ဒါမျိုးကျတော့လက်မြန်သဗျ။ ကဏန်း လက်မကို ချိုးပစ်တော့အချို့ပေါ့သကွ။ ခြေစုံလက်စုံအရှင်ထား ရတယ်။ ကဏန်းသေရင်တစ္ဆေတောင်မစားဘူးဆိုတာ မကြားဖူး ဘူးလား။”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကလပ်တော့နှစ်စပ်အလွန်မှ လမုတော့သို့ ရောက်လာကြ၏။ မျက်ပြူးသည် လမုပင်ကိုင်းခြောက်များကို ဓားနှင့် ချိုင် ချိုးဖဲ့ကာ နွယ်ကြိုးဖြင့် စုစည်းနေ၏။ ထင်းမီးအတွက် အခက်အခဲမရှိတော့ပါ။ ကိုဖိုးလုံးသည် လမုပင်များကြားမှ ရေအိုင် တစ်အိုင်ကို တွေ့လိုက်၏။ အလျားရှည်ရိုးရေအိုင်ထဲတွင် နေရာအနှံ့ ရေပလုံစီကာ ရေပူဖောင်းများထနေသည်ကိုကြည့်ပြီး ငါးနပ်ငါးဖွဲ တော့ရတန်ကောင်းသည်ဟု တွက်ဆနေ၏။

“အား လုပ်ပါဦး။ ကိုဖိုးလုံးရေ ကျုပ်ကိုပိုးထိသွားပြီဗျ”

“ဟာ ဒုက္ခပဲ။ ဘယ်မလဲမြေ။ ပြစမ်းငါ့ကို”

မျက်ပြူးလက်ညှိုးထိုးပြရာ လမုကိုင်းပေါ်မှ မြေစိမ်းတစ်ကောင် ကို တွေ့လိုက်သဖြင့် ထင်းကိုင်းဖြင့် ရိုက်သတ်ရန်ဟန်ပြင်လိုက်ပြီးမှ။

“မြေစိမ်းရိုးရိုးရက်ကန်းကြိုးပါကွာ။ ကြည့်ပါလား။ ခေါင်းကနေ အမြီးဖျားအထိ တစ်ကောင်လုံးစိမ်းနေတာ။ အဆိပ်ရှိတဲ့ မြေမဟုတ်ပါဘူး။ မြေစိမ်းမြီးခြောက်က အမြီးဖျားမှာ လက်တစ်ဆစ် လောက်ခြောက်သွေ့ပြီး အညိုရောင်ရှိတယ်။ အဲဒီမြေကိုက်ရင် အဆိပ်ပြင်းလွန်းလို့ အရိုးအဆစ်တောင်ပြုတ်ကျပြီး ဆရာမမိ၊ ဆေးမမိဘူးကိုယ့်လူ။ ကိုက်တဲ့နေရာကလည်း လက်မခွကြားမှာ

ဆိုတော့ ခွ၊လေးခ၊ မ၊လေးမနဲ့အံကိုက်ပဲ။ လူကိုအန္တရာယ်မှ မဖြစ်တာ။ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းသွားပါစေ။ အကုသိုလ်အလုပ် လုပ်ပြီး အကုသိုလ်ထပ်ဆင့်နေပါဦးမယ်။ မြစ်ရိုးချောင်းဖျား၊ ပင်လယ်နားမှာ လုပ်စားရတာ အန္တရာယ်လက်တစ်ကမ်းမို့ သတိ ကြပ်ကြပ်ထားမှ တန်ကာကျမယ်နော်”

ကိုဖိုးလုံးသည် ပြောရင်းဆိုရင်း ရေအိုင်ထဲသို့ ခြေခင်း လက်ခင်းကြည့်ကာ ခြေဖော့၍ဆင်းလိုက်၏။ သည်တစ်ကွက် ဟိုတစ်ကွက်ဖြင့် ရေပွက်ကလေးများကို ခေတ္တမျှအကဲခတ်ကာ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အသာအယာစမ်းကြည့်လိုက်၏။ ရော့ . . ကိုဖိုးလုံး လက်ထဲမှာ ချောချောပြောင်ပြောင်သတ္တဝါတစ်ကောင် လူးလွန် ရုန်းကန်ရင်းပါလာ၏။ ကိုဖိုးလုံးလက်ထဲတွင် အစိမ်းရင့်ရောင် ပိန်းရိုင်းပင်အရွက်များ တစ်ထွေးကြီးဆုပ်ကိုင်ထား၏။ ပိန်းရွက် လက်တစ်ဆုပ်နှင့် ငါးလင်ပန်းကြီးများကို အပီအပြင်ဖမ်းဆုပ်ထား သည်မှာငြိမ်လို့။ မည်သို့သောသဘောကြောင့်မှန်းတော့မသိ။ အရုန်းအကန်သန်သော ငါးလင်ပန်းများမှာ ပိန်းရွက်နှင့် ဖမ်းဆီး နေသည့် ကိုဖိုးလုံးလက်တွင် တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် လှုပ်တိုး ရုန်းကန်နိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိချေပြီ။ လက်ညှိုးနှင့် လက်ခလယ်ကွင်း တွင် တင်းကျပ်စွာ ကုတ်ညစ်ထားသည့်လက်က မြပါဘိခြင်း။

“ငါးလင်ပန်းတွေပါလား။ ဟုတ်ပြီ။ ဒီကိုလာကြဟေ့။ မျက်ပြူး တို့ စိန်ကတုံးတို့ရေ”

ကိုဖိုးလုံးအော်ခေါ် သံကြား၍ နှစ်ယောက်သား ပြုန်းစားကြီး ရောက်လာကြ၏။

“ဘာလဲ ပိုးကောင်တွေပြန်ပြီလား။ ဒီတစ်ခါတော့ ဓားနဲ့ကို ခုတ်သတ်မယ်”

“ဖွယဲ့ လွဲပါစေ၊ ဖယ်ပါစေ။ လုပ်ပြန်ပြီ။ အကုသိုလ်ကောင် နော်”

“ငါးနုသန်းတွေ၊ ငါးမြီးတံသွယ်တွေလို့ထင်ထားတာ။ လားလား ငါးလင်ပန်းတွေမောင်တို့ရေ။ အိုင်ထဲကရေတိမ်ကျင်းတွေမှာ အကြိုက်သာဆင်းနှိုက်ကြပေတော့ဟေ့”

သည်တော့မှ တအုန်းအုန်း တရုန်းရုန်းနှင့် ရေတိမ်အိုင်ထဲ ဆင်းပြီး ဖမ်းကြရာ လေးထောင့်သံပုံးနှင့်အပြည့်ရ၏။ အကြီးဆုံး ငါးလင်ပန်းမှာ မွေးကင်းစကလေးငိုသံလိုအော်တတ်၏။ ပေါင်လုံးခန့်ကြီးမားတတ်ပြီး အူအဲဟုပင်အော်မြည်သံထွက်လေ့ရှိ၏။ ကုန်းရေနှစ်ထွေ တွင်းအောင်းနေတတ်ကာ အဆီတစ်ထပ်၊ အသားတစ်ထပ်နှင့် အရသာအလွန်ကောင်းသည်။ ရောင်းလျှင်ဈေးကောင်းလည်းရ၏။ ငါးလင်ပန်းသည် အုပ်စုလိုက် တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ သွားတတ်သဖြင့် အစုလိုက်အဖွဲ့လိုက် ဖမ်းဆီးရမိရန်လွယ်ကူသည်။ ပင်လယ်ထဲမှ ငါးလင်ပန်းကြီးများမှာ သည်အချိန်မျိုးတွင် အုံနှင့်ကျင်းနှင့် မြစ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်လာတတ်ကြစမြဲပင်ဖြစ်၏။

“နေပူလွန်းတော့ ရေပူထဲမှာမနေနိုင်ဘဲ သောင်ပေါ်တက်။ လေပြင်းတိုက် မိုးရွာရေကြီးတော့ သောင်ပြင်ရေအိုင်မှာ ကျင်းအောင်းကြတာ။ သဲခုံဆိုတော့ ဝပ်ကျင်းကမနက်ဘူး။ ကျင်းတိမ်ထဲလက်ထိုးနှိုက်ရုံနဲ့ တစ်ကောင်ကျိန်းသေပဲ။ ရေငတ်တုန်းရေတွင်းထဲကျတာ ဒီတစ်ခါပဲရှိတယ်”

တော်သလင်းနေ့ရှိန်ကား တောက်ပပူလောင်မှုအကဲသာနေဆဲဖြစ်၏။ ငါးလင်းပန်းများရောင်းချပြီးလျှင် ဝေစုငွေများ မြီးမြီးမြက်မြက်ရပေမည်။ မင်္ဂလာဆောင်အတွက် ရှိစုမဲ့စုငွေကလေးစိန်ကတုံးကို ချေးထားရာ အတိုးရောအရင်းပါ အကျေမှပြန်ဆပ်ပုံမလားဟု ပူပင်သောကပွားနေရ၏။ သီတင်းဝါလကျွတ်ချိန်နီးလေ၊ မျက်ပြူးရင်ထဲအပူကလေဖြစ်နေ၏။ ငါးလင်ပန်းများရောင်းချပြီး ငွေယားကလေးများရသော်ငြား ဘာအကြောင်းပြဦးမလဲဟု တွေးပူနေရသေး၏။

မျက်ပြူး၏အတွင်းအပူဓာတ်မှာ မည်မျှအထိ လောင်မြိုက်နေချိန်မည်မသိ။

ဟိုး. . . မိုးကောင်းကင်ထက်မှာနေတစ်စင်း။

မျက်ပြူးရင်တွင်းမှာနေတစ်စင်း။

ပင်လယ်ရေနှင့် စားပွဲမယ်

“ကျောက်ပန္နဲပွဲရှိလို့သာ ပိုက်ဝိုင်းထွက်ရမှာ၊ ဒီကနေ့ မြင်းလွတ်ဈေးကိုသွားချင်လှသဗျ။ ခုတော့ လှေငင်နေရပေါ့”

ဦးစင်းပဲ့စင်းလောင်းလှေကို ဥဒေါင်းရွာပင်လယ်ကမ်းခြေမှ ခဲတစ်ပစ်သာသာခွာ၍ ပြိုင်တူလှော်လာကြ၏။ သည်ကမ်းခြေ တစ်ကြောတွင် လှေငယ်တက်စင်းမှန်သမျှ ကမ်းကပ်လှော်ခတ်၍ မရ။ ကမ်းစပ်တွင် လှိုင်းများ တရစပ်ရိုက်ခတ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဦးပဲ့စင်းသည့်အပြင် ဧရာတံမပါ ဗိုက်အိုးကျယ်လုံးထွင်း လှေမျိုးဖြစ်၍ လှိုင်းလေဒဏ် ခံနိုင်ရည်မရှိပေ။ လှိုင်းကြီးလေထန်၍ မကြာခဏ တိမ်းမှောက်လေ့ရှိတတ်၏။ လှေကိုမခွဲ လှိုင်းကိုမခုန်သော လှေမျိုးဖြစ်၍ ပင်လယ်နှင့် အဝေး ရေပြင်ကျယ်သို့ထွက်၍ မကောင်းချေ။ ကမ်းဦးရေတိမ်ပိုင်းတွင်သာ အသုံးတည့်၏။

လှေလှော်ရင်း သာဒွန်းချေတစ်ယောက် တဖျစ်တောက် တောက် လုပ်နေ၏။

“အမယ်မင်းရယ်ဗျာ။ သင်းက ဘာကိစ္စ မြင်းလွတ်ဈေးနေ့ကို သွားချင်ရသတုံး”

သာဒွန်းချေကို စောင်းကန်းစောင်းကန်းကြည့်ကာ စံကျော်ရွှီး မြည်တွန်တောက်တီးလိုက်၏။ လှေဦးမှထပ်ရွှေမောင်ကလည်း ကောက်ကာငင်ကာ ထောက်ခံနေ၏။

“ဟုတ်ပါရဲ့ဗျာ။ ကျောက်ပန္နဲပွဲကောင်းခိုက်မှာ ပိုက်ဝိုင်းလိုက် ရမပဲ။ မြင်းလွတ်ဈေးကို မသွားမရောက်ဖူးတာများလားလို့။ လသာတုန်းမှာ ဝိုင်းငင်ရမှာပေါ့”

ဘေးကျပ်နံ့ကျပ်ဝိုင်းပြီးတွတ်ထိုးကြရာ သာဒွန်းချေ မျက်နှာ မကြည်မသာဖြစ်သွား၏။

“အကိုရှည်တို့ မသိပါဗျာ။ ကိုယ်တာကိုယ်ရေးရှိသပေါ့”

“ကဲ စကားထောက် အကျကောက်မနေကြနဲ့။ ခရီးရောက် အောင် အမြန်လှော်ကြ”

ဘေထုပ်ကြီးတစ်ထုပ်စာမျှ ပိုက်ပုံအားထမ်းပိုးလျှို၍ လှေပေါ် တင်ခဲ့သောရွက်တိုင်ကို ဆွဲထုတ်ရင်း နားကြားပြင်းကတ်နေပုံရ၏။ သို့နှင့် တုတ်ထိုးအိုးဖောက်ပြောချလိုက်၏။

ပိုက်ဝိုင်းခေါင်းကြီး ထပ်ရွှေမောင်က ရေကျချိန်တွင် ပိုက်ဝိုင်း ချရတော့မည့် အကြောင်း အသံဩကြီးနှင့် ပြောနေသည်ကို နားကလောစရာဟု သာဒွန်းချေ ထင်နေ၏။ ရေတက်ချိန် ပင်လယ်ငါးအဝင်နှင့် ရေကျချိန် ငါးအဆုတ်ကိုသာ အဓိကထား လုပ်ရသည့်ပိုက်ဝိုင်းဖြစ်၍ အမိအရဩဇာပေးနေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

“ဟွီး နေရောင်ကြီးကလည်း ထွက်ပူပါဘိ။ ရေကျနေတက်နဲ့ တော့အံ့ကိုက် ပိုက်ဝိုင်းချရမှာ။ လေမတိုက်လို့တော်သေးတာပေါ့။ လေမလာကြာတိုင်းကောင်းပေါ့ကွာ။ လှိုင်းခေါင်းပွတွေ ထနေ တာတော့ ရေးရေးမြင်ရတယ်။ အရည်မရ၊ အဖတ်မရတွေ ပြောမနေ ကြနဲ့။ အချိန်ကိုက် ပိုက်ဝိုင်းချနိုင်အောင် သွက်သွက်လုပ်ကြကွာ”

“ယီးလေးဟ. . . ယီလေးရဲ့”

လှေကို သုံးယောက်သား ညာသံပေးကာ ကျုံးလှော်ကြရာ မြင်းလွတ်ရွာသောင်ပြင် ပိုက်ချက်သို့ ခဏချင်းရောက်သွား၏။ ကမ်းစပ်တစ်လျှောက် ရခိုင်လှေ၊ ကုလားလှေများ အစီအရီ ဆိုက်ကပ်ထားကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ရွာချောင်းရိုးငယ်အတွင်း ဌ္ဗလည်း ရေချိန်စောင့်နေသည့် တံငါလှေများ တန်းစီရောက်နှင့်နေကြပြီ။

“တွေ့ကြလား။ ကမ်းနားမှာ လှေတွေဖောချင်းသောချင်းစီနေပြီ။ သေတာတစ်ခုကလွဲလို့ နောက်ကျရင် ဘာမှကောင်းတာမရှိဘူး”

ကမ်းစပ်ရေပြင်တွင် ဂျုတ်လှိုင်းများ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး လွန်းထိုးနေ၏။ လှိုင်းပုတ်ရာမှ လွတ်ကင်းရန် လှေကို ရေလယ် ကောင်သို့ ပြိုင်တူလှော်နေစဉ်မှာပင် လှိုင်းအခုန်နှင့်လူရောလှေပါ မြောက်တက်လိုက် ကျလိုက်နှင့် ဖြစ်နေ၏။ လှိုင်းဂယက်အလွန်တွင်မူ ရေပြင်သည် ပကတိငြိမ်ငြိမ်ကလေးမျှသာ လူးလှုပ်တော့၏။ လှိုင်းအိ များကို လှေဦးနှင့်တည့်ပေးထား၍ နေသာထိုင်သာရှိသည်နှင့် ရေနက်ပိုင်းဆီသို့ လှော်ကြတော့၏။ လှေဦးထိုးခွဲသွားသော ရေပြင်ထက်တွင် ရေစက်ရေပေါက်ကလေးများ တဖွားဖွားလွင့်စင် ပြန့်ကျဲနေ၏။ ‘အပ်ဖျားရေစက်၊ အနက်ပင်လယ်’ ဆိုသည့်အတိုင်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၏ ရေအောက်နက်ရှိုင်းမှုကား အတိုင်းအဆ မရှိပေ။ ပင်လယ်မှပေးမည့် အခွင့်အရေးနှင့် ဘေးဥပဒ်ဆိုသည် မှာလည်း ခန့်မှန်းတွက်ဆ၍မရနိုင်စကောင်းချေ။

* * * * *

“နာနာဆွဲပါဟ စံကျော်ရွှီး။ ကမ်းကို ရေသဲ့ဂယက်ဆွဲနေတယ်။ လှေပါကမ်းကပ်သွားနိုင်တယ်။ ဒီလှိုင်းနဲ့တွေ့ရင် လှေတစ်စစ် ဖြစ်သွားမယ်နော်”

ကုန်းပေါ်ကမ်းစပ်မှဆွဲရသည့် တစ်ဖက်လက်နားကြိုးကို ဝွဲကြိုး (ခွဲကြိုး) ဟုခေါ်၏။ စံကျော်ရွှီးသည် လှေပေါ်မှရေပြင်သို့ ခုန်ဆင်းပြီး ရင်စို့ရေစွဲသည့် ကမ်းစပ်နေရာမှ ဝွဲကြိုးစကိုဆွဲရ၏။ ရေခုနှင့် ငါးထီးကဲ့သို့ အန္တရာယ်ရှိသည့် အကောင်ဘလောင်များ ကိုလည်း မျက်စိရှင်ရှင်နှင့်ကြည့်ရသေး၏။ ဝွဲကြိုးအရှည်တစ်လံကို လက်နားတံဝါးလုံးနှင့် ချိတ်ကြိုး ခါးစောင်းတင်ပြီး ရင်ဘတ်နှင့် တွန်းဆွဲရ၏။ ရေတစ်ပိုင်း၊ ကုန်းတစ်ပိုင်းနှင့် သဲဝက်သားခေါက်တွင် ထောက်ကာ ခြေကန်ရုန်းရသည်မှာမသက်သာချေ။ လွန်စွာပင်ပန်း လှ၏။ ပူပြင်းသောနေရောင်အောက်တွင် ကျွဲတစ်ကောင်လိုရုန်းနေ ရသဖြင့် နဖူးမှချွေးပေါက်များကျဆင်းကာ ရေနှင့်ရောထွေးလျက် ရှိ၏။

ရေစုန်ဆွဲရ၍သာ တော်ရော့သည်။ လက်နားတံနှင့် တွဲချိတ် ထားသော သုံးမတ်လုံးနိုင်လွန်ဝွဲကြိုးကို တင်းနေအောင်ဆွဲနိုင်ပါမှ ပိုက်ဝိုင်းလှမည်။ ပိုက်အိုးလှပါမှ ငါးပါမည်လည်းဖြစ်သည်။ စံကျော်ရွှီးသည် ရေတံငါလုပ်စားသည်ကို တစ်ခါတစ်ရံ တွေးမိ၏။ ကျွဲလို နွားလို ရုန်းကန်ပြီး မိသားစုဝမ်းရေးအတွက် ဒုက္ခခံနေရသည် ကို 'ဆင်းရဲလေလေ သံဝေဂရရ' ဖြစ်နေမိ၏။ သို့သော် မတတ်သာပေ။ တံငါနားနီးတံငါ၊ ပင်လယ်နားနီး၍ ပင်လယ်တံငါဖြစ်ရသည့် ဘဝပေးအခြေအနေမှာ ထူးဆန်းသည်တော့မဟုတ်။ ထမင်းတစ်လှုတ် အတွက် လှုပ်ရှားရုန်းကန်ရမည်သာဖြစ်သည်။

“လှေနံကို ကျားကန်ပြီး ဆွဲကြိုးကို တင်းတင်းဆွဲဟ။ နမော် နမဲ့မလုပ်နဲ့။ လှိုင်းရိုက်လို့ ကျွမ်းပြန်ကျသွားမယ်”

လူသုံးယောက်အားနှင့် အဓိကထားလုပ်ရသည့်အတွက် “သုံးဘီးပိုက်” ဟုအလွယ်ခေါ်ကြ၏။ အထက်အောက်ပိုကြိုးတပ် ထားသော ပိုက်သားများကို ဝွဲကြိုးနှင့်ဆွဲကြိုး နှစ်မျိုးထား၍ ဆွဲရသော

ဆွဲပိုက်၊ ဝိုင်းပိုက်မျိုးဖြစ်သည်။ ကမ်းခြေမှ ဝွဲကြိုးနှင့်ရေလယ်ပြင် လှေပေါ်မှဆွဲကြိုးကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရေစုန်မျှောဆွဲရသည်။ ကြိုးဆွဲအားဖြင့် ပိုက်ဝိုင်းပတ်ကာ ရေထဲမှငါးများကို ဖမ်းဆီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ပိုင်းအရပ်များတွင် အများဆုံးလုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

သုံးဘီးပိုက်၏ သဘာဝမှာ အလျားရှည်ပြီး ပိုက်သားအလှမ်း မီသမျှ ရေအောက်ငါးအရများ၏။ ပိုက်အလျားမှာ လက်လံနှစ်ဆယ် ရှည်၏။ ပိုက်စောက်မှာ အတောင်နှစ်ဆယ်ခန့်သာရှိ၏။ ပိုက်သား ကွင်းအကျယ်မှာ တစ်လက်မနှင့် သုံးမတ်ကွက်စိပ်ဖြစ်၏။ အပေါ်ကြိုးနှင့် အောက်ပိုကြိုးနှစ်ချောင်းရှိ၏။ အထက်ပိုကြိုးကို ပလတ်စတစ်ဗော့သီးဖြင့် ထိန်းမတ်ထားပြီး အောက်ပိုကြိုးတွင် ရွှံ့စေးခဲလုံးနှစ်ဆယ်ကို တစ်လံခြားစီ ပိုက်သားကွင်းအတွင်း ခေါက်သွင်းထားခြင်းဖြင့် ရေမြုပ်နေစေရသည်။ ပိုက်ဝမ်းပူနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူ၏။

လှေပေါ်မှဆွဲကြိုးသမားထပ်ရွှေမောင်နှင့် သာဒွန်းချေတို့ မှာလည်း မသက်သာလှချေ။ လက်အံသေသည်အထိ လှေကို မဲတင်းလှော်ရပြီး ပိုက်ခေါင်းကြိုးနှင့် ဗော့သီးများ၊ ရွှံ့စေးလုံးများ ရှုပ်ထွေးမသွားစေရန် အထူးဂရုစိုက်ကြရသည်။ ဗော့သီးကလေးများ ရေပြင်တွင် စီရရိကျသွားပြီး ညီညီညာညာရှိပြီဆိုလျှင် လှေလှော်ရင်း နားနားနေနေ နေနိုင်ကြပြီ။ သည်တစ်ကြိမ်တွင် လှေပေါ်မှ ပိုက်သမားနှစ်ယောက်မှာ ရေစီးအရှိန်နှင့် ပင်လယ်ဘက်သို့ ပိုက်ဝိုင်း လန်ထွက်မသွားစေရန် ပဲ့ကိုင်ထိန်းပေးရုံမျှသာရှိတော့၏။ အားစိုက် စရာမလိုတော့ဘဲ ကျရေအရှိန်နှင့် အသာမျှောလိုက်ရုံသာရှိသည်။ သောင်ပြင်ကမ်းခြေမှ ဝွဲကြိုးသမား၏ ခြေနှင့်လက်တို့ကား နားရသည်မရှိ။ စံကျော်ရွှီးအဖို့ လက်ညောင်း ခြေညောင်းလျှင် ခဏ တစ်ဖြုတ် ကိုယ်ဖော့လိုက်သည်မျိုးတော့ရှိ၏။

“အစ်ကိုရဲ့ညီ ဒီတစ်ချိန်ပိုက်ဖော်ပြီးရင်တော်ကြစို့ဗျာ။ နေလောင်လှပြီ”

မွန်းတိမ်းပြီဖြစ်သော်လည်း ကျနေက တရှိန်ရှိန်ပူလောင်နေ၏။ လှေဦးတွင်ထိုင်ပြီး နားပူနာဆာလုပ်နေသော သာဒွန်းချေကို မြင်ပြင်းကတ်ကာ ထပ်ရွှေမောင်က သာသာနှင့်နာနာနှက်လိုက်၏။

“သခွပ်ပင်က မီးတကျည်ကျည်လုပ်ပြန်ပြီ။ ပိုက်တစ်လားတောင် မပြီးသေးဘူး။ ကျောလောင်ပဲခံချင်တယ်။ နားလောင်မခံနိုင်ဘူး။ ငါးအခြေအနေကြည့်ရဦးမှာလေ”

ပိုကြိုးဆွဲကိုင်ထားရာမှ ပိုက်ဟေ့သီးများပေါ်လောမျောနေ သည်ကို လှမ်းကြည့်ရင်း ကောင်းကင်တွင် ဖြာခနဲ၊ ဖျတ်ခနဲ လင်းလက် သွားသော ပန်းခက်သဖွယ်လျှပ်စီးတန်းကို တွေ့လိုက်ရ၏။ မိုးကုန်သည့်တိုင် မိုးကမပြတ်ချင်သေးသည်လားမသိ။ လျှပ်စီး တဝင်းဝင်းနှင့်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဆိုသည့်အတိုင်း လှိုင်းဂယက် တို့ကား တဝန်းဝန်းနှင့်ကမ်းခြေသို့ အမြဲတမ်းရိုက်ခတ်သံကြားနေလေ့ ရှိသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကို မျက်နှာမူထားသော ရခိုင် ကမ်းမြောင်ဒေသ၏ မိုးလေဝသကလည်း မူမမှန်တတ်ချေ။ နေပူရင်း နှင်းကျ၊ နှင်းကျဆဲ မိုးရွာ၊ မိုးရွာခိုက်လေပြင်းတိုက်၊ လေတိုက်သော် လည်း မိုးမည်းရွာ။ မိုးရွာဆဲ နေပူကဲတတ်ပြန်၏။ ရခိုင်လေမိုး အစိုး မရချေ။

တစ်နာရီမတ်တင်းခန့် ပိုက်ဝိုင်းမျောပြီးချိန်တွင် ပိုက်ဖော် လိုက်ကြသည်။ နေလည်းအတော်ပင်စောင်းလှပြီ။ အနောက်စူးစူးရှိ ပင်လယ်ရေပြင်ထက်သို့ ကျနေအရိပ်မှာ စူးရှမှုအားနည်းနေ၏။ ကမ်းစပ်သို့ တဖြည်းဖြည်းချင်းကပ်လာရာ ပိုက်ဝိုင်းထဲတွင် ငါးနီတူ၊ ငါးတံငါ၊ ငါးယုဇန၊ ငါးဝဲရောင်၊ ငါးညို၊ ငါးလက်ခွာများ တဖြန်းဖြန်း ခုန်ပေါက်လျက်ပါလာကြ၏။

“ဟာ ငါးတွေများများရပြီဟ။ ဆယ်သိုက်လောက်တော့ ရှိမယ်။ ဒီနေ့အဖို့ ပိုက်သိမ်းနိုင်ပြီ”

ရခိုင်အလေးချိန်ဆယ်သိုက်မှာ တစ်သိုက်လျှင် လေးဆယ် ကျပ်သားရှိ၍ ပိဿာချိန်လေးဆယ်ခန့်ရှိ၏။ သည်နေ့အဖို့ ကံကောင်းထောက်မပြီး ပိုက်တစ်လားတည်းနှင့် တွက်ခြေကိုက်နေပြီ။ ပိုက်ဆွဲအောက်တိုက်ငါးများ လုံးထွေးပါလာသည်ကို ခန့်မှန်းပြီး ခေါင်းကြီးထပ်ရွှေအောင်က လှမ်းပြောလိုက်၏။ သာဒွန်းချေသည် ပိုက်ရုပ်သိမ်းမည်ဆိုကတည်းက ဝမ်းသာလုံးဆို့နေပုံရ၏။ ပိုက်ထွေး ထဲမှငါးများကို ရွေးထုတ်နေသော စံကျော်ရွှီးသည် ကောင်းကင်သို့ ရုတ်တရက်မော့ကြည့်လိုက်ပြီး . . .

“ပင်လယ်ဘက်မှာ ‘လင်းလပ်’ (တံလျှပ်) ထနေလေရဲ့။ ‘ကြိတ်’ ပေါ်နေတာလည်းတွေ့တယ်။ ပိုက်သိမ်းမယ်ဆိုလည်း အမြန်သိမ်းကြစို့ရဲ့”

သည်တစ်ခါတော့ သာဒွန်းချေလိုဘပြည့်လေပြီ။

* * * * *

ကုလားဖန်ဆင်းချောင်းနှင့် စိုင်တင်ချောင်းပေါင်းစပ်သော ရေအလျှင်သည် အလယ်သံကျော်နှင့် ဥဒေါင်းရွာတို့ကို ဖြတ်သန်း စီးဆင်းနေ၏။ ချောင်းနှစ်သွယ်သည် ရခိုင်တောင်တန်းများမှ ချောင်းဖျားခံကာ မေယုမြစ်အတွင်းစီးဝင်၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်သို့ စီးဆင်းပြန်သည်။ တောင်ဘက်စူးစူးတွင် မြင်းလွတ်၊ ဖွေရာ၊ မျောချောင်း၊ ဇုံကာရာ၊ ဂျင်းတော၊ အင်းဒင်၊ ဒုံပိုက်၊ ကျောက်ပန္န၊ ကိုးတန်ကောက်၊ အငူမော်ရွာများမှာ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်ကမ်းခြေသောင်ခုံတစ်လျှောက် တည်ရှိကြ၏။

ပင်လယ်ဒီရေတက်ချိန်နီးလာသဖြင့် ကျရေအချိန်သေသော ကမ်းစပ်ရေစီးသာရာမှ လှေကို တဖြည်းဖြည်းလှော်လာကြသည်။

ဒီရေရှေ့ပြေးပင်လယ်လေကလည်း တဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်နေ၏။ ဥဒေါင်းရွာသားများဖြစ်သော သာဒွန်းချေ၊ ထပ်ရွှေအောင်နှင့် စံကျော်ရွှီးတို့အိမ်ပြန်လမ်းတွင် အေးအေးလူလူပင် စကားစမြီပြောလာကြသည်။ မကြာမီရေတက်မည်။ တက်ရေနှင့်ဆိုလျှင် ရွာကမ်းခြေသို့ဆောလျှင်စွာရောက်ပေမည်။

“တို့ ကမ်းခြေတစ်ကြောမှာ ရခိုင်ရွာဆိုလို့ ဥဒေါင်းရွာပဲ ရှိတော့တယ်။ မောင်တောကနေ အငူမော်အထိ ကုလားရွာတွေ ချည်းပဲ။ ရွာတိုင်းမှာ ကုလားတွေသာများတယ်။ ရခိုင်သားဟာ လက်ချိုးရေတွက်လို့တောင်ရနေပြီ”

ဒေသခံရခိုင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ရင်တွင်းခံစားချက်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ကိုယ့်အထင်နှင့်အမြင်ကို တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

“ဟုတ်တော့ဟုတ်တယ်ကွ။ ဒီကမ်းရိုးတန်းရွာတွေကိုကြည့်ရင် တောင်ခြေမှာလည်းသူတို့။ လယ်ထဲကိုင်ထဲမှာလည်းသူတို့။ ကမ်းခြေပုစွန်ကန်တွေဆိုလည်းသူတို့။ ပင်လယ်ထဲမှာလည်း ကုလားလှေကများလှတယ်။ ဈေးတွေမှာကုလားဆိုင်ချည်းပဲ။ အလယ်သံကျော်ရွာက ကုလားဗလီကြီးဆို ဟည်းလို့”

“မင်းကလည်းကွာ၊ ကုလားလည်းလူပဲ။ သူတို့လည်းနည်းမျိုးစုံနဲ့လုပ်စားကြတာ၊ မင်းလည်းသူတို့လိုလုပ်စားပေါ့။ မပြောကောင်းပါဘူး။ ဘာတဲ့ ကမ္ဘာဆိုတာရွာကြီးပဲ”

ထပ်ရွှေအောင်က လှေပဲ့မှလှမ်းပြော၏။ လှေဦးမှ စံကျော်ရွှီးက ထပ်ရွှေအောင်စကားကို သိပ်သဘောမကျ။ သာဒွန်းချေကလည်း သည်စကားကိုမနှစ်မြို့လှပေ။ သည်တော့မှ ထပ်ရွှေအောင်လည်း ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းကြီးကိုမျှော်ကြည့်ရင်း ရောက်တတ်ရာရာ တွေးတောနေမိတော့သည်။

မှန်ပေသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်တံခါးမရှိ၊ ဓားမရှိ၊ ဝင်ချင်သလိုဝင်လာခဲ့ကြသော တိုင်းတစ်ပါးသား ဘင်္ဂါလီကုလားများ ရခိုင်မြို့ရွာအနှံ့အပြားတွင် ရောက်ရှိနေထိုင်မှုကြောင့် ရခိုင်သားတို့ တစစနှင့် နယ်ကျဉ်းခဲ့ရသည်။ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်မဟုတ်သောကြောင့် လူဦးရေအဆမတန် များပြားဖောင်းပွပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကျူးကျော်နေထိုင်သည်မှာ ယနေ့တိုင်အောင် အနမတဂ္ဂဖြစ်နေ၏။ ရခိုင်ကမ်းမြောင်အစမောင်တောမြို့သည် အနောက်ဘက်တံခါးဖြစ်၏။ နတ်မြစ်ဝတွင်တည်ရှိပြီး တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ တက္ကနပ်မြို့ရှိသည်။ ထိုမြို့၏တောင်ဘက်တွင် ရှင်မဖြူကျွန်းခေါ် အုန်းကျွန်းရှိ၏။ စစ်သူကြီးမဟာဗန္ဓုလ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်အောင်လံစိုက်ခဲ့သော မြန်မာ့ပိုင်နက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့်ကျွန်းဖြစ်၏။ ယခုသော် ထိုကျွန်းနှင့် ယင်းမြို့တို့မှတစ်ဆင့် နယ်ခြားတစ်လျှောက် ကျူးကျော်ဝင်ရောက် နေထိုင်ကြသည့်ကုလားများသည် ရခိုင်ဒေသအနှံ့အပြားတွင် ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနေဆဲဖြစ်၏။ အနောက်စည်းရိုးကို လုံခြုံစေရန် တစ်မျိုးသားလုံး ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြရန် လိုအပ်လျက် ရှိပေသည်။ သို့မှသာ လူမျိုး၍ လူမျိုးမပြုတ်ဖြစ်ချေမည်။

ဘုရားကျောက်စာ၊ စေတီမှတ်တမ်းစာအရ ရခိုင်သားတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ ဥဒေါင်းရွာဦး ဓာတ်စေတီတစ်ဆူသာ ရှားရှားပါးပါး ဖူးတွေ့နိုင်ပေသည်။ ဘုရားလောင်းဥဒေါင်းမင်းဖြစ်စဉ်က နားခိုပျံသန်းကျက်စားရာ ဥဒေါင်းတောင်ကိုနောက်ခံထား၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဥဒေါင်းနတလစ်ပြကျေးရွာတည်ထားပေသည်။

ရွှေငါးပျံဆေးပေါ့လိပ်ကို ပါးစောင်တွင်ခဲရင်း ထပ်ရွှေမောင်သည် ထပ်တလဲလဲတွေးလည်းတွေး၊ ပြောလည်းပြောနေ၏။

“ဘုရားမပွင့်မီက ရခိုင်မျိုးနွယ်စုတွေဟာ နေ၊ လ၊ မီး၊ ဗိဿနိုး၊ သီဝ၊ နန္ဒီ၊ ရာမ၊ မဟာပိန္နဲ၊ စန္ဒီ၊ သူရဿတီ အစရှိတဲ့ အိန္ဒိယ ကိုးကွယ်မှုပုံစံသက်ရောက်ခဲ့တယ်ဆိုပဲ။ ဗိဿနိုးနတ်မင်းရဲ့အဝ ဘာရ (ကိုယ်ပွားတော်) ကို ပူဇော်ကြသတဲ့။ ပဒုမ္မာကြာဖူးမှာ သံသေဒေတည်တဲ့ သီတာမင်းသမီးကို လေးစကြာရှင် ရာမမင်းက လိုက်ရှာရာမှ ဒီကျောက်ပန္နုတောင်မှာ နားနေခဲ့ဖူးတာကို အစွဲပြုပြီး ဟိန္ဒူလူမျိုးတွေက ရာမနတ်ကိုပူဇော်ပွဲကျင်းပတဲ့ ကျောက်ပန္နုပွဲ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျောက်ပန္နုရွာမှာ ဟိန္ဒူကုလားတွေ အနေများကြတာ”

ကျော်စံရွှီးသည် ကောင်းကင်သို့မော့ကြည့်နေ၏။

“ဘာသာရေးတွေ၊ လူမျိုးရေးတွေပြောမနေကြနဲ့။ ဟိုမှာ တွေ့ကြလား။ အရှေ့ဘက်က လျှပ်လက်နေတယ်။ အချိန်တန်ရင် သူ့သဘောသူဆောင်သွားလိမ့်မယ်။ လေမကန်ဘဲ အချိန်မှန်ထမင်း စားရဖို့သာ အာရုံစိုက်ကြပါ။”

“ကြိတ်ထွက်နေတာဗျ။ ရွာဆိပ်ရောက်အောင် အမြန်လျော် မှုဖြစ်မယ်”

ကောင်းကင်သို့ လက်ညှိုးထိုးပြရင်း စံကျော်ရွှီးက သတိပေး လိုက်၏။ ရေတံငါတို့၏ သဘာဝအရ ညနေချိန်အနောက်အရပ်မှ ပေါ်လျှင် ‘သက်တံ’။ နံနက်အခါ အရှေ့ဘက်မှပေါ်ပေါက်သော် ‘စို့’။ အထက်ဗဟိုတည့်တည့်မှ မွန်းတည့်ချိန်ထွက်ပေါ်ပါက ‘ကြိတ်’ ဟူ၍ အချိန်နှင့်နေရာကိုလိုက်ကာ အမှတ်အသားပြုသုံးနှုန်း လေ့ရှိကြသည်။ တိမ်တိုက်တိမ်တောင်များ ကောင်းကင်တွင်ဖုံးလွှမ်း နေ၏။ ကောင်းကင်တစ်ခွင်၌ တိမ်တောက်သည့် အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရှေ့ပြေးလေပြင်းက ချင်းနင်းတိုက်ခတ်နေပြီ။ ရေပြင်တွင် လှိုင်းလုံးကြီးများ တဝေါဝေါမြည်သံပေးလာ၏။ လေမိုး

ပြင်းထန်မည့်အရိပ်အယောင်ပင်ဖြစ်သည်။ မထင်မှတ်ပဲ မိုးမှောင် ကျလာပြန်သည်။ မည်းညိုရောင်အပြည့်နှင့် တစ်လောကလုံး အမှောင်ဖုံးသွား၏။ ဗြဲန်းစားကြီးပြောင်းလဲသွားသည့်အတွက် လှေကို တက်ညီလက်ညီလျော်ကြရတော့၏။ လှိုင်းလုံးများကို ခုန်ပေါက်ကျော်လွှား၍ ပြိုင်မြင်းပြေးသည့်အတိုင်း ဒုန်းစိုင်းနေတော့၏။ ပင်လယ်ပြင်မှာလှိုင်းလုံးများ ဖွေးဖွေးလှုပ်လျက်ရှိ၏။

“လှေမနိုင်တော့ဘူးဟေ့။ လှိုင်းကြီးနေတယ်။ ပင်လယ်ဘက် မှာလည်း နီရဲနေတယ်။ ကမ်းကိုရောက်အောင် အမြန်လျော်ကြ”

စံကျော်ရွှီး၏ အသံကုန်ဟစ်အော်ပြောသံမှာ လှိုင်းလေကြား တွင် သဲသဲကွဲကွဲမရှိ။ လက်ထဲမှလျော်တက်သည် လှိုင်းအရိုက်တွင် ဖြောင်းခဲကျိုးသွား၏။ လျော်တက်ကျိုးနှင့် ပွဲကိုင်ထိန်း မနိုင်တော့ဘဲ လှေဘေးတိုက်၊ လှိုင်းဘေးတိုက်ဖြစ်နေ၏။ ငါးအကြေးခွံလှန်တွန်း သော ပြောင်းပြန်လှိုင်းဒဏ်နှင့်အတူ မိုးသည်း မည်းမှောင်လာ၏။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ကိုပင် မမြင်နိုင်တော့ဘဲ လှေတစ်ခြမ်း စောင်းမှောက်သွားစဉ် ရေပြင်သို့ လွင့်စင်ထိုးကျသွားပြီး ကမ်းစပ်သို့ မှန်းဆကာ ကူးခတ်နေရတော့သည်။ သာဒွန်းချေတစ်ယောက်သာ ကြောက်အား လန့်အားဖြင့် လှေကြိုးကိုဆုပ်ကိုင်မိ၍ လှေနှင့်အတူ လူးလိမ့်နေသည်။ ဆောက်တည်ရာမရဘဲ လှေတခြား၊ လူတခြား ကွဲသွားကြ၏။ တစ်စနှင့် ရေစီးသန်လာ၏။ ပင်လယ်တစ်ပြင်လုံး ပွက်လောရိုက်လျက်ရှိ၏။ ကမ်းခြေသို့အရောက် မြှုပ်လိုက်၊ ပေါ်လိုက်နှင့် လှိုင်းဖွေးဖွေးကြားတွင် အသည်းအသန် ကူးကြ ရသည်။ ရေစီးကလည်း ပင်လယ်အော်ဆီသို့ ဒေရောသောပါး အရှိန်ပြင်းပြင်းစီးဆင်းနေ၏။ ခေါင်းပေါ်ရုံမျှဖြင့် အားစိုက်ကူးခတ် ကာ ပင်လယ်သို့မျောပါမသွားစေရန်ဖြစ်၏။ အိမ်လုံးတမျှ လှိုင်းလုံး ကြီးများကြားတွင် သစ်ရွက်ကလေးများကဲ့သို့ရှိချေ၏။ တွေးဝံ့စရာပင် မရှိတော့ချေ။

“မင်းတို့ လှေကိုလက်လွှတ်လိုက်ကြ။ ငါတို့လှေပေါ်ကို အမြန်တက်ပါ”

“အာရိုး. . အာရိုး. . ဒုန်းကလိအာရိုး” (လာပါ၊ လာပါ၊ အမြန်လာပါ။ ဘင်္ဂါလီစကား)

လှိုင်းလေကြားမှ ဘွားခနဲပေါ်လာသောလှေများကို အနီးကပ် တွေ့လိုက်ရ၏။ သာဒွန်းချေသည် အနီးရှိလှေပေါ်သို့ ကမန်းကတန်း တက်လိုက်၏။ လှေပေါ်တွင် ကုလားနှစ်ယောက်က သာဒွန်းချေ လက်ကို ဆွဲတင်ကြ၏။ အခြားကုလားလှေနှစ်စင်းနှင့် ရခိုင်လှေ တစ်စင်းကလည်း စံကျော်ရွှီးနှင့် ထပ်ရွှေအောင်တို့ကို ပျားပန်းခပ်မျှ ကျီးကန်းတောင်းမှောက် လှော်ခတ်ရှာဖွေကာ လှေပေါ်ဆွဲတင် ကယ်ဆယ်နိုင်လိုက်ကြသည်။

“အား အမလေး၊ အမေရို့ သေလုမြောပါးပါပဲ”

“ဒီတစ်ချိတော့ ကိစ္စပြတ်ပြီ၊ ဘဝဆုံးပြီမှတ်နေတာ”

ကမ်းခြေရောက်မှ သောင်ပြင်ထက်တွင် ပက်လက်လန် နေကြ၏။ အမောဖြေရင်း ရေပြင်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ သုံးဘီး ပိုက်ဝိုင်းလှေကို အစအနပင်မတွေ့ရတော့ပြီ။ ရေဆွဲနှင့်အပြောကျယ် ပင်လယ်သို့ ရောက်သွားပြီဖြစ်သည်။

“အသက်မသေဘဲရှိနေတာ ကံကြီးပေလို့သာမှတ်”

“လူတွေ ဘာမှမဖြစ်တာတော်သေးရဲ့။ တို့လည်း လှိုင်းကြားမှာ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ မင်းတို့အဖြစ်ကိုမြင်ပြီး စွန့်စားကယ်ဆယ်ရတာ မလွယ်လှဘူးကိုယ့်လူတို့ရေ”

အသံကြားရာသို့ ပြိုင်တူလှည့်ကြည့်လိုက်မှ ကုလားများနှင့် ရခိုင်များကို တွေ့လိုက်ကြ၏။ ဘဝတူတံငါသည်များဖြစ်၏။ လူလူချင်းစာနာစိတ်၊ အခက်အခဲဖြစ်နေသူကို ကူညီစိတ်ကြောင့် မိမိတို့သုံးဦးသား အသက်ဘေးမှ လွတ်ခဲ့ရ၏။ မျိုးမတူသော်လည်း

လူသားချင်းရိုင်းပင်းစိတ်ကို လေးစားပြီး အတွင်းကျိတ်ကျေးဇူးတင် မိကြတော့သည်။

မျိုးမတူ၊ ဓလေ့စရိုက်မတူ၊ ဘာသာမတူသော်ငြားလည်း လူသားဟူသည့် အသိတရားနှင့် ကူညီခဲ့ကြသည့်အဖြစ်ကိုတွေးရင်း မိမိတို့၏ လူမျိုးခွဲခြားစိတ်အယူအဆများအတွက် နောင်တရမိကြ တော့သည်။ စံကျော်ရွှီးနှင့် ထပ်ရွှေအောင်တို့နှစ်ယောက်မှာ မိမိတို့၏ လူလူချင်းခွဲခြားသည့်စိတ်ဓာတ်အညစ်အကြေးများကို ပင်လယ်ရေ နှင့်သာဆေးကြောသန့်စင်ပစ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတော့သည်။

သာဒွန်းချေတစ်ယောက်မှာ ကျောက်ပန္နံ၊ ဟိန္ဒူပွဲသို့ သွားရောက်ရန် မြင်းလွတ်ဈေးတွင် ဆုံစည်းဖို့ အချိန်အချက်ပြုထား သော သမီးရည်းစားသန်းနုနှင့် လွဲချော်သွားသည့် စိတ်ညစ်ညူးမှုကို မူကား ပင်လယ်ရေကုန်ခန်းသည်အထိ ဆေးကြောသန့်စင်သော်မှ ဖြူစင်သန့်ရှင်းနိုင်အံ့မထင်တော့ပြီ။

ဆက်ထုံးကြီးတစ်မျှင်

သာအိုးတစ်ယောက် ရွာရိုးတစ်လျှောက်အော့ကြောလန် ဆူညံနေ၏။

အသံကွဲကြီးကို နားမခံသာသော်လည်း ကြားမြင်နေရသူတိုင်း တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ ဝင်မစွက်ကြချေ။ ဝေလီဝေလင်းကတည်းက သာအိုးမူးနေပြီ။ ဒယ်မီးဒယ်နှင့် ပုစွန်ခြင်းတောင်းကို ခါးထစ်ခွင်ပြီး အရက်ပုန်းဆိုင်မှ ထွက်လာခဲ့၏။ တချို့က ကဲလားတံခါးလေးလှုပ်ပြီး ခေါင်းပြုကြည့်ရာ သာအိုးကိုတွေ့သည်နှင့် အသာငြိမ်နေလိုက်၏။

“မ. . မ. . မရှိလို့လုပ်စားပါတယ်။ လုပ်. . လုပ်. . လုပ်စား တော့လည်း မိုး. . မိုး. . မိုးခေါင်။ ခိုး. . ခိုးစားတော့လည်း. . ခွေး . . ခွေး. . ခွေး. . ခွေးဟောင်။ လော. . လောကကြီး ဘာ. . ဘာကောင်းသလဲ။ မဟုတ်တဲ့. . ဇာတ်. . ဇာတ်ကွက် ဇာတ်. . ဇာတ်လမ်းတွေများ. . များ. . နေပြီဗျို့။”

အစဲကလေးရွာ တစ်ရွာလုံး သာအိုးအသံဖုံးလွှမ်းနေ၏။ မိုးစင်စင်လင်းသည်နှင့် သာအိုးအသံမှာ ရွာရိုးကိုးပေါက်ပွက်လော ရိုက်နေတော့သည်။

“စောစောစီးစီး သာအိုးဘာဖြစ်လာပြန်ပြီလဲမသိဘူး”

“သာအိုးအကြောင်းသိသားနဲ့ကွာ။ မူးလာရင် ပေါက်တတ်ကရ ပြောနေကျပဲဟာ”

“မဟုတ်ဘူးကွ။ ဒီကောင် တစ်ခုခုကိုမကျေနပ်နေပုံရတယ် နော်”

စပါးရိတ်ရန် လယ်ကွင်းသို့ဆင်းကြသည့် လှတိုးနှင့် သံလုံးတို့ သာအိုးနှင့် ရွာလမ်းမတွင်ဆုံကြ၏။ တွေ့သော်လည်း စကား မပြောဘဲ ဘာသိဘာသာနေရသည်။ ရှည်ရှည်ဝေးဝေးပြောနေလျှင် လယ်ထဲသို့ရောက်တော့မည်မဟုတ်။ ပက်ပင်းတိုးနေသဖြင့် စကား ရော ဖောရောလုပ်ရ၏။

“ဟဲ့ . . . သာအိုးကြီး၊ မိုးမလင်းခင် ကောင်းနေပြီမှတ်တယ်”

သွားဖြဲ့၍ ရယ်ကျဲကျဲလုပ်ကာ လယ်တောလမ်းခွဲမှ ခပ်သုတ်သုတ်ထွက်သွားကြသည်။

“ဟုတ်သဗျ။ ပါ. . . ပါစကလေးနဲ့မျက်နှာသစ်. . . သစ်ခဲတယ်။ စိတ်. . . စိတ်အစာကျွေးရတယ်။ ဒါ. . . ဒါမှသာ ရင်. . . ရင်ထဲ ခံ. . . ခံစားရသမျှ ဖွင့်. . . ဖွင့်ထုတ်နိုင်မှာ။ တွက်. . . တွက်ကြည့်ဗျာ။ ရွာ. . . ရွာစွန်ရွာဖျား ဆယ်. . . ဆယ်အိမ်တန်း. . . အုန်း. . . အုန်းပင်စုမှာ နေ. . . နေတဲ့ သာ. . . သာအိုး။ ထမင်းစား. . . စားဖို့ ငုတ်. . . ငုတ်တုတ်လေး ချ. . . ချစားပါတယ်။ အ. . . အခုငုတ်တုတ်မေ့တဲ့ဘဝ ရောက်. . . ရောက်နေပြီ။ မ. . . မနက်ဖြန်၊ ကျုပ်. . . ကျုပ်တို့ ငုတ်တုတ် အနုစုတ် ကုပ်စုတ် တံငါတွေအား. . . အားလုံး. . . လူ. . . လူကြီး အိမ်ကဆင့်. . . ဆင့်ခေါ်ထားသတဲ့လေ”

ပြောပြောဆိုဆို ထိုထိုထိုထိုနှင့် သာအိုး လေးအိမ်တန်း ဘက်ဆီသို့ တန်းတန်းမတ်မတ် လျှောက်သွားတော့သည်။ သာအိုး ယိုင်ထိုးနေ၍ ခွေးတစ်ကောင်က နောက်မှလိုက်ကာ ဟောင်သံ ပေးနေသေး၏။

* * * * *

သာအိုး၊ ပေါ်ကြီးနှင့်လက်ပွားတို့သည် အစလေးကျေးရွာ ချက်မြှုပ်များဖြစ်ကြ၏။

ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သေစာ၊ ရှင်စာမျှသင်ခဲ့ကြရပြီး အရွယ်ရောက်သည်နှင့် အိမ်ထောင်ရက်သားကျသွားခဲ့ကြသည်။ ရင်တွန်း၊ ယက်သဲ့ထောင်၊ ငုတ်တုတ်ချစားသည့် အသေးစားအလုပ် များနှင့် လက်လှည့်သင့်သလို ရှာကြံစားသောက်ကြသည့် တံငါငယ် လူတန်းစားများဖြစ်ကြသည်။ ပေါ်ကြီးနှင့်လက်ပွားတို့မှာ မိဘ လက်ငုတ်အမွေရလယ်မြေများရှိ၍ အသက်ရှူချောင်ကြသည်။ သာအိုးမှာမူကား. . . .။

“ငွေသောင်ယံ သဲပွင့်ကလေးထက်မှာ x x x အချစ်ရေ ပြေးစကားဖို့ မောင်ကခေါ်ရင် x x ချစ်သူရေ လိုက်မှာလားကွယ့် x x အချစ်နဲ့တွဲလို့ မခွဲတူယှဉ် x x မောင်နဲ့အတူပင် x x x”

စကားပြောတော့ တစ်ခွန်းနှင့်တစ်ခွန်း ကြေးနန်းရိုက်ရ၏။ လှေလှော်ရင်း သီချင်းတကြော်ကြော် ဟစ်လာတော့ချောလို့။ တစ်စက်ကလေးမှ ထစ်ငေါ့ခြင်းမရှိ။ ရွာချောင်းရိုးမှတစ်ဆင့် ချောင်းမကြီးဆီဦးတည်ခဲ့၏။ အစဲချောင်းသည် ကျောက်စရစ်ချောင်း နှင့် တစ်ရေတည်းဖြစ်၏။ ကျောက်စရစ်ချောင်းသည် တိုးမြစ်အတွင်း စီးဝင်ပြီး အစဲချောင်းပေါက်က ကျုံ့ဒါးမြစ်သို့စီးဆင်းနေ၏။ အလယ် ကောင်တွင် အစဲကျွန်း ခေါ် ကျောက်စရစ်ချွန်းမှာ ရေပတ်လည်ဝိုင်း နေသော ကျွန်းသောင်ကြီးဖြစ်၏။ သည်ကျွန်းနှင့်ချောင်းရိုးကို အမှီပြုကာ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးရှာဖွေစားရသည့် တံငါသက်သက်မှာ သာအိုးမှတစ်ပါး တခြားလူတစ်ဦးမျှမရှိ။ အပိုအလှုံလေးရှာကြံ ကြသည့် ပေါ်ကြီးနှင့် လက်ပွားတို့က သာအိုး၏တွဲဖက်။

ကိုးတောင်လှေ၊ ဆယ်တောင်လှေငယ်ကလေးများ ချောင်းရိုး အတိုင်း ရေမပြည့်ခင် တန်းစီလှော်လာကြ၏။ ဘဲကျောင်းလှေကလေး

များမှာ ငုတ်တုတ်ထောင်ရာတွင် လွန်စွာအသုံးတည့်၏။ သည်ချောင်းရိုးမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူးလာတို့ခေါက်စုန်ဆန်နေလေ့ ရှိ၏။

“ဟေ့ကောင်သာအိုး၊ မင်းဒီနေ့ဘယ်နေရာမှာ ငုတ်တုတ် ထောင်မလဲ”

ပေါ်ကြီးက လှေချင်းယှဉ်လာရင်း လှမ်းမေးလိုက်၏။ သာအိုး ချောင်းရိုးတစ်မျှော်သို့ လှမ်းကြည့်နေ၏။ ပြုထွက်စနေရောင်ခြည်မှာ ချောင်းရေပြင်ထက်သို့ ဖြာဆင်းနေရာ စိန်ပွင့်လက်သလို တဖျတ်ဖျတ် တလက်လက် အရောင်ဟပ်လျက်ရှိ၏။ တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စားဖို့ အတွက် တအိအိနှင့်လှေလှော်ရင်း ချောင်းရိုးတွင် နေရာအကွက် အကွင်း ရှာရသည်မှာလည်း နစ္စဓူဝပင်။

“အ. . အ. . အခြေအနေကိုကြည့်. . ကြည့်လုပ်. . လုပ်ရမှာ ပေါ့ကွာ”

ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ပြောလိုက်သော သာအိုးကိုကြည့်ကာ ပေါ်ကြီးက ပြုံးဖြိုးဖြိုးလုပ်နေ၏။ ကျောပြအင်္ကျီနှင့် ချမ်းတီးရမုန်းမသိ။ ပူလောင်ရမုန်းမသိ။ ပေပေတေတေနိုင်လွန်းလှသော သာအိုးအပေါ် စာနာသနားမိသည်။ နေပူမရှောင် မိုးရွာမရှောင်၊ လင်ကိုယ် မယားနှင့် ကလေးသုံးယောက်အတွက် ရုန်းကန်နေရသည့်ဘဝကို အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းညှာတာသမူပြုကြရသည်။ အတွေးသမားလက်ပွားကတော့ မိမိတို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ချင်း နွမ်းပါးချို့တဲ့နေကြသည့်အဖြစ်ကို သံဝေဂယူနေခြင်းလည်းဖြစ်မည်။

“အင်း. . လူတွေဟာ ကြီးပွားချမ်းသာဖို့ဆိုရင် အငမ်းမရ လုပ်နေကြတယ်။ တို့များမှာတော့ ချမ်းသာဖို့ထက် ထမင်းနပ်မုန့်ဖို့ မနည်းကြီးစားနေရတယ်။ တစ်ကယ်တမ်းချမ်းသာကြပြန်တော့လည်း လောဘသက္ကာယတွေကြောင့် အမြဲလိုလိုဆင်းရဲနေကြတာပါပဲလေ”

* * * * *

သာအိုးက လေးအိမ်တန်းအုန်းတောစုအလွန်ရှိ ချောင်းမကြီးအကွေ့နေရာအရောက်တွင် ကျောက်တစ်လက်ကို ဦးစွာပေါက်ချလိုက်၏။ သည်နေရာ အကွက်အကွင်းကောင်းသည်။ ရေနက်စောက်ကောင်း၏။ ရေစီးလည်းသာ၏။ သည်မျှတော့ သာအိုးသဘောပေါက်ထား၏။ အလုပ်ကသင်သည့်ပညာပင်ဖြစ်သည်။ ရေလယ်ကောင်မကျတကျ ကမ်းစောင်းကိုနေရာယူလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သာအိုးလှေကျောက်ပေါက်လိုက်သည့်အတွက် ပေါ်ကြီးနှင့် လက်ပွားတို့က ရှေ့ဘက်သို့ဆက်လှော်သွားကြ၏။ တစ်လှေနှင့် တစ်လှေ ခပ်ခွာခွာအနေအထားဖြစ်မှကောင်း၏။

ချောင်းကမ်းနဖူးတောက်လျှောက် တန်းစီပေါက်ရောက် နေသော မိုးမခပင်ကြီးများ၏ ခေါင်ညွန့်ထိပ်ဖျားတွင် နေရောင်ဟပ် နေပြီ။ ပင်စည်၏အမြစ်များမှာ ချောင်းထဲသို့ရေသောက်ဆင်းနေ သည့်အလား ဖွားရများကျနေ၏။ ရေပြည့်ချိန်နီးလုပြီဖြစ်၍ ရေသေ ပတ်ရေစီးအရှိန်မှာ ကွမ်းသီးလိမ့်သာသာမျှသာရှိ၏။ ရေစီးပျော့ နေမှသာ ငုတ်တုတ်ချ၍ကောင်းသည်။ ရေစီးထန်ချိန်၊ ရေစီးသန်ချိန်၊ ရေစီးပြန်ချိန် ရေထပတ်များတွင် ငုတ်တုတ်ထောင်၍မရချေ။

ငုတ်တုတ်ဆိုသည်မှာ ရေနက်အောက်သို့နှစ်မြှုပ်ထားသော ဝါးဖြင့် ယက်လုပ်ထားသည့် လေးထောင့်စပ်စပ်ဝါးမြှုံးတစ်မျိုး ဖြစ်၏။ ပုစွန်တုပ်သက်သက် ဖမ်းဆီးသောမြှုံးဖြစ်၏။ မြှုံးကတုံး၊ မြှုံးကျစ်၊ ဆင်လိမ်မြှုံး၊ မြှုံးပေါင်းလဲ၊ မြှုံးဗုံလုံ၊ မြှုံးရက်ဖောက်၊ ရင်ကွဲမြှုံး၊ မြှုံးသားလှည့်ဟူ၍ အမျိုးအစားများစွာရှိသည့်အနက် တန်ဖိုးနည်း ပုစွန်ဖမ်းကိရိယာမျှသာဖြစ်၏။

အလုပ်သဘောအရ တစ်ပေခွဲခန့်ရိုးရိုးအထိုင်ကျောက်ငယ်ကို သာ အသုံးပြုရ၏။ သည်အထိုင်ကျောက်မျိုးမှာ ဈေးတွင်ဝယ်ယူ၍ မရ။ သုံးမတ်လုံးသံချောင်းနှင့် တွင်ခုံတွင် သီးသန့်လုပ်ရ၏။ ကမ်းစပ်

နှင့် သုံးလံအကွာတွင် ကျောက်ပေါက်ထားပါမှ လှေကငြိမ်၏။ ပေါ်ကြီးနှင့် လက်ပွားတို့နှစ်ယောက် သံကျောက်ကို သုံးနိုင်သော် လည်း သာအိုးအဖို့ရာ ငွေကြေးမတတ်နိုင်၍ အများနည်းတူ မသုံးစွဲနိုင်ချေ။ လက်လုပ်အုတ်ခဲ ဝါးကျောက်ကိုသာသုံးနိုင်၏။ လက်တတ်ထား၍သာတော်ရော့သည်။ သည်တွင် သာအိုး၏ အားသာချက်ဖြစ်၏။ လက်လုပ်ကျောက်လုပ်ရာတွင် သာအိုးက ကျွမ်းကျင်လှ၏။ စိတ်လိုလက်ရ အေးအေးဆေးဆေး ပြောနေလျှင် တော့ ထစ်ငေါ့ခြင်းမရှိ။ ပေါက်ကွဲဒေါသထွက်နေလျှင်တော့ ထစ်၍ မဆုံး။

“ဘာများခက်လို့လဲ။ ဝါးနက်အဖျားကဘေးအတက်ကို တစ်ထွာလောက်အရှည်ဖြတ်ပြီး ထက်ခြမ်းခွဲရမယ်။ ဓားပြတ်ပြတ်နဲ့ ဝါးကိုလောပြီး လဲသပ်ရတယ်။ အုတ်ခဲတစ်လုံးကို ဝါးခြမ်းအလည် တည့်တည့်မှာညှပ်ပြီး ပြုတ်မထွက်အောင် ပလတ်စတစ်ကြိုးနဲ့ နှစ်ဖက်ကြပ်ကြပ်တင်းတင်းတုပ်ရင် အထိုင်ကျောက်ဖြစ်ပြီပေါ့။ ဒါလောက်တော့ သာအိုးက ထမင်းစားရေသောက်လောက်ပါ။ ဘာပိုက်ဆံကုန်ဖို့လိုသလဲ။ လက်ကြောတင်းဖို့သာလိုတယ်”

သာအိုးက အုတ်ခဲကျောက်လုပ်နည်းကို ရှင်းပြနေ၏။ သာအိုး ပြောတော့သာလွယ်ကူလှ၏။ တကယ်လုပ်ကြည့်တော့ လက်ပေါက် ကတ်လှ၍ အော်ဒါအပ်လိုက်သည်ကများသည်။

“ဒီနေရာမှာတော့ သာအိုးကဆရာကြီးပဲပေါ့”

ပေါ်ကြီးကမှတ်ချက်ပြုရာ လက်ပွားကထောက်ခံလိုက်၏။

“ဒါပေါ့ကွာ။ မရှိလို့လုပ်စားရတာ လက်တတ်ထားတော့ အကုန်အကျသက်သာတာပေါ့”

အတွေးသမားလက်ပွားက သာအိုးကိုကြည့်ကာ တွေးအား ကောင်းနေဆဲပင်။ သာအိုးက ဘာတစ်ခုမျှမစဉ်းစား။ အချိန်ရသမျှ

ငုတ်တုတ်ချမည်။ နေထွက်မှနေဝင်အလုပ်လုပ်မည်။ ပုစွန်ရလျှင် ရွာဒိုင်မှာရောင်းမည်။ ငွေရလျှင် တစ်ခွက်တစ်ဖလားသောက်မည်။

“ရှေ့ . . ရှေ့ ကျောက်ချပြီးပြီ။ တွဲ . . တွဲကြီးဆွဲတော့မယ်။ ငါ့ . . ငါ့ကြိုးနဲ့ လွတ်အောင်လုပ် . . လုပ်ကြဟေ့။ မင်း . . မင်း တို့ကနောက်ကောင်ဆိုတော့ နည်းနည်းကွင်း . . ကွင်းထားကြ”

သာအိုးသည် တွဲကြိုးမချမီ ပေါ်ကြီးကို ထစ်ငေါ့ငေါ့နှင့် လှမ်းသတိပေးနေ၏။

“လွတ်ကင်းပါတယ်ကွာ။ မင်းလုပ်မှာသာလုပ်စမ်းပါ”

သုံးယောက်သား ကိုယ့်ငန်းကိုယ့်တာကို သွက်လက်စွာ လုပ်ကိုင်နေကြတော့သည်။ ငုတ်တုတ်ချနိုင်ဖို့ ရှေ့အထိုင်ကျောက် နှင့် နောက်တွဲကြိုးကျောက်နှစ်လက်ပေါက်ရ၏။ ငုတ်တုတ်နှစ်မျိုး ရှိ၏။ အလုံးသေးငုတ်တုတ်တွင် တွဲကြိုး (၁၅) လံအရှည်ထားပြီး အလုံးကြီးမှာ လက်လံ (၂၀) ရှည်၏။ ရှေ့ကျောက်အထိုင်ချပြီးလျှင် ခြောက်တောင်အကွာ၌ ငုတ်တုတ်တစ်လုံးစီချည်ရ၏။ အနည်းဆုံး တွဲကြိုးနှစ်ဆက်ထားရ၏။ တွဲကြိုးတစ်ဆက်လျှင် ငုတ်တုတ်အလုံး သုံးဆယ်တွဲလေ့ရှိ၏။ ၃၀၊ ၄၅၊ ၉၀ စသည့် မဂဏန်းတွဲလေ့ရှိကြ သည်။ တွဲကြိုးတွင် အနက်ရောင်ပလတ်စတစ်ဆိုက်ကြီး ဘော့သီးများ ချည်နှောင်ချိတ်တွဲထားရ၏။ သို့မှသာ ရေအောက်မြေပြင်အရောက် ချထားသော ငုတ်တုတ်များပြန်ဖော်ရာတွင် ဘော့သီးကိုဆွဲတင်ရုံဖြင့် တွဲကြိုးကအလိုက်သင့်ပါလာပြီး အလွယ်တကူယူငင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သည်တွင် ဆက်ထုံးကြိုးများ အဓိကကျ၍နေချေ၏။

လှေငြိမ်ရေငြိမ်တွင် ဘော့သီးကြီးများ ရေပြင်၌ ထောင်မတ် လျက်ရှိ၏။ ပြီးလျှင် ကျောက်ကြိုးနှင့် လှေဦးကြိုးချည်နှောင်ပြီး ထမင်းချိုင့်ကိုယ်စီဖွင့်ကာ ထမင်းစားကြရသည်။ မည်သို့သော သဘောမှန်းမသိ လှေပေါ်တွင် ထမင်းစားရသည်မှာ လွန်စွာ

မြိန်ရှက်လှသည်။ သာအိုးသည် မိန်းမလက်ရာ မရမ်းသီးထောင်းနှင့် ပုစွန်ငါးပိဖုတ်ဆီဆမ်းကို ခံတွင်းတွေ့ကာ ဗိုက်ကားအောင် စားလိုက်ပြီး ချမ်းသာကြီးဆေးပေါ့လိပ်နှင့် ဇိမ်တွေ့နေပြီဖြစ်သည်။

မကြာခဏ ဘော့သီးကြီးများကို မျက်ခြည်မပြတ်ကြည့်ရသည်။ ချောင်းရေစီးနှင့် မျောပါလာသော ရေတောင်ဝေး၊ ရေတံစုန်းနှင့် ဒိုက်သရောများ ဘော့သီးကြီးနှင့် တွဲကြီးတွင်မပြီစေဖို့ စောင့်ကြည့် ဖယ်ရှားပေးရန်ဖြစ်သည်။

* * * * *

ထမင်းတစ်အိုးကျက်သာသာတွင် ငုတ်တုတ်ဖော်ချိန်ကျပြီ။ ရေပြင်ထက်တွင် နှင်းမြူဆိုင်းနေ၍ အပူထက်အအေးက နေ၏။ နတ်တော်လဆုတ်၏ ဆောင်းခိုင်းဒဏ်ကို ချမ်းတီးရမုန်းပင် မသိ။ နေစောင်းသည်နှင့် မြောက်လေသွေးကာ ကျောပြအင်္ကျီကြားမှ စိမ့်ခနဲအေးမြနေ၏။

“ငုတ်တုတ်ဖော်ကြမယ်ဟေ့”

အချိန်ကျ၍ အချက်ပေးလိုက်သော ပေါ်ကြီး၏အသံကို ကြားကြရသည်။ ချောင်းရေပြင်သည် ငုတ်တုတ်ဖော်၍ကောင်းအောင် တည်ငြိမ်နေ၏။ လုံးဝရေမစီးတော့လောက်ပင် ငွေ့ငွေ့ကလေး ဖြစ်နေ၏။

သာအိုးသည် ပထမဘော့သီးကိုအသာဆွဲပြီး တွဲကြီးကို ခပ်သွက်သွက်ဖော်လိုက်၏။ တွဲကြီးနှင့် ဆက်ချည်ထားသော ဆက်ထုံးကြိုးကိုလှမ်းကိုင်ပြီး ငုတ်တုတ်ခြင်းကို မ တင်လိုက်၏။ ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင် တွဲလောင်းချထားသော လေးထောင့်စပ်စပ် ငုတ်တုတ်မှာ စတုဂံပုံဖြစ်၏။ တစ်ပေခွဲနီးပါးပတ်လည် အလျားအနံ ရှိ၏။ စောက်အနက် ရှစ်လက်မတိတိရှိ၏။

“ဟော. . ဟောဗျ၊ ကြည့်. . ကြည့်လိုက်ကြပါဦး။ ပုစွန်ဆတ် . . ဆတ်ထုပ်တွေ၊ ငုတ်. . ငုတ်တုတ်ထဲမှာ တလာစီ. . စီလို့”

သာအိုးက တမင်ကြားအောင် အော်ပြောနေမှန်း ပေါ်ကြီး အတတ်သိ၏။ လှမ်း၍ ကြွားလုံးထုတ်နေသည့် သဘောကြောင့် မျက်နှာကြောမတည့်ချင်စရာပင်။ ဟုတ်တော့လည်းဟုတ်၏။ လူရူးပေမင့် ဘုန်းမရူးသည့်သာအိုး။ ငုတ်တုတ်သုံးလုံးဖော်ပြီးသည် အထိ ခြင်းထဲ၌ ပုစွန်ပြည့်လှပြည့်ခင်ပါလာ၏။ တစ်ခြင်းလျှင် သုံးကောင်အောက်ထစ်။

“ဝမ်းသာလုံးဆိုပြီး အူမြူးမနေနဲ့ဟေ့။ ခြင်းထဲကြည့်နှိုက်ဦး။ ပုစွန်ဖောင်တော်ဦးစူးလို့ လက်ရေဝဲစွဲနေဦးမယ်”

လက်ပွားက ငုတ်တုတ်ဖော်ရင်း မြင်ပြင်းကတ်ကာ လှမ်းတည့်၍ ခနဲလိုက်ရာ သာအိုးမျက်နှာ ပုစွန်မီးဖုတ်ထားသည့် အလား ပိန်ရှုံ့နီမြန်းသွားတော့သည်။ သို့ပေမင့် ပီတိတွေ တစ်လှေကြီးနှင့် သာအိုးတပြုံးပြုံး။

ပြောမည့်သာပြောရသည်။ အရင်းမစိုက် လှေထိုးလိုက်ရသည် မျိုးတော့မဟုတ်။ ငုတ်တုတ်အရင်းအနီးကလည်း မသေးလှပေ။

“တစ်ရွာလုံး အုန်းပင်တွေပျောက်၊ ဝါးပင်တွေပျက်စီးခဲ့ရတဲ့ နာဂစ်ဖြစ်ပြီးကတည်းက ရွာလုံးကျွတ်ဒုက္ခရောက်ခဲ့တာ။ မှော်တော၊ ပုပွားတောကြီးတန်းရွာဘက်ကို အော်ဒါမှာဝယ်ရတယ်။ ငုတ်တုတ် တစ်လုံးကို သုံးထောင်ပေးရတယ်။ အုန်းသီးကို ဒေးဒရဲကဝယ်ရတယ်။ အခု ပုစွန်တွေပုံမျိုးဆိုရင် တစ်ပတ်အတွင်း အရင်းကျေမှာသေချာ တယ်”

မှန်ပေသည်။ ပေါ်ကြီးတွက်သည့်အတိုင်း ငုတ်တုတ်ထဲမှ ပုစွန်ဆတ်ထုပ်များ တဖျပ်ဖျပ်ခုန်နေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ နှင်းတော တွင် လှိုင်လှိုင်ပေါမည့် ပုစွန်ဆတ်ထုပ်ဈေးကောင်း၏။ ဒိုင်သွင်း

ပေါက်ဈေးတစ်ပိဿာ တစ်သောင်းခွဲရှိ၏။ ငုတ်တုတ်ထောင်သည့် အလုပ်မှာ နေ့အချိန်တွင်သာလုပ်နိုင်ပြီး လသာရက်မှလွဲ၍ ညဘက်တွင် လုပ်၍မရ။

“တွေ့ . . . တွေ့ကြလားဟေ့။ သာ . . . သာအိုး လက် . . . လက်စွမ်းလက် . . . လက်စကို . . . ”

ကြားလုံးထုတ်သည်မှာမရပ်သေး။ အုန်းသီးစိတ်အစာကုန်သည့် အစာကြီးတွင် အသစ်ထပ်ထည့်ပြန်၏။

ဘော့သီးနှင့် တွဲကြိုးဆက်ရာတွင် ဆက်ထုံးကြိုးတစ်ထုံး။ တွဲကြိုးနှင့် ငုတ်တုတ်တွင် ဆက်ထုံးတစ်ထုံး။ ငုတ်တုတ်နှင့် အစာတပ်ရာတွင် ဆက်ထုံးတစ်ထုံး။ ဆက်ထုံးကြိုးသုံးထုံးရှိရာ ဆက်ထုံးတိုင်းကို တံငါဆက်ထုံးကြိုးချည်နည်းဖြင့် ချည်နှောင်ရသဖြင့် ဖြုတ်ရတပ်ရလွယ်ကူ၏။

အုန်းသီးအခြောက် အစာတပ်နည်းကလည်း အနုစိတ်လှ၏။ အုန်းသီးဆံကို ငါးရက်ခန့်အပုပ်ခံကာ လက်သုံးလုံးခန့်စိတ်ခွဲရ၏။ အုန်းသီးစိတ်အလယ်ကောင်တည့်တည့်တွင် သံနှင့် အပေါက်ဖောက်ပြီး ခြောက်ပင်ချည်နိုင်လွန်ကြီးသွင်းကာ တစ်ဖက်စကို ကလော်တံ၌ တွဲချည်ရ၏။ ကလော်တံဆိုသည်မှာ ငုတ်တုတ်ထဲမှ ပုစွန်များကို ဖွင့်ထုတ်ဖမ်းယူရန် အပေါ်ဘက်ရှိ တံခါးပေါက်အဝတွင် သပ်လျှိုထားသော ဝါးကြောပြားငယ်ဖြစ်၏။ အစာကိုမြင်ပြီးခရင်ဝါးနှစ်ဖက် ချွန်စုံခွဲထားသော လျှာခင်ပေါက်သို့ တိုးဝင်လာသည့် ပုစွန်မှန်သမျှ မထွက်နိုင်တော့ပေ။ ငုတ်တုတ်၏ လေးဖက်လေးတန်မှ အစာကို မြင်နိုင်ရန် ဝါးတံအစိတ်အကျဲကို ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲထားရှိပေးရ၏။ ဝါဆိုလမှ တန်ဆောင်မုန်းလအထိ လက်သန်းပြုမှုထား၍ တန်ဆောင်မုန်းမှ တပို့တွဲလအထိ လက်ခလယ်ပြုထားပေးရသည်။ ရေစုန်ဘက်သို့လှည့်၍ လျှာခင်ပေါက်ဝကို အလိုက်သင့်ချထားပေး

ရ၏။ ပုစွန်တို့၏ သဘာဝအရ ရေစုန်မျောကာ အစာရှာလေ့ရှိသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

“သာအိုးအသံတိတ်သွားပါလား။ ဟုတ်ပါကွာ။ ငုတ်တုတ်တွေထဲမှာ ပုစွန်တွေတဖွားဖွားနဲ့ မနည်းထုတ်ယူနေရတယ်။ လှေပေါက်ကန်ထဲမှာလည်း ပုစွန်တွေဖော့ခြင်း၊ သော့ခြင်းပဲဟေ့။ သာအိုးကြီးတာထွက်ကောင်းသလောက် ပန်းဝင်နောက်ကျနေပေါ့။ ကြည့်စမ်း။ ငါတို့ရဲ့ငုတ်တုတ်အလုံးကြီး စိမ်မြူးကို အလုံးသေးသမားသာအိုးရဲ့ငုတ်တုတ်အရင်းပိုင်းသာ ပုစွန်ပါပြီး ဟော အဖျားပိုင်းမှာ တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ ပါမလာတော့ဘူးမဟုတ်လားဟေ့”

သာအိုးတစ်ယောက် ပေါ်ကြီးအပြောကိုကြားပြီးနောက် မချီတင်ကဲဖြစ်၍နေပြီ။ ခပ်မဆိတ် တိတ်တိတ်နေရုံသာရှိ၏။ မိမိ၏ အလုံးသေးငုတ်တုတ်မှာ ပုစွန်အရနည်းခြင်းကို ဘာများတတ်နိုင်ပါမည်နည်း။ ရသေ့စိတ်ဖြေ တရားနှင့်သာနေရတော့၏။ ကံတရားကပင် မျက်နှာလိုက်လေသလား။ ကံတရားသည် နိမ့်ပါးသူဘက်မှ မှန်မှန်ကန်ကန်ရပ်တည်ပေးသော် ကောင်းပေစွ။ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူ လက်ပွားနှင့် ပေါ်ကြီးတို့ကို မိမိယှဉ်၍မရ။ သူတို့က ငုတ်တုတ်အလုံးကြီး ကိုင်နိုင်ကြပေ၏။ ရေပြင်ကို ချင်ခွက်နှင့် ချိန်တွယ်မရသလို ပေတံခွဲတမ်းနှင့် တိုင်းတာသတ်မှတ်ရယူနိုင်ဖို့လည်း မဖြစ်ချေ။ ရေသည်ပင်လျှင် အထက်ရေ၊ အောက်ရေဆိုသည် ခွဲခြားရှိနေ၏။ အနိမ့်အမြင့်ဟူသည် ထာဝစဉ်ဖြစ်တည်နေမည်သာဖြစ်၏။ ရသမျှနှင့်သာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲရပေတော့မည်။

နေစောင်းချိန်တွင် ရေတက်လာပြီ။ ရေတက်လျှင် ရေစီးကြမ်း၏။ ရေကြမ်းရေဆန်တွင် ငုတ်တုတ်မြူးချ၍ မရနိုင်တော့ဘဲ ကျောက်ဖော်ကာ တွဲကြိုးများရုပ်သိမ်းကြရသည်။ ထိုစဉ် စက်လှေတစ်စင်း အရှိန်ပြင်းစွာမောင်းဝင်လာ၏။ ချောင်းရိုးရှိ သာအိုးတို့

လှေသုံးစင်းအနီးသို့အရောက်တွင် စက်လှေအချိန်သတ်လိုက်၏။ စက်လှေပေါ်မှ မျက်နှာစိမ်းလူတစ်ယောက်က လှမ်းအော်ပြောနေ၏။

“ကဲ . . ဆရာတို့၊ စိတ်မရှိကြနဲ့။ နောက်နေ့မှာ ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်ကို ငုတ်တုတ်မထောင်ဖို့လာပြောတာ။ လိုင်စင်ဆွဲထားတဲ့ ပိုက်ချက်နေရာတွေဖြစ်လို့ မြို့နယ်ကိုတိုင်စာရောက်နေတယ်။ ငုတ်တုတ်ထောင်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ကို တရားစွဲမတဲ့။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုလည်း အကြောင်းကြားထားတယ်။ ဆက်မလုပ်ကြဖို့ လာပြီးသတိပေးတာ”

သာအိုးတို့အုပ်စု လှေပေါ်တွင် ဘုမသိဘမသိနှင့် ငေါင်းစင်းစင်းဖြစ်ကျန်ခဲ့ကြတော့သည်။

* * * * *

“မြို့ပေါ်က ရေလုပ်ငန်းရှင်တွေက မြို့နယ်ကိုတိုင်စာပို့တယ်။ ငုတ်တုတ်စိမ်းမြူးတွေ၊ တိုင်ထောင်တွေ၊ များတန်းသမားတွေအားလုံး ဒီချောင်းရိုးမှာမလုပ်ကြဖို့ မြို့နယ်ကအကြောင်းကြားလာတယ်။ ချောင်းတစ်ချောင်းလုံး လေလံဆွဲပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားလို့ တားမြစ်ပေးပါတဲ့”

ပေါက်သည့်နဖူးမထူးတော့ပြီ။ သာအိုး၊ ပေါ်ကြီးနှင့် လက်ပွားတို့ တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြ၏။ လည်လည်ဝယ်ဝယ်ရှိသူ ပေါ်ကြီးက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးစိန်ထွားကို အကျိုးအကြောင်းနှင့် စီကာပတ်ကုံးပြောတော့၏။

“ပိုက်ဆံဝါလားတွေက ရေလုပ်သားအမည်ခံပြီး လုပ်စားနေကြတာပါ။ မြို့ပေါ်မှာ ဆိုဖာအောက်၊ ပန်ကာအောက်ထိုင်ပြီး လက်ဝါးကြီးအုပ်အမြတ်ထုတ်တာ။ ငွေအားနဲ့လေလံဆွဲ၊ နောက်ပြီး တစ်ဆင့်ခံပြန်ရောင်းစား။ တစ်ကယ်တမ်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လုပ်စားကြတာက တို့တောသားတံငါတွေပါ။ သူတို့ငွေပေါလို့

ကုန်းပေါ်မှာဗိုလ်ကျတာအားမရနိုင်ဘဲ ရေထဲချောင်းထဲအထိ လောဘတက်တာ မတရားဘူးထင်တယ်”

လက်ပွား၏ဒေါသတစ်ဝက်နှင့် ခံစားချက်အသံ။

“ဟုတ်ပါကွာ။ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်လုပ်စားခဲ့တဲ့ ဒီချောင်းရိုးမကျန်အောင် ချုပ်ကိုင်လာတာတော့လွန်လွန်းပြီ။ မသကာ ရှဉ့်လည်း လျှောက်သာ ပျားလည်းဆွဲသာတော့ဖြစ်သင့်တာပေါ့။ ခုတော့ သူဌေးတွေလုပ်ရပ်ကြောင့် တို့ရွာသားတွေ ခွေးဖြစ်ရမယ့်ဘဝ။ သဘာဝက အခမဲ့ပေးထားတဲ့ရေပြင်မှာ တို့တစ်သက်လုံး လုပ်စားခဲ့ကြတာ။ ခုခေတ်ကျမှ တာဆီးပိတ်ပင်ခံရတယ်။ နူရာဝဲစွဲ၊ လဲရာသူခိုးထောင်းဖြစ်နေပြီ။ တံငါမဟုတ်တဲ့ အမည်ခံငွေရှင်ကြေးရှင်တွေ လုပ်သမျှ ခေါင်းငုံ့ခံ လက်ပိုက်ကြည့်နေရတော့မှာလား”

တစ်ရွာတည်းသားအုပ်ချုပ်ရေးမှူး စိန်ထွားက ကြားဖြတ်ပြောလိုက်၏။

“ငါလည်း တာဝန်အရပြောတာပါ။ တို့ရွာသားတွေ ဆင်းရဲနွမ်းပါးလို့ လက်တိုလက်တောင်းလုပ်စားတာကို တားမြစ်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် နေပူမိုးရွာမရှောင် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြတာကို စာနာပါတယ်။ သို့ပင်ငြားလည်း ပြောသံကြားရတာတော့ တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာငွေတိုးဖို့ မြစ်ရိုးချောင်းဖျားမကျန် လေလံစနစ်နဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုတာဆိုပဲ”

သူများပြောသည်ကို ချောင်ကပ်နားစွင့်သူ စာမတတ်ပေမတတ်နှင့် သာအိုးက ကောက်ကာငင်ကာ စကားတစ်ခွန်း ပြောလိုက်ချေသေး၏။

“အဲ . . အဲ . . အဲဒီဘဏ္ဍာငွေတွေ . . နိုင် . . နိုင် . . နိုင်င်တော် . . တော် . . က . . အ . . အပြည့်အဝရ . . ရရင်တော့ကောင်း . . ကောင်းတာပေါ့ . . ပေါ့”

ဇာတ်သိမ်းခန်းတွင်မူကား ခေတ်အဆက်ဆက်တုပ်နှောင်ထားသော ဆက်ထုံးကြိုးမျှင်များ မပြတ်တောက်သေးသ၍ သာအိုးတို့ အနိမ့်စားတံငါသည်များ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသက်တမ်း ရှည်လျားဆဲပင်။ နောက်ဆုံးတွင် သာအိုးတို့ရွာသားတံငါငယ်များသာ သူတောင်းစားခွက်ပျောက်ကာ နောက်ဆုတ်ပေးလိုက်ကြရ၏။

သာအိုးတို့တစ်တွေ၏ ငုတ်တုတ်များရှိ ဆက်ထုံးကြိုးများမှာ လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဖြေနိုင် ဖြုတ်နိုင်သော်လည်း လက်တွေ့ကျင့်လည်နေကြရသည့် ဘဝနယ်ပယ်တွင်းမှ ကာလဆက်ထုံးကြိုးတစ်မျှင်ကိုမူကား ဘယ်တော့များမှ ဖြေလျှော့ဖြုတ်ထွင်နိုင်မည် မသိတော့ချေ။ အမြစ်မြွှာများ တဖွားဖွားနှင့် ရေချောက်ကမ်းပါးသို့ ဖြာဆင်းနေသည့် ရေသောက်မြစ်ပိုင်ရှင် မိုးမခပင်ကြီးကား လေးအိမ်တန်းအုန်းပင်စု ဇနပုဒ်ချောင်းနဖူးတွင် မေးတင်လျက် အရိုးပြိုင်းပြိုင်းနှင့် ရှိချေပြီ။ အရွက်အခက်အလက်များမှာ စိမ်းလန်းစိုပြည်ခြင်း အလျဉ်းမရှိတော့ချေ။

ရေပြင်အစပ်တွင်ပေါက်ရောက်ပြီး ရေဝအောင်သောက်ခွင့် မရသည့် ရေငတ်ပင်ခြေကိုမှီရင်း ယစ်ရွှေရည်အရှိန်ကလေးနှင့် ချောင်းရေပြင်ကို မျှော်ငေးကြည့်နေသူ သာအိုးနံဘေးတွင် ငုတ်တုတ်စိမ်မြူးကလေးက ငေါင်းစင်းစင်းနှင့်သာ။

တောင်ပေါ်ကငါး

မမျှော်လင့်ပါဘဲ စမ်းချောင်းတစ်နေရာတွင် နှစ်ယောက်သား ဆုံစည်းမိကြ၏။

ရွာခြေကိုပတ်ခွေစီးသော တောင်ကျစမ်းသို့ နော်သီဖောရေချိုးဆင်းလာခိုက်ဖြစ်၏။ စမ်းချောင်းသည် ဝါးတစ်ရိုက်ခန့်ကျယ်၏။ ရေပြင်မှာ အေးမြကြည်လင်လွန်းလှ၏။ တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော ရေအလျဉ်အောက်တွင် ကျောက်ဆိုင်၊ ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲကလေးများကို အတိုင်းသားမြင်နေရ၏။ သည်နေရာသို့ရောက်လျှင် မည်သူမဆို စိတ်လက်ပေါ့ပါးလန်းဆန်းကြစမြဲဖြစ်၏။ စောဒိုင်းလုံသည် နွားအုပ်ကို တောင်ခြေစားကျက်သို့ထုတ်ခဲ့ပြီး စမ်းချောင်းဆီသို့ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်လာခဲ့၏။ စမ်းချောင်းနှင့် စားကျက်မြက်ခင်းမှာ ခွေးတစ်အူသာသာ လှမ်းသော်လည်း နွားများကို စိတ်ချလက်ချ လွှတ်ကျောင်းထားနိုင်ခဲ့သည်။

“အင်း. . . ဟင်းစားရလိုရငြား စမ်းချောင်းမှာ ငါးဖွေဦးမှပဲလေ”
လက်ထဲမှကြခတ်တံစူးကို တဆဆလုပ်ရင်း စဉ်းစားနေ၏။ တံစူးဝါး အဖျားကို မီးသင်းချွန်မြဲထား၍ မာကျောစူးရှနေ၏။ သည်တံစူးဝါးဖြင့် စမ်းချောင်းနှင့်သောင်ရင်းမြစ်တွင် ငါးထိုးကာ

ဟင်းစားရှာဖွေခဲ့ဖူးပေါင်းများလှပြီ။ စောဒိုင်းလုံသည် လုပ်နေကျ အတိုင်း စမ်းချောင်းအထက်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ဆန်တက်ရင်း ကျင်းအောင်းငါးကို ရှာဖွေနေ၏။ ရေသံမကြားပါမှ စမ်းကလိုင်တွင် အောင်းတတ်သော ငါးရုံဒိုင်းများကို တွေ့နိုင်မည်။ မြေပြန့်ဒေသ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်များတွင်သာတွေ့ရသော ငါးရုံကို ရိုးမတောင်ပေါ်ဒေသတွင် အံ့ဩဖွယ်ရာတွေ့ရှိရ၏။ ငါးရုံမျိုးတွင် ငါးရုံအောက်၊ ငါးရုံခေါင်းတို၊ ငါးအုံးမ၊ ငါးရုံပနော်၊ ငါးရုံဒိုင်းတို့ ပါဝင်သည်။ တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ပုံသဏ္ဍာန်ချင်းတူကြသော်လည်း အရောင်အဆင်းမှာမူကား ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ ကိုယ်ထည် အရှည်သုံးပေအထိရှိသော အမြီးတွင် ဒေါင်းမြီးကွက်ပါသည့် ဒိုင်းငါးရုံမှာ အကြီးဆုံးဖြစ်၏။ အများအားဖြင့် ကျင်းအောင်းဒိုင်း ငါးရုံကြီးများမှာ ဒိုက်စော်နံတတ်၏။ နှစ်ချို့ငါးမျိုးမှာ နွေရာသီတွင် ကျောက်စိုင်ကျောက်ခဲများစုဖွဲ့ရာ သစ်ပင်မြစ်ဆုံအကြားတွင် မှီတွယ် ကျက်စားလေ့ရှိကြ၏။ ရေမှော်ရေညှိများကို အံ့ကျင်းဖွဲ့စားသောက် နေရင်း မြစ်တွင်းသို့မဆင်းကြတော့ချေ။ မိုးကာလတွင် မြစ်ရိုး တစ်လျှောက် ပြည့်လျှံဖောင်းကားနေသော်ငြားလည်း နွေရောက် သည်နှင့် ရေနုတ်မြန်ကာ ရေစစ်သွားတော့သည်။

စောဒိုင်းလုံတို့ တောင်ခြေရွာမှစမ်းချောင်းကား သည်သို့ မဟုတ်။ ရွာမြောက်ဘက်ခြမ်းတောင်တန်းတွင် ချောင်းဖျားခံသည့် စမ်းချောင်းရေမှာ ဆယ့်နှစ်ရာသီပြတ်လပ်သည်မရှိ။ နွေခေါင်ခေါင် တွင် ရေနည်းသည်မှတစ်ပါး ခန်းခြောက်သွားသည်မရှိချေ။

“ဟော တွေ့ပြီ။ ငါးတွေ မနည်းမနောပါလား။”

ငါးတစ်အုပ်ကို ရုတ်ခြည်းပင်တွေ့လိုက်ရ၏။ စောဒိုင်းလုံ သည် ဓားမတစ်ချောင်းထည့်ထားသော တောင်းပလုံးကို ပခုံးထက် တွင် စလွယ်သိုင်းထား၏။ ရေအိုင်နှင့်နီးရာသို့ အသံမကြားအောင်

ရွေ့လျားရ၏။ အသက်ကိုပင် ပြင်းပြင်းမရှူရဲပေ။ သေချာပြီ။ ကျောက်ကပ်ရေမှော်ပင်များကို စုပြုံစားနေကြသော ငါးအုပ်ထဲမှ အကြီးဆုံးအကောင်ကို ချိန်ဆ၍ တံစူးဝါးနှင့်ပစ်ထိုးလိုက်၏။

“အား. . အမယ်လေး”

တစ်ပြိုင်နက်တည်း မလှမ်းမကမ်းမှ အော်သံကြားလိုက်ရ၏။ တောချောက်လေသလားဟုပင် ထင်မှားမိ၏။ သေချာဝေဖန်နေ၏။ မဟုတ်တန်ရာပြီ။ လူသံအမှန်ပင်။ စောဒိုင်းလုံသည် တံစူးဝါးတွင် တန်းလန်းထိုးမိထားသော ငါးကိုဖြုတ်ယူပြီး ပလုံးထဲကိုထည့်ကာ အသံကြားရာသို့ ပြေးသွားလိုက်၏။ အသံသာကြားသော်လည်း လူရိပ်ကိုမူ စိုးစဉ်းမျှမတွေ့ရသေးချေ။ ကွေ့ကောက်နေသော စမ်းချောင်းအနေအထားကြောင့်လည်းကောင်း၊ စမ်းရိုးအတိုင်း လူတစ်ရပ်စာမြင့်သော သက်ငယ်ရိုင်းပင်များ ထူထပ်စွာပေါက်နေ သောကြောင့်လည်းကောင်း မတွေ့မြင်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ကူကြပါ. . မြွေ. . မြွေလာနေပါလို့”

နော်သီဖောသည် ကြောက်လန့်တကြားနှင့် ငယ်သံပါအောင် အော်ဟစ်ရင်း စမ်းချောင်းထဲမှ ကမ်းစပ်ပေါ်သို့ အပြေးတက်လာ၏။ မြွေတစ်ကောင်ကို စမ်းချောင်းနဖူးရှိတောစပ်၌ ပါးပျဉ်းထောင်လျက် သား ဘွားခနဲတွေ့လိုက်ရာ ရေစိမ်နေရာမှထပြေးပြီး အသံကုန် ဟစ်အော်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရေစိုသင်တိုင်းရင်ရှားနှင့် ကပိုကရို ပြေးလာသဖြင့် ဖိုသီဖတ်သီဖြစ်နေ၏။ စောဒိုင်းလုံနှင့်အချိန်တို အတွင်း ဆုံမိလိုက်၍ ကံကောင်းသွား၏။ လက်မောင်းလုံးခန့် မြွေကြီးမှာ ဆင်ကိုပင်မလွတ်စတမ်း အမြီးထောက်ပစ်ပေါက်သတ် နိုင်သော ဆင်ပစ်မြွေ (ခေါ်) တောကြီးမြွေဟောက်ဖြစ်၏။ အဆိပ် ပြင်းလွန်းပြီး အန္တရာယ်ကြီးမှန်း အတွေ့အကြုံအရသိထား၏။

“အငြိမ်နေပါ။ မလှုပ်လေနဲ့”

လှမ်းအော်သတိပေးလိုက်၏။ မြေသည် လက်တစ်ကမ်း သာသာအကွာတွင် ပတတ်ရပ်နှာမှုတ်လျက်ရှိစဉ် ပါးပျဉ်းခွက်ကို တံစူးဝါးချွန်နှင့် အားကုန်ပစ်ထိုးလိုက်တော့သည်။ ပစ်မှတ်သို့ တည့်မတ်စွာထုတ်ချင်းခပ်ပေါက်ထွက်သွားရာ သွေးများ ငေါက်ငေါက်ပန်းထွက်ပြီး နီးရာကျောက်တုံးများကို သွေးရူး သွေးတန်းနှင့် ကျားနာခဲ ခဲနေတော့သည်။ အမောတကော ပြေးလွှားရင်း ခဲလုံးပေါ်ခြေချော်လဲနေသော နော်သီဖောမှာ စောဒိုင်းလုံ၏လှုပ်ရှားဟန်ကို အံ့အားသင့်လျက်ရှိ၏။

“နောက်များမှာ တစ်ယောက်တည်းရေချိုးမလာလေနဲ့”

လှစ်ခနဲကြည့်ကာ မသိမသာသတိပေးလိုက်၏။ ဖိုးရိုးဖားရား ရေစိုဆံပင်ရှည်မှာ ဖားလျားကျလျက်။ ကတုန်ကယင်နှင့် ရေစို သင်တိုင်းဝတ်ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဖိုလှိုက်ရှိုက်မောဖွယ်ရာ။ စောဒိုင်းလုံသည် အပျိုမကို ခေတ္တမျှစိုက်ကြည့်ပြီး မျက်နှာလွဲကာ မြေကြီးကိုဓားမနှင့် လက်စသတ်လိုက်၏။ ကရင်လူပျိုကောင်နှင့် အပျိုမတို့အကြည့်ချင်း ဆုံကြပြီ။ မျက်ဝန်းကိုယ်စီတွင် ချစ်ရည်ရွန်းလဲကြလေပြီ။ နှစ်ဦးစလုံး၏ ရင်ခွန်ခံစားရသော နှလုံးသားထက်မှအကွရာကို အနှိစမ်းချောင်း ရေပြင်မှတစ်ပါး မည်သူက သိနားလည်နိုင်ချိမ့်မည်နည်း။

* * * * *

ဆောင်းအကုန် နွေဦးပေါက်ဖြစ်လင့်ကစား နံနက်ခင်းမြူနှင့် အစုအဝေးသည် ဝေသီအုံဆိုင်းမှုန်မှိုင်းနေသေး၏။ နှင်းကြွင်းဇာပဝါ သည် တောင်ကမ်းပါးယံကို ငွေဖြူရောင်ဆေးသားမှုန်းခြယ်ထား သကဲ့သို့ပင်။ တောင်ကတုံးတွင် တောင်ခိုးငွေ့တို့ဝေလည်ရစ်ဖုံးနေ၏။ မြူတိမ်လွှာအချို့မှာ တောင်ထွတ်နေရာတွင် သိုင်းခြံဖိုးမိုးနေ၏။ တောင်ခိုးနှင့် တိမ်တိုက်တို့မှာ အကယ်ပင်ရောနှောယှက်လိမ်လျက် ရှိချေသည်။

အဘိုးအို ဖုခလုံးသည် အေးစက်တောင့်တင်းလွန်းသော သဘာဝဖွဲ့စည်းမှုကို နှစ်ခြိုက်စွာခံစားလိုစိတ် ရှိပုံမရပေ။ ငယ်ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးသည် ဒေသ၏အလှအပတို့ကို ရင်ကြားစေ့စေ့ ထိတွေ့ခဲ့ဖူးပြီ။ ယခုလိုနံနက်ခင်းမျိုးတွင် ဆန်အရက်တစ်ကျည် တောက်နှင့် မျောက်သားကင်တစ်ဖဲ့လောက်မည်သည်ကိုမျှ စိတ်ဝင် တစားမရှိတော့ချေ။ ခြေတံရှည်တဲအိမ်ခေါင်မိုးပေါ်သို့ ဆီးနှင်း အစက်အပေါက်များ တဖြောက်ဖြောက်ကျသံကိုပင် မသိကျိုးကျွန် နေနေလိုက်၏။

‘ကော့မနွန်း’ တစ်ရွာလုံးဆောင်ခိုင်းဒဏ်ခံခဲ့ရပြီး နှင်းမိုးဖြိုင်ဖြိုင် ကျဆင်းလေ၍ နေမြင့်မှသာ နေရောင်တွေ့ရလေ့ရှိ၏။ တောင်စဉ် ဝါးပိုးကို မှောက်လျက်တစ်ခြမ်း၊ ပက်လက်တစ်ခြမ်း ဆက်ကာ ဆင့်ကဲမိုးထားသဖြင့် နှင်းရည်စက်တို့ကို ရေတံလျှောက်ခံထားသလို ဖြစ်နေ၏။ သည်မြင်ကွင်းကိုလည်း အဘိုးအိုက မလိုလားစွာ စိုက်ကြည့်နေလိုက်၏။ အဘွားအို မိုးကျန်းမှာချမ်းနေသေးသဖြင့် မီးဖိုနံဘေးတွင် ပုဆစ်တုပ်ကွေးနေဆဲပင်။

စောဒိုင်းလုံတစ်ယောက်သာ ကျပ်ခိုးစင်ပေါ်မှ အရက် ကျည်တောက်ကို မီးသင်းနွေးကျဲ့ခဲ့ကာ အိမ်အောက်နွားအုံထဲမှ နွားလေးကောင်ကို စားကျက်ထုတ်ရန်ပြင်ဆင်နေ၏။ ဖုခလုံးသည် ပွေးကင်သီတံကို ပျဉ်းကတိုးအမြစ်ဆုံ ထင်းမီးသွေးရဲရဲပေါ်တင်ကာ လှန်လှောပေးနေ၏။ စောဒိုင်းလုံသည် နွားများကို ကြိုးဖြေလွှတ် လိုက်ပြီး မျက်နှာပေါ်မှ နှင်းစက်များကို လက်ဖဝါးနှင့်သပ်ချကာ အိမ်ရှေ့လှေခါးမှ ခြေလှမ်းကျဲကျဲလှမ်းတက်လာ၏။ ဖုခလုံးရှိရာ မီးဖိုနားသို့သွားပြီး လက်ဖမိုးနှစ်ဖက်ကို မီးကင်လိုက်၏။ မီးရိုန်ဖြင့် နွေးထွေးပြီး ပွေးကင်နံ့သင်းနေရာ ဆာလောင်လာ၏။ နံနက်စာ စားပြီး နွားအုပ်နောက်သို့ လိုက်ရပေဦးမည်။

“ဖု ပွေးကင်မကျက်ချေရော။ နွားတွေ တောင်ခြေကို လွှတ်ပေးခဲ့ပြီ”

“ကျက်လောက်ရောပေါ့လေ”

“နွားတွေ သိပ်ဝေးသွားမယ်။ စားသောက်ပြီးအမြန်လိုက်မှ။ စောဇိန်ထန်း ပဲခင်းထဲဝင်စားရင်ဒုက္ခ။ ဒီလူက စိတ်မာပါဘိသနဲ့”

သည်တော့မှ အဘွားအိုမိုးကျန်းသည် စားစရာများကို ခူးခပ်ပေး၏။

“ကဲ အလျင်စားချေတော့။ နွားမိဖို့က ကိစ္စ”

ချိုဆိမ့်သော စမ်းခရုပြုတ်နှင့် စူးထိုးဆန်ထမင်းပူပူနွေးနွေးကို အိုးလိုက်ချထား၏။ လက်ကျန် မျောက်ချေးခါးဟင်းနှင့် ပွေးကင်တို့ကို အရက်ဝါးကျည်တောက်တစ်ခွက်ဖြည့်စွက်လိုက်ရာ ရင်ထဲမှာ ရှိန်းမြဲသွား၏။ စောဒိုင်းလုံ၏ ပျိုမျစ်ဖို့ထွားသောခန္ဓာကိုယ်တွင် ပြင်ပအအေးဒဏ် ကပ်ငြိမနေတော့ချေ။ စားသောက်ပြီး ကမန်းကတန်းထွက်ခွာသွားတော့၏။ ဖုခလုံးသည် ဝါးမျက်ဆုံဆေးတံဖြင့် ဇိမ်ယူဖွာရှိုက်နေလိုက်၏။ အဘွားအို မိုးကျန်းသာ ဘန့်ပွေးရွက်ပွတ်ချွန်းကို ပါးစောင်ခဲရင်း စောဒိုင်းလုံကို မျက်စိတစ်ဆုံးလှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်၏။

“အဘွားကြီး”

အဘိုးအို၏ခေါ်သံကြောင့် အဘွားအိုက လေးတွဲတွဲ ဝဲစောင်းကာကြည့်၏။

“ဘာကိစ္စလဲပြောပါဘိ”

“ဒိုင်းလုံကိစ္စ။ ခုတစ်ခိုက်မှာ ဒိုင်းလုံ ငရုတ်ခင်းဆင်းတာ မတွေ့ချေဘဲ။ နွားကိုသာအာရုံထားလွန်းနေသလားလို့”

“အဲ့ ဘာအကြောင်းလဲ။ သူ့နွားတွေနဲ့ နွေတောင်ယာခင်းရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ပြီး လယ်သစ်ထွန်ခြစ်ရင် နွားကောင်းမှဖြစ်မယ်လို့

ပြောချေတာပဲ။ ငရုတ်ခင်းက သီးကင်းပေါ်နေပြီလေ။ အမှည့်မျှော်ဖို့သာရှိတော့တာ။ ကြွက်၊ ပွေးနဲ့တောကြက်ဖျက်တာလည်း မပြောပလောက်တော့ အမြဲသွားနေဖို့လိုသေးလို့လား။ ကျော့ချည်၊ ဘိထောင်နဲ့ ညွတ်ကွင်းတွေချထားလို့ အသားကင်များ နေ့တိုင်းစားနေရတာ သွားတွေတောင်ချို့တဲ့လှပေါ့”

အဘွားအို မိုးကျန်းက သားအတွက် ဖာဖာထေးထေးပြောကာ ပွတ်ချွန်းကိုသာ တဆတ်ဆတ်ဖွာနေ၏။ ဖုခလုံးနှစ်လိုဟန် မပြပေ။ အားမလိုအားမရဖြစ်နေပုံရ၏။

“ပြောလိုချက်ကတခြားပဲ အဘွားကြီး။ ကျုပ်သား အအားနေလို့ ပြောချက်မဟုတ်လေ။ ဒိုင်းလုံတစ်စုံတစ်ခုအတွက် စိတ်အတက်ဖြစ်နေချေလားလို့”

အဘွားအို မိုးကျန်းသည် ရုတ်တရတ် လျှပ်ပြက်သလို တုန်လှုပ်သွားပြီး-

“ဘယ်သို့ရယ်”

အဘိုးအိုသည် စိတ်မရှည်ဟန်နှင့် လေသံခပ်ထန်ထန် ပြောလိုက်၏။

“ပြောရင်း နားမရှင်းပေပဲကိုး။ ဒိုင်းလုံမှာ ရည်စားသန်ရှိနေပြီလားလို့။ ကဲ နားပေါက်ချေပြီလား”

“အင်”

သည်တော့မှ အဘွားအိုမိုးကျန်း၏ တုန်တုန်လှဲလှဲခန္ဓာ ပါးလှလှမှာ အံ့အားသင့်စွာ ယိမ်းပီယိမ်းပါးလှုပ်ခါသွားတော့၏။ စောဒိုင်းလုံသောက်ပြီးစအရက်ကျည်တောက်ကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ကာ စိုက်ကြည့်နေမိ၏။ ပြီးမှ သက်ပြင်းတိုတစ်ချက်မသိမသာချကာ။

“ဟင်း ဒါလိုတော့ မသိသာနိုင်ဘူးပေါ့။ အခုတလော အရက်ကျည်သောက်တာ အတန်ပိုသလားမှတ်တယ်။ ဒိုင်းလုံစိတ်မဖြူစရာ မဖြစ်စေဖို့ တောင်နတ်မင်းကို တိုင်တည်ရတော့တာပါ”

ဖုခလုံးသည် မိုးကျန်းနားနီးလေပြီဟု မှတ်ချက်ပြုကာ မီးသေဆေးတံအိုးထဲမှ ဆေးချေးပြာများကို ဝါးကြမ်းခင်းပေါ်သို့ တဒေါက်ဒေါက်ခေါက်ချလိုက်၏။ မိုးကျန်းသည် တွေဝေငြိမ်သက်စွာ ဖုခလုံးကိုကြည့်ရင်း ဘာမျှမပြောတော့ဘဲ ခပ်မဆိတ်နေလိုက်၏။ စောဒိုင်းလုံ တစ်စုံတစ်ဦးနှင့် ရည်ငံနေပြီကို ဖရုံသီးသလို တပ်အပ်သေချာပြောနိုင်လောက်ချေပြီ။

* * * * *

စောဒိုင်းလုံနှင့် နော်သီဖောတို့ တောင်ကြောကျွန်းပင်များ ကြားတွင်လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြေလျှောဝါးတော၌လည်းကောင်း၊ တောင်ခြေကိုပတ်ခွေစီးသော စမ်းချောင်းဝန်းကျင်၌လည်းကောင်း မကြာခဏဆုံတွေ့ဖြစ်ကြ၏။ သည်အချိန်မျိုးတွင် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးမှုဖြင့် ကုန်လွန်စေခဲ့၏။ ချစ်သူတို့ဘာသာဘာဝ ပူပင်သောကကင်းဝေးနေကြပေသည်။ သည်သို့နှင့်ပင် ကြင်နာခြင်းအတိနှင့် ပြောင်းခင်းတစ်ခင်းတည်နိုင်ခဲ့ပြီ။ အပြီးသတ်တောမီးရှို့ပြီးလျှင် စူးထိုးစိုက်ခင်းမှ မြေနိမ့်လယ်ကွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးနိုင်တော့မည်။ စိမ်းလန်းစိုပြည်သောစပါးခင်း၊ ပဲခင်း၊ ပြောင်းခင်းများကို စိတ်ကူးနှင့်မြင်ယောင်လျက်ရှိ၏။ သာမန်ငရုတ်ခင်းသမားဘဝမှ တစ်ဆင့် တက်နိုင်ပေတော့မည်။

အထူးသဖြင့် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာပြီဖြစ်သော မိဘနှစ်ကိုယ်အတွက် တောကောင်အသားများ ပေးမစားလိုပေ။ မိဘနှစ်ကိုယ်မှာ နိစ္စစူဝ အသားကင်များချည်းစားနေရသဖြင့် သွားများ ဆုံးပါးကုန်ကြပြီ။ တောင်ယာခင်းများမီးရှို့ထားသဖြင့် တောသား၊ တောင်သားများလည်း ရှားပါးနေလေပြီ။ တဲထရုံတွင်ချိတ်ထားသော ပလုံးထဲမှ ယမ်းပြောက်များကို နှိုက်ယူကြည့်လိုက်၏။ ဖလူးဈေးမှ လူကြုံမှာဝယ်ယူထားသော ယမ်းတောင့်များမှာ တစ်ထွာခန့်ရှိသည်၏။

ယမ်းပြောက်များကို သုံးတောင့်တစ်တွဲသားရေကွင်းနှင့် စုချည်လိုက်၏။ ယမ်းတောင့်ပြောက်အိုးတွဲလက်နက်နှင့် ဟင်းစားငါးကို ရှာဖွေဖမ်းဆီးရန် အချိန်တန်ပြီ။

သို့မှသာ သနားစဖွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများကို အသားအစား ငါးကင်ကောင်းကောင်းကျွေးနိုင်ပေမည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး တောမီးရှို့၊ တောင်ယာထွင်ထားသဖြင့် တောကောင်ငယ်များ ရှာဖွေစားဖို့ ခက်ခဲသည်မှာအမှန်ပင်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ငါးစဉ်းကော၊ ငါးအူကလီစာများကို ကြိုက်နှစ်သက်လှ၏။

စမ်းချောင်းလျှိုမြောင်တစ်နေရာတွင် တွေ့ရှိထားသော ကျောက်လှိုက်ခေါင်းမှငါးများကို မျက်စိကျခဲ့၏။ ယင်းလှိုက်ခေါင်းမှာ စမ်းချောင်းရေစီးဝင်နေသော ချောက်အိုင်ငယ်နှင့်ဆက်စပ်နေရာ ငါးဝင်လမ်းကြောင်းကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်နေရ၏။ အံ့လိုက်ကျင်းလိုက်မြင်တွေ့ခဲ့ရသော ကျောက်ငါးကြင်းအုပ်ကို ဖမ်းလိုသည်မှာ လက်ယားနေတော့၏။ တောင်ယာထွင်ခတ်အလုပ်မအားလပ်၍သာ လက်လွတ်ထားခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ တံစူးဝါးတစ်ချောင်းနှင့်လည်း အဆင်မပြေလှချေ။

“တောကောင်အသားချည်းစားနေရတော့ ငါးကင်နဲ့ဆန်အရက် တွဲဖက်လိုက်ချင်ပါ့”

စိတ်ကူးအတွေးနှင့် ပလုံးလွယ်လျက် ခပ်သွက်သွက် ထွက်ခဲ့၏။ စမ်းရိုးအတိုင်း ဖြတ်လျှောက်လာရာ လမ်းခုလတ်တွင် ပလိုင်းတစ်လုံးကို နဖူးသိုင်း ကျောပိုးလျက် အပြေးအလွှား ရောက်လာသော နော်သီဖောကို တွေ့လိုက်ရ၏။ အမောတကော ပြေးလာအော်ပြောရင်း. . .

“ဟော ပြောထားပါလျက်နဲ့ ငါ့ကိုမစောင့်ကောင်းတဲ့ အကောင်နော်”

“အပြစ်တင်စောပါပြီ။ စောင့်ရမယ့်နေရာမှ မရောက်
သေးတာရယ်”

“ကဲလေ နှုတ်ပိတ်ပါတော့။ သွားကြစို့ရဲ့”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် နှစ်ယောက်သား စမ်းချောင်းနှုတ်ခမ်း
တောချိုလမ်းကြားကို ဖြတ်သန်းလျက် လျှောက်ခဲ့ကြရာ လျှိုလှိုဏ်ဝ
သို့ရောက်ကြသည်။ စမ်းရေအလျဉ် တသွင်သွင်စီးနေရာ
ကြည်လင်သောရေပြင်၌ ကျောက်ငါးကြင်းများ ဥဒဟိုကူးခတ်နေကြ
သည်။ အရွယ်စုံငါးများကို အတိုင်းသားမြင်နေရ၏။ လူတစ်ရပ်ခန့်
နက်သော ချိုင့်ဝှမ်းရေပြင်ကလည်း လျှိုဝတွင် အဝန်းအဝိုင်း
အိုင်ထွန်းနေ၏။

အချိန်မဆိုင်းတော့ဘဲ စောဒိုင်းလုံသည် ပလုံးထဲမှ
ယမ်းမြောက်တစ်တွဲထုတ်ကာ စနက်တံမီးရှို့ပြီး လျှိုကလိုင်တွင်းသို့
ပစ်သွင်းလိုက်၏။ နော်သီဖောက ချိုင့်ဝှမ်းနဖူးတွင် ပလိုင်းကိုချကာ
စောင့်ကြည့်နေ၏။ မြောက်ဒိုင်းများကို တစ်တွဲပြီးတစ်တွဲ ဆက်တိုက်
ပစ်သွင်းရာ ပေါက်ကွဲမြည်ဟိန်းသံ တောင်လုံးညံ့သွား၏။

“ဖောင်းဒိုင်း.. . ဖောင်းဒိုင်း”

ရေစက်ရေပေါက်များ ဖွာခနဲလွင့်စင်ကာ ငါးတချို့ ဇောက်ထိုး
မိုးမျှော်ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ အသံသာမြည်၍ အဆံမပါသော
ယမ်းမြောက်သံကြောင့် ငါးများပေါလောတချို့ မိန်းမောပက်လက်
တချို့ ရေပြင်သို့ ပေါ်လာကြသည်။ စောဒိုင်းလုံသည် ရေထဲသို့
ခုန်ဆင်းကာ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် လိုက်ဖမ်းပြီး နော်သီဖော
ရှိရာသို့ ပစ်တင်ပေးနေတော့၏။ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်မရှိဘဲ နားကွဲ၊
နားအူသော ငွေရောင်ကျောက်ငါးကြင်းဖြူများကို ပလိုင်းတွင်းသို့
လက်မလည်အောင် ကောက်ထည့်နေရ၏။ ငါးအကောင်ကြီးများမှာ
ကျောက်ကလိုင်ကြားသို့ ဝင်ပြေးသွားကြသည်။ ငါးကြီးများမှာ

မြောက်သံကိုခံနိုင်ရည်ရှိသဖြင့် လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းသို့ ပြေးဝင်
ခိုအောင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

“ပလိုင်းနဲ့ ပလုံး နှစ်ခုစလုံးပြည့်ပြီမို့ပြန်စို့”

စမ်းချောင်းအစပ်သို့ပြန်တက်ခဲ့ပြီး အပြုံးကိုယ်စီနှင့် လာလမ်း
အတိုင်း ပြန်ကြသည်။ နေရောင်ခြည်သည် အရှေ့ဘက်တောင်တန်း
ပေါ်ကျော်၍ ထွန်းလင်းတောက်ပနေချေပြီ။ ဖမ်းမိထားသော
ကျောက်ငါးကြင်းများကိုကင်၍ ဖုနှင့် အမိုးကို ကောင်းကောင်း
ကျွေးနိုင်တော့မည်။ နော်သီဖောတို့သားအဖနှင့် ရွာထဲမှ အခြား
သက်ကြီးရွယ်အိုများကိုလည်း မျှဝေပေးရမည်။ ပီတိတစ်လှေကြီးနှင့်
ထည့်တွက်စဉ်းစား စိတ်ကူးဇယားချလျက်ရှိ၏။

အင်ပင်မြင့်ထက်မှ ချိုးစိမ်းမောင်နံ့မှာ တွတ်တီးတွတ်တာ
မြည်ကြွေးလျက်ရှိ၏။ နှစ်ကိုယ်တူလက်ချင်းယှက်ကာ ရွာအဝင်
ကျွဲကောပင်တန်းသို့ ရွှင်မြူးကြည်နူးမှုအပြည့်နှင့် ခပ်သွက်သွက်
လှမ်းလာခဲ့ကြသည်။ ချစ်ရည်စို့လူးသော အပြုံးပန်းများ
ပွင့်ဖူးလန်းဆန်းလျက်။

ကျွဲကောပင်တန်းများကြားမှ ထွင်းဖောက်ဖြာဆင်းသော
နေရောင်ခြည်သည် စမ်းချောင်းရေပြင်ထက်သို့ စိန်ပွင့်ပန်းများပမာ
လင်းလက်ဖြာကျကာ တဖျတ်ဖျတ်တောက်ပစူးရှလျက်။

တွင်းပွေးနှင့် ထပ်တူ

ရွာမြောက်ဘက်စိမ့်ချောင်းကိုကျော်၍ တောင်ပတ်လမ်း အတိုင်းသွားသော် ဂဝံမြေသားဖြင့် ပကတိဖြစ်တည်သော မြေနီတောင်ကြောရှိ၏။ တောင်လျားရှည်၍ တောင်လုံးကြီးကာ မြင့်မားမတ်စောက်၏။ ယင်းတောင်ပေါ်တွင် ဝါးတော၊ အင်တောနှင့် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းအတိပြီး၏။ သုံးပွင့်ဆိုင်မျက်စောင်းထိုးနေရာတွင် သက်ရင့်ကျောက်တောင်နှစ်တောင်ရှိနေပြန်သည်။ တောင်သုံးလုံးဆိုင် အလယ်ကောင်တောင်ခြေ၌ တောကောင်များရေဆင်းသောက်သည့် လျှိုမြောင်စမ်းရေအိုင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုရှိ၏။ တောင်သုံးလုံးပေါ်မှ ကြည့်လျှင် အထက်စီးမြင်နိုင်ပေသည်။ အင်၊ သစ်ရာ၊ နှောပင်ကြီးများ ပေါများစွာပေါက်ရောက်နေ၏။

ကျောက်တောင်နှစ်လုံးမှာ နှစ်မိုင်သာသာကွာဝေး၏။ တောင်ဘက်ကျောက်တောင်ခြေတွင် စောဒိုင်းလုံတို့နေထိုင်ရာ ကော့မနွန်းရွာတည်ရှိ၏။ ရွာကို ဝေ့ဝိုက်စီးသွားသောစမ်းချောင်း သည် ယင်းလျှိုမြောင်စမ်းတွင် ချောင်းဖျားခံ၏။ တောင်ကြားတွင် ဒယ်အိုးပမာလျှိုစမ်းမှာ မိုးအခါ ရွာသမျှခံယူထားရာ ဆယ့်နှစ်ရာသီ ရေရှိသဖြင့် လူနှင့်တိရစ္ဆာန်အတွက် အားထားရချေသည်။ စိမ့်မြေ

ဖြစ်၍ အပေါ်ရေခန်းခြောက်သော်မှ အောက်ရေကထွက်နေရာ စမ်းချောင်းမှာရေမပြတ်တော့ချေ။

စောဒိုင်းလုံသည် တောတိုးရင်း၊ ပွေးတွင်းရွာရင်းနှင့် မြေနီတောင်ကြောအနီးသို့ ရံဖန်ရံခါရောက်သွားတတ်၏။ သို့နှင့် တရခုန်းရွာသားများကို ဖြတ်သွားဖြတ်လာတွေ့ဖူးခဲ့သည်။ ‘တရခုန်း’ တောင်ပေါ်ကရင်ရွာသည် သံလွင်မြစ်အနောက်ဘက်ခြမ်း၊ မြေနီတောင်မြင့်ကြောတွင်ရှိ၏။ တရခုန်းကရင်လူမျိုးချည်းသက်သက် စုဖွဲ့နေထိုင်ရာတောင်ပေါ်ရွာကလေးဖြစ်သည်။ ဗျိုင်းတစ်မော့ မြင်သာသည့်အကွာအဝေးတွင်ရှိသော စောဒိုင်းလုံတို့၏ ကော့မန္တန်း ရွာပတ်ဝန်းကျင်ကို အပေါ်စီးမြင်ရသည်။ ကော့မန္တန်းရွာခြေမှ မျှော်ကြည့်လျှင် တရခုန်းရွာကို လုံးဝမမြင်ရချေ။ ကော့မန္တန်းရွာကုန်း မြေဆင်ခြေလျှောမှ မိုင်ဝက်ခန့်ဆင်းသွားလျှင် တောင်မှမြောက်သို့ အစဉ်စီးဆင်းနေသော သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းနှင့် အလှမ်းမဝေးပေ။ ပထဝီအနေအထားအရ မြဝတီခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ သင်္ကန်း ညီနောင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖလူးကျေးရွာအပိုင်နယ်မြေရှိ ရွာငယ် ဇနပုဒ်များသာဖြစ်သည်။ တရခုန်းကရင်လူမျိုးစုသည် ကော့ကရိတ် မြို့နယ်နှင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်တွင် ရွာသုံးရွာမျှသာ ဖြန့်ခွဲ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ရွာသုံးရွာပေါင်းပါမှ လူဦးရေတစ်ထောင် ကျော်ခန့်သာရှိ၏။ အမှန်စင်စစ် တောင်ပေါ်သားစကောကရင် လူမျိုးနွယ်စုများဖြစ်သော်ငြားလည်း ရောနှောနေထိုင်ခြင်း၊ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းခြင်းအလျှင်းမရှိကြချေ။ ပြောဆိုသည့်စကားမှာ အများ အားဖြင့်တူညီသော်လည်း ရိုးရာဘာသာဓလေ့စရိုက်များမှာ လွန်စွာ ကွဲပြားခြားနားလှပေစွ။

စောဒိုင်းလုံသည် ဒေသတွင်းနေထိုင်ကြသူ ကရင်လူမျိုး အချင်းချင်း သိခြားဖြစ်နေခြင်းကို စဉ်းစားမရဖြစ်နေမိ၏။ ရေညှိစိမ်း

တက်နေသော ကျောက်စရစ်ခဲများကြားမှ ငါးကြင်းသားပေါက် ကလေးများ ဟိုသည်လူးလာကူးခတ်နေကြသည်ကိုကြည့်ရင်း နှောင်ဖွဲ့မှု ကင်းဝေးခြင်းကို နှစ်လိုစွာခံစားနေမိတော့သည်။

* * * * *

ညက ငရုတ်ခင်းစောင့်ရင်း ကျော့ကွင်းထောင်များချထားခဲ့၏။ နံနက်ပိုင်းတွင် ရှားရှားပါးပါးပွေးတစ်ကောင် ကျော့မိထား၏။ ပွေးကောင်သည် ကြွက်နှင့်တူသော်လည်း ကြွက်ထက်အကောင် ကြီး၍ အမွေးထူ၏။ ကြွက်က နေရာအနှံ့အသိုက်လုပ်ကာနေတတ်၏။ ပွေးသတ္တဝါကား မြေတွင် ရှည်လျားသောတွင်းကြောများ ကွေ့လိမ် ကောက်ကာ တူးဆွနေတတ်ကြ၏။ တောမီးရှို့ထား၍ တွင်းအောင်း နေကြရာမှ ပွေးကောင်များမှာ အနေကျစ်ပြီး ပွေးကျင်းကိုတွေ့နိုင် ခဲလှ၏။ ကြွက်သားထက်ပွေးသားမှာ ပိုချို၍ အရသာကောင်းရာ ပွေးရှာသူများပြားကာ ပွေးကောင်ရှားပါးသည်လည်းတစ်ကြောင်း ဖြစ်၏။

“အင်း ပွေးကောင်တစ်ခုအရင်းပြုပြီး ပွေးများရတော့မှာပဲ”

ကျော့ကွင်းမှပွေးကိုဖမ်းပြီး အရှင်ထားကာ ကြိုးရှည်နှင့် ချည်နှောင်ထားလိုက်၏။ ပွေးကောင်ကို လျှော်ပင်ကြိုးနှင့် သိုင်းဖွဲ့ တုပ်ချည်ထား၍ အလွယ်တကူမလွတ်နိုင်။

“ဒိုင်းလုံ”

နောက်ကြောဘက်ဆီမှ ခပ်အုပ်အုပ်ခေါ်သံကြား၍ လုပ်လက်စရပ်လိုက်၏။ အပြာရင့်ရောင်သင်တိုင်းရှည်၊ ရောင်စုံ ပဝါခေါင်းစည်းနှင့် နော်သီဖောအလှကြောင့် တောင်စောင့်နတ် ဖမ်းစားခံလိုက်ရသလိုဖြစ်သွား၏။ ချစ်ခြင်းတရားလေပြည်ညှင်းသည် စောဒိုင်းလုံ၏ နှလုံးသားကမ်းပါးယံသို့ အဆက်မပြတ်ရိုက်ခတ်နေ ချေပြီ။

“ဘာကိစ္စစူးစိုက်ကြည့်နေသလဲ”

နော်သီဖောအနေကျပ်သည့်စကားပြောလိုက်မှ စောဒိုင်းလုံ ကျောက်ရုပ်အသက်ဝင်လာပြီထင်။ နော်သီဖောခမျာ ချစ်သူနှင့် ဆုံရခြင်းကို နှစ်လိုမိသော်လည်း စောဒိုင်းလုံ၏ အကြည့်စူးစူးဒဏ်ကို မခံနိုင်ဘဲ အနေကျပ်ရပြန်၏။ ရင်ထဲမှာမူ မြည်သံမစွဲသောလင်္ကာ တစ်ပုဒ်ဖြစ်တည်နေ၏။

“လှလွန်းပါပေလေ။ တကယ်တမ်းချစ်နိုးမိရဲ့”

မျက်နှာပြင်ထက်တွင် နှင်းဆီရိုင်းပွင့်ချေပြီ။ အစွမ်းကုန် ရှက်သွေးမဖြာမီ စောဒိုင်းလုံနံ့ဘေးသို့ ကျွဲကျွဲကလေးထိုင်လိုက် တော့၏။ နော်သီဖောပါးပြင်မှ တောင်တန်ကတိုးနဲ့ သင်းမြပျံ့မွှေး နေ၏။ လေအဝေ့တွင် တောစံပယ်ရိုင်းရနံ့က ပျံ့လွင့်နေပြန်၏။ သင်းရနံ့ထုံခြင်းနှင့်အပြိုင် ရင်တွင်းအနှစ်ချစ်ရနံ့တို့ကလည်း ကြိုင်လှောက်နေကြချေပြီ။ ပူပင်စိတ်အဆစ်အပိုင်းတစ်ခုကလည်း ရှိချေသေး၏။

“နင့်ကိုတစ်ခါတည်း ပျားအုံနှင်းလိုက်ချင်ပြီ။ စောဇိန်ထန်းရဲ့ မျက်လုံးတွေကို ငါစိတ်မချနိုင်ဘူး။ ငါ့ထက်ဦးအောင် နင့်ကို ပျားအုံ ပေးရန်ကြံရွယ်နေပြီထင်တယ်။ စောဇိန်ထန်းဟာ ဆင်ဝါးဖွဲ့နိုင်တော့ မှာလို့ တစ်ရွာလုံးက ခန့်တွက်နေကြတာလည်းအဟုတ်ပဲ။ ငါ့မှာက တောင်ယာခင်းနဲ့နွားနှစ်ရှဉ်းလောက်ရယ်ဆိုတော့ကာ. . .”

“တန်ပြီပေါ့ ဒိုင်းလုံ။ ငါ့မေတ္တာကို ရိုးမတောင်ကြီးအသိဆုံးပါ။ ငါမနှစ်လိုဘဲ နင်ကျွေးတဲ့အင်ဥနဲ့ မျောက်ဦးနှောက်ကိုမစားဘူး။ ချစ်လို့ကျွေးတဲ့ ငါးကလီစာငါးပိနဲ့ တောဆူးပုပ်ကိုသာ စားရပါစေလို့”

“တကယ်လား။ ဒီလိုဖြစ်ရင် မျောက်ဝံရိုင်းလက်ထဲက ပျားအုံ ဖြစ်ပါစေ၊ နင့်အတွက် မရမရှိစေရဘူးမှတ်”

နော်သီဖော ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်၏။ စောဒိုင်းလုံသည် နော်သီဖော လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်ကိုရင်ဘတ်ထဲဆွဲသွင်းလိုက်၏။ ဒေါန တောင်တန်း၏ရင်ခွင်နွေးဆီသို့ လေပြည်နုအေးသည် အသာအယာ ပင် တိုးဝေ့ဝင်ရောက်လျက်ရှိချေပြီ။

တောခွေးတောက်ပင်ခြေတွင် ကြိုးရှည်နှင့်လှန်ထားသော ပွေးကောင်ကား ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေ၏။ မလှုပ်သာ၍လည်း ဖြစ်သည်။

“ဒီပွေးကောင်ကိုကြိုးနှောင်ထားတာ ဘာကိစ္စကြောင့်လဲ”

“ဒါတည်ပွေးလေ။ ပွေးကောင်တွေဟာ ကြွက်လို နေရာအနှံ့ အသိုက်မလုပ်ဘူး။ အနေကျစ်ပြီး မြေတွင်းအောင်းတဲ့အတွက် ပွေးကျင်းကိုတွေ့ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ပွေးတစ်ကောင်ကျော့မိရင် အရှင်ထားပြီးမျှားရတယ်။ သူတို့က တွင်းကြောရှည်တွေတူးတတ် ကြတယ်။ သစ်အုံချုံနွယ်တွေမှာ မနေကြတော့ ရှာရခက်တယ်။ တောချုံမျက်ကွယ်မှာ ပွေးကျင်းလမ်းကြောင်းဟာ ကွေ့လိမ်ကောက် အောင် တူးဖောက်တတ်ကြပြီး ခြေရာခံကောက်ဖို့လည်း မလွယ်ဘူး။ တွင်းပေါက်ဝကိုတောင် တွေ့ဖို့မလွယ်ဘူးလေ။ တည်ပွေးကို ကြိုးရှည်နဲ့လှန်လို့ လူရိပ်လူခြည်မမြင်အောင်နေပြီး လွတ်ပေးရင် ပွေးကောင်များစုဝေးနေလေ့ရှိတဲ့ ကျင်းပေါက်အတိုင်းဝင်သွားပြီး လမ်းကြောင်းပြတတ်လို့ ပွေးကောင် အများအပြား ခိုအောင်းရာကို တူးဖော်ရတတ်လေရဲ့”

ယောက်ျားသားများသာသိနိုင်သော ပွေးဖမ်းနည်းအကြောင်း စောဒိုင်းလုံ ပြောသမျှနားထောင်နေရ၏။ နော်သီဖော မသိဝိုးဝါး ဖြစ်နေခြင်းကိုလည်း သဘောတွေ့လှ၏။

“နင်မသိတာတစ်ခုရှိသေးတယ်”

“ဘာများလဲ၊ ပြောပြချေပေါ့”

ပွေးသတ္တဝါများကဲ့သို့ အနေကျစ်လစ်သော တောင်ပေါ်သား လူမျိုးအကြောင်း တစေ့တစောင်း သိထားသမျှပြောပြလိုက်၏။

ဒေါနတောင်စဉ်တန်တလျား တောင်တန်းနေရာအနံ့အပြား တွင် စောဒိုင်းလုံတို့ ကရင်လူမျိုးများ အခြေချနေထိုင်ကြသည်။ ပါကညော၊ စကော၊ ကော်သူးလေ ဟုခေါ်ဝေါ်ကြသော်လည်း မြေပြန့်အရပ်မှ ပိုးကရင်များနှင့် စကားမတူကြချေ။ ဖားစည်ကဲ့သို့ ရိုးရာလက္ခဏာအချို့ တူကြသော်ငြား တောင်ပေါ်တောင်ကြား တောင်စောင်းများတွင်နေထိုင်ကြသော တရဒုန်းကရင်လူမျိုးများနှင့် ကား တစ်မူထူးခြား လားလားမျှမတူကြချေ။ တရဒုန်းကရင်များကား အခြားကရင်ရွာသားများနှင့် ရောနှောနေခြင်းလည်းမရှိ။ တောင်ခြေ တောင်အောက်တွင်မနေဘဲ တောင်ပေါ်တွင်သာ သီးခြားနေထိုင် ကြ၏။ တောင်ကြောပေါ်တွင်သာ တောင်ယာစူးထိုးစိုက်ပျိုး၏။ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ပြီး တစ်နေရာတွင် အတည်တကျနေလေ့ မရှိ။ တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ်အထိသာ ပျံ့ကျပြောင်းရွှေ့နေထိုင်တတ်ကြ သည်။ တိရစ္ဆာန်များ မွေးမြူခြင်းအလျှင်းမရှိဘဲ သားငါးလုံးဝ မစားချေ။ သဘာဝသစ်ဥ၊ သစ်ဖု၊ သစ်သီးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် များကို စားသောက်လေ့ရှိကြသည်။ ဟင်းချိုမှုန့်ကိုပင်မစား။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်အသားရှောင်ကြ၏။ အသက်သတ်လွတ် များသာ စားသောက်ကြသည်။ မီးအလို့ငှာ ဝါးမီးခတ်၊ ကျောက်မီးခတ်များကိုသာ သုံးစွဲနေကြဆဲဖြစ်၏။ မနုဿဗေဒ သုတေသီများက ‘အရိုင်းတွေရဲ့ကမ္ဘာ’ ဟုမှတ်ချက်ပြုကြသည်။ သီးသန့် ဇာတိစိတ်ဓာတ်ကိုအခြေခံသည့် မမှန်သည်ကိုမလုပ်၊ မဟုတ်သည်ကို မခံတတ်သောယဉ်ပါးမှုတစ်ခုရှိသော လူနည်းစု လူမျိုးဖြစ်ပေသည်။

* * * * *

“စောဇိန်ထန်းဟာ မာရေကျောရေနိုင်လှပြီး တစ်ဇွတ်ထိုးပြုမှု တတ်တယ်။ တစ်ရွာလုံးက ဇိန်ထန်းကိုတုပြီး သတ္တိခဲမလုပ်ရဲဘူး။ ဒီလူက ရွာအရှေ့ဘက် ကျောက်တောင်ပေါ်ကို တစ်လုံးထိုးတူမီး သေနတ်တစ်လက်နဲ့ တစ်ယောက်တည်း ဝံပစ်ထွက်ရဲတယ်။ လမိုက်ညမှာတောင် စိမ့်ချောင်မှာ တောဝက်လိုက်တတ်တဲ့ကောင်”

အရက်ပိုင်းတွင် အပေါင်းအသင်းများက ထောမနာပြုကြ ပေမင့် အရက်ဆီဝေနေသော စောဇိန်ထန်းမျက်နှာထားမှာ နီမြန်း တင်းမာနေ၏။

“တို့အဖော်သဟဲမှာ မင်းကထူးလှပေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆင်ကျွမ်းဖို့တော့လိုသေးတယ်။ တောင်ပေါ်လမ်းမှာ ဆင်ကိုင် ကျွမ်းပြီး ဆင်လမ်းကျမှသာ ဝါးပွဲဖွဲ့နိုင်ပေမပေါ့”

စောဇိန်ထန်းသည် စောလောင်းရင်ကို မလိုတမာ ဈေးကြည့် လိုက်၏။ စောလောင်းရင်ကလည်း အရက်ရှိန်နှင့် သူ့အကြည့်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲနေလိုက်၏။ စောဇိန်ထန်းဘဝင်မကျချေ။ မနှစ်က ဆင်လမ်းကျခဲ့သူ စောလောင်းရင်အဖို့ ပြောအားရှိပေမည်။ တောင်ပေါ်မှာသည် တောင်ခြေမြေညီဆီသို့ ထိုမှတစ်ဆင့် သောင်ရင်း မြစ်ကမ်းသို့ ဝါးဖောင်ဖွဲ့ကာ ဆင်နှင့်ဆွဲရာတွင် ဆင်ကိုင်ကျင်လည်၍ လမ်းထွင်နိုင်စွမ်းကျွမ်းကျင်သူကို ဆင်လမ်းကျသူဟုဆိုလို၏။ သဘာဝအလျောက် အလျှံပယ်ပေါက်ရောက်သော တောင်စဉ် ဝါးပိုးဝါးမျိုးမှာ အရင်းအဖျားဖြတ်ရုံမျှ ဖြောင့်တန်းညီညာစွာရှိကြ၏။ အရင်းပိုင်းမှာ နဖားဖောက်ကာ အထပ်ထပ်နွယ်ကြိုးတုတ်နှောင်၍ မြေပြင်တွင် ကုန်းဖောင်ပြုလုပ်ပြီး ဆင်အားဖြင့် ဆွဲယူနိုင်ရန် ဆင်ဝါးဖွဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“ဟေ့ကောင်၊ လောင်းရင် မင်းက ဆင်လမ်းကျခဲ့ပြီဆိုတော့ ပြောကောင်းပေမပေါ့။ ဒါပေသည့် ဇိန်ထန်းဟာ မင်းလိုပဲ ခဲပုပ်ရေ အတူတူသောက်လာခဲ့တဲ့သူပါကွာ”

မြောက်ပြန်လေသည် တောင်တလည်းပင်ကို တိုက်ခတ် သွားရာ အမှည့်အသီးတချို့ ကြွေကျသွား၏။ စောဇိန်ထန်းတို့လူစု နှင့်အတူ အရက်ကျည်တောက်များ လဲပြိုနေကြ၏။ အဖော်များနှင့် လမ်းခွဲခဲ့၏။ ရီဝေနေသောကြောင့် ခြေလှမ်းတိုင်းယိမ်းယိုင်နေ၏။ စမ်းချောင်းရှေ့တွင် နွားတစ်အုပ်နှင့်လူရိပ်မြင်သည့်အခိုက် အင်ရွက် ခြောက်များပေါ်သို့ ခပ်ပြင်းပြင်းနင်းလျှောက်လိုက်၏။ စောဇိန်လုံကို တွေ့လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စိတ်လှိုင်းတံပိုးလှုပ်နှိုးလိုက်သလို ဖြစ်ချေပြီ။

“ဟိုး. . ဆရာလေး ခိုင်းလုံ”

နွားအုပ်ကို စမ်းချောင်းမှမောင်းတင်ရန် ဟန်ပြင်နေရာမှ နောက်ပြန်လှည့်ကြည့်မိ၏။ စောဇိန်ထန်းကို ပက်ပင်းတွေ့လိုက်၏။ စောဇိန်ထန်းမျက်နှာကဲကမဟန်။ နှင်တံကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်မိ၏။ ကျွဲကောပင်တန်းမှ လေသရမ်းဝှေ့ယမ်းတိုက်ခတ် လာ၏။ စောဇိန်ထန်းသည် မဲ့ရွဲရွဲ ခနဲသံ အာလေးလျှာလေး သရော်ဟန်နှင့် တောပိစပ်ပင်များကို ခြေဖြင့်လှမ်းခတ်လိုက်ပြီး-

“နွားအုပ်ကြီးပိုင်ရှင်ကလည်းဗျာ၊ စကားစမြည်လေးဆိုပါဦးတော့”

စောဇိန်ထန်း၏ ရီသဲ့ သဲ့ စကားသံ ကို စောဇိန်လုံ နားမခံသာချေ။

“ပြောချင်တာ တဲ့တိုးပြောချေ၊ ငါ့နွားတွေကိုလည်းပြီး စကားမလီနဲ့၊ လီဆယ်တာမကောင်းဘူးမှတ်”

စောဇိန်လုံသည် စောဇိန်ထန်းမျက်နှာကို စူးစူးရဲရဲကြည့်နေ ခိုက်မှာပင် မဆီမဆိုင် လက်ပံသားကို ဓားနှင့်ချိုင်ချေပြီ။ စောဇိန်ထန်းသည် အသံမာမာနှင့်ပင် မထီမဲ့မြင်ပြုကာ ဆက်ပြော နေပြန်၏။

“ငါဆိုချင်တာ နော်သီဖောနဲ့ ပတ်သက်နေလို့ပဲ”

စောဇိန်လုံ ရင်မှာထိတ်ခနဲ ပျာပျာသလဲဖြစ်သွား၏။ စောဇိန် ထန်းသည် နော်သီဖောကို တစ်နည်းနည်းနှင့်ချဉ်းကပ်ရန် ကြံစည် နေမှန်း အကဲဖမ်းမိထားသည်မှာ ကြာပြီ။ စိတ်ချ၍မရကောင်းသူမှန်း လည်း သိထား၏။ ထို့ကြောင့်လည်း နော်သီဖောနှင့်တွေ့စဉ်က သူ့အကြောင်းကို ကြိုပြောထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စောဇိန်ထန်း၏ အပေါင်းအသင်းများ အခြေအနေကလည်း စောဇိန်လုံထက် သာ၏။ အဆိုးဆုံးမှာ စောဇိန်ထန်းသည် လူပု၊ တဖောက်ကန်း၊ တဖွတ်ထိုးသမား။ နော်သီဖောအတွက် စောဇိန်ထန်းကို စိတ်မချ နိုင်သည်မှာအမှန်။

“နော်သီဖောနဲ့ ပတ်သက်တယ်ဆိုတာဘာလဲ”

စောဇိန်ထန်း၏ အမူအရာရောလေသံပါ ခက်ထန်မာကျော နေဆဲဖြစ်သည်။

“ဟိတ်. . မသိယောင်မဆောင်နဲ့လေ။ ငါက လိုချင်တာကို ရအောင်ယူတတ်တယ်ဟ”

စောဇိန်လုံသည် ခံပြင်းစိတ်ဝင်လာ၏။ နားဝင်ချိုအောင် ပြောလိုစိတ်လည်း မရှိဖြစ်လာ၏။

“ဒါတော့ နင့်သဘောနဲ့နင်ဖြစ်စေပေါ့။ ငါ့ဆိုဆိုနေစရာမှ မလိုတာ။ လူယောက်ျားဟာ စိတ်အတက်နဲ့ချည်းပဲ။ ငါနင့်ကို မနာလို တအားလည်းမဖြစ်ချေဘူး၊ တောင်ယာအသစ်ထွင်ခတ်တယ်။ ပဲ၊ ပြောင်းစိုက်ဖို့ ထွန်ယက်မယ်။ တောင်ခြေစမ်းမှာ ဆေးပင်တွေစိုက်ပြီး ဆင်ဝါးဖွဲ့နိုင်ခြင်းဆိုတာ ငါ့စိတ်ရင်းမဟုတ်”

စောဇိန်ထန်းသည် တောင်တန်းပေါ်သို့ အဓိပ္ပာယ်မဲ့မျှော် ကြည့်ရင်း အခြောက်တိုက် ရယ်မောဟားတိုက်နေပြန်၏။

“ဟာ ဟာ ဇိန်ထန်း အလုံးစုံနားလည်ပါ။ ခြေလှမ်းသွားတာနဲ့ ဝမ်းမှာအူဘယ်နှခုရှိတယ်ဆိုတာသိပါ။ ဆင်ဝါးဖွဲ့နိုင်သူဟာ လိုချင်တာကို ရတတ်နိုင်ပြီဆိုတာ နင်ငြင်းမှာလား”

စောဒိုင်းလုံသည် နှင်တံနှင့် မြေကြီးကို ဖွာခနဲနေအောင် ရိုက်လိုက်၏။ ချက်ချင်းပင် စမ်းချောင်းထဲခုန်ဆင်းကာ ရေကို တဗွမ်းဗွမ်းကန်ကျောက်လျက် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ဖြတ်လျှောက်သွား တော့၏။ ကမ်းနဖူးရှိနွားအုပ်ကို ကြိမ်တံနှင့်ဝှေ့ယမ်းငေါက်ငမ်းကာ သိမ်းဆည်းသွားတော့သည်။ စောဇိန်ထန်းမှာ စမ်းချောင်းတစ်ဖက် တွင် ခါးထောက်ကြည့်ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့၏။

“အင်း ဒိုင်းလုံ၊ နွားလေးမဖြစ်စလောက်နဲ့ နော်သီဖောရဲ့ အချစ်ကိုရယူမယ်ပေါ့လေ။ ဟား ဟား ဟား”

ကျွဲကောပင်တန်းသို့ အိပ်တန်းတက်ကြမည့် တောကျီးကန်း များဆောက်တည်ရာမရဘဲ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ပျံသန်းသွားကြတော့သည်။

* * * * *

အရှေ့ရိုးမတောင်တန်းမှ သွယ်ယှက်ဆက်နွယ်နေသော ဒေါနတောင်ကြောမှာ သောင်ရင်းမြစ်အနောက်ဘက်တွင် ကပ်လျက် တည်နေ၏။ ဖလူးကျေးရွာသည် သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းနဖူးတွင် အခြေတည်ထား၏။ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း အရှေ့ခြမ်းတွင် ယိုးဒယားဈေး ရွာကြီးရှိ၏။ ကော့မနွန်းရွာမှ ဖလူးကျေးရွာသို့ တောလမ်းအတိုင်း ခြေလျင်ခရီး ကိုးမိုင်ခန့်ကွာဝေး၏။ သည်လမ်းခရီးနှင့်ပင် လူသုံးကုန်၊ စားသောက်ကုန်များ သွားရောက်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကြရပေ၏။ နိုင်ငံတော်၏ အရိပ်အာဝါသနှင့် အလှမ်းကွာနေကြသော အရပ်ဒေသများဖြစ်နေဆဲဟုဆိုနိုင်ပေသည်။

ထို့ထက်မက အလှမ်းဝေးလှသည့် တရုတ်နွားရွာအကြောင်းကို စောဒိုင်းလုံ သိချင်စိတ်များလှပေသည်။ မြေနီတောင်ကြောပေါ်တွင် သာ စုဖွဲ့နေထိုင်ကြပြီး သီးခြားလိုဖြစ်နေသော တောင်ပေါ်ကရင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားနေမိ၏။ တောတိုးရင်း တောက်တက်ခိုက်မှာ ရံဖန်ရံခါသာတွေ့ရတတ်သော

တရုတ်နွားကရင်များအကြောင်း ခြေခြေမြစ်မြစ်သိနိုင်ရန် အဖပုခလုံး သာမေးရချေတော့မည်။ ပုခလုံးက ရှေ့မီနောက်မီလူကြီးတစ်ယောက် မဟုတ်ပါလား။

“ဖု မြေနီတောင်ကြောပေါ်မှာနေကြတဲ့ တရုတ်နွားတွေ အကြောင်း ပြောပြပါဘိတော့။ အလွန်အမင်းသိလိုခြင်းဖြစ်မိတယ်။ ဂယနဏ သိရအောင်ပြောပြပါလား”

စောဒိုင်းလုံသည် နွီးဖြာနေသော ပုခလုံးကိုမေးမြန်းနေ၏။ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြားရပေတော့မည်။ သို့မဟုတ်ချေက နောက်လူများသိနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။

“တရုတ်နွားတွေဟာ ကရင်မျိုးပဲ။ သူတို့ဟာ တောင်ပေါ်၊ တောင်ကြော၊ တောင်ကလပ်တွေမှာပဲနေတယ်။ တခြားဘယ်ကရင်နဲ့မှ ရောနှောမနေဘူး။ သူတို့အချင်းချင်းတောင် ရွာနေမတူရင် ဆက်ဆံမှု မပြုဘူး။ ဘယ်ရွာသားနဲ့မျှ အဆက်အဆံမလုပ်ဘူး။ သက်ကြီး ရွာသားများ ဦးစီးတဲ့ ‘ကွန်ခို’ အုပ်ချုပ်ရေးရှိတယ်။ အခြား ရွာသူရွာသားနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုရင် ရွာက အပြီးအပိုင်နှင့်ထုတ်ခံရ တတ်တယ်။ တစ်နေရာတည်းမှာလည်း ကြာရှည်လေးမြင့်နေလေ့ မရှိဘူး။ အဲဒါထူးခြားချက်ပဲ”

ပုခလုံးသည် စိတ်ဝင်တစားနားထောင်နေသော စောဒိုင်းလုံ ကို ဆက်လက်ပြောပြနေ၏။ တရုတ်နွားလူမျိုးတို့တွင် ‘လူခို’ ဘာသာရေးစနစ်ရှိ၏။ ရသေ့တစ်ပါးကဦးဆောင်၏။ လူခိုဘာသာ ရေးကို အားလုံး လိုက်နာကျင့်သုံးရ၏။ ‘အဇူတက္ကေပါဏုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ ကိုးကွယ်မှုကို သေသည်အထိ မချိုးဖောက်ခြင်း၊ ငါးပါးသီလကို ရာသက်ပန်စောင့်ထိန်းရခြင်းဖြင့် ရသေ့ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ဆိုရချေ၏။ မိမိရွာနှင့်ရွာသားတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲသောရန်သူ ပေါ်ပေါက်ပါက ဦးဆောင်ရသေ့သူတော်မြတ်၏ဩဝါဒအတိုင်း

ခေါင်းတုံးဦးပြည်းရိတ်သော အမျိုးသားလူရွယ်များက တုတ်၊ ဓား၊ လှံဖြင့် တိုက်ခိုက်တတ်ကြသည်။ ငါးပါးသီလ နေ့စဉ်စောင့်ထိန်း ရသော်လည်း ဂါထာဆေးဝါး မန္တရားမန်းမှုတ်ပေးပြီး ရန်သူကို အသေအကျေခံချေမှုန်းတတ်ကြသည်။ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ စွမ်းရည်ထူးတစ်ခုခုရှိတန်ကောင်း၏။ ဦးခေါင်းနှင့် လက်မောင်းများတွင် ဆေးမင်ထိုးခြင်း၊ အဆောင် လက်ဖွဲ့ထားရှိခြင်းမှာလည်း ထူးခြားလှပေစွ။ သန့်ရှင်းသော တောင်ကျစမ်းရေကိုသာ သုံးစွဲကြ၏။ စမ်းရေကိုပင်လျှင် အထက်ဘက်အကျဆုံးမှရေကိုသာ သောက်ချိုးကြ၏။ အမျိုးသမီး များက အောက်ဘက်မှရေကိုသုံးကြရသည်။ သောင်ရင်းမြစ်ရေကို မည်သည့်အခါမျှ မသုံးစွဲကြချေ။ အကြောင်းရင်းမှာ သောင်ရင်းမြစ် သည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေသော ဘီးလူးမရုပ်ပုံကျောက်တောင် ပေါင်ရင်းမှဖြတ်သန်းစီးဆင်းလာသည်ဟု အယူရှိကြ၏။ သောင်ရင်း မြစ်ရေကိုသုံးသော် အစွမ်းတန်ခိုးမှေးမှိန်သည်ဟု အစွဲရှိကြသည်။ ပေါင်ရင်းမြစ်ဟူ၍လည်း အဆိုရှိကြပေသည်တမူ။

စောဒိုင်းလုံသည် အဝေးမှလှမ်းမြင်နေရသော တရုန်းရွာ အနီး တောကြီးမျက်မည်းထဲမှ တည်ပွေးတစ်ကောင်နှင့်မျှားပြီး ရရှိလာသော တွင်းအောင်းပွေးကောင်များကို အကင်တစ်မျိုး၊ ကျပ်တင်တစ်မျိုးလုပ်ရင်း ဖခင်ပြောပြသည်ကိုနားစွင့်လျက် တရုန်းကရင်များ၏ ဘဝပုံရိပ်များကို စဉ်းစားတွေးတောမဆိုး ရှိချေသည်။

“အင်း. . . ဒီတရုန်းတောင်ရိုးပျော်ကရင်တွေဟာ ငါဖမ်းတဲ့ ပွေးကောင်တွေလိုပါပဲလား။ အနေကျစ်၊ အစားကျစ်၊ အသွားကျစ်၊ အစစအရာရာ ကျစ်လစ်သိပ်သည်းတဲ့သူတွေ”

ဦးမအလှ ရတနာ

ပြောင်းခင်းရှိမြေစိုက်တဲကလေးတွင် စောဒိုင်းလုံ နီးထိုးရန် ဝါးသပ်လျက်ရှိ၏။ တဲအနီးတောင်ယာတွင် ပြောင်းပင်ပျိုတို့ စိမ်းစိုလန်းဆန်းနေ၏။ ရည်မှန်းထားသည့်အတိုင်း အောင်မြင်မှုကို ပီတိဖြစ်နေမိသည်။ ပင်ပန်းကြီးစွာ ခုတ်ထွင်ထားရာမှ ကျေနပ် အားရမှုမှာ အတိုင်းအဆမရှိချေ။ တောင်ခြေစိုက်ကွင်းရစေဖို့ တောနင်းရကျိုးနပ်ခဲ့ပြီ။ နီးထိုးဝါးကို ဆစ်ပိုင်းဖြတ်တောက်နေစဉ် တောင်ခြေဘက်ဆီမှ သေနတ်သံတစ်ချက် ရုတ်တရက်ထွက်ပေါ် လာ၏။ အသေအချာနားစွင့်လိုက်ရာ ရွာထဲမှအသံလည်းမဟုတ်။ တောပစ်ပြောင်းရှည်တစ်လုံးထိုးတူမီးအသံမျိုးလည်းမဟုတ်။ သေနတ်သံလာရာ တောင်ခြေမြက်ခင်းသို့ ကမန်းကတန်းပြေးသွား လိုက်၏။ စားကျက်တွင် နွားအုပ်မတွေ့၍ တောစပ်အထိ ခြေကြောင်းလိုက်ကြည့်ရာ နဘူးနွယ်ပင်များကြားတွင် ခြေအစုံတန့် ရပ်သွား၏။

“ဟာ”

နှုတ်မှတအံ့တကြ ပွင့်အံ့ထွက်သွား၏။ အံ့အားသင့်လျက် မြင်ကွင်းကို အမောတကောငေးကြည့်ရင်း တဒိတ်ဒိတ်ရင်ခုန်နေ၏။

ရှေ့တည့်တည့်တွင် ဇိန်ထန်းနှင့်လူလေးယောက် ခါးထောက်ရပ်လျက် တွေ့လိုက်ရ၏။ သေနတ်ကိုယ်စီလွယ်လျက် ရပ်နေကြသည်။ လူစုရှေ့တွင် အသက်ပျောက်နေသော နွားသေတစ်ကောင်။

“နင်တို့ဘယ်လိုလုပ်လိုက်ကြတာလဲ”

စောဒိုင်းလုံအသံမှာ ဒေါသစိတ်ကြောင့် ခက်ထန်မာကျော ကျယ်လောင်နေ၏။ စောဇိန်ထန်းမူကား လက်ပိုက်မပျက်၊ ပြုံးစိစိ မျက်နှာပေးနှင့် မခန့်လေးစားလုပ်နေ၏။

“ဒါ ဘာသဘောလဲ ဇိန်ထန်း။ ငါ့ခြေထောက်ကို ရိုက်ချိုး လိုက်တာပဲ။ ငါ့နွားမရှိရင် ပြောင်းခင်းမလုပ်နိုင်အောင် နင်တမင် ယုတ်ကန်းတာ”

စောဒိုင်းလုံပြောရင်း ရှေ့တိုးလာပြီး မိမိနွားသေကို ကြည့်ကာ အသားတဆတ်ဆတ်တုန်နေ၏။

“ဒါတော့ ငါမသိဘူး။ ဟောဒီ ဆရာတို့က ရိက္ခာအတွက်”
“ဘာ”

စောဒိုင်းလုံ၏ အသံပေါက်ကွဲထွက်သွားပြီး စောဇိန်ထန်း၏ လည်မျိုကို တအားပြေးဖက်၍ အသားကုန်ညှစ်တော့၏။ ဒေါသစိတ် အဟုန်နှင့် ဘာကိုမျှမမြင်တော့ချေ။ စောဇိန်ထန်းကို သူ့နွားသေ သလိုသေစေရန်သာ မာန်တင်းလျက်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် စောဒိုင်းလုံ၏ နောက်စေ့တွင် ပူခနဲခံစားလိုက်ရပြီး မြင်ကွင်းအာရုံမှာ ရိုးမတောင်တန်းကြီးချာချာလည်သွားတော့သည်။

မူးနောက်ရီဝေစွာ အိပ်ရာထက်တွင် မှိန်းနေရ၏။ ဖုခလုံးသည် ဒဏ်ရာကိုဆေးအသစ်ထည့်ရန် သစ်ဆုံတွင် ဆေးမြစ် များကိုထောင်းနေ၏။ အဘွားအိုဦးကျန်းကား မီးဖိုတွင်ချက်ပြုတ်နေ၏။ အိမ်အနောက်ဘက်လှေခါးဆီမှ နော်သီဖောတက်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရာ မိုးကျန်းက အိမ်ပေါ်သို့ ခေါ်လာ၏။ စောဒိုင်းလုံ

လဲလျောင်းနေရာသို့သွား၍ ဆေးထောင်းနေသောဖုခလုံးကို အကြောင်းစုံမေးမြန်းနေ၏။

“ဖြစ်ခြင်းနဲ့ ဖြစ်ရပ်ကိုတော့ မပြောတတ်အောင်ပဲ။ ဇိန်ထန်း ကောက်ကျစ်ပုံက လက်လွန်ပါဘိ။ နွားတစ်ကောင်ဆုံးရရဲ့လေ။ မကောင်းလူကွယ်”

ပါးရေနားရေတွန့်နေသောအဘိုးအိုမှာ သားအတွက် ရတက်မအေးစွာ ပြောပြရှာ၏။ နော်သီဖောသည် ဖုခလုံးစကား နားထောင်ပြီး မိမိသိထားသမျှကို ပြန်လည်ပြောပြလိုက်၏။

“ဒါထက်မကပေါင်ပဲ။ ဇိန်ထန်းက ဒိုင်းလုံဟာ ရိက္ခာပေးဖို့ ငြင်းဆန်တဲ့အတွက် ဒဏ်ခတ်ခံရတယ်လို့ တစ်ရွာလုံးကိုနားသွင်း နေလေရဲ့။ ဒိုင်းလုံကိုတော့ ရန်လိုနေမှာပဲ။ အတော်လည်း အကျင့်တန်လွန်းတယ်။ မဟုတ်ပါမှလွဲချေရော။ သီဖောကို သူ့ဘက် ပါလာအောင် ဒိုင်းလုံမကောင်းကြောင်း အပြစ်ဖို့စကားလွှင့်နေတာ။ အိမ်ကအဖကိုလည်း ဒိုင်းလုံဆိုးဝါးတဲ့အကြောင်း လာလာပြီး ပြောပြောနေတယ်။ အဖကလည်း သူပြောတာကိုဟုတ်လေမှာပဲလို့ အထင်ရောက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒိုင်းလုံကို ဇိန်ထန်းအကြောင်း သိရအောင် ပြောပြချင်နေတာ”

“အေးကွယ်။ ညစ်ညမ်းမှုကို တောင်စောင့်နတ်မင်းတွေ ကြည့်လို့မနေကြပါဘိ။ ဒိုင်းလုံကိုသာ အကြောင်းချင်းတအစုံများ ပြောကြားခဲ့ပါရော”

နော်သီဖောသည် စောဒိုင်းလုံလဲလျောင်းနေရာ ဝါးနှိုး ကြောဖျာချပ်အနီးသို့ တိုးကပ်သွားပြီး-

“ဒိုင်းလုံ နေကောင်းသက်သာရဲ့လား”

မှိန်းနေရာမှ မျက်စိကိုအသာဖွင့်ကြည့်လိုက်၏။ ခေါင်းမှ ဒဏ်ရာကြောင့် မူးနောက်နေဆဲဖြစ်၏။

“အင်း”

“နင့်အတွက်စိတ်ပူတယ်။ နင်တစ်ခုခုဖြစ်မှာစိုးတယ်။ သိသိချင်းလာလိုပေမယ့် အဖေအရိပ်ကြည့်ထွက်ခဲ့ရတာ။ အဖေ သိရင်လည်း အဆူအကြိမ်းခံထိရဦးမှာ”

“ငါ့အတွက်သောကမရောက်နဲ့။ ဇိန်ထန်းကိုသာ သတိမူပါ။ သင်းဟာ တစ်သက်မမေ့နိုင်လောက်အောင် စိတ်ရိုင်းရှိသူပဲ”

“ငါလည်းအကဲဖမ်းမိပါတယ်။ ဆင်ဝါးဖွဲ့နိုင်ဖို့ရာ ရမယ်ရှာပြီး ငါနဲ့နီးစပ်အောင် တမင်ဖန်တီးနေရဲ့”

ဖုခလုံးဆေးဆုံကိုယူလာပြီး ဒဏ်ရာကိုဆေးထည့်ပေးရာ နော်သီဖော့ ဝိုင်းကူပေး၏။ ကိစ္စပြီး၍ ပြန်ခါနီးတွင် စောဒိုင်းလုံ၏ နဖူးပြင်ထက်သို့ အနမ်းပန်းတစ်ပွင့် ခြွေချပေးလိုက်သည်။

စောစီးစွာ အိပ်မောကျတော့မည့် ရိုးမ၏အေးစိမ့်မှုမှာ အတိုင်းအဆမရှိချေပြီ။ ထို့အတူ စောဒိုင်းလုံနှင့်နော်သီဖော့တို့၏ ရင်တွင်းမှ နွေးထွေးမှုမှာလည်း အတိုင်းအဆမဲ့ချေပြီတည်း။

ဖုဆရန်းသည် တစ်စုံတစ်ရာကို လေးနက်စွာစဉ်းစားနေဟန် တူသည်။ ငါးအူစဉ်းကောဟင်းလုပ်ရန် သံပရာသီးခူးပြီး ပြန်လာသော သမီးနော်သီဖော့ ရောက်လာသည်ကိုပင် သတိမထားမိချေ။ နော်သီဖော့သည် မီးဖိုဝင်ရန်ဟန်ပြင်နေရာမှ အဖကို ဆတ်ခနဲ အကဲခတ်လိုက်၏။

“အဖ သမီးဟာ အပျိုမဖြစ်၍ အသွားအလာဆင်ခြင်ကွယ်။ သမီးအရွယ်တန်ပြီမို့ အဖအချိန်တိုင်း ပြောလိုခြင်းမရှိကွယ်။ တကယ်တမ်း စိတ်ညှိမှာစိုး၍ အဆိုးမဆိုရက်ပါလေ။ ဒိုင်းလုံကို လူမွန်တစ်ယောက်လို အထင်ရောက်နေသလား”

“ဒိုင်းလုံဟာ မကောင်းလူတစ်ယောက်တော့မဟုတ်တာ အမှန်ပါ အဖ”

“အင်း အဖတွေ့ထင်တာ မမှားယွင်းလေဘူး”

“ဘာကိုများထင်တွေ့တာမျိုးလဲ အဖ”

“ငါ့သမီးဟာ ဒိုင်းလုံအတွက် သက်ဝင်စိတ်ထားနေပြီလားလို့” နော်သီဖော့၏အဖမျက်နှာ ညှိုးရော်စွာရှိခြင်းကို အလိုမရှိပါ။

မိမိအတွက်နှင့် ရတက်ပူရသောကိစ္စ အဖကိုမဖြစ်စေချင်။ အမှန် စကားကိုပင် ဆိုလိုက်တော့၏။ နေမြင့်လေ အရူးရင့်လေ အဖြစ်မခံ တော့ပြီ။

“သမီးနဲ့ ဒိုင်းလုံတို့နှစ်ယောက် ချစ်ရည်တူမျှနေကြပြီအဖ”

ဖုဆရန်းသည် အံ့အားသင့်ခြင်းမရှိဘဲ နော်သီဖော့ကိုသာ စိုက်ကြည့်လိုက်၏။ နော်သီဖော့သည် ပြောပြီးခေါင်းငုံ့နေလိုက်၏။ ဖုဆရန်းသည် နောက်ကြောင်းအတိတ်ပြန်တွေးရင်း မိတဆိုးသမီး ဖြစ်သူကို စိတ်မညှိစေလို။ လူပျိုကောင်၊ အပျိုမတို့သဘာဝကို မိမိဘဝ ငယ်နုစဉ်ကာလများနှင့် ယှဉ်ထိုးစဉ်းစားကာ ပြောချင်သည့် စကား မထွက်နိုင်အားဘဲရှိချေသည်။ တစ်ကောင်ကြွက်၊ ဥတစ်လုံး သမီးမို့ ဖိဖိစီးစီးလည်းမဆိုရက်ပေ။ သမီးကိစ္စ သူ့စိတ်အလိုကျသာ ဖြစ်စေရောဟု သဘောထားလိုက်တော့သည်။

“ပြောဖို့စကားရှိတယ်။ တမြန်နေ့က ဇိန်ထန်းရယ်လေ။ အဖတို့ဆင်ကို ဒီတစ်နေ့မှာအငှားချထားဖို့ဆိုလာတယ်။ အဖလည်း အရွယ်ထောက်ပြီမို့ ဆင်ကိုင်မသန်ချေတော့ဘူး”

နော်သီဖော့သည် စောဇိန်ထန်း၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိလိုက်၏။ ဆင်ငှားမချရန် အဖကိုပြောလိုသော်လည်း အဖအတွက်ငဲ့ကွက်ကာ ဆင်လမ်းအသွားအလာပူပန်မိ၏။ အဖကို အနားရစေချင်၏။ အိမ်ကဆင်ကိုအငှားလာသည်မှာ မိမိကို သွယ်ဝိုက်ဆက်နွယ်ခြင်းတစ်မျိုးပင်။ လောဘအကြီးသားလူကို စိတ်မချနိုင်သည်လည်းတစ်ကြောင်းဖြစ်၏။ ဆင်ငှားလာသည့် စောဇိန်ထန်းမှာ အကြောင်းချင်းတရှိရပေမည်။

“အဖဆန္ဒအတိုင်း ဒီတစ်နေ့မှာ အငှားချထားချေပါ”

“သမီး သဘောညီရင်ကောင်းပါလေရဲ့။ အဖတို့မှာ ထိုက်သလောက်ပြည့်ဝနေသားပဲ။ ဟော ပြောရင်းနဲ့ ဟိုမှာ စောဇိန်ထန်းတောင် လာချေပါပေါ့”

အိမ်ဝင်းစည်းရိုးတွင် စောဇိန်ထန်းနှင့် အဖော်ကောင် တစ်ယောက်ပေါက်ချလာ၏။ တစ်ယောက်လူသည် ကော့မနွန်း ရွာသားမဟုတ်။ မျက်နှာစိမ်းလူဖြစ်၏။ နော်သီဖောမီးဖိုထဲသို့ ဆတ်ခနဲ ဝင်သွား၏။ အိမ်ရှေ့လှေခါးမှ ကတိုက်ကရိုက်တက်လာကြရင်း စောဇိန်ထန်းမျက်စိကျွတ်ထွက်လုမတတ်ကြည့်နေ၏။ နောက်မှ ကပ်ပါလာသူအဖော်က စောဇိန်ထန်းခြေချော်မကျစေရန် ထိန်းလိုက် လာ၏။ လှေခါးမှာ လူနှစ်ရပ်စာမျှမြင့်၍ စောဇိန်ထန်းငေးငမ်းပုံနှင့် ချော်ကျနိုင်၏။ လှေခါးထစ်တွင် ခြေချော်လျှင် အရှောင်ထိပြီး အရှက်ရပေမည်။ နော်သီဖောရိုရာမီးဖိုသို့ စွေစောင်းကြည့်ကာ ဖုဆရန်းရှေ့တွင် ခပ်လျှိုလျှိုဝင်ထိုင်ကြ၏။

“ကဲလေ. . စောဇိန်ထန်း၊ လာရင်းကိစ္စပြောချေပေါ့”

“ဟုတ်ပါရဲ့. . ဖထီးကိုပြောထားချေတဲ့ကိစ္စ”

“ဆင်ဖိုးဆင်ခ သိချင်လှတယ်”

“အငှားချဖို့ အဖိုးအခကိုဆိုပါ ဖထီး”

“ဆင်လမ်းကျတော့ ငါ့ဆင်ကို ဘယ်ဆင်မှ လိုက်မမိချေ။ ဆင်ကိုင်ကျွမ်းရင်မိုးအထိ ခိုင်းနိုင်ပေါ့။ ဝါးဖွဲ့ဆင်ဆိုတော့ကာ အခိုင်းကြမ်းလို့တော့ မရချေဘူး။ ယိုးဒယားငွေတစ်သိန်း ကျသင့် ပေးချေရမှာ”

“စိတ်အေးနေပါ ဖထီး။ ဆင်ခကိုတစ်ခါတည်းပေးချေခဲ့မယ်။ နောက်တစ်နေ့မှ ဆင်လာကောက်ပါမယ်။ ဟောဒီက မိတ်ရင်းနဲ့ ဖလူးဈေးကမှာယူခဲ့တဲ့ လက်ဆောင်များလည်းပေးပါတယ်”

စောဇိန်ထန်းသည် ယိုးဒယားငွေစက္ကူတစ်ထပ်ကို ဖုဆရန်းသို့ လှမ်းပေးနေ၏။ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် မျက်နှာလုပ်သူ စောဇိန်ထန်းအမူကိုကြည့်ပြီး စိတ်ထဲတွင် ရတက်မအေးနိုင်သလို ဖြစ်မိနေ၏။ ယိုးဒယားမဲခေါင်အရက်၊ လစ်ပိုဖင်ဒါအားဖြည့်အချိုရည်၊ ဆမ်မစ်၊ စီတီဇင်းစီးကရက်နှင့် ကြက်ဆင်၊ သိုးသား၊ ပြည်ကြီးမျော့ စည်သွတ်ဘူးများ။ မတင်မကျစိတ်ထားနှင့်ပင် လက်ခံထားလိုက်ရ၏။

“ရိုးစင်းတာမှ ဟုတ်ကြပါလေစ”

* * * * *

စောဒိုင်းလုံသည် နှင်းကြွင်းကြားတွင် တောင်ခြေယာမြေ တစ်ခင်းကို နွားတစ်ရျှဉ်းနှင့် ထွန်ယက်နေ၏။ ပြောင်းခင်းကို မကြာခဏလှမ်းကြည့်ရင်း မြေပဲခင်းအသစ်စိုက်ပျိုးရန် အားသန် စိတ်ထားနှင့် ကြိုးစားလျက်ရှိ၏။ တောင်ရိုးပေါ်မှ မျောက်အော်သံ များကြားနေရသည်။ ပြောင်းခင်းကို မျောက်ဖျက်ဆီးမည်စိုး၍ မြေစိုက်တဲဉ်ဉာ နွားများကို အဖော်ပြုကာ တစ်ယောက်တည်း နေလာခဲ့၏။ ပြောင်းခင်းကိုစောင့်ရှောက်ရင်း ပျင်းပျင်းရှိလာသည်နှင့်။

“အင်း ဒီနေ့မျိုးမှာ နော်သီဖော ရောက်လာရင် ဘယ်လောက် ကောင်းလိမ့်မလဲ”

အလုပ်လုပ်ရင်း စိတ်ကူးတွင်အမှတ်ရနေ၏။ သည်လိုနှင့်ပင် ပြောင်းတစ်ခင်းပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီ။ မြေပဲခင်းအတွက်လည်း လုပ်ငန်း စနိုင်ပြီ။ နောက်တစ်မိုးတွင် စူးထိုးကွင်းမှ စပါးခင်းကို မြေနိမ့်ကွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်တော့မည်။ ငရုတ်ခင်း၊ ဖရုံခင်းသမားဘဝမှတစ်ဆင့် တက်ကာ ကြိုးစားအားထုတ်သွားရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့မှသာ နော်သီဖောနှင့် ထာဝရလက်တွဲနိုင်ပေမည်။ နေသည် တောင်ကြောပေါ်သို့ကျော်၍ ထွက်ပြုလာ၏။ နဖူးပြင်ထက် ချွေးစက်တို့တွဲခိုနေ၏။

အလုပ်ကိုခေတ္တနားပြီး မလှမ်းမကမ်းရှိ မြေစိုက်တဲ့သို့ လျှောက်သွား၏။ တဲထရံတွင်ချိတ်ထားသော ဝါးကျည်တောက်မှ ရေတစ်ခွက်ငဲ့သောက်လိုက်၏။ ရင်မှာအမောပြေအေးမြသွား၏။

“အင်”

ပြောင်းခင်းအစပ်တဲဆီသို့ အလျင်စလိုပြေးလာနေကြသော ဖုဆရန်းနှင့် နော်သီဖောတို့ကို ရေသောက်ရင်း လှမ်းမြင်လိုက်၏။ သို့နှင့် စောဒိုင်းလုံသည် တဲအပြင်သို့အပြေးထွက်လိုက်၏။

“ဖထီးကြီး ဘာဖြစ်လာသလဲ မောပန်းတကြီးနဲ့”

ကောက်ကာငင်ကာပြောလိုက်သော ဖုဆရန်း၏စကားကြောင့် စောဒိုင်းလုံ ခေါင်းနားပန်းကြီးသွား၏။

“ဇိန်ထန်းတို့လူစု မြေနီတောင်ကြောကသစ်တွေ ခိုးထုတ်နေကြတယ်”

“ဘာရယ်. . .”

“ဟုတ်တယ်။ ဇိန်ထန်းနဲ့လောင်းရင်ရယ်။ ဆင်တစ်ကောင်စီနဲ့ ဝါးဖွဲ့ဖွဲ့ ကျောက်တောင်ပေါ်တက်မယ်ဆိုပြီး မြေနီတောင်ဘက်က ကျွန်းပင်တွေကို ခုတ်လှဲပြီး ဆင်နဲ့ဆွဲနေကြလေရဲ့။ ငါ ဇိန်ထန်းကို သင်္ကာမကင်းလို့လိုက်ကြည့်တာ။ လာ. . လား. . ။ ငါ့ဆင်ကိုလည်း သစ်ဆွဲခိုင်းနေတယ်။ သစ္စာကင်းတဲ့လူ။ ကတိဖျက်တဲ့လူ”

စောဒိုင်းလုံသည် ဖုဆရန်း၏ ဒေါသနှင့်ပြောပြချက်ကို နားစွင့်ရင်း စိမ်းစိုညိုမှိုင်းနေသော ရိုးမတောင်တန်းဆီသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်ရှုနေမိ၏။

“အင်း ဇိန်ထန်းဟာ တောင်ပေါ်တက်ပြီးဆင်ဝါးဖွဲ့တယ် ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တို့ရွာနားကကျောက်တောင်ကြောမှာ ဆင်ဖောင်ဖွဲ့ဖို့ သုံးမကုန်အောင် ဝါးပေါ့ဘိသနဲ့။ အခု မြေနီတောင်ကြောပေါ်တက်ပြီး အဖိုးတန်သစ်ပင်တွေကို ခိုးထုတ်၊ ခိုးခုတ်နေကြပြီ။

အများပိုင်တဲ့ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားလုပ်ကြတော့မယ်။ ဒီလိုလုပ်လို့ မရဘူး။ မလုပ်ကောင်းဘူး”

စောဒိုင်းလုံသည် တစ်ကိုယ်တည်းရေရွတ်နေ၏။ နော်သီဖောသည် စောဒိုင်းလုံအနီးသို့ တိုးကပ်သွားပြီး တုန်ယင်နေသောလေသံ သဲ့သဲ့ဖြင့်. . . ။

“ဒါဆို ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲလေ။ ငါတို့ဆင်လည်း ဒုက္ခကြီး ရောက်နေပြီ။ နိုင်ငံပိုင်သယံဇာတတွေလည်း တိုင်းတစ်ပါးလက်ထဲ ရောက်တော့မယ်”

စောဒိုင်းလုံ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ယတိပြတ်ချလိုက်၏။

“ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့တားဆီးရမယ်။ ဖထီးနဲ့သီဖောရွာကိုပြန်ပါ။ အကြောင်းကိစ္စ ရွာလူကြီးကို ပြောပြချေ။ သေချာအောင် မြေနီတောင်ကို ငါသွားကြည့်မယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် စောဒိုင်းလုံသည် တဲတိုင်တွင်ထောင်ထားသော လှံတစ်ချောင်းကိုယူပြီး အပြေးထွက်ခွာသွားတော့၏။ မကြာမီ တောစပ်သို့ဝင်ရောက်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

“ဒိုင်းလုံ. . . ဒိုင်းလုံ၊ နင်တစ်ကိုယ်တည်းဖြစ်ချေပါ့မလား”

စိုးရိမ်စိတ်နှင့်လှမ်းအော်ပြောလိုက်သော နော်သီဖောအသံကို စောဒိုင်းလုံ သဲသဲကွဲကွဲမကြားလိုက်တော့ချေ။

လူသံ၊ ဆင်သံ၊ သစ်ပင်ခုတ်လှဲသံတို့မှာ ဆူဆူညံညံ။

စောဒိုင်းလုံသည် မြေနီတောင်ကြောချုံပုတ်အတွင်း ခေါင်းလျှိုပြုထွက်မျက်ခြည်မပြတ်ချောင်းမြောင်းကြည့်လိုက်ရာ အံ့သြခြင်းကြီးစွာဖြစ်ရချေပြီ။ စောဇိန်ထန်းနှင့် စောလောင်းရင်တို့နှစ်ယောက် ခေါင်းဆောင်ပြီး လောဘဇောတက်နေကြသည့်မြင်ကွင်းမှာ အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာလည်းအမှန်ပင်။

“သေချာနေပြီ။ တို့ဒေသရဲ့သဘာဝသစ်ပင်တွေကို ဖျက်ဆီးမယ့်သူတွေ။ တောင်စောင့်နတ်တွေကြည့်မနေပါစေနဲ့တော့”

စောဒိုင်းလုံသည် လောဘသားတို့၏လုပ်ရပ်ကို ခံပြင်းလျက် လက်ထဲမှလှံတံကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တောပိစပ်ပင်များ၊ သက်ငယ်ပင်များကြားမှ ဘွားခနဲပေါ်လာသောလူများကို ရုတ်ခြည်းတွေ့လိုက်ရ၏။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ဟုပင်ဆိုရပေမည်။ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာနှင့် ဝါးရင်းတုတ်များ ကိုယ်စီကိုင်လျက် ဝါးတောမှလည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ချုံနွယ်အကွယ်မှလည်းကောင်း၊ အလျှိုလျှိုပေါ်ထွက်လာကြသည်။ မကြာမီတောင်ကြောပေါ်မှ လူအုပ်စုကြီးမှာ ညာသံပေးကာ ပြိုဆင်းလာကြတော့သည်။ သို့သော် တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ စတင်ရန်မူခြင်းမရှိဘဲ စောင့်ကြည့်၍သာနေကြသည်။ ဟစ်အော်မောင်းထုတ်နေကြခြင်းသာဖြစ်သည်။

သစ်သူခိုးများမှာ ဆောက်တည်ရာမရဘဲ မျက်ကလူးဆန်ပျာ ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ ခေါင်းတုံးများနှင့် တရခုန်းကရင်သားတို့က ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ထားကြသည်။ ဘေးဘီဝဲယာမှ နှစ်ဖက်ညှပ်ထားကြ၏။

“ဘာကြည့်နေကြတာလဲ။ ဒီကောင်တွေကို ပစ်ကြပါတော့လား”

စတင်တိုက်ခိုက်ချေပြီ။ စောဇိန်ထန်း၏ ဟိန်းထွက်လာသော အသံကြောင့် တောပစ်သေနတ်များဖြင့် လူအုပ်ထဲသို့ တရစပ်ပစ်ခတ်ကြတော့သည်။ သေနတ်သံများ ပွင့်ထွက်ဆူညံနေပြီး ယမ်းမီးတောက်ယမ်းငွေ့နဲ့များ ထောင်ထောင်းထနေတော့၏။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ခေါင်းဆောင်သူက ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်လိုက်သည့်အဆုံး သေနတ်သံများကြားမှပင် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်ထွက်လာကာ ရန်သူများကို တုတ်များနှင့်

ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဝင်ရိုက်ကြရာ လဲတချို့၊ ပြိုတချို့၊ ပြေးတချို့နှင့် ရုတ်ရက်ခတ်သွားကြသည်။ ဆင်ပေါ်မှမတ်တတ်ရပ်ကာ ဩဇာပေးနေသော စောဇိန်ထန်းသည် ရုတ်ရုတ်သဲသဲနှင့် ဆင်လန့်ဖျပ်ပြီး လှုပ်ခါချလိုက်ရာအောက်သို့ တလိမ့်ခေါက်ကွေး ကျသွားကာ ဆင်နောက်မှ ချိတ်ဆွဲထားသော သစ်လုံးပိလျက် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်သွားရ၏။ စောလောင်းရင်မှာလည်း ရှေ့ဆင်ကြောက်လန့်တကြားဖြစ်၍ နောက်ဆင်လည်း အော်မြည်လျက် စွတ်ကြောင်း တင်ပြေးပြန်ရာ ဆင်ပေါ်မှလွင့်စင်သွား၏။ ဆင်ပြေးလမ်းနံဘေးရှိ သစ်ပင်နှင့် ကိုင်ရိုက်သလိုဖြစ်ပြီး နေရာတွင်ပင် ပွဲချင်းပြီး အသက်ထွက်သွားတော့၏။ လောဘရမ္မက်ဇောကြောင့် ဒဏ်ခတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ပေချိမ့်။

နောက်ဆုံးတွင် အခြားသူများမှာ သောင်ရင်းမြစ်ဆီသို့ အရောက်သွားကြပြီး အသင့်ဆိုက်ကပ်ထားသောစက်လှေနှင့် ကသောကမျောထွက်ပြေးကြတော့၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကော့မနွန်းရွာသားများ လက်နက်ကိုယ်စီနှင့် ရောက်လာကြရာ၊ တရခုန်းကရင်လူမျိုးများအစုအဝေးနှင့် မြေနီတောင်ပေါ်သို့ ပြေးတက်ကာ ကြက်ပျောက် ငှက်ပျောက် ပျောက်ကွယ်သွားကြတော့သည်။

စောဒိုင်းလုံသည် တရခုန်းတောင်ပေါ်သားတို့၏ အရိုင်းကမ္ဘာမှ ယဉ်ပါးသော စိတ်ဓာတ်များကို အလေးအမြတ်ပြုလျက် မြင်ကွင်းတဆုံးကြည့်ရင်း ရင်တွင်းမှ မှတ်ချက်ပြုကာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။

“ဪ တို့ရိုးမတောင်တန်းပေါ်က တကယ့်အလှရတနာတွေ ပါလား”

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပခုက္ကူစာပေဆု
ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ပထမဆု

ဘူးထောက်မာန် ခံနိုင်ရိုးလားနှင့်

အခြားဝတ္ထုတိုများ

သန်းမြင့် သန်း (ကွမ်းခြံကုန်း)

အဘ ဦးခင်မောင်၊ အမိ ဒေါ်ဖွားရှင်တို့က ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်
တွင် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့၌ ဖွားမြင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ်တွင် အခြေခံ
ပညာအထက်တန်းအောင်မြင်ခဲ့သည်။ မိဘလက်ထက်တံငါလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်းပြုခဲ့သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှစ၍ မိုးခေစာပေမဂ္ဂဇင်းတွင် “လှိုင်းအိ” နှင့်
“မိုးသက်လေ” ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များ စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ချယ်ရီ၊
ရုပ်ရှင်မျက်မှန်၊ ပန်၊ ရုပ်ရှင်တေးကဗျာနှင့် မြို့နယ်မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ဝတ္ထု၊
ကဗျာများ ဆက်လက်ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် အထေးသင်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (မြန်မာစာ) ရရှိခဲ့ပြီး
လ.ဝ.က ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင်
လ.ဝ.က ဦးစီးအရာရှိအဆင့်ဖြင့် သက်ပြည့်အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် ပခုက္ကူဦးအုံးဖေတည်ထောင်သော ပခုက္ကူစာပေဆုပြိုင်ပွဲ
တွင် “အဖေအတွက်ဟင်းတစ်ခွက်နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ” စာမူဖြင့် ဝတ္ထုတို
ပေါင်းချုပ် ပထမဆု ရရှိခဲ့သည်။

- အမည်ရင်း - ဦးသန်းမြင့် ဖြစ်သည်။
- နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ် (၃)၊ ဇမ္ဗူသီရိလမ်း၊ တောင်ဘက်ပိုင်း
ရပ်ကွက်၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

